

۱ ذتساب

اسين هڪي ٻا ڇيز ٽڪرو ، سنڌ جي ماڻھو لسان
هو ميوه ٿيڪ ٻاڪٽر جناب محمد اسماعيل نامي
صاحب جي اسم گرامي ۾ ڏاڏن ، نوايت فخر
سان منسوب ڪريون ٿا. صاحب موصوف
پنهجي سڃي زندگي فن -
هو ميوه ٿيڪ جي ترقي ؟
ترو پڇ لاءِ وقف ڪئي آهي.
سندس بي لوث خدمت
۽ اڻ ٿڪ ڪوشش
سبب سرزمين سنڌ
الدر هو ميوه ٿيڪي
وڌي ، ويجهي
۽ اڄ تي
رسي آهي.
موتفين

تعارف

از :- عا ليڄاڊاب هو هيو پيٽڪ ڊاڪٽر هڪده
اسماعيل ڏا هي صاحب - حيدرآباد -
هيمبر هو هيو پيٽڪ ڊورڊ - پاڪستان

اردو ۽ بنگالي زبانن ۾ هو هيو پيٽڪ لٽريچر ڪافي
منتقل ٿي چڪو آهي - ٻار پاڪستان جي قيام کان
ٻوڙ سنڌي زبان ۾ ڪو به ڪتاب شايع نه ٿيو آهي .
۱۹۳۸ع ۾ ڊاڪٽر گو بند بخش هو هيو پيٽڪ علاج ۽
ميٽر يا ميڊيڪا تي ۹۶ صفحن جو هڪ ڪتاب شايع
ڪرايو هو . ان کانپوءِ ساڌو واسواطي صاحب هو هيو پيٽي
تي هڪ بمفليت ڇپارايو هو ۽ اهڙيءَ طرح هڪ ٻئي
دوست به ٻاڻو ڪيمڪ تي هڪ سنڌي ڪتابڙو
ڇپارايو هو .

ان زماني ۾ سنڌ اندر هو هيو پيٽي جو ڪافي ڇرڇو
هو . ساڌو ، سوامي ۽ مذهبي ماڻهو هن علاج ۾ ڪافي
دلچسپي رکندا هئا ۽ هن علاج کي هو خدمت خلق
سمجهي ڪندا هئا .

مان جڏهن سنه ۱۹۴۳ع ۾ حيدرآباد ۾ اچي مستقل
طرح آباد ٿيس تڏهن سنڌ ۾ هو هيو پيٽي جو ماحول ڪو

(۵)

ڏٺو . هندو هن علاج جا نهايت معتقد هئا ۽ هن علاج کي ازراڪن جو ڪرشمو سمجهندا هئا .

پاڪستان پنهنجي ڪانچوءَ منهنجي سگهت ڪرڻ وارا هئا هئي ته هوميوپٿي کي سنڌي زبان ۾ به روشناس ڪرايان . ان خيال کان مون هوميوپٿي ڪ علاج متعلق سنڌي ايمان ۾ ڪافي مضمون شايع ڪرايا ، پر افسوس ته منهنجي منصوبي کي عملي جامو بهرائي نه سگهيس ۽ اها حسرت دل ئي دل ۾ رهجي وئي .

اتفاقا هڪ ڏينهن هوميوپٿي ڊاڪٽر عثمان علي انصاري صاحب ايم . اي مولوتر مطب ۾ آيو ۽ مون کي پنهنجي سنڌي ڪتاب جو مسودو ڏيکارايائين . ڪتاب ڏسي منهنجي خوشي ۽ جي انتها نه رهي چو ته منهنجي ڌارين خواهش جي تڪميل ٿي رهي هئي .

مون هن باهميه نوجوان کي هر ممڪن مدد ڏيڻ وڃڻ ۽ يقين ڏياريو ۽ کيس مشورو ڏنو ته ڪتاب جو مٿري ميڊيڪا وارو حصو ڊاڪٽر ايلن جي نوٽس تان ترجمو ڪري شايع ڪرايو ته جيئن سنڌي ۾ هڪ جامع ڪتاب پيش ٿي وڃي . مسٽر انصاري منهنجي مشوري تي لهه ڪڍي ان ڪتاب جو ترجمو ڪيو جو هڪ وڏو ڪارنامو آهي .

آءٌ هن عظيم ڪارنامي تي مسٽر انصاري

(و)

کي هديہ تمريڪ پيش ڪريان ٿو ۽ اميد ٿو ڪريان
تہ هو صاحب سنڌي زبان ۾ مزيد هوميوپيٿڪ لٽريچر
پيش ڪرڻ جي ڪوشش ڪندو رهندو .

آءٌ سنڌ جي هوميوپيٿڪ ڊاڪٽرن ۽ تعليم
پاڻي عوام کي اڀيل ٿو ڪريان تہ هـ و مسٽر انصاري
جي حوصلہ افزائي ڪرڻ فرمائين ۽ هن ڪتاب مـ ان
پورو پورو فائدو حاصل ڪن، پنهنجي ۽ پنهنجن ڀائرن
جي علاج لاءِ هن ڪتاب کان مدد وٺن .

پيش لفظ

قيام پاڪستان کان پوءِ سنڌيءَ کي هڪ علائقي زبان تسليم ڪيو ويو آهي. مگر ادبي سرمايي جي لحاظ کان هيءَ سهڻي علائقي زبان کان آسوده ۽ اولين حيثيت جي مالڪ آهي.

هن چوڻ ۾ مبالغو نه ٿيندو ته ڦريما هڪ ڪروڙ پاڪستاني سنڌي ٻولي ٻوريءَ طرح ڄاڻن ٿا. اڳ ۾ سنڌيءَ ٻوليءَ ۾ هر علم ۽ هر فن جا ڪتاب موجود آهن، تاهم هن وقت تائين علم هوميوپيٿيءَ تي ڪوبه ڪتاب موجود ڪونهي. گویا سنڌي ادب ۾ اهو حال باقي هو جو ٻار ڪرڻو آهي.

هوميوپيٿڪ علاج نهايت سستو ۽ زود اثر ۽ بي ضرر آهي. سندس عالمگير شهرت ۽ روز افزون مقبوليت کي تسليم ڪري، ڪافي سنڌي سڃاڻڻا به هن ميدان ۾ پنهنجا قدم رکي چڪا آهن، جي اڀرڻ ۾ لکيل هوميوپيٿڪ ڪتابن کان استفاده ڪن ٿا.

(ح)

۱۔ ڪيئن اردوءَ تي ڏوري دسترس نه هئڻ سبب خاص لاپ نه ٿو ملي. جن لاءِ هوند سنڌيءَ ۾ لکيل ڪتاب زياده ڪارگر ثابت ٿيندا، هونئن به قدرتي اصولن، جديد تعليمي طريقن ۽ تعليمي ماهرن جي راءِ مطابق مادري زبان ۾ تعليم پرائڻ هڪ بنيادي ۽ اهم حقيقت آهي. اها مادري زبان جا مٿڙي ماءُ ٿي وڃي ٿي سڀڪاري، جا مهل ٿا لهند دل ۾ ڄاڻڪير رهي ٿي۔

مٿين حقيقتن ۽ هميشه پائرن جي ضرورتن کي نظر ۾ رکندي، هي حقير ٽڪڙو پراڻن موادن جون سنڌي ڏان هو ميو پيش ڪري خدمت ۾ پيش ڪريون ٿا.

اسان هن ڪتاب کي سليم، جامع ۽ مفيد بنائڻ جي هر ممڪن ڪوشش ڪئي آهي. تنهن هوندي به اسين ڪتاب جي جامع هئڻ جي دعويٰ نه ٿا ڪريون. سچ آهي ته ڪتاب مختصر آهي مگر منجهس ايترو مواد موجود آهي جو معمولي پڙهيا لکيا به پڙهي، سوالات سان پنهنجي ڳولڻ ۽ عمال جو علاج پاڻ ڪري سگهن ٿا. خصوصاً استاد صاحبن لاءِ هي ڪتاب فرصت جي لمها ۾ ساڻي ۽ مفيد منجھار ثابت ٿيندو.

اسان ڪافي آهي، ڪتاب ۾ ضرور ڪي اڻڄاتل هونديون. صاحب ڏس ۽ اهل عام حضرات کي عرض آهي ته ڪم ڪي فني خواه علمي هاءِ مون نظر آهن ته اهي اسان کي گوشگدار ڪن جهڙن اسان اهي ايندڙ اڳڀڻن ۾ در-مع ڪريون، دوستن جي جائز تنقيد ۽ مفيد مشورن کي بصد خلوص دل تسليم ڪري سندن شڪر گذاري ڪئي ويندي.

هن ڏس ۾ اسين فخر هوميوپيٿي هوميوپيٿڪ ڊاڪٽر جناب محمد اسماعيل ڏام صاحب حيدرآبادي، هوميوپيٿڪ ڊاڪٽر جناب پير بدیع الدین شاه راشدي آزاد جهنڊي وارو، جنجا نهايت ته دل شڪر گذار آهيون جن جي هم-مع افزائي، ۽ خلوص رهنمائي ۽ مفيد مشورن اسان کي هن ڪتاب لکڻ تي آماده ۽ مستعد ڪيو.

آخر ۾ اسين اميد ٿا ڪيون ته سنڌي ادب جا سڄا هوميوپيٿي سان دلچسپي رکندڙ حضرات اسانجي هن پهرين ڪوشش ۽ ترابي هميشڪش کي قدر جي نگاه سان ڏسندا ۽ هوميوپيٿي جي حسن باغ مان چولپل گلن جو هي خوشبودار شوق قبول ڪندا.

گر قبول افتد زهي عز و شرف

هادمان - هوميوپيٿي
عدهان علي انصاري
محمد ڀڳل ڇاپرو

د ډيډا چو

(چا پو ډيو)

الله پاک جا لکين لائق ۽ اڻ کټ احسان ، جو
رهم هومو ڀڃي ۽ جو بهرون چا پو نهايت مختصر مدد
۾ مٿم ٿي ڏيو. هالاڪ هن معاملي ۾ اسانجي ناتجربيگاري ۽
۽ پريس مالڪ جي عدم تعاون ۽ ڏوڪهپاري ۽ سبب ،
منجهس طباعت جون ڪافي ڪمزورون ۽ غلطيون رهجي
ويئون هيون.

تاهم سنڌي سڃاڻڻ ۽ فني ڀاڱن اسانجي بيحد
همت افزائي ڪري، هڪ ڀلا قوم ۽ زنده دل ۽ جو
گهره پيش ڪيو .

اسين ان قدر ڏاڻي ۽ قربداري ۽ سبب سندن تودل
شڪر گذار آهيون موجوده چا پو، بهرين چا پي جو هونو
لڳل آهي. مگر سندس ڄاڻن ڏانهن خاص توجهه ڏئي
کيس ڪافي ستاريو ۽ وڌايو ويو آهي. اميد ته هي
چا پو، پنهنجي ظاهري سولهن ۽ باطني صحت سبب
شائين - فن ۽ ادب کي پسند ايندو .

اسين جناب ڊاڪٽر آف ايڊوڪيشن - حيدرآباد
سنڌ جا نهايت اماند آهيون . صاحب - موصوف
اسانجو ڪتاب ، سنڌ جي ڄمار پراڻي ، مڊل ۽

(ڪ)

هءِ اسڪولن لاءِ لائبرري خواهه اعلاي جو ڪو طور
منظور فرمايو آهي .

اسين سنڌ زميندار فيس- سڪر جي لائق مشيهر
محترم حافظ خير محمد اويدي صاحب جا به نوايت
ٿورائتا آهيون ، جنهن صاحب ڪتاب جي ترڪيب طبع
۽ پروف ريڊنگ ۾ اسانجي اعانت ڪئي .

جناب پروفيسر عبدالحميد سنڌيءَ صاحب جي
نوازشن ۽ عنايتن کي بيان ڪرڻ کان عاجز آهيون . هن
سلسلي ۾ هن صاحب جي مفيد مشوري اسان کي
ڪتاب جي ڇپائيءَ ۽ ترتيب ۾ نوايت آساني
پيدا ڪئي .

جواهر الله هجرا

مصلحن

قمبر - سنڌ .

۳۱- مارچ ۱۹۷۰ع

فهرست

صفحو	عنوان
ج	التساب .
د	تعارف
ز	بیش لفظ
ي	دباجه (چاپو پيو)
ر	نهر ست .
	حصو پهر يون - فلاسف هوميو و پيتي -

صفحو	عنوان
۲۲	هوميو و پيتي چا آهي
۲۳	موجد هوميو و پيتي .
۲۴	هالن اعظم .
۲۶	هالن جون هوميو و پيتي تصديفون -
۲۷	هوميو و پيتي چا اهم جزا -
۲۹	مرضن چا قسم
۳۰	علامت چا آهي
۳۰	علامت چا جزا
۳۱	علامتن جو شديد تغير -
۳۱	هوميو و پيتي چا اصول
۳۱	هوميو و پيتي چا خارجي علاج
۳۲	هوميو و پيتي چا آهرشن
۳۳	پترياميدیکا چا آهي .
	ريپري چا آهي .

(ن)

حصو ٻيو - هوٺو ٻيٽڪ دوا سازي -

صفحو	عنوان
۳۷	هوٺو ٻيٽڪ دوائن جي استعمال ۽ حفاظت لاءِ هدايتون
۳۸	هوٺو ٻيٽڪ دوا تجربي ڪرڻ جا اصول
۳۸	هوٺو ٻيٽڪ اصطلاحات
۴۰	گورنن ۾ دوا جذب ڪرڻ جو طريقو
۴۱	هوٺو ٻيٽڪ دوائن جو باطني علاج دوائن جون نشانمون
۴۱	هوٺو ٻيٽڪ دوا استعمال ڪرڻ جا طريقا
۴۲	هوٺو ٻيٽڪ دوائون حاصل ڪرڻ جا وسيلو
۴۲	هوٺو ٻيٽڪ دوائون ٺاهڻ جا طريقا
۴۲	دوائن جي طاقتن جو استعمال
۴۴	دوا جو وزن
۴۵	دوا جو مٽو
۴۶ (الف)	پاڪڙي ماڻا
۴۶ (الف)	باطني شهن جي ماڻ
۴۶ (الف)	تفصيلي اشارا
۴۶ (الف)	هوٺو ٻيٽڪ علاج جون ٻيٽون
۴۶ (ه)	هوٺو ٻيٽڪ ٻاڪٽر لاءِ هدايتون

حصو ٽيون - هوٺو ٻيٽڪ ميٽر يا ميٽرڪا

صفحو	دوا
۴۹	آرسينڪم الم
۵۰	آرنيڪا مالڪ
۵۲	اٻرائيم

(س)

صفحہ

دوا

۵۳

ایبیکا ک

۵۴

آرٹھ کا یوزلس

۵۵

ازجنتم لائٹریکم

۵۶

اسپائٹ جیلمہا

۵۸

استرا مولیم

۵۹

استمفسمیگرہا

۶۱

اگنس کاسٹس

۶۲

اگنیشیا

۶۳

ایپس . بیلفیکا

۶۵

ایٹورا

۶۶

ایسہ لیبدا

۶۸

ایسب فاس

۶۹

ایسکیولس ہیپ

۷۰

ایکلفا ایبیکا

۷۱

ایکو ڈائیمت

۷۲

ایلم سہیا

۷۳

ایلمو ز

۷۴

ایمنا کارلیم

۷۵

اینتی مولیم ٹارٹ

۷۷

اینتی مولیم کروپ

۷۸

پیمیشیا

۷۹

پرائی اولیا

۸۱

پیرس ولکیرس

(ع)

صفحو

دوا

۸۲	بريتا كارب
۸۳	بلا تا
۸۴	بوريسكس
۸۵	بو وستا
۸۷	بوسيليم
۸۸	بيلاونا
۹۰	بائير: چيم
۹۱	پتروليم
۹۲	پلسلا
۹۴	پوڊو فائلم
۹۵	پو جا
۹۶	پرنولا اسپ
۹۸	پروپ: كيوليتم
۹۹	چيل-چيم
۱۰۱	چا تا
۱۰۳	چيليندوليم
۱۰۵	پائ-كورپا
۱۰۷	پارو سرا
۱۰۸	پالما را
۱۰۹	پروپ: نياس
۱۱۱	رستا كس
۱۱۳	رو تا
۱۱۴	روپ: پ: پ: ران

(ف)

صفاکو

۱۱۵

۱۱۶

۱۱۷

۱۱۹

۱۲۰

۱۲۱

۱۲۴

۱۲۶

۱۲۹

۱۲۸

۱۳۰

۱۳۲

۱۳۳

۱۳۵

۱۳۷

۱۴۰

۱۴۲

۱۴۳

۱۴۵

۱۴۶

۱۴۷

دوا

رینن کولس با ب

الکرم میتیلکم

سا گنا

سا نزی جیم

سما گنا

سما گنر

سما گنیم

سما گنیم

سما سی فیوگا

سینکو لیر یا

سینپیا

سینکیرا

سینکیر کار

سینکیر میتیلکم

فامفر رس

کاررو ویج

کا لکیمکم

کا فیا

کا انسوایا

کا لو سنت

کا لو فاکلم

(ص)

صفحہ

دوا

۱۴۸

کاسٹورک

۱۵۰

کروٹرون لکیم

۱۵۱

کریٹیکس

۱۵۲

کاکیریا کارب

۱۵۴

کو آیم

۱۵۶

کھمفر

۱۵۸

کھو مار م ہیت

۱۶۰

کلیڈیم

۱۶۲

کلنڈو

۱۶۳

کدو ملا

۱۶۵

کینا بس اسٹاکموا

۱۶۶

کینا بس الیک

۱۶۷

کینٹرس

۱۶۹

گریشلیٹس

۱۷۱

گلوٹائن

۱۷۶

گلسین

۱۷۴

گلیکولو لیم

۱۷۷

لیڈ م ہاں

۱۷۸

لیکس

۱۸۱

لرک سال

۱۸۲

لرک کار

۱۸۳

میلو (لیم)

۱۸۶

میلو لیم

(ق)

صفحہ

۱۸۸

۱۸۹

۱۹۰

۱۹۳

۱۹۶

۱۹۶

۱۹۸

۲۰۰

۲۰۳

۲۰۳

۳۰۵

۳۰۶

دوا

لا جا

لکس موسکیتا

لکس واهیکا

وارالہم

ویزیو لائیم

ہائپریم

ہائپر سائیمس

ہیپر سلفر

ہیما پیاس

ہیپتو ریم

ہورینیم لائتریم

ہورنریا

حصو چو ٹون - ہایو کیہک سا ٹلس

صفحہ

۲۱۱

۲۱۱

۲۱۲

۲۱۳

۲۱۴

۲۱۵

۲۱۶

۲۱۷

۲۲۰

عاون

ہایو کیہسٹری چا آہی

ہاو کیہک جو موجد

ہایو کیہک دوائن جو لہجہ استعمال

دوا جی ہوراک ؟ وقفہ

ہایو کیہک میٹریا میڈیکا

کلیکریا نلور

کایا ہور

لہجہ ہور

ہور م فاس

(ر)

۲۲۳	کالي فاس
۲۲۴	ليترم فاس
۲۲۶	هينگنيسيا فاس
۲۲۸	کليير يا سلف
۲۲۸	کالي ساف
۲۲۹	ليترم ساف
۲۲۲	سليشيا

حـ صـ و پـ جـ و ن - لـ ا - جـ هـ و - ض -

۲۳۷	ايند يسانس
۲۳۸	اڌ راڻي
۲۳۹	اڌ مٽي جو سوڍ
۲۴۰	اڌ ڙي
۲۴۱	اڌين جون پيماريون
۲۴۳	اڌي ۽ اوڪارا
۲۴۴	اڌ ڙي
۲۴۴	اڌلڙنڌرا
۲۴۵	آراز ويهجي وڃڻ
۲۴۶	باد ڪو لو
۲۴۸	باهه ۽ سڙڻ
۲۴۹	بهن جون پيماريون
۲۵۰	بد هاضمو
۲۵۱	بشار
۲۵۲	برواسيم

(ش)

مصنفو

مرض

۲۵۴	پائڻ وريا
۲۵۴	ٻچو ٻاهر ٺڪرڻ
۲۵۵	ٻر مڻل
۲۵۶	ٻيٽ جا ڪينڻان
۲۵۷	ٻيٽاب جو بند ٿيڻ
۲۵۸	ٻيٽاب ۾ رت اچڻ
۲۵۹	ٻيٽاب ۾ ساڙو
۲۵۹	ڄمڙيءَ جون ٻيماريون
۲۶۵	ڄمڙيءَ جا ڳوڙها
۲۶۶	ڇيهار جو سور
۲۶۶	ڄلندڙ
۲۶۲	ڄٽري جون ٻيماريون
۲۶۳	ڇڪي اچڻ
۲۶۰	ڇن ۽ حصين ۾ درد
۲۶۲	حمل دوران ٽڪليٿون
۲۶۷	هيض درد سان اچڻ
۲۶۸	هيض گهڻو اچڻ
۲۶۹	هيض جي بندش
۲۷۰	حصين ۾ ٻاڙي پوڻ
۲۷۱	حصين جي خارش
۲۷۲	خناق
۲۷۲	دست
۲۷۴	دل جو ڌڙڪو
۲۷۵	دل جو درد

(ت)

صفحو

مرض

۲۷۶	د م
۲۷۸	ڏک ۽ زخم
۲۷۹	ڏڏو
۲۷۹	ڏپ
۲۸۰	ڏندن جو سور
۲۸۱	ڏند ڄمڻ
۲۸۲	ڏنڊون لڳڻ
۲۸۳	ڏياپيٽس
۲۸۴	رعش
۲۸۵	ريخ پيدا ٿيڻ
۲۸۶	ريڪام ۽ ازلو
۲۸۷	زهريلائي ڄالورن جو ڏنگڻ
۲۸۹	سر سام
۲۸۹	سنگ ۽ ڙي ٺوڻ
۲۹۰	سلهه جا ڳوڙها
۲۹۲	مسالو ۽ دڻي
۲۹۴	سوري
۲۹۵	سام بدلي ڪمزوري
۲۹۶	مصبي سور
۲۹۸	مصبي ڪمزوري
۲۹۸	مڊونڊن جون بيماريون
۲۹۹	ڦڙيون
۳۰۰	ڦڙا لڪڻ
۳۰۲	خمضي

(٨)

٣٠٣

٣٠٤

٣٠٥

٣٠٥

٣٠٦

٣٠٧

٣٠٨

٣١٠

٣١١

٣١٣

٣١٣

٣١٤

٣١٦

٣١٧

٣١٨

٣١٩

٣٢١

٣٢٢

٣٢٣

٣٢٤

٣٢٥

٣٢٥

٣٢٥

٣٢٥

٣٢٥

دوڙ

قولنج

ڪالرا

ڪليمون ٻوٽ

ڪن رڳو جو سور

ڪن جو سور

ڪن وڌيڪ ۽ ٻوٽ

ڪنگي

ڪوڙو

گردن جو ٽڪليفون

گهٽ سڄڻ

ڳڙيون يا ڏيڳڙو

ڳڙ

ڳوٺ جي سوڙ

ڪنگهه

لاڙو

ليڪور يا

ماتا

ماشرا

مٽي جي ٿيري

مٽي جو سور

مڌي جو بھار

مردانيون بيماريون

مرکھي

(خ)

۳۲۸	هرض
۳۲۹	ملير يا بهار
۳۳۰	معدني جون بيماريون
۳۳۱	نواسير
۳۳۲	موهيڙا ۽ چالرون
۳۳۳	هار ۾ ڦرڙي
۳۳۴	لڪهه
۳۳۵	نڊ نه اچڻ
۳۳۶	نمونيا ۽ پياسي جو سور
۳۳۷	واڪ ۽ ڇڻ
۳۳۸	واڳي سور
۳۳۹	وڏي ڪنگهه
۳۴۰	ويم بعد عورت جي ٽنگ
۳۴۱	جو سفيد ورم
۳۴۲	ويم ۽ اڌڪالچوءِ سور
۳۴۳	هڏي
۳۴۴	هڏين جون بيماريون
۳۴۵	عمانيڪو
۳۴۶	برفان
۳۴۷	ماخذ
۳۴۸	رايا

حصو پوريون

فلسفہ ہومیوپیٲی

بسم الله الرحمن الرحيم

هو ميوپيٽي چا آهي

لفظ هو ميوپيٽي ٻن لفظن جو مرڪب آهي ”هوميو“ معنيٰ بالمثل يا مشابه ۽ پيٽوز معنيٰ تڪليف يا علاج. هوميوپيٽي معنيٰ علاج بالمثل؛ مطلب ته هوميوپيٽي، علاج جي موجوده طريقن مان اهو طريقو آهي جنهن جي ڪابه دوا صحت مند ماڻهوءَ کي گهڻي انداز ۾ ڪاٽڻ سان جي تڪليفون يا علامتون پيدا ڪري، ساڳي دوا ٿوري انداز ۾ ساڳين حالتن واري مريض کي ڪارائتو سان شفا بخشي.

مثال طور اهيڪاڪ دوا ڪنهن تندرست ماڻهوءَ کي گهڻي انداز ۾ ڪارائتي ته ان کي ڦي ۽ ڪرائيندي پر ساڳي دوا جو هوميوپيٽڪ نمبر ۳۰ ڪارائيو ته ان کي آرام ايندو.

موجد هوميوپيٽي

هوميوپيٽي علاج جو پهريون ڳولي لهندڙ مشهور يوناني طبيب جناب بقراط هو. هوسنم ۴۶ ق م - قاس بيت ۾ ڄائو هو. شروعات ۾ هوبه علاج بالضد جو قائل هو.

چئن خلطن يعني (خون، بلغم، صفرا ۽ سودا) ۽ چئن حالتن (گرمي، سردي، تري ۽ خشڪي) کي طب جو بنياد هجي علاج ڪندو هو. پوءِ ان نظريي کي ترڪ ڪري پنهنجي نئين تحقيق موجب علاج ڪرڻ لڳو. سندس نئين تحقيق هيءَ هئي ”طبيعت مدبر بدن آهي. اها هر مرض ۾ قدرتي معالج آهي“ مرض کان بچاءَ لاءِ طبيعت جي مناسب مدد ڪرڻ ئي صحيح اصول علاج آهي. جناب بقراط پنهنجي باقي عمر ان اصول موجب علاج ۾ گذاري.

هانمن اعظم

در حقيقت موجوده هوميوپيٿي جو باني ڪرسچين فريڊرڪ هانمن هو. هو جرمنيءَ جي سڪسيني علاقي جي ميسن ڳوٺ ۾ ۱۰ - اپريل ۱۷۵۵ع ۾ ڄائو هو ۽ ۲ - جولاءِ ۱۸۴۳ع ۾ پيرس ۾ وفات ڪيائين. هيءَ علم طب جو مصلح اعظم هڪ چينيءَ جي برتن ساز جو پٽ هو. هو ننڍپڻ کان ئي پنهنجي مھنت ۽ ذهانت کان مشهور هو. پنهنجي ڳوٺ ۾ ابتدائي تعليم حاصل ڪرڻ کان پوءِ ڊاڪٽري پڙهڻ لاءِ ليپزگ روانو ٿيو. اتان سنه ۱۷۷۹ع ۾ فارغ التحصيل ٿي ڊاڪٽريءَ جي ڊگري ايليگن يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪيائين.

ان کان پوءِ ٻاڪٽري پريڪٽس شروع ڪيائين. جنهن ۾ ڪافي شهرت حاصل ڪيائين. ان عرصي ۾ سندس لياڻي بيمار ٿي پئي. مشهور ٻاڪٽرن کان علاج ڪرايو ويو مگر سڀ بيمار. چوڪري صحتياب نه ٿي. ان دلخراش واقعي کانپوءِ هو ايلوپيٿي علاج کان بيزار ۽ دلشڪست ٿي پيو. آخر پريڪٽس کي ڇهڻ لڳو. طبي ڪتابن جي ترجمي ڏانهن توجهه ڪيائين. هڪ ڏينهن ٻاڪٽر ڪيلن جي ميٽريا ميڊيڪا جو ترجمو ڪندي سنڪونا جون خاصيتون پڙهيائين ته اها مليريا جي بيمار لاءِ ناياب شيءِ آهي. دل ۾ خيال آيس ته چون سنڪونا پاڻ ڪافي تجربو ڪجي، ان لاءِ سنڪونا جي ڪل (ڪولن) ڪافي مقدار ۾ کاڌائين ته ٿوري وقت کان پوءِ کيس ڏڪڻي، بھار ۽ پگهر (مليريا) شروع ٿيو. اهڙي طرح ٻه ٽي دفعا ڪولن کاڌائين ته کيس هر دفعي ساڳيون علامتون پيدا ٿيون. ان تجربي مان سندس دل ۾ ڪاميابيءَ جي لهر پيدا ٿي، ۽ هن نتيجي تي پهتو ته جاڊا زياده مقدار ۾ کائڻ ڪري تندرستيءَ جي حالت ۾ جيڪي علامتون پيدا ڪري ٿي، اهاڊا ساڳين علامتن واري مريض کي ٿوري مقدار ۾ ڪرائڻ سان شفا ياب ڪري ٿي. ان آزمائش مان هوميوپيٿيءَ جو بنياد پيو. ان کان

هوءَ ٻين دوائن جي به آزمائش ڪئي وئي. مختلف
تندرست ماڻهن تي تجربا ڪري ميٽريا ميڊيڪا جي
صورت ۾ رڪارڊ ڪيا ويا. ان نئين طريقهءَ علاج
ايلوپيٽي ٻاڪٽرن ۾ تشویش پيدا ڪئي ۽ ايلوپيٽي
دنيا ۾ محسوس ٿي ويو. سڀ ڊاڪٽر ۽ دوا فروش
هائمن اعظم جي خلاف ٿي ويا. نيٺ تنگ ٿي لپيزنگ
چڏڻو پيس. آخر انهيءَ حالت ڪوئشن جي ليدوب کيس
پنهجو خانگي معالج مقرر ڪيو. اتي هوري آزاديءَ
سان پنهنجي پريڪٽس ۽ دوائن جو استعمال ڪندو
رهيو.

اسي سالن جي عمر ۾ پهرين زال جي وفات کان
پنج سال هوءَ هڪ فرينچ دوشيزه سان شادي ڪيائين
۽ ۱۸۳۵ ۾ پيرس هليو ويو. اتي سندس شهرت ۽ فن
کي چار چنڊ لڳي ويا. هن اٺ سال پيرس ۾ شان و
شوڪت سان گذاريا. آخر هي آفتاب هوميوپيٽي ۱۸۴۳ع
۾ اٽاسي ورهن عمر ۾ وفات ڪري ويو.

هي بلندباهه ڪيميادان هو. ان کان سواءِ جرمني،
انگريزي، لاطيني، اطالوي ۽ عربي زبانن جو وڏو ماهر
۽ عالم هو.

هائمن جون مکيه هوميوپيٽڪ تصنيفون

۱- آرگينن:- (قانون هوميوپيٽي) هن ڪتاب ۾

هائمن، هوميوپيٿي جا اهي سڀ اصول بيان ڪ-يا آهن جن تي ان علاج جو بنياد رکيل آهي. هي ڪتاب هر وقت، هر هوميوپيٿ جي زير مطالع رهي ٿو. ۲- **هوميوپيٿيڪا پيورا**:- هن ڪتاب ۾ هائمن قريبا هڪ سؤ مفرد دوائن کي، پاڻ تي ۽ پنهنجي شاگردن جي جسمن تي آزمائي، انهن جون علامتون رڪارڊ ڪيون آهن. پيورا معنيٰ خالص يعني هي انهن دوائن جون حقيقي علامتون آهن.

۳- **ڪراڻڪ پريز (پراگما-مرض)** هن ڪتاب ۾ هائمن اعظم ٻارنهن سال تجربو ڪري، هيٺ ڏنل ٽن بنيادي زهرن جو بيان ڪيو آهي، جي قوت حيات تي بيماري بنجي حملو ڪن ٿيون. ۱- سورا ۲- سفلس يعني آتشڪي زهر ۳- سائڪو سس يعني سوزاڪي زهر - ان ڪتاب ۾ تنهي زهرن جو تفصيل علامتن سان گڏ درج آهي. ازانسواء انهن زهرن کان بچاء لاء ڪامياب دوائن جو ذڪر به ڏنو ويو آهي.

هوميوپيٿي جا اهم جزا

۱- **قوت حيات:-** هي هوميوپيٿي جو مکيه جزو ۽ انساني بدن جو حڪمران آهي. جسم هڪ بي جان شيء آهي جو قوت حيات کان سواء ڪوبه ڪم از خود نٿو ڪري؛ اول قوت حيات بيمار ٿئي ٿي ۽ پوء جسم

۾ مادي تبديليون رونما ٿين ٿيون. جڏهن قوت حيات درست علاج يا بغير علاج تندرست ٿئي ٿي تڏهن جسم به صحت مند ٿئي ٿو. مطلب ته قوت حيات کان سواءِ جسم بيمار آهي.

جڏهن ماڻهو مري ويندو آهي تڏهن انساني جسم عضون سميت مرڻ کان اڳ وانگر موجود هوندو آهي. مگر فرق صرف هي هوندو آهي ته جسم عضون سميت مصروف ڪار نه هوندو آهي، يعني قوت حيات ختم ٿي ويندي آهي. مطلب ته اها غير مادي طاقت جنهن جو انساني جسم تي مڪمل ڪنٽرول آهي. تنهن کي قوت حيات چئجي.

۲- جسم انساني :- هيءَ هڪ مادي شيءِ آهي. ان ۾ مادي دنيا جي سهڻي شين جا ذرات موجود آهن جي غذا جي وسيلي بدن ۾ پهچن ٿا. مثلاً لوه، لوڻ، فاسفورس ۽ پاڻي وغيره. انهن مڙني شين تي قوت حيات ڪنٽرول ڪري ٿي. مطلب ته جسم انساني معمول ۽ قوت حيات عامل آهي.

۳- مرض :- مرض قوت حيات وانگر هڪ غير مادي شيءِ آهي ۽ انجو اثر رڳو قوت حيات تي ٿئي ٿو. وري قوت حيات جي بيمار ٿيڻ جو اثر مادي جسم تي ٿئي ٿو. جسم ۾ جنهن وقت تبديليون پيدا ٿين

ٽيون ته ان حالت کي مرض چئجي ٿو. مرض پيدا ٿيڻ کان اڳ جسم ۾ مختلف احساسات پيدا ٿين ٿا جي قوت حيات جي مريض ٿيڻ جا اولين اطلاع آهن

مرضن جا قسم

مرضن جا ٻه قسم آهن. ۱- حاد امراض ۲- مزمن امراض.

۱- حاد امراض يا ذوان مرض :- هنن جو عمل تيز ٿيندو آهي. هي قوت حيات جي غير طبعي حالتن ۽ بگاڙ کان ٿيندا آهن ۽ پنهنجو دور جلد ختم ڪندا آهن.

۲- مزمن امراض يا پراڻا مرض :- هي غير محسوس اسباب کان شروع ٿيندا آهن. پنهنجي مخصوص انداز ۾ ظاهر ٿين ٿا ۽ انساني جسمن کي بگاڙيندا رهن ٿا. هيءَ مذڪوره بالا ٽن زهرن ۱ سور ۲ سڦلس ۳ سائڪوسس جي پيداوار آهن.

۴- دوا :- ڪا به اهڙي شي جا جسم جي عضون جي فعل يا بناوت کي بدلائي ان کي دوا چئجي. خالق ڪائنات اسان لاءِ تمام ضروري دوائون پيدا ڪيون آهن، جي مفرد آهن، مثلاً سنڪيو، ڪچلو، آفيم ۽ پارو وفيمر ۽ اهي اسان کي جمادات (سنڪيو) نباتات (آفيم) ۽ حيوانات (ليڪسس) مان ملن ٿيون.

جيستائين ڪنهن دوا جون خاصيتون تندرست انسان تي نه آزمايون وڃن تيستائين اها استعمال نه ڪرائجي. اها دوا غير مادي صورت ۾ هجي، جيئن غير مادي قوت حيات تي اثر انداز ٿي سگهي. ان لاءِ دوائي طاقتن (يوٽينسين) جو وجود قائم ٿيو.

علامت ڇا آهي

تندرست جسم انساني ۾ ڪنهن دوا يا مرض سبب بدليل حالت کي علامت چئجي. علامت جا ٻه قسم آهن.

۱- داخلي يا احساساتي علامت :- هي فقط مريض ئي محسوس ڪري ۽ ٻڌائي سگهي ٿو. مثلاً درد وغيره.

۲- خارجي علامت :- هي ڊاڪٽر معائنو ڪري مريض جي پيچ ڪالسواءِ معلوم ڪري سگهي ٿو. مثلاً تريءَ ۽ جگر جو وڌڻ ۽ جلدي امراض وغيره.

علامت جا اهم جزا

- ۱- مقام علامت معلوم ڪرڻ.
- ۲- معلوم ڪرڻ ته ان جاءِ تي ڪهڙي قسم جو احساس آهي.
- ۳- تڪليف جي وڌڻ ۽ گهٽ ٿيڻ جي حالت ۽

ڪيفيت. هيءُ حصو بلڪل اهم آهي. ڪنهن
ڪيس جي ڪاميابي لاءِ علامت جي ٺهڻن جو
جي ضرورت آهي.

علامتن جو شديد ڌيڙ

جڏهن مريض کي ڪا به بالمثل دوا ڪارائتي نه
ڪجهه دير بعد مرض جون علامتون تيز معلوم ٿينديون
آهن. ان جو مطلب آهي ته دوا درست تجويز ڪيل
آهي. ان کانپوءِ وڌيڪ دوا ڏيڻ بند ڪجي. ڇو ته
ان وقتي شدت کانپوءِ شفا حاصل ٿيندي.

هوميوپيٽي جا اصول

- ۱- هر مرض پنهنجو اظهار علامتن وسيلي ڪري ٿو.
- ۲- هر دوا جي اثر جو نتيجو تندرست انسان تي
تجربو ڪري حاصل ڪجي.
- ۳- هر دوا پنهنجي بالمثل مرض کي دور ڪري
ٿي. ان کي هوميوپيٽيڪ اصولي شفا چئجي.
- ۴- تجويز ڪيل دوا مؤثر استعمال ڪرڻ گهرجي.
- ۵- دوا ٿوري انداز ۾ ڏجي. جنهن مان شفا
حاصل ٿئي.

هوميوپيٽي ۽ خارجي علاج

اگرچہ هوميوپيٽي خارجي علاج جي بلڪل خلاف

آهي. تاهم اتفاقي ٽڪن ۽ چوٽن لڳڻ سبب پيدا ٿيل زخمن کي ڪيلنڊ ولا لوشن سان ڌوئڻ ۽ انهن تي سادو ٻڙي ٻڌڻ جائز سمجهي ٿي. ان کانسواءِ اڌ رنگ ۽ اعصابي تڪليفن ۾ مالش جي اجازت ڏني ٿي پر ڦٽن ڦرڻ تي ملم لڳائڻ ناجائز تصور ڪري ٿي.

هوميوپيٽي ۽ آپريشن

ايلوپيٽي ۽ وارا جيڪي ڪيس آپريشن جي حوالي ڪن ٿا. سي هوميوپيٽي، دوائن ذريعي درست ڪري ٿي. هوميوپيٽي جسم جي ڪنهن به عضوي کي بيمارن ٿي سمجهي. هر عضوو ڪونه ڪو ڪم ڪري ٿو ۽ بدن جي فائدي لاءِ ضروري آهي. ان سبب ڪنهن به عضوي جي ڪپڙ ڪري جسم انجي فائدي کان محروم ٿي ٿو. هوميوپيٽي ڪوبه ڪيس تڏهن سرجريءَ جي حوالي ڪندي آهي جڏهن دوا مان فائدو ناممڪن هوندو آهي.

ميٽر يا هيڊيڪا ڇا آهي

هن کي خواص الادويه چئجي. هن ۾ دوائن جي علامتن جو رڪارڊ درج هوندو آهي. جو ضرورت وقت مرض جي علامتن سان ملائڻ جي ڪم ايندو آهي. هائمن اعظم جو ميٽر يا هيڊيڪا پورا، فن جو پهريون ڪتاب هو. ان کانپوءِ ڊاڪٽر هيشلنگ جو ميٽر يا

ميڊيڪا ”گائيدنگ سمٽر“ مشهور آهي جنهن جا
ڏهه حصا آهن. هيٺ ٿي ڏنل ٻه ٻيا هر زبان ۾ ڪيترا ئي
وڏا ميٽريا ميڊيڪا موجود آهن.

ريپريٽري ڇا آهي

هن کي مخزن ادويه يا فرهنگ ادويه چئجي. هن
۾ هر مرض جي مختلف علامتن جون بالمشل دوائون درج
هونديون آهن. هن جي مطالع سان ڊاڪٽر مناسب
دوا بالڪل جلد تجويز ڪري سگهي ٿو. ڊاڪٽر
ڪينٽ جي ريپريٽري بالڪل مشهور آهي. مطلب
تہ ميٽريا ميڊيڪا ۽ ريپريٽري هو هوميوپيٿڪ علاج ۾
بنيادي حيثيت رکن ٿا.

حصو ٻيو

هوميوپيٿڪ دواسازي

هوميوپيٽڪ دوائن جي حفاظت

۴ استعمال لاءِ هدايتون

- ۱- دوائن ٺاهڻ ۾ صفائي جو هر طرح خيال رکڻ گهرجي.
- ۲- دوائن کي دونهي، مٽي، تماڪ، روشني، تيز خوشبوءِ ۽ بدبوءِ کان بچائڻي.
- ۳- شيشين، ٻوڇن، ۽ ٻئي ڪم ايندڙ سامان جي صفائي تي خاص ڌيان ڏجي.
- ۴- هڪ طاقت ۾ استعمال ڪيل شيشي، ٻي طاقت ۾ ڪم نه آڻجي پر اها شيشي گرم پاڻي ۽ سان ڌوئي صاف ڪري ساڳي طاقت ۾ پل ڪم آڻجي.
- ۵- دوائون سستيون نه مگر خالص وڻڻ گهرجن ۽ ڪنهن معتبر دواخاني کان گهرائجن.
- ۶- دوا کائڻ کان اڳ وات صاف ڪجي. دوا کائڻ کان اڏ، منو ڪلاڪ پوءِ يا اڳ کائڻ وڌي طاقت واري دوا کائڻ کان ٻه ڪلاڪ پوءِ يا اڳ کائڻ کاهجي. پاڻي پيئڻ ۾ ڪو هرج ڪونهي.
- ۷- ٻان، سگريٽ ۽ حقو وغيره دوا کائڻ کان اڏ، منو ڪلاڪ اڳ يا پوءِ واپرائجي.
- ۷- شيشين جا ٻوڇ مضبوط، سٺا، صاف ڪم آڻجن.

- ۹- ڪيمفرو ۽ ماسڪس مدرٽنڪچرز ٻين دوائن سان گڏ نه رکجن. انهن جي تيز بوءِ ٻين دوائن جي اثر کي زائل ڪري ٿي.
- ۱۰- علاج جي عرصي ۾ دير هضم نه پر زود هضم کاڌو کائجي.

ھوميوپيٽڪ دوا تجويز ڪرڻ جا اصول

- ۱- دوا قانون بالمثل مطابق هجي.
- ۲- دوا ٿوري انداز ۾ ڏجي جا شفاء ضروري آهي.
- ۳- اها دوا ڏجي جنهن جون ضروري علامتون مريض جي ٻڌايل ضروري علامتن سان ٺهڪن.
- ۴- جڏهن مريض کي فائدو ٿيڻ شروع ٿئي تڏهن دوا جو مدو وڌائجي يا دوا دهرائجي بند ڪجي.

ھوميوپيٽڪ اصطلاحات

- ۱- شگراف ملڪ:- هيءُ کير مان تيار ٿيل کنڊ آهي. اچي رنگ جو منو ٻائونڊر آهي. ان ۾ دوا ملائي ڪرائجي آهي.
- ۲- ريڪٽيفائيڊ اسپرٽ:- هن کي ڊائليوشن يا الڪوھل يا روح الڪمير چئجي. هيءُ شراب جي قسم جي ٻالائي دوا آهي. هن ۾ ھوميوپيٽڪ مدرٽنڪچرز ۽ پوٽنسيون ٺهنديون آهن. هن ۾ ٺهيل دوائون خراب نه

ٿينديون آهن.

۳- **مدر ٽنڪچر :-** نباتاتي ، حيواني ۽ جماداتي دوائون باريڪ ڪري الڪوحل ۾ ڪجهه وقت پچائي رکندا آهن. هفت ڪن کان ٻوٽ دوائن جو اثر الڪوحل ۾ اچي ويندو آهي. ٻوٽ انکي چاڙهي صاف ڪندا آهن. انکي مدر ٽنڪچر چئجي. ان مان ٻيون طاقتون ٺهنديون آهن. Q مدر ٽنڪچر جي نشاني آهي.

۴- **پوٿينسي يا طاقت :-** مدر ٽنڪچر مان وڌيڪ ٺهيل طاقتن کي پوٿينسينسز چئجي. مثلاً ۶X, ۱X ۽ ۳, ۶ ۽ ۳۰ وغيره.

۵- **ٽريچوريشن يا سفوف :-** اصلي دوا کي ڪرل ڪري سفوف بنايو ويندو آهي. عام طرح جماداتي ۽ حيواناتي دوائن کي سفوف جي شڪل ۾ آندو وڃي ٿو. ۵- **گلوبلز يا گوريون :-** هيءُ شگر آف ملڪ يا ڪمند جي ڪنڊ مان ٺهنديون آهن. گول، ننڍيون ۽ جاذب آهن. ڪابه دوا هنن ۾ جذب ڪري سگهجي ٿي.

۶- **ٽيبلٽس يا ٽڪيون :-** هيءُ شگر آف ملڪ يا ولاٽي ڪنڊ مان مشين سان ٺاهيندا آهن. هيءَ هڪ ٻن ۽ پنجن گورين جون ٿينديون آهن. هي به دوا جذب ڪنديون آهن.

۷- **لوشن يا پوڙو :-** هي بيروني علاج ۾ ڪم

ايندڙ آهي . اصل دوا جا ۱۵ - ۲۰ ڦڙا هڪ آئونس
بسٽلڊ واٽر ۾ ملائي تيار ڪبو آهي .

گورين ۾ دوا جذب ڪرڻ جو طريقو

ڪابه صاف ۽ خالي شيشي ڪٽي انکي گورين سان
پڙجي جيئن ٽيون حصو شيشي خالي رهي . جنهن ۾
طاقت جي دوا تيار ڪرڻي هجي ته ان دوا جا ڇهه
ڦڙا ڦي ڊرام تي گورين ۾ وجهي ۽ شيشي کي ڏهه
پنڊرهن جهٽڪا ڏئي رکجي . ڇند ڪلاڪن بعد گورين
۾ دوا جذب ٿي ويندي . جيڪڏهن شيشي ۾ ڪجهه
دوا باقي هجي ته اها هاري ڇڏجي . بس گهر بل دوا
تيار ٿيندي .

هوميوپيٿڪ دوائن جو پاڻ ۾ تعلق

- ۱- معاون :- جيڪڏهن هڪ دوا ڏيڻ سان اها
مرض جي ڪجهه شڪايت باقي هجي ته ٻي دوا ڏيڻ
سان رهيل تڪليف دور ٿي وڃي . ان پيءَ کي معاون
دوا چئجي . مثلاً سلفر اڪو نائيت جي معاون آهي .
- ۲- مصلح يا فاد زهر :- جيڪڏهن هڪ دوا ڏيڻ

سان تڪليف زياده ٿي پوي ته ان دوا جي بد
اثرات روڪڻ لاءِ ٻي اصلاح ڪندڙ دوا ڏجي. ان کي
مصلح دوا چئجي مثلاً پلسٽلا ۽ ڪيموملا، اگنيشيا جون
مصلح دوائون آهن.

۳- **مضاد يا مخالف:** جيڪڏهن هڪ دوا
ذبط بعد ٻي دوا ڏجي ۽ ان جي ڪارائت سان تڪليف
زياده ٿئي. ته ان ٻي دوا کي پهرين دوا جي مخالف
دوا چئجي مثلاً نڪسواميڪا ۽ ڪافمر، اگنيشيا جون
مخالف دوائون آهن.

دوائن جون نشانينون

C =	سينيٽسيمل اسڪيل	GR =	گرين
M =	هزار	M =	منم
C.M =	لک	Z =	پرام
D.M =	پنج لک	oZ =	آئونس
M.M =	ڏهه لک	Q =	مڊرنڪچر

ھوميوپيٿڪ دوا استعمال ڪرڻ جا ذموا

- ۱- عرق :- تازه پاڻي، يا ڊسٽلڊ واٽر ۾ في خوراڪ
هڪ، ٻه ڦڙا وجهي دوا تيار ڪجي.
- ۲- سفوف :- پنج گرين شگر آف ملڪ ۾ هڪ،
ٻه ڦڙا دوا في خوراڪ وجهي دوا ٺاهجي.

۳- گوريون :- ھي شڪر آف ملڪ يا ڪمند جي ڪنڊ مان ٺھن ٿيون. ڏھين نمبر کان چاليھ نمبر تائين بازار ۾ ملنديون آھن. انھن ۾ دوا جذب ڪري استعمال ڪرائجي.

ھوميوپيٿڪ دوائون حاصل ڪرڻ جا وسيلو

ھوميوپيٿڪ دوائون حيوانات، نباتات ۽ جمادات مان حاصل ڪيون وڃن ٿيون. مثلاً ليڪسس نانگ جي زھر مان، اوريڪس آفيم مان ۽ ڪلڪير يا ڪارب چوڻي مان.

ھوميوپيٿڪ دوائون ٺاھڻ جا طريقا

۱- ڊينسمل يا + وارو طريقو ($1 \times 9 = 10$) ھن طريقي موجب اصلي پاڻيائي دوا جو ھڪ حصو ۽ الڪوھل جا نو حصا ملائي خوب لوڏجي ٻن سفوف ھجي تہ ھڪ حصو دوا ۽ نو حصا شڪر آف ملڪ ملائي پندرھن منٽ ڪرل ڪجي تہ IX طاقت تيار ٿئي.

وڌيڪ IX سيال دوا مان ھڪ حصو ۽ الڪوھل نو حصا يا ھڪ حصو سفوف دوا ۽ شڪر آف ملڪ نو حصا

ملائي لوڏجي يا کرل ڪجي ته $2X$ طاقت ٺهندي
 مٿين طرح $3X$ ، $4X$ ، $5X$ ۽ ان کان بلند طاقتون
 تيار ڪري سگهجن ٿيون -

۲- سينڊيسيمل ڊاسوڇو طريقو:— ($99X = 100$)
 هن طريقي موجب اصلي ٻاڻيائي دوا جو هڪ حصو ۽
 الڪوھل نوانوي حصا ملائي خوب لوڏجي پر سفوف
 هجي ته دوا هڪ حصو ۽ شگر آف ملڪ نوانوي حصا ٺهندڙ هن
 منٽ کرل ڪجي ته اها I طاقت دوا ٺهندي.

وري I طاقت دوا مان هڪ حصو ۽ الڪوھل
 نوانوي حصا ملائي لوڏجي پر سفوف دوا هڪ حصو
 ۽ شگر آف ملڪ نوانوي حصا ملائي کرل ڪجي ته ۲
 طاقت دوا تيار ٿيندي. مٿين ۽ طرح ۳، ۴، ۵ ۽ ۶
 طاقتون تيار ڪجن.

دواڏن جي طاقتن جو استعمال

ھوميو پيٽڪ ڊاڪٽر لاءِ دوا جي طاقت، خوراڪ
 ۽ مدد اهم مسئلا آهن. اهي سندس تجربي تي مدار
 رکن ٿا.

۱، ۳ ۽ ۶ ننڍيون طاقتون آهن مگر ۳۰ کان مٿي
 ۲۰۰، ۱۰۰۰ ۽ لک وڏيون طاقتون سڏجن ٿيون ۱۲۰ ۽
 ۳۰ درميان طاقتون آهن.

ڪي ٻاڪٽر ننڍيون طاقتون استعمال ڪندا آهن
مگر ڪن ڪي وڏين طاقتن تي عبور هوندو آهي. هيءَ
ڳالهه ذاتي تجربن تي مدار رکي ٿي.

نئون مريض ۾ ننڍيون طاقتون استعمال ڪجن
مگر پيچيده ۽ پراڻين بيمارين ۾ وڏيون طاقتون ڪم آڻجن.
۲- جڏهن مرض مزمن صورت اختيار ڪري ٿو ته
۳۰ طاقت جي دوا ڏجي. فائدو نه ڪري ته طاقت
گهٽائجي يا وڌائجي.

۳- جيڪڏهن ڪنهن مرض ۾ دوا جي زور سان مادي
اثر پيدا ڪرڻ جو ارادو هجي مثلاً پاخانن ڪرائڻ يا
بلغم خارج ڪرڻو هجي ته مدر ٽنڪچر يا X ۳ ۾
دوا ڏجي.

۴- نو آموز ٻاڪٽر ڪي ۲۰۰ طاقت کان مٿي دوا
استعمال ڪرائڻ نه گهرجي. ڇو ته دوا ٽيڪ تجويز
ڪيل نه هوندي ته فائدي بجاءِ نقصان ٻوندو.

دوا جو وزن

۱- کير پيا ڪ ٻار ڪي ۱۰ يا ۱۵ نمبر جون ٻڳوريون
۽ ۲۰ نمبر جي هڪ گوري ٽي خوراڪ ڏجي. يا هڪ
ڌڙي دوا مان ٽي خوراڪون ٻاڻي يا شڪر آف ملڪ ۾
۾ ٺاهي ڏجن.

۲- وڌن ٻارن لاءِ ۱۰ يا ۱۵ نمبر جون ٽي گوريون ۲۰ نمبر جون ۲۰ گوريون ۽ ۳۰، ۴۰ نمبرن جي هڪ گوري في خوراڪ ڏجي يا هڪ ڦڙي دوا مان ۲۰ خوراڪون ٻائيءَ يا شڪر آف ملڪ ۾ ٺاهي ڏجن.

۳- جوان ۽ پوڙهي ماڻهن لاءِ ۱۰، ۱۵ نمبر جون چار پنج گوريون ۽ ۲۰، ۳۰ نمبر جون ٽي گوريون ۽ ۴۰ نمبر جون ۲۰ گوريون في خوراڪ ڏجن يا هڪ، ۲ ڦڙا دوا جا ٻائيءَ يا شڪر آف ملڪ ۾ ملائي ڏجن.

دوا جو مدو

عام طرح هڪ ڏينهن ۾ ٽي خوراڪون ڏجن. پر جيڪڏهن رات جو تڪليف زياده ٿئي ته رات جو وڌيڪ ٽي خوراڪون ڏئي سگهجن ٿيون. سخت تڪليف ۾ دوا هڪ يا ٻن ڪلاڪن کان پوءِ ڏيڻ گهرجي پر مهياڪ بيمارين (قولنج، -الڙا) ۾ دوا پنجن ڏهن ۽ پندرهن منٽن کان پوءِ به ڏئي سگهجي ٿي. آرام ٿيندو وڃي ته دوا جو مدو به وڌائي.

۲۰۰ طاقت جي دوا هفتي ۾ هڪ يا ٻه دفعا ڏيڻ ڪافي آهي. ۱۰۰۰ طاقت جي دوا اٺن يا پندرهن ڏينهن کان پوءِ هڪ خوراڪ ڏيڻ گهرجي. اهڙي طرح ۱۰۰۰۰ طاقت جي دوا پندرهن ڏينهن کان پوءِ

ھڪ خوراڪ، ۵۰۰۰۰ ۽ ۱۰۰۰۰۰ (سي - ايم) طاقت
 جي ھڪ خوراڪ مھيني ۾ ھڪ يا ٻہ ڏوا ڏجي. وڃي
 عرصي ۾ خالي گوريون ڏجن.
 تہ جيئن مريض جو دوا ۾ اعتماد رھي. وڌين طاقتن
 وارين دوائن جون خوراڪون جلد جلد بہ ڏئي سگھجن
 ٿيون. مگر اھو ھر ڊاڪٽر جي ذاتي تجربي تي منحصر
 آھي. ھوميوپيٽڪ اصول موجب ڪا بہ دوا ڏئي انجي
 نتيجي جو انتظار ڪجي. جيستائين اھا پنھنجو ليڪ
 عمل جاري رکي تيستائين بي دوا نہ ڏجي. پر نتيجو
 سٺو نہ ٺھري تہ ٻي مل مٿاڻي بي دوا ڏجي.

ڊاڪٽري ماپا

۲۰ گرين = هڪ اسڪروپل.	۶۰ ڦڙا = هڪ ڊرام.
۶۰ گرين = هڪ ڊرام.	۸ ڊرام = هڪ آئونس.
۸ ڊرام = هڪ آئونس.	۲۰ آئونس = هڪ پائينٽ.
۱۶ آئونس = هڪ پائونڊ.	۸ پائينٽ = هڪ گيلن.

باطياني شين جي ماپ

چاء جو چمڪو	= هڪ ڊرام	= ۴ ماسا.
درميانو چمڪو	= ۲ ڊرام	= ۸ ماسا.
وڏو چمڪو	= چار ڊرام	= ڏيڍ تولو.
ننيو گلاس	= ۲ آئونس	= هڪ آلو.
چاء جي بيالي	= چار آئونس	= ۲ آنا.

تشخيصي اشارا

ڊاڪٽر کي مريض جي تڪليفن کي پوريءَ طرح سمجهڻ لاءِ هيٺين ڳالهين کي هڪاسڻ ۽ سمجهڻ ضروري آهي.

۱- پيشاب

پيشاب جو رنگ ۽ انداز، مرض سڃاڻڻ ۽ دوا تجويز ڪرڻ ۾ مدد ڏئي ٿو. تندرست انسان ۲۴

ڪلاڪن ۾ ۴۰ آئولس پيشاب خارج ڪري ٿو. پيشاب جو رنگ ڊونهي جهڙو، خون جي موجودگي ڏيکاري ٿو. ڳاڙهي رنگ جي پيشاب ۾ تيزاب هوندو آهي. گهرو ورد پيشاب صفرا جي زيادتي ڏيکاري ٿو. ڪارو يا پورو ڪارو پيشاب، خراب خون جي نشاني آهي. گندي پيشاب ۾ رطوبتون يا پونءِ هوندي آهي. پيلو پيشاب يوريا ۽ شڪر ڏيکاري ٿو. بغير رنگ پيشاب هسٽريا جي نشاني آهي.

۲- نبض

بيٽ ۾ ٻار جي نبض ۱۵۰ پيرا في منٽ هلي ٿي.
 ڄمڻ وقت ٻار جي نبض ۱۳۰-۱۴۰ پيرا " " "
 پهرين سال ۾ ٻار جي نبض ۱۱۵-۱۳۰ پيرا في منٽ هلي ٿي
 " " " " ۱۱۵-۱۰۰ نبض جي سال ۾ ٻار
 " " " " ۱۰۰-۹۰ نبض جي سال ۾ ٻار
 " " " " ۹۵-۸۵ نبض جي سال ۾ ٻار
 " " " " ۹۰-۸۵ نبض جي سال ۾ ٻار
 " " " " ۷۵-۷۰ اڌ عمر ۾ نبض.
 " " " " ۷۰-۵۰ ڪراڙپ ۾ نبض.
 " " " " ۱۵-۱۰ پيرا تيز عورتن جي نبض مردن کان

ڏيهه پير پير (گرمي جو درجو)

1084 درجا.	سڪرائڻ ۾ گرمي جو درجو
107 درجا.	” ” ”
104 درجا.	” ” ”
105 درجا.	بهار جي خطرناڪ حالت ۾ گرمي جو درجو
104 درجا.	” ” ”
102 درجا.	” ” ”
101 درجا.	” ” ”
984 درجا.	” ” ”
98 درجا.	” ” ”
944 درجا.	” ” ”

سياهه ڪٽڻ

- هڪ سال جي عمر تائين 35 پيرا.
 ٻن سالن جي عمر تائين 25 پيرا.
 ٽن سالن جي عمر تائين 20 پيرا.
 چار سالن جي عمر تائين 20 پيرا.
 3- زبان- زبان جي رنگت ۾ مرض سڃاڻڻ ۾ مدد
 ڏئي ٿي.

۱- عام بخارن ۾ زبان ھسڪ، مگر وڏي بخار ۾ زبان جا ڪنارا ۽ چوٽي ڳاڙهي ۽ وچ ۾ ھڪ ليڪ ھوندي آھي.

۲- زبان ھسڪ، ڏڪندڙ ۽ ان تي ڪارو تھ مدي جي بخار جي نشاني آھي.

۳- زبان تي اڇو گھاتو تھ، معدي جي خرابي ۽ جي علامت آھي.

۴- زبان تي زرد تھ جگر جي خرابي ۽ جي نشاني آھي.

۵- زبان جي چوٽي ۽ ڪنارن جو صاف ٿيندو رھڻ صحت جي علامت آھي.

ھوميو پيٽڪ علاج جون خوبديون

۱- ھيءُ تمام سٺو ۽ سستو علاج آھي.

۶- ھوميو پيٽڪ دوائون وڻندڙ، مٺيون ۽ مزيدار آھن. جي ٻارن، جوانن ۽ بوڙھن آسانيءَ ۽ خوشيءَ سان کائي سگھن ٿا.

۳- ھي علاج زود اثر آھي ۽ مريض کي جلد ئي آرام ڏئي ٿو.

۴- ھوميو پيٽڪ دوائون بي ضرر آھن ۽ خطرناڪ نه آھن.

- ۵- هن علاج ۾ آپريشن جي ضرورت ڪانهي. اڪثر مرض رڳو دوا ڪاٺڻ سان دور ٿي وڃن ٿا.
- ۶- علاج جي ٻين طريقن موجب گهڻي انداز ۾ ڏنل دوا جي تڪليف هوميوپيٽڪ دوا ڏيڻ سان ختم ٿي وڃي ٿي.
- ۷- پيچيده ۽ پراڻن مرضن ۾ جتي ٻيا علاج فسيل ٿين اتي هوميوپيٽي ڪامياب ٿئي ٿي.

هوميوپيٽڪ ڊاڪٽر لاءِ هدايتون

- ۱- ڊاڪٽر کي مريض جون ڳالهون خود سان ٻڌڻ گهرجن جيئن ان کي يقين ٿئي ته ڊاڪٽر منهنجو همدرد آهي.
- ۲- کيس مريض جي مائن کان مرض جو تفصيل پڇڻ گهرجي.
- ۳- ٽرعاميٽ ڏئي مريض جي گرمي جو درجو معلوم ڪجي.
- ۴- اسٽيٽسڪوپ سان مريض جي چاٽي ۽ ٿڌڙ چڪاسڻ گهرجن.
- ۵- مريض جي زبان، اک، پاڻاڻ ۽ پيشاب کي چڪاسڻ گهرجن.
- ۶- مرض جو اصل سبب معلوم ڪرڻ لاءِ گذريل حالتون معلوم ڪرڻ گهرجن.

- ۷- نون مرضن ۾ ننڍيون طاقتون ۳ کان ۳۰ ٽائمن
تجويز ڪجن.
- ۸- پراڻن مرضن لاءِ ۳۰ يا ان کان بلند طاقتون
تجويز ڪجن.
- ۹- حامله عورتن کي ڪينٽرس، گوسي، پيم ۽ اڀرس
میل دوائون استعمال نه ڪرائجن نه ته ٻار ڪرڻ جو
الديشو ٿي پوندو.
- ۱۰- دوا ذيع کان اڳ دوا واري شيشي کي
خوب جهٽڪا ڏئي لوڏجي.

حصو ٹیون

ہومیو پیتھک

میٹریا میڈیکا

آرسينڪم البم (سنگيو سفيد)

ARSENICUM ALB:

(۱) سخت بي چيني (دماغي ۽ جسماني) جيستائين جسم ۾ طاقت هوندي، مريض متواتر حرڪت ڪندو رهندو، جڏهن طاقت ڪمزور ٿيندي ته جسم مثلاً ڏهه جي هوندو مگر دماغي بيقراري قائم هوندي. (۲) شديد ڪمزوري قوت حيات ختم ٿيڻ واري معلوم ٿئي. (۳) سخت پياس بار بار فقط ڍڪ ڍڪ پاڻي پيئي ۽ ٿڌو پاڻي تڪليف ڪي وڌائي ٿو (۴) ٿڌ ۽ ٿڌين شين سان تڪليف وڌي وڃي، گرمي ۽ گرم شين سان تڪليف گهٽجي وڃي. (۵) جان ساري جسم ۾ باه لڳل، گرم ڪمري، گرم هوا، گرم ٽڪور سان آرام. (۶) آرسينڪ جو حملو اڌ رات جو هڪ کان ۳ بجي تائين ۽ ڏينهن جو ۱۲ کان ۲ بجي تائين. رات جو ۱۲ بجي کانپوءِ سمهي نه سگهي ڇاڪاڻ ته دم گهٽجي ٿو. (۷) خوف موت جو، اڪيلي رهڻ اوندهه ۽ چورن جو. (۸) سوزش وارا عضوا جلد ڳرڻ ۽ سڙڻ لڳن (۹) تمام اخراجات بدبودار ۽ تيزابي ڇليندڙ. (۱۰) آئس ڪريم- پرف جو پاڻي، ميون، تماڪ ۽ شراب جا پڇڙا اثر (۱۱) سوچ خاص طرح

پیرن تي (۱۲) دوري وارا مرض. (۱۳) کائڻ پيشڻ کانپوءِ
تيءَ ۽ دست. پائڻائي کانپوءِ ڪمزوري.

خاص علامتون: سخت بيقراري، شديد ڪمزوري

بار بار ٻاڻي ۽ جوڙيڪ پيشڻ، گرمي ۽ سان افاقو ۽ سرديءَ
سان زيادگي ۽ بدبودار اخراجات.

زيادتي - اڌ ڏينهن يا اڌ رات کانپوءِ - اڏ، ٿڌيون

شيون پيشڻ. ٿڌي کاڌي کائڻ، هاڻ ٻاسي تي ۽ مٿي
هيٺ ڪرڻ سان.

گهي - گرمي ۽ سان، سورگي سيڪڻ يا ٽڪور سان.

معاون - رستاکس، ڪاربوويج، چائنا، فاسفورس.

دماغ - اوڀير - ڪاربوويج - چائنا - هيپر سلفر،

زڪس واميڪا.

طاقت - ۴-۳۰-۲۰۰-۱۰۰۰

آرنیکا مانت (جابلو تماڪ)

ARNICA mont.

(۱) هن دوا جي پهرين ۽ آخري علامت دردن جو

احساس آهي جيئن ڏک لڳڻ سان پيدا ٿئي. (۲) اهو

درد جو احساس، ڪنهن ڏک يا بيماريءَ سبب پيدا

ٿئي. (۳) درد جو احساس، هڪ اڌ عضوي يا ساري

جسم ۾ هجي. (۴) ان درد سبب بيمار هڪ ٻاسي تي

آرام سان سمهي نه سگهي ۽ پاسا بدلائيندو رهي ۽ چوي ته بسترو سخت آهي حالانڪ بسترو نرم هجي. (۵) بدن-ايتري قدر درد محسوس ڪري، جو مريض ڪنهن جو هٿ لڳڻ به پسند نه ڪري. پاڻ ڏانهن ڪنهن کي ايندو ڏسي، ته پري کان پاڻ کي روڪي ته متان ان سان ٽڪرجي پوي (اهو درد جو احساس وائي سورن ۾) (۶) ڏڪ، ضرب ۽ انهن جا بد اثر (۷) ڏڪ تازو خواه سالن جو پراڻو هجي. (۸) هر قسم جو ڏڪ- بدن جي ڪنهن به حصي ۽ مضوي تي. (۹) وڃي نه ڏڪ وانگر آهي ۽ آرنیکا وڃي ڪاٺيءَ ڏندن لاءِ اول نمبر دوا آهي (۱۰) بدبودار اخراجات- خاص طرح بڪارن ۾- پاڻانو، گندن آڻڻ جهڙو بدبودار، (۱۱) بڪارن ۾ بيهوشي، مريض جواب ڏيندي بيهوش ٿي وڃي. (۱۲) بيهوشيءَ ۾ پيشاب ۽ پاڻانو پاڻمرادو نڪري وڃي. (۱۳) عام ڪمزوري (۱۴) مٿو گرم، چهره سياهي، مٿل سرخ ۽ جسم ٿڌو يعني دماغ ڏانهن رت جو دورو هجي. (۱۵) الڪري سڪتي لاءِ ٻن مکيه دوائن مان هيءَ هڪ آهي ۽ ٻي اڀير آهي. جنهن ۾ ڪرڪو هوندو آهي. (۱۶) چمڙي تي نيرا ۽ ڪارا داغ، ڏڪ سبب هجن يا بيماريءَ کان ٿين. (۱۷) رت پترو ۽ سياهي مائل هوندو آهي.

(۱۸) تازن ڏڪن سبب رت ٺڪرڻ، ڇمڙيءَ هيٺان رت ڇمڻ. (۱۹) ننڍيون ننڍيون ڦرڙيون، سخت درد واريون، ڦاٽڻ کان اڳ ئي ختم ٿي وڃن.

خاص علاهتون - ڏڪن جا بد اثر، درد جو احساس، ڇمڙيءَ تي نيرا ۽ ڪارا داغ.

زيادتي - آرام ڪرڻ، ليٽڻ ۽ شراب سبب.

ڌمڪي - ڇهڻ سان، حرڪت سان.

مصلح - ڪيمن، ايڪونائيٽ، آرسينڪم، چائنا، ابيڪاڪ، اگنيشيا.

معاون - ايڪونائيٽ، ابيڪاڪ، هاء پريڪم، رستاڪس، ويراٽرم.

طاقت - Q, x, ۳ - ۳۰ - ۲۰۰ - ۱۰۰۰

۱- ابروٽينم (ساوٽرن وڊ بوٽو)

ABROTANUM.

- (۱) ٻارن جي ڪنگي، جنهن ۾ ٻارن جون تنگيون سڪي، ڪمزور ٿيڻ ۾ بدن جو مٿيون حصو تلهو هجي.
- (۲) ڪنگيءَ سان گڏ ٻار کي بک گهٽي هجي.
- (۳) وائي سور ۽ دست واري واري سان ٿين. دست جاري ٿين ته سور غائب ۾ دست بند ته سور حاضر.
- (۴) انتقال مرض ۾ اول نمبر دوا آهي. مثلاً: سنڌن

جا سور، دل ڏانهن هليا وڃن. ڪڏهن دست تہ ڪڏهن قبضي، دست بند ٿين تہ وائي سور شروع ٿئي يا دماغي، جگر ۽ بڪين جون تڪليفون شروع ٿين. ڪنن جي ڳوڙهن جي سوچ، حصين ۾ هلي وڃي: بواسير ۽ وائي سور، واري واري سان ٿين. مطلب تہ ڪجهه مرض بدلجي، ڪا به صورت پيدا ڪري تہ هي دوا مرض کي پنهنجي اصلي حالت ۾ آڻيندي.

تعلق - وات ۽ ٻيڙ ۾ هيٺ سلفر کانپوءِ ۽ پاسي جي سور ۾ ايڪونائيت ۽ برائي اوليا کانپوءِ هي دوا ڏجي. خاص علامتون - ٻارن جي ڪنگي جا ٽنگن کان شروع ٿئي ۽ مرض هڪ جاءِ مٽائي، ٻي صورت پيدا ڪري. زيادتي - سرد هوا ۾ - رطوبتن جو وهڻ بند ٿيڻ سان. گهي - مرڪت ڪرڻ سان.

طاقت - ۳-۶-۳۰

اڀيڪاڪ (شاهترو)

IPECAC

(۱) هن دوا لاءِ فقط هڪ لفظ ”اوڪارا“ ياد رکڻ ڪافي آهي (۲) اهي اوڪارا ڦي نه آهن پر ڦي ۽ کليءَ طرح ڪرڻ بعد به جاري رهن ۽ ڪنهن وقت به بند نه ٿين.

(۳) هر تڪليف سان گڏ اوڪارا (۴) ڳهڻ يا ڪنهن به ٻيءَ جاءِ مان ڇهڪدار ڳاڙهو رت ٻنڀ ڏئي نڪري ۽ ان گڏ اوڪارا (۵) مليريا بخار ۽ اوڪارا - ۾ ڪونين جي عوض، بنا علامت استعمال ڪجي (۶) ٿڌن ۾ گهڻو بلغم گڏ ٿي ڪرڪو پيدا ڪري. ٻارن جي نمونيا، وڏي ڪنگهه ۽ هوائي ناليءَ جي سوڄ لاءِ اڪسير آهي (۷) دموي ڪنگهه، بلغمي دم ۽ دم جي وقتي حملن ۾ روزمره ڪم ايندڙ دوا آهي (۸) تشلجي ڪنگهه، وڏي ڪنگهه، اوڪارا ۽ الٽي (۹) ٻالھانو گچيءَ وارو گاه جهڙو سائو ۽ اوڪارا ۽ پيٽ جو سور (۱۰) زبان صاف ۽ اوڪارا (۱۱) اڇ - بلڪل ڪانه - وات مان گهڻو ٻاڏي وهي ۽ اوڪارا. **خاص علامتون** - اوڪارا ۽ الٽي -

زيادتي - ٽي - ڪنگهڻ - ڪونين گهڻي ڪاٺ، ثقيل ڪاڏن ڪاٺ ۽ روشنيءَ سان -

معاون - آرنڪا - اينٽي تارٽ - ڪيوپر ميث -
مصلح - آرسينڪالمر - چائنا - آرينڪا - نڪسواسيڪا
مخالف - چائنا - لوم -

طاقت - ۳ - ۳۰۶ - ۲۰۰

ارٽيڪا يورنس (ابتڪنڊڙي)

URTICA URENE

هيءَ دوا هيٺين تڪليفن ۾ استعمال ٿئي ٿي. ڪنهن

به مرض جون صاف علامتون نه هجن ته هي روزمره
جي دوا طور ڏجي.

(۱) ڏڏر (۲) ٽچ جي ڪمي يا ٽچ ڇڏائڻ بعد ان کي
بند ڪرڻ (۳) سندن جوسور، ڏڏر سان گڏ (۴) ننڍن سندن
جي سور جو تازو ۽ سخت حملو (يور ڪ ايسڊ جو مزاج)
واري خارج ڪري ٿي (۵) ملسير يا بخار
(۶) باهه ڀر ڇمڙي عجمو مٿاڇرو سڙڻ (هنجولو شون استعمال ڪجي)
خاص علامت هون- ڏڏر- جو ٿر ٻاهر تڪليف سان گڏ هجي.
زياد ٿي- بر فاني سرد ۽ گهميل هوا ۾. سرد ماڻي ۽
طاقت- ۳x Q - ۱۵۱۰ ٿرائي خوراڪ.

ارجنٽم نائٽريڊ ڪم (چاندي)

ARGENT. NIT

(۱) چاندي سمجهه بوجھ تي اثر ڪري ٿي- مريض
عصبي علامتن جو شڪار هوندو آهي جيئن ته ماڻهن
جي ميٽر کان خوف، ڳلي ۽ هوڙ کان ڊپ ته متان
ان سان ٽڪر ٿئي. بلند جاءِ تان ڪرڻ جو ڊپ. (۲)
ڪنهن به انتظار وقت دست شروع ٿيڻ مثلاً ڪنهن
دوست جي ملاقات يا گاڏي ۽ اچڻ يا سينما وغيره
کان اڳي دست ٿين. (۳) منڍن شين کان ٿي ڪهڙي
خواهش (۴) ٿاڏ واريون اوڳرايون. (۵) دست ساوا پڙيڻ

جي آواز سان، نڪرڻ وقت زرد، ڪجهه وقت کانپوءِ
سبز ٿي وڃن. (۶) مٿي جو سور ۽ مٿو وڏو محسوس
ٿئي. ٿڌي پاڻي ۽ سان ڏوٽ ۽ چڪي پٽي ٻڌڻ سان
آرام ملي. (۷) مٿي کي ڦيري بلند جابن ڏسڻ سان -
(۸) اکين جي ڀرپڻ پوڻ ۽ پراڻي سوزش لاءِ پهريون نمبر
دوا آهي. (۹) ڏهرا ٻار سڪل، جن جي ڪل مرجهايل هجي
خاص علامتون:- دمافي خوف، منين شين جي
زبردست خواهش ۽ گرم مزاج.

زيان ٿي:- ٿڌو کاڌو کائڻ، ٿڌي هوا، ڪنڊ، ملائي ۽
جي برف کائڻ ۽ گهڻي دمافي مڪنت.

ڪمي- کلي هوا - ٿڌي پاڻي ۽ سان وهنجڻ.
مصلح- ليٽرم ميور.

طاقت. ۴-۳۰-۲۰۰-۱۰۰۰

اسپائيگيليا (هڪ قسم جو وڻ)

SPIGELIA

(۱) هن دوا جو عمل بدن جي کاٻي طرف آهي -
خصوصاً دل ۽ کڻي اک تي. (۲) کڻي اک جو سور - جو
مٿي جي پوئين حصي کان هلي، کڻي اک جي مٿان
اچي جمبي رهي. سور سج اڀرڻ سان شروع ٿئي، سج
لهڻ وقت ختم ٿئي، (۳) کڻي اک مان سور سان گڏ

باطلي وهي - سور سبب، اکيون کهي سڄي ڦيرائي نه
سگهجن - مريض کي، ڪنهن به طرف ڏسڻ لاءِ سڄو
بدن ڦيرائڻو پوي (۴) اک جو سور - ڪوڙو ۽ لوڏي
سان وڌي (۵) دل جو سخت ڌڙڪو - ڪيڙن مان
صاف نظر اچي - سڄي ڇاتي ڌڙڪي سان ڏکي ۽
دل جي ڌڙڪڻ جو آواز ڪجهه مفاصلي تان چٽو ٻڌڻ
۾ اچي. (۶) دل جي ڌڙڪي ۾، مريض پنهنجو مٿو
تمام مٿي ڪري سمهي. مثلاً ٻن وهائڻ تي - فقط سڄي
طرف سمهي سگهي ۽ ٿوري حرڪت سان ڌڙڪو تيز
ٿئي (۷) چپ چاپ ۽ مات ۾ سهجڻ سان آرام (۸)
مريض کي خشڪ هوا آرام ڏئي پر کيس سرد، گهميل
۽ برساتي مند ۾ تڪليف ٿئي.

خاص علامتون - کهي اک جي مٿان سور، جو سڄ
اڀرڻ سان شروع ٿئي - دل جو سخت ڌڙڪو، جنهن ۾
مٿو تمام اوچو ڪري سهجڻو پوي.

زيادتي - ڇهڻ، لڏڻ، حرڪت ڪرڻ، ڏاڪڻ
تي ڇڏهڻ ۽ اکيون موڙڻ سان.

گهي - سڄي طرف ليٽڻ مٿو اوچو ڪرڻ - ساهه ڪڍڻ
گهمڻ - اتر ۽ مالش سان.

معاون - سڄو ٻهيا.

مصلح - ٻاسٽلا - ڪيمفر - ڪاڪو لس.

طاقت - ۳ - ۳۰ - ۲۰۰.

اسٽرامونيم (ڏاتورو)

STRAMONIUM

(۱) هن دوا جو وڏو عمل دماغ تي آهي ،
 بڪواس ۽ خوف سڀني علامتن کان زياده نمايان هجي
 (۲) بيمار - گھڻ ڳالهائو ، دعائون گھري ۽ لڳاتار بڪ
 ڪندو رهي . سڀني بڪواس وارين دوائن کان هن
 جو هڏيان زياده هوندو آهي . (۳) منهن ڳاڙهو ، اکيون
 ڇمڪندڙ ، اک جون پٽليون ڪشاديون ، جدا جدا ٻاسن
 تي سهڻ ۽ پڇي وڇڻ جي تلاش ڪندو آهي . (۴)
 خوف ، اڪيائي رهڻ کان ، انڪري ماڻهن جي درميان
 رهڻ پسند ڪندو آهي . اهڙو خوف انجي چوري مان
 معلوم ٿيندو آهي . پاڻي ۽ شيشي ، روشني ۽ اولندھ
 کان بچڻ (۵) اهي علامتون نئين چريائيءَ جي بڻارن
 ۾ ملن ٿيون ۽ پراڻي چريائي ۾ نه . (۶) گھڻو ڪري
 تمام علامت بنا درد جي هونديون آهن . اوبير ۽ هيءُ
 دواسيتريا ميڊيڪا ۾ ٻيئي دوائون بنا دردواريون آهن . (۷)
 هڪ طرف فالج ته ٻئي طرف تشنج (۸) بڻارن ۾ عموماً
 پيشاب ۽ پاڻڪانه بند . (۹) وات ۽ نڙي خشڪ (۱۰) بغير
 سور جي بدبودار اسهال (۱۱) هوش جي حالت ۾

تشنج (۱۲) هڪڙو ڳالهائڻ.

خاص علامتون - گھڻو ڳالهائڻ، بڪ، ڇريا ٿي ۽ خوف - خصوصاً اوزده ۽ پاڻي ۽ جو خوف.

زيادتي - اوندهه ۾، اڪيلائيءَ ۾، ڇهڪدار شين ڏسڻ سان، ننڊ کانپوءِ، ڳھڻ وقت.

گهي :- ڇهڪدار روشنيءَ ۾، دوستن ۾، گرميءَ ۾. مصباح - بيلادونا - ٽيڪم ۽ نڪس واميڪا.

طاقت - ۶ - ۳۰ - ۲۰۰

اسٽيفسيگريا (هڪوڻ جو ٻج)

STAPHISAGRIA

(۱) جيئن دٻيل غم جي بد اثرن لاءِ اڪنيشيا ۽ دٻيل جنسي خواهشن لاءِ ڪونيم استعمال ٿئي ٿي. تيئن دٻيل فصلي جي بد اثرن لاءِ اسٽيفيگريا استعمال ڪجي. مثلاً هڪ شخص جو ڪنهن سان تڪرار ٿي پيو ۽ ان کي سخت غصو آيو پر هو غصو ٻئي ويو. ان دٻيل فصلي جي بد اثرن لاءِ هيءَ دوا ڏجي (۲) مريض ڪيموملا، نڪسواميڪا، سائفا ۽ ڪالو سنٽ جي بيمار وانگر ڇيڙا ڪے طبع (فصلي جي بد اثرن سبب ڇيڙا ڪے طبع لاءِ ڪيموملا يا ڪالوسنٽ ڏيڻ غلط آهي) مريض - معمولي لفظن ۾ به پنهنجي بي عزتي سمجهي.

(۳) ٻار - سخت ڇيڙاڪ، بد اخلاق، ڏهرا، پيمت وڌيل -
 اڪثر پيمت جي سخت سور ۾ مبتلا - ۽ ٻار - ڪڏي
 سان پيمت پريل هوندي به، سخت بڪ محسوس ڪري
 (۴) ٻارن جا ڏنڊ - ننڍپڻ ۾ ئي ڪارا ٿي، ڳرڻ لڳن -
 مهارون سڄيل ۽ ٻار درد - اڪثر ٻارن ۾ ئي علامتون
 ڪڏ ٿين ٿيون (۱) پيمت جو سخت سور (۲) اڪيون اڻڻ
 (۳) ڏنڊ ڪارا ٿي پرنڊا رهن. (۵) مريض جو ڏيان -
 هر وقت جنسي معاملن طرف هجي جا به خاص علامت
 آهي. ڪثرت جماع، ڪثرت مشقت زني ۽ جا بد نتيجا
 ۽ شديد حالتون يعني فمگيني، لاهرواهي ۽ هانڙي جي
 ڪمزوري وغيره پيدا ٿين (اڪثر ڊاڪٽر غلطي ۽ سبب
 ايسڊ فاس ڏهن ٿا) (۶) آئز يون هر هر نڪرن (۷)
 پيشاب - ڪرڻ وقت آرام - نه ڪرڻ سان پيشاب جي
 نالي ۾ ساڙو - (۸) احساس - نه معدو ۽ پيسٽ هيٺ
 لڙڪن ٿا (اڀيڪاڪ وانگر) (۹) تماڪ چڪڻ جي سخت
 خواهش - (۱۰) ڇيلا، جو سور - رات جو - صبح جو
 اڻڻ کان اڳ - جنسي خرابين جي زيادتي ۽ بعد (۱۱) تيز
 اوزار يا هٿيار جا زخم (۱۲) خارش - جا کنگهڻ سان جاء
 مٽائي (۱۳) پنڀڻين جي سوچ لاءِ هي ڪريفايتس مفيد آهن.
خاص علامتون - قصي دٻائڻ ۽ بي عزتي ۽ جا
بد اثر - ڪثرت جماع ۽ مشقت زني ۽ جا رد اثر، جڏهن
ڏيان هر وقت جماع ڏانهن رهي.

زيادتي:- فصو، غمر، بي عزتي- ڪثرت جماع
۽ مٿت زلي کان.
معاون:- ڪاسٽيڪم- ڪالوسنت.
مصلح:- ڪيمفر.
مخالفي:- ... رينس ڪيولس بلب.
طاقت:- ۳-۳۰-۲۰۰

اگنس ڪاسٽس (سنيالو)

AGNUS CAST

(۱) هن دوا جو مرڪزي عمل اعضاء تناسل تي آهي. پر عورت کان وڌيڪ مردن جي عضو تناسل تي آهي. (۲) مرد ۾ جنسي ڪمزوري، گهڻي جماع ۽ سوزاڪ ڪاڻپوء پيدا ٿئي. (۳) مڪمل نامردي، عضو تناسل لڙڪيل ۽ ٿڌو يعني جماع جي خواهش ئي نه ٿئي. مريض وقت کان اڳي ڪراڙو معلوم ٿئي. (۴) جيتري قوت مردمي ڪمزور هوندي، تيترتي قوت حافظ ڪمزور هوندي.
خاص علامتون:- ڪثرت جماع ۽ پرميل سبب مڪمل نامردي.

معاون:- ڪيليديم- سليئمير.
مصلح:- ڪيمفر- ليٽرم ميور.
طاقت:- Q, X, ۱ ۽ ۳۰ ۽ بلند.

اگنيشيا (پيٽڙ)

IGNATIA

(۱) غم جي بد اثرن سبب، ڪوبه مرض پيدا ٿئي.
 (۲) مريض لنبا ۽ ٿڌا ساهه کڻي. هيءَ هن دوا جي خاص علامت آهي. (۳) هستيريا، جا ڪنهن مخفي غم جو نتيجو هجي. مريض جي طبيعت بدليل. ڪڏهن ٿوڪ ڏئي کلي، ڪڏهن روئي ۽ ڪڏهن غم سبب ٿڌا ساهه ڀري. ٿڙيءَ ۾ بادگولو قاتل محسوس ڪري (۴) مريض جون حيرت انگيز علامتون. مثلاً مٿي جي سور ۾ مريض کي سور واري پاسي تي سمهڻ سبب آرام اچي. معدي خالي هئڻ جو احساس جو کاڌي کائڻ سان گهٽ نه ٿئي. ٿڙيءَ جو سور سخت غذا کائڻ سان بهتر ٿئي. سرديءَ ۾ اڃ ۽ منهن ڳاڙهو، گرميءَ ۾ اڃ خائب. ڪن ۾ ڪڙڪيدار آواز، جي راڳ، ٻڌڻ سان ٺيڪ ٿين، بواسير کي هلڻ سان آرام، ڪنگهه. ڪنگهڻ سان وڌي، بيهڻ سان شروع ۽ هلڻ سان ٺيڪ. زودار ڪل. شهوت تيز مگر نامردي. سهيل عضوي گني زورن ڏيڻ سان آرام. بد هاضمو، ثقيل ۽ خليفه غذائن کائڻ سان ٺيڪ ۽ نرم ۽ وڻندڙ کاڌن سان وڌي. جن علامتن تي عجب اچي ته اگنيشيا ڏيو (۵) تماڪ جي دولهين کان نفرت ۽ تڪليف وڌي. (۶) پراڻي مليريا ۾. سرديءَ جي درجي

۾ اڃ ۽ منهن ڳاڙهو (۷) ٻچو آسانيءَ سان ٻاهر نڪري
۽ هر هر ٻاهالي جي حاجت (۸) مٿي جي سور کڻي
پيشاب اچڻ بعد آرام (۹) ٻاهالي بعد مقعد ۾ مٿي
ويندڙ سخت سور.

خاص علامتون:- غم جا بد اثر- لنبا ۽ ٿڌا ساه
ڪڍڻ- حيرت انگيز علامتون.

معاون:- ليمٽرم ميور، سيبا، ايسڊ فاس، پلسٽلا.

مصلح:- پلسٽلا، ڪيموملا، ڪاڪولس، ڪيمفر،
ڪافيا، آرنڪا، لڪسواميڪا.

مخالف:- ڪافيا، لڪسواميڪا، ٽيڪم.

طاقت:- ۳۰، ۲۰۰ ۽ بلند.

اڀيس ميلفيڪا

(ماڪيءَ جي مک جو زهر)

APISMELLFICA

(۱) ماڪيءَ جي مک جي ڏنگ هڻڻ ڪري هميشه
به علامتون پيدا ٿينديون آهن. هڪ سوچ، ٻيو ڏنگ
لڳڻ ۽ ساڙي وارا درد، اهي ٻيئي علامتون ڪنهن به
مرض ۾ ملن ته اڀيس ڏانهن هيال ڪجي. (۲) سوچ
جون خاص جايون- اک جي هيٺين پنبطي، گلو، حصيا.

ڪاڪڙو، پيٽ ۽ عام ڪل هيجن. ڏڏر جي صورت ۾ يا پيٽ ۾ پاڻي ٻوٽ سبب سوچ ظاهر ٿئي. (۳) انهن سوچن ۾ قطعا ڪوبه درد نه هوندو آهي يا جيڪڏهن هوندو ته ڏنگن لڳ-جھڙو يا ساڙي دار درد هوندو. (۴) جڏهن دماغ جي پردن ۾ سوچ ٿي پوي ۽ ڏنگن جهڙا سور ٺيڊا ٿين ته ٻار پڪدم رڙ ڪندو آهي. اها حالت سر سام، دماغي پردن ۾ پاڻي ٻوٽ، ۽ دماغي ٽائيفس ۾ ٿيندي آهي ۽ بيمار بيهوش هوندو آهي. (۵) ڏنگن وارا ۽ ساڙي وارا درد- نڙي، بواسير، ڳهڻ جي سوچ ۽ ڪينسر ۾ هوندا آهن. (۶) اڄ بلڪل ڪانه گرمي ۽ گرم ڪمري ۾ تڪليفن جو وڏي وچ-ٻڌ، سردي ۽ ٿڌي ڪمري ۾ آرام. (۸) ڏڏر، ارڙي ۽ ٻين جلدي تڪليفن جي دٻجي وڃڻ جا بد اثر. (۹) هر قسم بخارن ۾ ٻاڳهر ۽ خمڪي منجهن پيا، دست بي اختيار نڪرن کويا مقعد ڪليل آهي. (۱۰) ٿڌڻن ۾ پاڻي ٻوٽ ۽ نوبتي بخارن ۾ ساهه ٻوسائجي. (۱۱) وار- جهڙ سان درد ڪن، خصوصا دماغي سوچ ۾.

خاص علامتون:- سوچ ۽ ڏنگن جهڙا درد، اڄ بلڪل ڪانه، گرمي ۾ تڪليف وڌي ۽ سرديءَ ۾ آرام. زيادتي:- سهڻ ڪانچوءَ (ليڪسس) ٻهڻ سان

(رستاڪس) پر ماؤن هڻي ڪي پڄاڻ ۽ آلي ڪرڻ
۾ فائدو.

ڪهي:- ڪلي هوا ۾، ٿڌي پاڻي ۽ سان وهندڙ
۾، سڌي ويهڻ سان ۽ سور ۾ ڪنگهڻ، هلڻ ۽ پاسي
متاثر سان.

معاون:- ايٿرم ميور- پريٽا ڪارب.

طاقت:- ۳-۳۰-۲۰۰

ايٿوزا (ولجائن پهاڙي)

AETHUSA

(۱) هيءَ دوا ڪير پيشندڙ ٻارن لاءِ مخصوص آهي.
خاص طرح گرم موسم ۾، ٻار، ڪير هضم نه ڪري سگهي
جنهن ڪري ڦي ۽ دست شروع ٿي وڃن. (۶) ٻار
ڪير پيشڻ بعد يڪدم ڦي ڪري يا ڪجهه دير بعد-
ڪير ڦٽل ۽ کڻي ٻوٽ وارو ڦي ۾ لڪري اهڙي
علامت پوڻ ڪلڪير يا ڪارب ۾ پوڻ آهي مگر ايٿوزا ۾
پاڇانو کڻي ٻوٽ وارو نه هوندو آهي. (۳) ٻار گهڻي
ٿڄ ٻي يڪدم يا ٿوري دير کانپوءِ ڦي ڪندو آهي.
ٻوٽ ڪمزور ٿئي، بيھوشيءَ ۾ سمهي پوندو آهي.
سڃاڳ ٿيڻ تي وري ٿڄ ٻي ڦي ڪندو آهي.
اهڙيءَ طرح اهو سلسلو جاري رهندو آهي، تاجو ٻار
ڪمزور ٿي ختم ٿي ويندو آهي. ان ڦي سان گڏ

ٻيلا پٽڙا، سڙي مائل ليمسڌار دسڪ ٿين ٿا. (۴) اڄ اصل ڪانه پر بيمقاراي ۽ ڪمزوري آرسينڪ البم وانگر ٿئي ٿي. (۵) ڳڊڙيون- جنهن ۾ اکيون هيٺ ٿري سگهن ۽ نڪ جي چوڌاري سفيد ليڪو ڏسڻ ۾ اچي. (۶) ڪير جو بد هاضمو ۽ دست زياده ٿي، ٻاراڻي- ڪالرا جي صورت وٺن ته به ايتوزائي ٻار کي ٻڃائي سگهندي.

خاص علامتون:- گرم موسم ۾ ڪير پيئندڙ ٻارن جي ٿيءَ ۽ ڪالرا- ڪمزوري ۽ بي آرامي زياده مڪر اڄ بلڪل ڪانه.

زيادتي:- گرميءَ کان - گرم موسم ۾ شام جو ۳-۴ بجي.

ڪمي:- کلي هوا ۾- ماڻهن جي صحبت ۾.

معارف:- ڪلڪريا ڪارب.

مصلح:- ترش نباتات.

طاقت:- ۳-۶-۳۰ ۽ ۲۰۰

ايسافوٽيدا (هنگم)

ASAFOTIDA

(۱) سڪت بدبوءِ سبب هن دوا کي انگريزي ۽ شيطان جو پالانو چوندا آهن. (۲) هن دوا جا ٻه وڏا ڪم آهن. (۱) رياح پيدا ڪرڻ. (۲) هڏن تي اثر (۳) ريج ڪوٺو پيدا ٿئي ۽ سور مٿئين طرف وڃي- هيٺ

اصل نه - مټي وچرځ سبب ساه پوسانځي ۽ نږي ۽ پر هو اچو
 گولو (معدې مان اټي) اټکيل معلوم نشي . (۴) هي ۽
 دوا، رڼا سبب پيدا ٿيل ه-ستمبر يا لاء مفيد آهي -
 جڏهن نږي ۽ پر گولو ڦاٿل محسوس ٿئي (۵) ه-ستمبر يا -
 جا ليکوريا يا ٻين اخراجات بند ٿيڻ سبب پيدا ٿئي
 (۶) اوڳايون بد بودار (۷) اخراجات بد بودار (۸) هڏن
 تي عمل - باد ڦرنگ سبب هڏا ڳرن سڙن ، هڏن تي
 زهر ٿين جي بدڪل ڀر هس هجن . ايتريقدر جو ڀٽي ٻڏڻ
 ۽ هٿ لائڻ به برداشت ٿي نه سگهي - زهرن مان بد
 بودار ڪند وهي ۽ هڏن ۾ رات جو سخت سور ٻوي
 (۹) ٿيڻ بيماريندڙ عورتن جو ڪيسر ، بنا سبب گهٽجي يا
 بند ٿي وڃي .

خاص علامتون :- بد بودار رڼا، معدې مان مټي
 چڙهن - هڏن جا ڀر هس آتشڪي زهر .
 زيادت : رات جو چوڙ سان - ڪمي ٻاسي تي آرام
 وقت - گرم ٽڪور سان .

ڪمي - کلي هوا - حرڪت ڪرڻ ۽ دٻاء سان .
 معاون :- کاسٽيڪم - پلاسٽلا .
 مصلح :- چائنا - مريڪي ورس سال - ڪي-مفر -
 کاسٽيڪم - پلاسٽلا
 طاقت - ۳ - ۳۰ ۽ بلند .

ايسڊ فاس (فاسفورڪ ايسڊ)

PHOSPHORIC ACID

(۱) هن دوا جو عمل اعصابي نظام تي ڪهڙو آهي.

(۲) ڇاٽا جي ڪمزوري جسماني رطوبات جي ضايع ٿيڻ ڪري پيدا ٿيندي آهي. مگر فاسفورڪ ايسڊ جي ڪمزوري اعصاب ڪمزور ٿي وڃڻ سبب ٿيندي آهي. گويا سبب ٻنهي ۾ هڪ جهڙا آهن. مثلاً ڪثرت جماع، مشقت زني وغيره. (۳) اعصابي ڪمزوريءَ سبب کير جي رنگ جهڙو ڪهڙو پيشاب رات ۽ ڏينهن ايندو رهندو آهي انڪري ذبابيطس ۾ پهريون نمبر دوا آهي.

(۴) اعصابي ڪمزوريءَ ڪري دماغ ۽ جسم ڪمزور.

(۵) حواس گم. مريض ماحول کان بي خبر. بيهوشي، ڪهڙو ڪري تب مھرتي ۾، پر جاڳائڻ سان هوش ۾ اچي وڃي. (۶) غم جا پراڻا الڙ جڏهن انگنڌيا ڪارآمد ثابت نه ٿئي، بيمار غم ۾ فرق، زندگيءَ سان دلچسپي کان، وار سفيد ۽ ڪرڻ لڳن. (۷) دست سفيد بغير درد جي، تمام وڏا، پر عجب ته انهن سان ڪمزوري باڪل نه ٿئي. باڪ ٻار آرام محسوس ڪري. (۸) سٽينم والگر، ڇاتيءَ ۾ ڪمزوري محسوس ٿئي.

خاص علامتون:- ڪهڙي جماع ۽ مٺ هڻڻ جا بد

اثر- کير جهڙو گهڻو پيشاب، بيهڪ مايوسي ۽ دماغي بي هسي.

زيادتي :- دماغي جذبات، رطوبات زندگي ضايع ٿيڻ (خصوصاً مني) مٺ هڻڻ، گهڻي جماع ۽ ڳالهائڻ سان سيني ۾ ڪمزوري ٿي ٿي.

معاون :- چائنا.

طاقت :- Q, ۱x, ۳x, ۳۰-۲۰۰

ايسڪيولس هپ (هڪ قسم جو وڻ)

AESCULUS HIP

(۱) بواسيري مزاج جي دوا آهي (۲) بواسير- قبضي ۽ ۾ خون اچڻ کانسواءِ. چيلھ ۽ چٽڙن ۾ مستقل درد، بواسير ۽ چيلھ جو سور گڏ، هن دوا جي طلب ڪن ٿا. (۳) چيلھ جو سور خاص علامت آهي جيتوڻيڪ بواسير نه هجي ته به گهڻو ڦرڻ وقت چيلھ ۽ چٽڙن ۾ درد ٿئي. مريض ليڪوريا (سيلان الرحم) يا رحم جي ڦرڻ جو شڪار هجي. (۴) مقعد ۾ گرمي خشڪي محسوس ٿئي، جيئن ننڍيون ننڍيون ڪاٺيون پريل آهن. (۵) پر خون هڻڻ يا پراءِ جو احساس مختلف عضون ۾ مثلاً دل، ڦڦڙ، رڳن مقعد، معدة، دماغ، جلد ۽ نھائين ۾ پراءِ سمجهيو وڃي. (۶) زڪام- آرسينڪ اليم وانگر، پترو، ساڙي وارو پر ساه ڪڍڻ ۾ تڏي هوا پيدا ٿئي.

خاص علامتون:- ننڍي ڇيلا ۽ ڇٽن ۾ هميشه درد، جو گهمڻ ڦرڻ سان وڌي.
زيادتي:- حرڪت سان، پٺي ۽ ڇيلا، جو سور هلڻ ۽ جهڪڻ سان، ٿڌي هوا ۾ ساهه کڻڻ سان.
مصاح:- اڪس واميڪا
طاقت:- Q, X ۳-۶-۳۰

ايڪالفا انڊيڪا (ڪوپي ٻوٽو)

ACALYPHA INDICA

(۱) ابتدائي سلو- ۾ هيءَ دوا نهايت مفيد آهي.
جڏهن خشڪ ۽ تڪليف ڏيندڙ کنگهه هجي ۽ ان کانپوءِ مريض کي رات مان رت اچي ۽ کيس ڇاتي ۾ لڳاتار سور هجي. (۲) رت سرخ ڇمڪدار هجي ۽ صبح جو گهڻو اچي ٻن ٻن ٻورن کانپوءِ رت ڪارو ۽ ڄميل اچي.
(۳) مريض کي بگهار نه هجي (۴) مريض صبح جو پاڻ کي ڪمزور محسوس ڪري، مگر ڏينهن جو ٺيڪ هجي.
(۵) ڪمزوري روز بروز وڌندي وڃي. (۶) کنگهه- خشڪ ۽ سخت هجي ۽ ان کانپوءِ رت اچي. صبح ۽ رات جو زياده ٿئي.

سڀني ۾ لڳاتار سور رهي (۷) ٿڌيءَ، کاڌي جي ناليءَ ۽ معدي ۾ ساڙو ٿئي. (۸) دست - پٿر پٿر جي آواز سان اچن ۽ ريح، پاڇاڻي وقت زور سان نڪري.

(۹) ڪلڪيريا ڪارب، هن دوا جي اثر کي ختم ڪري ٿي.

خاص علامتون:- سلو سبب ٽٽڙن مان رت اچي.
رت صبح جو سرخ ۽ ٻن ٻنهن ڪالچوء ڪارو ۽ ڄميل
کنگهه خشڪ.

زيادتي:- صبح جو.

طاقت:- Q- پنج ٽڙا، ٽي خوراڪ يا ۳۲ يا ۶۸.

ايڪوناگيٽ (بيچڏانگ)

ACONITE

(۱) هيءَ ٿلهن متارن گهڻي رت وارن ماڻهن جي، هر تازي ۽ تڪليف جي دوا آهي پهرين ۲۴ - ڪلاڪن اندر هيءَ دوا هر مرض ۾ ڏجي. (۲) سرد خشڪ هوا لڳڻ سبب ڪنهن به قسم جي تڪليف پيدا ٿئي. (۳) خوف يا ڊڄڻ سبب ڪابه تڪليف پيدا ٿئي (خصوصاً ٻارن ۽ عورتن ۾) (۴) زڪام، حيض يا ٻيگهر جي يڪڙ بند ٿيڻ سبب جيڪي تڪليفون ٿين. (۵) هر هڪ بيماريءَ جو ابتدائي درجو. (۶) تڪليفون يڪدم ۽ نهايت شديد شروع ٿين. (۷) جملاءَ علامت شام ۽ رات جو وڌي وڃن. (۸) نبض ڀريل سخت ۽ تيز (۹) سخت گهٽ ۽ موت جو خوف، بيمار سخت تڪليف سبب پنهنجي مرن جو ڏينهن يا

وقت ٻڌائي، سخت بيقراري جنهن ڪري ٻاسا ٻيو
مٽائي. (۱۰) مريض پنهنجي مٿان ڪپڙو نه وجهي
گهري، لٽ هڻي ڪپڙو ڪيرائي ڇڏي.

خاص علامتون - دماغي علامت، موت جو خوف
شدید بيقراري اڪثر هر مرض ابتدا ۾ هن دوا جي
طلب ڪري ٿو. معمولي تڪليف - زڪام ۽ اک جي
سوزش وغيره ۾ دماغي علامتون بلڪل گهٽ يا نه
ٿينديون آهن .

زيادتي:- شام ۽ رات جو، گرم جاء ۾، بستري
تان اٿڻ وقت .

ڪمي - کلي هوا ۾ .

معارف - آرنڪا- بيلادونا ڪافيا ۽ سلفر- بعد ۾
ٻه چار خوراڪون ڏجن .

مصلح - ايسٽڪ ايسڊ- بيلادونا.

طاقت - ۶-۳۰-۲۰۰

ايليم سيپا (بصر)

ALLIUM CEPA

(۱) زڪام، نڪ مان تيزابي ٻاڙي ۽ اکين مان رواجي
ٻاڙي. (۲) نڪ جو تيزابي ٻاڙي لڪ ۽ مٿئين چمپڪي
چلي وجهي ٿو. (۳) زڪام ۾ سخت چڪون (۴) زڪام

شام جو ۽ گرم ڪمري ۾ زياده ٿئي ٻر ڪليل هوا ۾ آرام. (۵) جڏهن زڪام ٺڙي ۽ ۾ ڪري ته سخت ڪنگهه پيدا ڪري ٿو.

خاص علامتون:- هڪ ئي وقت ۾ نڪ مان تيزابي پاڻي ۽ اکين مان رواجي پاڻي نڪري (عام طرح زڪام ۾).

زيان ٿئي:- شام جي وقت.

ڪمي:- ٿڌي جاء ۽ کلي هوا ۾.

مصلح:- آرنڪا، ڪيموميللا، ويراٽرم البر.

معاون:- فاسفورس - ٿوجا - پلسٽلا.

طاقت:- ۳X-۳۰

ايلوز (اڀرو)

ALOE

(۱) مقعد، ۾ سخت ڪمزوري، جنهن ڪري مريض هر وقت پنهنجو توجهه مقعد تي ڏيندو آهي، هيانا پائڻانو نڪري وڃي. (۲) اهڙي ڪمزوري دستن ۾ نمايان هوندي آهي. ريج خارج ڪرڻ وقت خبر نه پوي ته ريج خارج ٿيو يا پنڌو پهاڻو. (۳) مريض پهاڻي جي ضرورت لاءِ ٽڪڙو ڊوڙي، پيشاب ڪرڻ وقت ۽ ريج نڪرڻ وقت دست اچن. (۴) دست گهمڻ ڦرڻ، بيھڻ، کائڻ پيشاب سان وڌي وڃن. (۵) پهاڻي کان اڳ پيشاب

۾ گرڙاٽ، (۶) ايلوز، ج-ي قمضي عجيب قسم جي
هوندي آهي ڪاڪوس جا وڏا وڏا ٽڪرا بي ميريءَ
۾ نڪرن، پر زور لڳائڻ سان ڪجهه به نه نڪري. (۷)
هواسير، انگورن جي چڱن وانگر. ليلي رنگ جا، مقعد
تي بار، ساڙو ۽ درد، ٿڌي پاڻيءَ سان ڌوئڻ ڪري
سور ۾ آرام. (۸) ڪڏهن پاهاني کان جدا ڪهڙي انداز
۾ لڳا (بلغم) نڪرندو آهي. (۹) سڀنيءَ ۾ پٿروليئم
وانگر خارش ۽ ڦرڙيون ظاهر ٿين.

خاص علامتون:- مقعد جي شديد ڪمزوري مٿان
ڪاڪوس ستر ۾ نڪري وڃي.

زيادتي:- صبح جو سوير- گرم خشڪ موسم، کاڌي
بيٽي کانپوءِ هلڻ يا بيهڻ سان، دٻائڻ سان.
دعاون:- سلفر.

دوا:- اوليم- سلفر لائيمڪو پوليئم- نڪسواميڪا
۽ سرڪو.

طقت:- Q, ۱X, ۳X, ۶X سوريءَ ۾ ۱X يا ۳X اڪثر
ڊاڪٽرن جو رايو ۲۰۰.

اينڊاڪارڊيم (پيلاوا)

ANACARDIUM

(۱) معدي جو سور - بد هاضمو ۽ بيون تڪليفون
خالي معدي ٿيڻ سان وڌن ۽ کاڌي کائڻ سان وقتي

طور ٽيڪ ٽين (۲) پاهائي جي هر هر حاجت ۾ وڌيڪ
مقعد ۾ بوج لڳل هئڻ جو احساس. ڪوشش ڪرڻ سان
پاهائي جي حاجت ڪم. (۳) بدن جي مختلف
حصن ۾ نات جو احساس. (۴) حافظو ڪمزور
يا بلڪل ختم مخصوصا ڪمزور پوڙهن ۾. چوڪنڊن
کي اٽڪان جو خوف (۵) ڪارين ڏيڻ ۽ قسمن ڪٽڻ
جي سخت خواهش ۽ عادت (۶) هر هڪ ۾ شڪ ۽
گمان ڪري (۷) ٻن ضميرن جو خيال. هڪ ڪوبه
حڪم ڏئي ۽ ٻيو ان کان منع ڪري.

خاص علامتون:- کاڌي کائڻ سان آرام. - ٻن
ضميرن جو تصور. ڪارين ۽ قسمن ڪٽڻ جي عادت.
ذوت:- هيءَ دوا، لائيوڪوپوڊيم ۽ پلسٽلا کانپوءِ
بهتر ڪم ڪري ٿي.

مصلح:- ڪافيا. رسٽاڪس. ڪروٽن ٽنگ،
رينن ڪيولس پلب.

طاقت:- ۴-۳۰-۲۰۰

اينٽي مونيوم ٽارٽ (آڪسائيڊ)

سرمني کان ٺهي ٿي

ANTIMONIUM TART

(۱) هيءَ دوا ان وقت مدد ڪري ٿي. جڏهن
بيماريءَ سبب ٻار ۽ پيدا ماڻهو بلحاظ عمر جلد ڪمزور
ٿي وڃن. (۲) ڪنگهه ۽ بخار، نمونيا جي پڇاڙيءَ
واري درجي ۾. وڏي ڪنگهه، دم ۾، ٽفٽن ۾ گهڻو

بلغم ڪڏ ٿي خرخر اهت جو آواز پيدا ٿئي ۽ بلغم نه ٿڪري گويا ڦڦڙن جو فالج ٿي ويو آهي. (۳) اهڙي حالت ۾ ناسون ڪشاديون ٿين ٿيون ڇهرو زرد يا نيلو ٿئي ٿو. (۴) ماما وانگر مٿر جيڏا داڻا جن ۾ گند پريل هجي. (۵) ڪارا ڪمزوريءَ سان، جنهن ۾ ڳڙيون نه پون (۶) خرخر اهت واري ڪنگهه. اڀڪاڪ مرض جي ابتدا ۾ ڪم اچي ٿو ۽ بيمار مضبوط هوندو آهي. پر اڀتي مونهم ٿارت ان وقت ڪم اچي ٿو جڏهن بيمار ڪمزور ۽ مرض جي انتها هوندي آهي. (۷) فنودگي خاص علامت آهي.

خاص علامتون - ضعيف ۽ ڪمزور بيمار جن جي ڦڦڙن ۾ خرخر اهت هميشه هجي.

تعلق - مشابه لائڪوپوڊيم سان. پر ناسون پڪڙجي پکي وانگر هجن. مشابه ويراٽرم سان. پر ڏينهن جو دست پيٽ ۾ سور، قيءَ، ٿڌ ۽ ڪٽاڻ جي خواهش هجي. مشابه اڀڪاڪ سان. پر ساهه ڪٽڻ جي تڪليف سان ڪڏ بي هوشي هجي ۽ قيءَ ڪرڻ.

زيادت - گهميل ٿڌي موسم ۾، رات جو ليٽڻ وقت ڪالچوءَ آتون گهٽ ٿين.

گهي - ٿڌي ڪلي هوا ۾، سڌو ٿي ويهڻ سان، بلغم ڪڍڻ سان.

معاون - ابيڪاڪ، فاسفورس - پريٽا ڪارب.

مصاح - پلاسٽلا - سڀيا.

مخالف - ڪالي سلف.

طاقت - ۳-۶-۳۰ (نيش) ۲۰۰ کان C.M

اينٽي مونيم ڪروڊ

(ڪاري سرمي ۾ گندرف مليل)

ANTICRUD

(۱) هن دوا جي پهرين ۽ آخري علامت سفيد زبان آهي، جا گهڻو ڪري هر هڪ مرض ۾ ملي ٿي (۲) زبان تي گهاٽو ملائي ۽ جهڙو ته، (۳) معدي جي خرابي، گهڻي ڪاٺ ۽ سڙيل غذا ڪاٺ ڪري اڻ ڪارا ۽ قي، ڪاڌل غذا جو ذائقو وات ۾ محسوس ٿئي. (۴) کٽين شين جا بد اثر (۵) ڪڏهن قبضي ته ڪڏهن دست، واري واري سان ۽ سفيد زبان خصوصاً پٺين ۾ (۶) ٻارن جون ناسون ۽ واچون ڦاٽل يا چيريل (۷) ٻار چيڙاڪ، هٿ لائڻ يا ڏسڻ پسند نه ڪن. گهڻو ڪري بخارن ۾، سفيد زبان (۸) وهنجڻ کان نفرت، وهنجڻ کانپوءِ خراب اثر، درياءَ ۾ وهنجڻ سان مٿي ۾ سور. (۹) گرمي ۽ ۾ ڪمزوري ٿئي، سڄ جي گرمي برداشت نه ٿئي.

(۱۰) مقعد مان زرد رطوبت ۽ بلغم خارج ٿئي، بلغمي بواسير (۱۱) نهن خراب ۽ بيقاعدِي ڄمن، پيرن جي ترين ۾ دردناڪ ڪڪڙا ڏکڻ جنهن ڪري گهڻي نه سگهي.

خاص علامتون :- سفيد زبان (سڀني دوائن کان زياده سفيد)

زيادتي :- کاڌي کائڻ ۽ ٿڌي پاڻي ۽ وهنجڻ کانپوءِ

ڪئين شين يا شرابن کان، اس ۽ باه جي ويجهو وهڻ

کانپوءِ سخت گرمي ۽ سرديءَ کان.

گهي :- کلي هوا ۾ - آرام وقت، گرم فصل کانپوءِ

معادن :- سلفر -

دوائون :- هيپر سلفر - ڪاڪيريا ڪارب، مرڪسال

طاقت :- ۳x - ۶x - ۱۲x - ۳۰ ۽ بلند.

بپٽيشيا (جهنگلي نير)

BAPTISIA

(۱) هيءَ وڏي تپ (مهرقي) جي چوٽيءَ واري دوا

آهي. هي مرض يڪدم ٿئي ٿو ۽ عام طرح آهستي

آهستي سخت ٿيندو ويندو آهي. پر بپٽيشيا جي

تپ مهرقي ۾ پن چئن ڏينهن اندر يڪدم شديد

علامت پيدا ٿي وينديون. (۲) ساري بدن ۾ سور

جنهن ڪري مريض ڪنهن به پاسي تي آرام نه ڪندو آهي. (۳) خيال پريشان، بيهوشي ۽ ڇڻ بيمار شراب پيتو آهي. (۴) بيمار سوال جي جواب ڏيڻ کان اڳي يا جواب ڏيڻ وقت بيهوشي ۾ اچي ويندو آهي. (۵) بيمار ائين سمجهندو آهي ته منهنجي بدن جا عضوا جدا جدا ٿي پيا آهن، انهن جي ڳنڍڻ جي ڪوشش ۾ لڳل هوندو آهي ۽ ٻڪواس ڪندو آهي. (۶) منهنجي سياهي مائل ۽ اکيون شرايين جهڙيون (۷) واس ۾ ڦوڪا ۽ بد بو ۽ الڪري سخت غذا نه کائي سگهندو آهي پر پاڻي ۽ جهڙيون شيون پي سگهندو. (۸) تمام اخراجات مثلاً دست، پيشاب، ٻڪور وغيره سخت بدبودار. خاص علامتون:- خاص دماغي بيهوشي، ٻڪواس ۽ بدبودار اخراجات.

مصلح:- سينگولير يا - فائوسٽيڪا.

طاقت:- ۱x, ۲x, ۳x ۽ ۳۰ (نیش) ۽ بلند.

برائي اونيا (فاشرا ٻوٽو)

BRYONIA

(۱) حرڪت سان هر تڪليف وڌي مگر بنا حرڪت ۽ ڇپ ڇاپ سمهڻ سان آرام اچي. (۲) بيمار درد واري پاسي تي سمهي ته چئن ساعه ڪٽڻ سان تڪليف

نه وڌي. (۳) سڏن جا سور ڇهڻ ۽ ٿوري ڇرڻ سان وڌن. (۴) ڇاڻي ۾ درد ۽ خشڪ ڪنگهه، ڪنگهه وقت بيمار ڇاڻي ۽ ٿي هٿ رکي (۵) پستان پٿر جهڙا سخت ۽ ٻر درد - حرڪت سان سور زياده - انڪري مريض هٿن سان جهلي گهڻي ته متان سور جي سوٽ اڀري. (۶) اڻي ويهڻ تي اوڪارا ۽ ڪمزوري. (۷) خشڪي - وات کان مقعد تائين - وات ۽ معدي جي خشڪي ۽ سبب مريض کي اڃ گهڻي - هر ڪلاڪ ڏيڍ کان پوءِ گلاس ٻه ٻاڻي پيئي - خشڪي ۽ سبب ٻاڻانو خشڪ، سخت ۽ سياهي مائل ڪوئلي مثل (۹) زبان سفيد ۽ خشڪ. (۱۰) دماغي ٻردن، ڦٽڻ جي ٻاهرين جهلي ۽ ٻيٽ جي ٻردي ۾ رطوبت ٻوڙ ۽ سوزش (۱۱) سڻي جي ڇڻڻ جهڙا درد. **خاص علامتون :-** ڇرڻ ٻرڻ سان زيادتي، آرام ۽ دٻاءُ سان فائدو خاص پياس ۽ سين ڇڻڻ جهڙا درد.

زيادتي :- حرڪت، مڪنت ۽ ڇهڻ سان. اڻي ويهي نه سگهجي. گرمي ۽ سان، گرم ڪپڙن ٻاڻي ۽ ڪنهن رطوبت دٻڻ سان.

گهي :- درد واري پاسي تي سمهڻ سان، دٻائڻ، سان آرام ۽ ڦڏين شين کائڻ سان. **دعاون :-** رسٽاڪس - ايلومينا.

مصلح :- ايڪونائيت - ڪيموميلا - ڏڪس واميڪا.

طلاقت : ۶-۳۰-۲۰۰

مخالف :- ڪليڪيريا ڪارب.

بربرس ول-گيرس (رسول)

BERBERIS VUL

(۱) هن دوا جو پيشاب جي نظام تي خاص عمل آهي. سندس خاص نشاني، ڇيله، ۽ بڪين جي جاء تي درد جو مستقل قائم رهڻ آهي. (۲) مستقل ڇيله، جي سور جي مشابھت رستاڪس وانگر، مگر پيشاب جون علامتون رستاڪس ۾ نه هونديون آهن. (۳) بڪين ۾ ڇهندڙ درد، ڇڪ ۽ بيھسي، جو صبح جو بستري ۾ - ڏاڪڻ کان لھڻ، موٽر کان هيٺ ٽپي ڏيڻ سان زياده ٿئي. (۴) بڪين جي جاء تي بڙڪڻ اٽڻ جو احساس. (۵) ڪڇي ۽ بڪي جو سخت درد. (۶) سور مٿاني ۽ عضو تناسل تائين وڃي. (۷) پيشاب ڪرڻ بعد شديد درد. (۸) وائي سور، پيشاب جي تڪليف گڏ. (۹) نواسير ۽ انجي آپريشن کانپوء تڪليفون. (۱۰) سور هڪ مرڪز کان چئني طرفن پکڙجن. خاص علامتون - بڪين جي جاء تي پکڙندڙ درد. زيادتي - مرڪت ڪرڻ، هڻڻ، گڏائي جي سواري

ڪرڻ ۽ لوڏن سان .
معاون - لائيڪوپوليم .
مصاح - ... ڪيمفر - بيلادونا .
طاقت - Q, ۲x - ۳۰-۲۰۰

بريٽا ڪارب (بيريڊر ڪاربنوئيٽ)

BARYTACARB

(۱) ٻارن ۽ ٻڍن جي دوا آهي (۲) ٻارن جي دماغي ۽ جسماني ڪمزوري، دماغ ۽ جسم واڌارو نه ڪري .
(۳) ٻڍن جي دماغي طاقت ختم، حافظو ڪمزور، هاضم وقت ڏڪن . (۴) ٻارن ۾ - ٻار ٻار ٿڌ لڳڻ سبب ڪليون سڄي ٻون، ٻن چئن ڏينهن ۾ سور ڇڏي وڃي مگروري ٿڌ لڳڻ تي ساڳي حالت ٿئي - اهڙي طرح هميشه ڪليون پيئون وڌن . (۵) هن دوا جا مريض سرديءَ کان گهڻو متاثر ٿين ٿا . (۶) جسم جا غدود به سڄي ٻون ٿا، هيءَ خنازيري دوائن مان هڪ دوا آهي .
(۷) پيرن ۾ بدبودار پگهر، سليشيا وانگر، جنهن ڪري پيرن جون تريون سور ڪن . (۸) پيرن جي پگهر، ڏيڳي وڃڻ ڪري ڪليون سڄي ٻون . (۹) پراڻي ڪنگهه ۽ ڪليون وڌيل .

خاص علامتون - ٻارن، ٻڍن جي دماغي ۽ جسماني

ڪمزوري، ڪليون وڌي وڃن.
تعلق - هيءَ دوا اڪثر- سورينم، سلفر ۽ ٽيوبرڪيولينم
 کان اڳ- يا پوءِ ڏيڻ مفيد آهي. هس کانپوءِ
 سورينم ڏيڻ نڙيءَ جي غدودن ۾ ٻڙڪڻ کي ٺيڪ ڪري ٿو.
 زيادتي - مرض متعلق سوچڻ، سور واري پاسي
 تي سمنهڻ، کاڌي کانپوءِ بيمار حصي کي ڏوٽ سان.
طاقت - ۱x ۳x - ۳۰ - ۲۰۰

بلاڏا اورينٽيلس (ڏنڊڻ)

BLATTA ORIENTALIS

هيءَ دوا هندو پاڪستان ۾ دم (ايساهي) لاءِ
 ڪثرت سان استعمال ڪئي وڃي ٿي ۽ مجرب شمار
 ٿئي ٿي. (۲) خصوصاً مريض ٿلهو متارو هجي. (۳) سخت ڪنگو،
 جنهن سان ساهه پوسائجي.

خاص علامتون:- ايساهي - خصوصاً مضبوط مريض ۾.
طاقت:- شديد مرض ۾ دوا جي Q جا ٻه ڦڙا، اڌ
 آني پاڻي ۾ وجهي هر هڪ يا ٻن ڪلاڪن کانپوءِ
 بيارجن. دوري ختم ٿيڻ کانپوءِ دوا جون ٽي چار
 خوراڪون روزانو ڏجن. وقفه جي حالت ۾ ۳۰ يا ۶x
 طاقت جون هڪ يا ٻه خوراڪون روز ڏجن.

بورِيڪس (سواڳو)

BORAX

- (۱) هيٺ حرڪت ڪرڻ سان تڪليفن جو وڌڻ.
- (۲) اهي علامتون ٻارن ۾ گهڻو ڪري ڏسڻ ۾ اينديون آهن، مثلاً ٻار کي هيٺ ڪٽ تي سمهاريو ته، گهڻيون رڙيون ڪندو ۽ خوف سبب ماءُ يادائيءَ کي چنبڻڻ جي ڪوشش ڪندو. (۳) ڏاڪڻ تان هيٺ لهڻ.
- هوائي جهاز تان هيٺ لهڻ، بيٽيءَ جو مٿي اٿي هيٺ اچڻ - لفت تان هيٺ لهڻ - جهاز تان هيٺ لهڻ وغيره انهن حالتن ۾ بورِيڪس جو مريض (ننڍو خواه وڏو) سخت تڪليف محسوس ڪندو. (۴) ڍڪڻ آوازن کان ڊڄڻ مثلاً ڪنگهه، چڪ، چيخ ۽ ماچيس جي تيليءَ ٻارڻ وقت آواز. (۵) وات ۾ ٽوڪڻ، مخصوص ٻارن ۾، ان گڏ سائي رنگ جا دست ڏينهن رات، وات گهڻو ڪوسو، جو کير پيارڻ وقت محسوس ٿيندو آهي.
- (۶) پنڀڻين جو گڏجي اندر موڙڻ ۽ اکين ۾ وار چمن.
- (۷) ليڪوريا، سفيد، گرم ۽ هيٺ حرڪت ڪرڻ سان خوف.
- (۸) ڇاتيءَ ۾ سڄي طرف درد ۽ ڪنگهه، بدبودار ڏانڦو.

خاص علامتون - هيٺ حرڪت ڪرڻ سان تڪليفن

جو وڌڻ ۽ يڪدم آواز سان ٻڃڻ .
زيادڻ . - هيٺ حرڪت ڪرڻ سان ، تماڪ ڇڪڻ ،
گهوٽيل ٿڌي موسم ۾ ۽ پيشاب کان اڳ .
گهي - دٻائڻ سان ۽ درد واري طرف ڪي هٿ سان
پڪڙڻ سان .

مصلح - ڪيموميلا - ڪافيا .
مخالف - ايسي ٽڪ ايسڊ - سرڪو - شراب .
طاقت . ۶-۳۰-۲۰۰

ٻڙو سٽا (ڪنڍي)

BOVISTA

- (۱) حيض جو گهڻو اچڻ - اڪثر رات جو سمهڻ وقت يا ڪڏهن صبح جي وقت به گهڻو ايندو آهي .
ڏينهن جو گهڻو ڦرڻ سان گهٽ يا اصل نه ايندو ، اها علامت نهايت قابل اعتماد آهي ، الڪري گهڻا نوان ۽ پراڻا ڪيس اهڙي علامت ۾ ٺيڪ ٿيندا آهن .
(۲) ڪڏهن امپرائيسيا وانگر ٻن ماهوارين جي وچ ۾ ٿوري محنت سان خون ايندو آهي (امپرا ۾ اڪثر اعصابي ۽ باؤگولي جون علامتون ملنديون آهن) .
(۳) ليڪوريا (سيلان الرحم) ٻڙ نمبر ۲ وانگر ٻن ماهوارين جي وچ ۾ ايندو يا مختصر ٿيڻ بعد . (۴) ماهواري اچڻ

کان لڳ، يا درميان-خون جي اچڻ ۾ دست. (۵) عام بدن سڇيل، انڪري قينڱهي يا چاقوءَ جي استعمال سان آڱرين ۾ نشان ٿي پوندا آهن. (۶) مريض چيلهه جي چوڌاري (ايڪس وانگر) سوڙهي پوشاڪ نه ڏيکي سگهي. (۷) پراڻو ڏڏر ۽ ڇمڙيءَ جون تلڪيفون، رستاڪس جون علامتون هجن پر اها ڪم نه ڪري ته بووستا ڏيڀڻ گهرجي. ڏڏر سان گڏ دست اچن. (۸) چلڪي دار ايگزيما، خارش گرميءَ ۾ وڌي ۽ ڪنهن سان افاقو نه ٿئي. جيڪڏهن ايگزيما جسم تي گهڻي هجي ته هميشه بووستا ڏانهن خيال ڪجي. هٿن جي پٺيءَ تي ايگزيما. (۹) دمپيءَ جي مٿان شديد خارش (۱۰) بغل کان بصر جي پوءِ اچڻ. (۱۱) مريض جي هٿن مان بي اختيار شين جو ڪرڻ. (ايپس ۽ ايگريڪس وانگر. (۱۲) مريض جي زبان، هٿن وانگر بي قابو جنهن ڪري لفظ غلط سلط ڳالهائي ويندو اهڙي طرح دماغ پڻ، لڪڻ وقت غلط لفظ لکي ويندو. (۱۳) هن دوا جو قولنج ڪالوسنت مثال آهي. مگر ماني ڪاٺ سان آرام، پيشاب ڳاڙهو ۽ ٿورو (ڪالوسنت ۾ غذا ڪاٺ سان پيٽ جو سور وڌندو آهي، پر پيشاب ڳاڙهو نه هوندو آهي) (۱۴) بلغم گهڻو گهاٽو ليسدار (ڪالي بائڪروم وانگر) (۱۵) ڪوئلي جي گيس جا برا اثر

(ايونيا ڪارب) (۱۶) ٺڪهڻ لاءِ خاص طرح صبح جي وقت.
خاص علامتون - ماهواري خون جو گهڻو اچڻ،
صرف رات ۾.

مصلح - ڪهڙو
مخالف - ڪاٺيا.
طاقت - ۶ ۽ ۳۰

بيسي لينر (سله جو زهر)

BACILLINUM

- (۱) هيءَ دوا سله ۾ ڪم اچي ٿي - گويا ڦڦڙن
لاءِ ٽالڪ آهي (۲) بلغمي ڪنگهه ۽ نرلي وارن پراڻن
مرغن لاءِ به مفيد آهي (۳) ڦڦڙن ۾ رت جو دورو
ڪمزور، بار ۽ مونجهه (۴) مريض - سردي جلد قبول
ڪري يعني کيس سردي جلد لڳي (۵) هن جي استعمال
سبب، سله ۾ ٿڪ جو انداز ۽ بلغم جو اخراج گهٽ
ٿي ويندو. (۶) رت جو دورو ڪمزور - رات جو ٿڌي
گهٽيندڙ ڪنگهه، (۷) ڪوڙيءَ جي سور لاءِ مفيد آهي.
(۸) پيريءَ ۾ - پراڻي نرلي جي شڪايت ۽ بلغم جو گهڻو
اخراج. (۹) ڏندن تان ميراڻ لاهڻ لاءِ تمام مفيد آهي.
(۱۰) بلغمي دم.

خاص علامتون :- سلو ۽ پراڻو نزلو، رت جـو دورو ڪمزور۔

زيادتي ۔ رات ۽ صبح جو۔ ٿڌي هوا ۾ ۔

معاون ۔ ڪلڪيريا فاس ۔ ڪالي ڪارب ۔

طاقت :- ۳۰۔۲۰۰ ۽ بلند۔ هن دوا جون خوراڪون، جلد جلد نه ڏجن، نڪي ٺهه ۳ کان گهٽ ڏجن ۔

بيلا ڊونا (جھنگلي مڪو)

BELLA DONNA

(۱) هيءَ روزانه استعمال جي دوا آهي، انڪري هنجي تصوير کي هر وقت خيال ۾ رکڻ گهرجي ۔
(۲) هيءَ گهڻي رت وارين مضبوط ٻارن ۽ وڏن جي دوا آهي ۔ (۳) هن جون علامتون يڪدم ۽ سخت ظاهر ٿين ٿيون ۔ (۴) ٻارن ۾ عموماً ٻه نشانينون ۱۔ مٿو گرم ۲۔ پير ٿڌا ۽ ننڊ ۾ ڊچڻ ۽ چرڪ ڀري اٿڻ (عام طرح بيلا ڊونا جو مريض، ايڪونائيمٽ جي ابتڙ ۽ پراڻي اونيا وانگر مات ۾ سمهيل هوندو آهي ۔ (۵) بيلا ڊونا جي خاص علامت، دماغ ڏي رت جـو جمع ٿيڻ آهي ۔ جنهن ڪري اکيون ۽ چهرو ڳاڙو، مٿو گرم ۽ پير ٿڌا هوندا آهن ۔ جيڪڏهن خون گهڻو گڏ ٿيندو ته وڏن ۾ جابول ۽ ٻارن ۾ تشنيج (ڳڊڙيون) پيدا ٿينديون ۔

(۷) درد يڪدم ظاهر ٿين ۽ ٿوري دير کانپوءِ غائب. (۸) ڪپڙن ڍڪڻ تي بچي منجهند جو علامت زباده ٿين. (۹) ڇهڻ سان. (۱۰) سان آرام ۽ لاهڻ سان تڪليف. جنهن ۾ ڳاڙهاڻ، گرمي، هر قسم جي ابتدائي سوزش. ان مقامي اجتماع خون کي ضرور روڪيندي. استعمال ڪريو.

خاص علامتون - مٿي ڏانهن خون جو اجتماع جنهن ڪري مٿو گرم، اکيون ڳاڙهيون ۽ پير ٿڌا ٿيندا آهن.

زيادتي - ڇهڻ، حرڪت ڪرڻ، گوڙ، هوا جي جهوٽي ۽ ڇمڪدار شين ڏسڻ سان (هائيدرو فوبيمر اسٽراووليمر) ٿي بچي منجهند بعد رات جو اڌ رات جو بيهڻ، مٿي اگهاڙي ڪرڻ ۽ سهڻ وقت.

ڪهي - آرام - بيهڻ ۽ سڌي ويهڻ سان گرم جاءِ ۾

۱۴۰۰ - بورئڪس - هيپو - سلفر - موڪ سال -

نيتروم ميوز - ڪاڪيريا ڪارب. (هي ۽ بيلا ڊونا کانپوءِ ڏجي).

مصلح - ڪيمفر - ڪافيا - اوپيم - ايڪو - نائيمت -

پلسٽلا - هائيو سائيمس .

مخالفت - ايسينٽڪ ايسڊ - پالڪامارا - سرڪو .

طاقت - ۶-۳۰-۲۰۰ ۽ بلند.

پائيدرو جينم (بدبودار ڳاڻي گوشت

مان ٺهيل دوا)

PYROGENIUM

(۱) رت جي بدبودار ۽ زهريلو ٿيڻ لاءِ، هيءَ اول نمبر دوا آهي. (۲) پرسوتي بخار، مثل ٻار جي ٻيٽ ۾ هٽڻ يا ٻار ڪرڻ جي سبب زهريلي ۽ سخت بدبودار علامتون ٿيڻ. (۳) گندين نالين يا ڳريل لاشن جي زهريلي گيسن جا بد اثر- آپريشن جو زهر، ٽائيفائڊ، ٽپ دق، هناق، پراڻي مليريا ۽ ٻار ڪرڻ جا بد اثر (۴) سڄي بدن ۾ سور بسترو سخت معلوم ٿيڻ ۽ مريض سخت بي آرامي ۽ سبب پاسا بدلائي. (۵) زبان باه وانگر سرخ ۽ ڦاٽل (۶) دائم بدبودار ٿيڻ. (۷) ڀاڄانو سخت بدبودار (۸) زهر جي اثر سبب دل جو ڌڙڪو، جو سمهڻ نه ٿئي (۹) بخار ۾ بدبودار پگهر- نبض ۽ ٽمپريچر ۾ فرق (۱۰) پراڻا ڪيس، جن ۾ رت جي زهريلي هٽڻ جي هسٽري ملي.

خاص علامتون- رت جو بدبودار ۽ زهريلو ٿيڻ. خصوصاً وڃر جي بخار ۾ بدبودار اخراجات ۽ زهريلي حالات. **ڪهي**- حرڪت سان آرام.

معاون- پراڻي اونييا. **طاقت**- ۶، ۳۰ ۽ بلند- خوراڪ جلد نه ڏجي.

پٽروليم (پٽرول مان ٺھل تيل)

PETROLEUM

(۱) چمڙيءَ جون علامتون ظاهر ۽ هڪ خاص ڳالھ. هن ۾ هيءَ آهي ته چمڙيءَ جون تڪليفون (دائڻا) گرمي ۽ ۾ ٻاڻمرادو ٺيڪ ٿي وڃن ۽ سرديءَ ۾ ٻاهر نڪرن. (۲) چمڙيءَ جا دائڻا خصوصاً ايگزيما مٿي تي، ڪن جي ٻوڙين، حصين، مقعد، هٿن ۽ پيرن ۽ ٽنگن تي ظاهر ٿي پون ٿا. آڱرين جون چوٽيون ڦاٽي پون ۽ انهن مان رت وهي. (۳) معمولي ڦٽن ۾ پونءَ بڻجي وڃي. (۴) دست، صرف رات جو ۽ ڏينهن جو درست. (۵) مٿي جي ٻوٽين حصي ۾ درد ۽ ٻار گويا سيهو پيرل آهي. (۶) سامونڊي بيماري، مرڪب سان اوڪارا ۽ ڦيءَ جو پيدا ٿين، بيڙي، موٽر يا گاڏيءَ ۾. (۷) ٻن جسمن جو خيال، مثلاً جنهن عورت هڪ ٻار ڄڻيو آهي، خيال ڪري ته ٻه ٻار ڄڻيا اٿن، پوءِ پريشان ٿئي ته ٻن ٻارن جي ٻالڻا ڪيئن ڪندي؟

خاص علامتون - چمڙيءَ جون تڪليفون، سرديءَ ۾ ظاهر ٿين، سمند جي بيماري ۽ ڏينهن جو دست. زيادتي - گاڏيءَ ۾ چڙهڻ سان، طوفان ۽ سياري جي مند ۾.

گهي - گرم هوا ۾.

مصلح - نڪس واميڪا، ڪاڪولس.

معاون - سڀيا.

طاقت - Q، ۲۴-۳۰-۲۰۰

پلسٽلا (گل لاله)

PULSATILLA

جيڪڏهن نڪس وامیکا کي مردن جي دوا چيو وڃي ٿو ته پلسٽلا کي عورتن جي دوا چوڻو پوندو. ڇاڪاڻ ته هن دوا جون عورتون زياده بيمار ٿين ٿيون. (۲) مريض جو مزاج نهايت نرم ۽ نازڪ ٻالھ ٻالھ تي روئي (۳) مريض ٿلهي (۴) هن دوا جون علامتون عورتن جي مزاج وانگر مٽجن ٿيون. مٿلا درد جايون مٿائڻ ٿا. ماهواري هن ڪڏهن جاري ڪڏهن بند. ٻه دست هڪ رنگ جهڙا نه ايندا. مريض ڪڏهن خوش ته ڪڏهن روئي. يعني گهڙيءَ ۾ ماسو ته گهڙيءَ ۾ تولو. (۵) اڄ اصل کان، مگرواٽ هڪ. (۶) گرميءَ، گرم ڪمري ۽ گرم شين سان تڪليفون وڌي وڃن. سردي، سرد شين ۽ ٿڌي هوا سان تمام تڪليفون گهٽجن ٿيون. (۷) دردن سان سردي لڳي مگر باوجود سرديءَ جي کليل هوا ۾ آرام (۸) هر وقت مريض تازي کليل هوا ۾ رهڻ پسند ڪري ٿو. (۹) شام جي وقت تمام تڪليفون وڌن. (۱۰) سٺين شين کائڻ خصوصاً ڪيڪ، پيسٽريءَ سان معدي جون تڪليفون وڌي وڃن (۱۱) وات جو ذائقو خاص طرح صبح جو خراب. (۱۲) جسم جون

رطوبتون مثلاً ڪن جي پونءَ، بلغم، پرميل جو مواد گهاٽو ٿي ٿو يا زردِي مائل سبز، جو غير تيزابي هوندو آهي (۱۳) رطوبات جي دٻجڻ جا برا اثر مثلاً ماهواري بند، ڪن جي پونءَ ۽ کير وغيره. (۱۴) وهنجڻ يا پسڻ سبب حيض بند ٿي وڃي (۱۵) حيض سياهي مائل، دير سان ۽ ٿورڙو، بلوغت وقت اچي. (۱۶) دوران حمل ۽ بلوغت جا عارضا اڪثر پليستلا جي طلب ڪن ٿا. (۱۷) آهستي آهستي گهمڻ ڦرڻ سان سڀني تڪليفن ۾ آرام (۱۸) فولاد استعمال ڪرڻ جا بد اثر (۱۹) ارڙيءَ جا بد اثر (۲۰) سمهڻ مهل ٻار ٻار پيشاب (۲۱) پرميل جو مادو خصون ۾ لهي پوي (۲۲) جڻي پليستلا جون نشانيون ملن ۽ ڪم نه ڪري ته ان بعد سليشيا ۽ ڪالي سلف ڪم آڻجن.

خاص علامتون:- روئڻ وارو مزاج، گرميءَ ۾ زياده، سرديءَ ۾ گهٽ. پياس ڪانه مگر وات خشڪ، زرد رطوبات. تبديل ٿيندڙ علامتون ۽ شام جو وقت هن جون بنيادي نشانيون آهن.

زيادتي:- گرم تنگ جاءِ ۾، شام جو سڄ لهن مهل، سڀين ۽ ڳرن کاڌن کائڻ سان.

ڪمي:- ڪلي هوا ۾، درد واري پاسي تي ليٽڻ سان (برائي اونيٽ) ٿڌي جاءِ ۾، ٿڌين شين کائڻ ۽ پيئڻ سان ٿڌين شين لڳائڻ سان (ڪالي ميور)

ہعاون:- کالي ميور - لافي ڪو پوڊيم - ايسڊ سلف .
 مصلح :- ڪافيا - ڪيموميللا - نڪس واميڪا اگنيشيا
 طاقت :- ۶ - ۳۰ - ۲۰۰ - ۱۰۰۰

پوڊوفالمر (مي ايپل وڻ)

PODOPHYLLUM

(۱) دستر لاءِ ڇوڙي ۽ دوا آهي (۲) ٻارن ۾
 ڏندن نڪرڻ وقت ۽ گرم موسم ۾ دست . (۳) آڏن ۾
 گڙ گڙاهت گهڻي ، وڏو ۽ سخت بدبودار دست زور
 سان ٻاهر نڪري (۴) بغير درد جي دست . (۵) دستن
 کانپوءِ ڪمزوري ڇاڪاڻ ته وڏي مقدار ۾ دست ۽
 رطوبت ضايع ٿيڻ ڪري بدن ڏپرو ٿي وڃي-ٿو . (۶)
 دستن جو رنگ زرد يا سبز ٻاڻي ۽ جهڙو . (۷) ٻار-انهن
 هلاڪ ڪندڙ حالتن ۾ مٿي کي هيڏي هوڏي ڦيرائي ،
 ڪنجهي . اڪيون اڌ ڪليل رهن . ننڊ ۾ ڏند ڪرڻي ۽
 اوٻاسيون ڏئي . مطلب ته موت جا ابتدائي اثر دست
 ۾ ايندا (۸) ڏندن نڪرڻ وقت ٻار هارن کي دبائيندو
 آهي . (۹) صبح جو دست گهڻا ۽ شام جو سخت پاخانو
 (۱۰) پاڻائي ڪرڻ وقت مقعد ٻاهر نڪري پوي ۽ عورتن
 ۾ گهڻ ٻاهر نڪري پوي (۱۱) بخار ۾ مريض گهڻيون
 ڳالهون ڪري . يرقان ۽ بخار (۱۲) مريض جگر کي هٿ

سان لاڳيتو هڻيندو رهي .
خاص علامتون - گهڻي مقدار ۾ شديد بدبودار پاڻي ۽
جهڙا دست، جو ٻار کي ڪمزور ڪري ڇڏين
زيادتي - صبح جو سوير (ايلوز، نڪس واميڪا، سلفر)
اونھاري ۾ ڏندن چمڻ وقت .
معاون - سلفر

طاقت . ۳-۶-۳۰-۲۰۰-۱۰۰۰

ٿو جا (چند درس)

THUJA

(۱) سوزاڪ جي پراڻي زهر دفع ڪرڻ لاءِ سڀ کان
بھريون دوا آھي . اھو پراڻو زھر ممڪن آھي تہ
والدين کان ورثي ۾ مليو هجي . (۲) گوبي ۽ جي گل
جهڙا ڦڙا يا مسا (جلدي نباتات) هميشه ٿو جاجي طلب
ڪن ٿا - اھي ڦڙا پراڻي سوزاڪ جي زھر کان پيدا
ٿين ٿا . (۳) سوزاڪ جي غلط علاج يا دٻجي وڃڻ ڪري
بد اثر خواه ڪھڙي بہ صورت ۾ ظاھر ٿين . (۴) تازي
پرميل ۾ جڏھن ڪيناس اسٽائيو فائڊو نہ ڪري ۽
پيشاب جي ڌار ٻن ڀاڱن ۾ ٽڪري (۵) ماتا جي ٽڪن
جا بد اثر خواه تازا هجن يا پراڻا، بلا شڪ ٿو جا تن جي
دوا آھي . (۶) ماتا کان بوءِ بد اثر . (۷) ڇاءِ جا بد اثر

(۸) مقعد ۾ نرم گومڙ (ڳوڙهي) خاص عضوي تي ٽٽا.
 (۹) کٻي لولڙي ۽ ۾ سور، چرڻ ڪوئي ڪلي ٺوڪي
 رھيو آھي. (۱۰) جنھن جاء تي ڪپڙو ڍڪيل، اتي
 ڪل خشڪ ۾ جتي ڪپڙو نه هجي اتي ڀڳهر (۱۱)
 گھميل ٿڌي موسم ۾ سڀني علامتن ۾ زيادتي - (۱۲)
 مٿان کان هيٺ ڪروڙ جا لاڳيتو خواب (۱۳) عجب
 جهڙا احساس مثلاً بدن شيشي جو ٺھيل آھي ۽ ڌڪ
 لڳڻ سان ٻھي ٻوندو. يا ٻيٽ ۾ ڪو جيئرو جانور آھي
 يا چنگھون کان ۽ جون ٺھيل آھن. (۱۴) ماتا جي ڪامياب
 دوا آھي (۱۵) نانگ جي ڏنگ جا پراڻا اثر.

خاص علامتون:- تازي يا پراڻي سوزاڪ جا بند اثر،
 ماتا جي ٽڪن جا بد اثر.

زيادتي - رات جو، بستري جي گرمي ۽ کان - ۳ بجي
 صبح ۳ بجي شام جو - ٿڌي گھميل هوا ۽ مصالحن کان
دعاون - ميڊورينم، سبالا، سليشيا، آرسينڪم البر
 ۽ نيٽرم سلف.

دھليج - مرڪيورس، ڪيمفر، سائنا

طاقت - Q ، ۳۰ - ۲۰۰

ڏرنٽولاھسپاڏيم (اسپين جو ڪورينٽرو)

TARANTULA HISP

(۱) هن دوا جي تمام علامتن مان هستريا نظراچي ٿي

(۲) سڀ کان وڏي علامت نهايت بيقراري ۽ بي آرامي آهي. جنهن سبب مريض هر وقت حرڪت ڪندو رهي ٿو. هٿ ۽ پير هر وقت حرڪت ۾ رهندا (۳) مريض هر وقت کونه ڪو ڪم ڪندو رهي ٿو، ته جيئن حرڪت ۾ رهي پر انهن سڄن حرڪتن مان ان کي تڪليف ٿئي ٿي (۴) بي آرامي جو مثال آرسينڪم ايمر مان ملي ٿي مگر آرسينڪم ايمر ڪم نه ڪندي (۵) پيرن کي حرڪت ۾ رکڻ جو مثال زنڪم ميٿ ۾ ملي ٿي مگر هن دوا ۾ هٿ به حرڪت ۾ هر وقت رهن ٿا (۶) جيئن رشم ۾ - سمهيل حالت ۾ سڄي ڪهي ڏڪندا رهن (۷) عورتن ۾ شهوت جو جنون ۽ خاص عضوا پرڄس (۸) راڳ - مريض تي خاص اثر ڪري ٿو. علامتون وڌن يا گهٽ ٿين ٿيون. (۹) مريض لوڙي ۽ وانگر ڇالاک ۽ بي رهم.

خاص علامتون - هٿن پيرن جي لڳاتار حرڪت ۽ بي آرامي.

زيادتي - حرڪت ڪرڻ، جهڙ - گوڙ ۽ موسم جي تبديل سان.

ڪمي - کلي هوا ۾ - کائڻ سان.

معاون - آرسينڪم ايمر.

مصلح - ليڪس - بوؤسٽا - ڪاربوويچ - چيليدوينر - جيليسيم

طاقت - ۳۰ - ۲۰۰ ۽ بلند.

ٽيو برڪيولينم (دق ۽ سلهم جي جراثيم مان تيار ڪيل دوا)

TUBERCULINUM

(۱) سلهم ۽ دق وارن حالتن ۾ نهايت ضروري دوا آهي پر سوچ ۽ سمجهه سان استعمال ڪرڻ لازمي آهي. (۲) جن خاندانن ۾ سلهم ۽ دق ورثي ۾ هليو-و اچي يا جن گهراڻن ۾ گهڻا ماڻهون بيمار ٿيا هجن، پڪيل افراد جي بچاء لاء نهايت ضروري دوا آهي. (۳) سلهم ۽ دق وارن خاندانن ۾ ڪهڙي به تڪليف هجي ۽ منتخب ڪيل دوا فائدو نه ڪري يا ٿوري وقت کان پوءِ اثر غائب ٿي وڃي ته اتي ٽيو برڪيولينم استعمال ڪجي. (۴) ان جو مريض ڏيرو، ڇاتي سوڙهي، دماغ تيز ۾ جسم ڪمزور، چپ ايترا ڳاڙها چڻ رت ٿو نڪري، هڪ جاء تي نه لڪي سگهي- هر وقت مسافريءَ ۾ رهڻ پسند ڪري، سٺي غذا کائڻ هوندي به ڳرندو ڪنڊا ٿيندو وڃي. (۵) علامتون هيون مٿجن، ڪڏهن ڪهڙو عضو بيمار نه ڪڏهن ڪهڙو. سندن جا سور بيا بدلجن. (۶) کليل هوا جي گهڻي خواهش. مريض در ۽ دريون کليل رکڻ چاهيندو مگر ٿوري ٿڌي هوا ۾ نئون زڪام ٿي پوندس يعني زڪام مٿان زڪام ۽ چونڊو ته ٿڌي هوا ۾ ساهه کڻڻ سبب نئون زڪام ٿي ويو آهي.

(۷) ټټو کير گهو پسند کندو آهي . (۸) کېـي ټټـو
جي مٿان سور ، جيکو پښي ۽ تاء ويندو آهي ۽ ان
جاء تي سپ کان بهريون سلي مواد گڏ ٿيڻ شروع
ٿئي ٿو . (۹) نوجوان چوڪرين ۾ هيض دېجي وڃي
۽ پلاستلا به کولي نه سگهي .

خاص علامتون - سله ۽ دق جي خانداني هستري ۽
ٿڌي هوا کان بار بار زڪام .

زيادتي :- ڪمن جي پويان ، وارن ۾ ۽ ڇمڙي ۽ جي
تھن ۾ ڪرند . ڪاھي بخار ۽ دم ۾ هي ۽ دواسورينم
بعد بهتر ڪم ڪري ٿي . دق جي تڪليفن ۾ بيلا ڊولا
نون حالتن ۾ آرام ڏئي ٿو .

معاون - ڪلڪير يا ڪارب ، ڇائنا ، پرائي اوليا ، سلٽر ،
ڪالي سلف ، سڀيا ،

طاقت - ۳۰ - ۲۰۰ ۽ اعلي طاقتون .

جيلسيمي (زرڊ چنبيلي)

GELSEMIUM

(۱) هن دوا ۾ تمام علامتون اعصابي ڪمزوري ۽
متعلق ملن ٿيون (۲) اهڙي ڪمزوري ۽ سبب هٿ ،
مٿي ڪرڻ سان ڏکڻ لڳن ۽ گھوم سان ٽنگون ڏکڻ
زبان ٻاهر ڪڍڻ ۾ ڏکي ، اکيون ڪمزوري ۽ سبب
گهو وقت کولڻ ڏکيون ٿين . دماغ ڪمزور ۽ بي حس ،

نشي جوڙي حالت، مريض ڪجهه سمجهي نه سگهي. مطلب ته مٿي کان پيرن تائين ڪمزوري، ڊلائپ - بي بستي - سستي، اڌ رنگ واري حالت ۽ مريض حرڪت ڪرڻ پسند نه ڪري. (۳) اهڙي ڪمزوريءَ جي تصوير جنهن ۾ مرض ۾ ملي ته جيلسيميم ڏيڻ گهرجي. عموماً انفلوئنزا، وڏي تب (مهرتم) ٻارن جي بخار، مٿت زني ۾ اهي حالتون ملنديون آهن. (۴) ايتري قدر ڪمزوريءَ جو لازمي نتيجو اڌ رنگ آهي ۽ هيءَ گهڻو ڪري هر قسم اڌ رنگ ۾ خصوصاً ٻارن جي اڌ رنگ ۾ ڪم اچي ٿي. (۵) ڪدر جذبات پيدا ٿيڻ ڪري اعصاب تي پڇڙو اثر پوي ٿو، جنهن ڪري جذبات کان دست شروع ٿي وڃن ٿا. مثلاً ڪنهن دوست جي مٿس لاءِ انتظار ۾ ويڙهه جهيڙي ۾، ڪنهن خوفناڪي واقعي پيش اچڻ ۾ دست اچن. (۶) مٿي جي پوئمن حصي ۾ درد گهڻي پيشاب اچڻ کانپوءِ آرام ٿئي. (۷) چڪر ۽ ڏڪندڙ نظر. (۸) عصبي لرزو يعني بغير سڙيءَ جي ڏڪڻ. (۹) هون، ته جيڪڏهن حرڪت نه ڪندس ته دل بند ٿي ويندي. (۱۰) پياس اصل نه (۱۱) ٻارن جو مسلسل بخار.

خاص علامتون - اعصابي ڪمزوري، ڏڪڻ ۽ اڌ رنگ بيهوشي ۽ پياس اصل ڪانه.

زياد تي - گهميل موسم ۾، گاج کان اڳ - بـري خمر
سان دماغ جي جذبي، يا تحريڪ کانپوءِ. تماڪ چڪو
سان. جڏهن پنهنجن تڪليفن تي سوچي. جڏهن
انجي نقصان متعلق ڳالهه ڪجي.

معاون - پيميشيا، ايپيڪاڪ، ارچنٽر نائٽريڪم، سيپيا.
مصلح - چائنا، كافيا، ڊيجيٽيلس.

طاقت - ۶-۳۰-۲۰۰ ۽ ۱۰۰۰

چاڏنا (سنڪونا)

CHINA

(۱) جسماني رطوبتون گهڻي انداز ۾ خارج ٿي وڃن
سبب ڪمزوري ۽ جيڪي تڪليفون پيدا ٿين، تن لاءِ
روزانه استعمال جي مجرب دوا آهي. (۲) جسماني
رطوبتون، ڌڪ لڳڻ، حيض گهڻي اچڻ، ٺڪهه، يڪدم
گهڻي خون ٺڪڻ يا آهستي آهستي گهڻي خون ٺڪڻ
ٿڃ پيارڻ (ٻن ٻارن کي)، گهڻن ٽڙن ٺوڙ، جريان، ليڪوريا
۽ گهڻو وقت دستن اچڻ سبب ڪمزوري ۽ تڪليفون.
(۳) گهڻي خون ٺڪڻ سبب ڪنن ۾ گھنٽيون وڃن،
اکيون اڳيان اوندهه اچڻ، ڪمزوري ۽ بيهوشي، چهره
زرد، اکين جو اندر پيهي وڃڻ ۽ انهن جي چوگرد نيرا
گول داغ، بدن ٿڌو ۽ ڪمزوريءَ جا ٻگهه. (۴) گهڻي
خون خارج ٿيڻ ڪري جلندڙ ٿئي. (۵) گهڻي رت ٻرڻ

ټيټ کړي کمزوري، بار بار استعمال کړاځي، تانجو رد عمل پيدا شي تنهن کانپوء وځو ډيټي وري کم آځي (۶) سږو پيټ ريح سان پريل، نه اوږاين سان آرام ۽ نه ريح خارج ټيټ سان فرخت. (۷) غذا کائځ بعد ريح وډي وځي بک گهځي مگر يکدم ډء ټي وځي. (۸) کائځ کانپوء فورا پاخانو اځي. (۹) چائنا جا پاخانا عموما رات جو ايندا آهن يا ماني کائځ کانپوء يکدم اچن. (۱۰) دست پاڅي ۽ جهڙا ټکا، بنا درد جي ۽ غير هضم ټيل غذا جا ايندا آهن. (۱۱) دست بغير درد جي ايندا مگر انهن سان ريح گهځو خارج ٿيندو. (۱۲) دوري وارن مرضن لاء پوريون نمبر دوا آهي، عموما مرض جو دورو هک ڏينهن چڱي ٻشي ڏينهن ايندو آهي. (۱۳) مليريا بخار ۾ پياس، سرديء کان اځ ۽ پوء ۽ پگهر واري درجي ۾ ٿيندي آهي، سردي ۽ گرمي ۽ وارن درجن ۾ پياس نه ٿيندي آهي. ټيټي درجا مکمل هوندا آهن. (۱۴) رات جو پگهر. (۱۵) ټورڙي حرکت سان کمزوريء جو پگهر. (۱۶) حس تيز خاص طرح ټوري ڇهځ سان مگر سخت دٻائځ سان آرام. (۱۷) رت هميشه کارو ۽ ټورڙهن سان ايندو آهي.

خاص علامتون:- جسماني رطوبات جو زياده ضايع ٿيځ، کمن ۾ آواز، ساري پيټ ۾ رياح ۽ دوري

وارا مرض .

ڪهي :- زور سان دٻائڻ ۽ اڳتي جهڪڻ سان .

هٿون :- فيرم ميٽليڪم - ڪلڪير يا فاس، ڪاربوويڇ،

ڪالي ڪارب، آرسينڪم .

مصلح :- آرنڪا، نڪس واميڪا، آرسينڪم البم،

اڀيڪاڪ .

هٿاڪف :- ڊيجيٽيلس، سليمنيم، ڪريازوٽ (چائنا بعد).

طاقت - ۶-۳۰-۲۰۰ ۽ اعلي طاقتون .

چيليدونيم (هڪ قسم جو ٻوٽو)

CHELIDONIUM

(۱) هن دوا جو مرڪز جگر آهي، هر قسم جون

تڪليفون ۽ ان گڏ جيري جون خاص علامتون ضرور

ملنديون. (۲) سڀ کان وڏي علامت سڄي ڦٽي جي

هٿي واري هڏيءَ جي هيٺين پاسي ۾ مستقل تيز درد

يا ٿورو. اهو درد گهڻو ڪري سڄي تڪليفن ۾ ملندو

آهي، جا جيري جي خرابيءَ جي علامت آهي.

(۳) اکيون زرد، چهرو زرد، جلد ۽ هٿ زرد، مڪمل

يرقان، پاخانو زرد سون جي رنگ جهڙو يا مٽيءَ جهڙو

۽ پيشاب زرد. (۴) زبان تي گهاٽو ۽ ڦڪو تھ ۽ پاسا

ڳاڙها. (۵) ماني کائڻ سان معدي جي سور ۾ آرام.

(۶) سخت گرم شين پيشط سان معدي جي تڪليفن کي آرام ۽ گرم شين پيشط جي خواهش. (۷) لائيڪو پوليٽيم جي مددگار آهي ۽ لائيڪو پوليٽيم هن جو مددگار آهي. هڪ ٻئي جي اڳيان ٻنهي ڪم ڪن ٿيون. جيئن ته ٻنهي جون گهڻو ڪري علامتون هڪ جهڙيون آهن. مثلاً بيٽي دوائون سڄي طرف جون آهن، ٻنهي ۾ ناسون حرڪت ڪنديون آهن ۽ هڪ پير گرم پيو ٿڌو، ٻنهي جو اثر خاص طرح چيري تي آهي (۸) سڄي طرف جون تڪليفون مثلاً سڄي ڀرو مٿان درد، چيري جي جاء تي درد سڄي ڦڦڙ جي نمونيا، سڄي ڇتڙ ۾ درد، سڄو پير برف جهڙو ٿڌو. (۹) ٻارن جي ڪنگهه، نمونيا ۾ جڏهن ڀرڻان جون علامتون موجود هجن. اڪثر استعمال ڪئي وڃي ٿي.

خاص علامتون :- سڄي ڦڦڙ جي هڏيءَ ۾ هيٺين پاسي مستقل درد، سڄي پاسي جون علامتون - صفرا جون علامتون، گرم شين پيشط جي خواهش ۽ انهن سان آرام.

معارف :- لائيڪو پوليٽيم، برائي اونيٽ، مرڪيورس ڊائلس.

مضام :- ڪيموميلا - ايڪونائيت، ڪيمفر، ڪافيا.

طاقت :- Q، ۳-۶-۳۰-۲۰۰

دائسڪوريا (جھنگلي پڏاڏو)

DIOSCOREA

(۱) داءِ سڪوريا، كالوسنت وانگر قولنجي دردن لاءِ مفيد آهي (۲) درد دن جي جاءِ کان شروع ٿي ساري جسم ۾ پکڙجي وڃي، هٿن پيرن جي آڱرين جي چوٽين تائين وڃي (پلمم وانگر مگر پلمم ۾ پيمت اندر لڳل هوندو آهي) اهي درد اڪثر لڳا تار هوندا مگر ٿوري دير بعد شديد ٿي وڃن ٿا. (۳) درد کي اٿي بيهڻ، گھمڻ، ڦرڻ، خصوصاً پوئتي مڙ سان آرام ايندو آهي. اهي علامتون كالوسنت جي ابتڙ آهن. كالوسنت ۾ اڳتي جهڪڻ سان آرام ايندو آهي پر دباء سان ٻنهي ۾ فائدو ٿئي ٿو. داءِ سڪوريا جو قولنج اڳتي جهڪڻ ۽ سمهڻ ۾ وڌي ويندو آهي - مريض سخت سور سبب ويهي نه سگهندو ۽ گھمڻ ڦرڻ لاءِ مجبور ٿيندو. (۴) درد ۾ دباء سان آرام كالوسنت ۽ ميگينشيا فاس وانگر، پر انهيءَ هڪ مشابوٽ کانسواءِ ٻيون علامتون هرڪنهن دوا جون جدا جدا آهن. (۵) هي درد، خاص طرح ڪالرا، بندش حيض، درد واري حيض، خصيتۃ الرحم جو درد - نهائينءَ جا عارضا، رهي قولنج، بواسير، وائي سور، بدھضمي، اعصابي قولنج، پتي، جيري

۽ گري جي سور، ڇا پيشندڙ جي شديد قولنج ۾ ملڻ، مطلب ته ڪنهن به قسم جو قولنجي درد پيٽ ۾ پيدا ٿئي. خصوصاً ٻوٽي مڙن سان آرام ملي ته ٻائسڪوريا دوا ٿيندي. (۶) نهن جي نئون ٻيٽ ۾ بطور مجرب استعمال ڪجي، خصوصاً شروعاتي سوزش، يا بار بار سونش ۾ ٻيٽ ڪارائتي آهي. (۷) رات جو گھڻن تڙن ٻوٽ ۾، سڄي رات عورتن جا خواب، ٻئي ڏينهن گوڏا گھڻو ڪمزور، مردانه عضوو ٿڌو، لڙڪيل ۽ دماغ مايوس. (۸) جيري کان درد سڄي ٻئي ڏانهن تڪو وڃي، ٻئي جو درد، سيني، چيلهه ۽ ٻانهن تائين ويندو. آهي. صفراوي قولنج ۾ ۲۰ کان ۴۰ ڦڙا، مدر ٽڪڙ جا اڌ پاء پاڻي ۾ وجهي، هڪ هڪ چمڪو اڌ يا ٻن ڪلاڪن بعد ڏيڍ ڪن ڊاڪٽرن جي چوڻ موجب مجرب آهي. (۹) معدي ۾ ٻڏڻ جو احساس.

خاص علائقون - قولنجي درد، ٻوٽي جهڪڻ سان

آرام، نئون ٻيٽ ۽ صفراوي قولنج لاءِ مجرب.

زيادتي - ليتڻ، ويهڻ ۽ اڳتي جهڪڻ سان.

ڪهي - حرڪت سان، ٿڪ هوندي به هلڻ لاءِ مجبور.

مصالح - ڪيمفر - ڪيموميل.

طاقت - ۶-۳۰

ڊروسرا (هڪ گاه جهڙو ٻوڏو)

DROSERA

(۱) هانيمن اعظم وٽ، وڏي ڪنگهه لاءِ مجرب دوا آهي. انجي دڪم موجب جيڪڏهن هن دوا جون علامتون ملن ته ۳۰ طاقت جي فقط هڪ خوراڪ پيئي، ست - اٺ ڏينهن انتظار ڪجي. عموماً هڪ خوراڪ سان ئي ڪافي فائدو ٿي ويندو. (۲) وڏي ڪنگهه ۾، سخت دورا، جلد جلد پيدا ٿين. اڌ رات کانپوءِ دورا سمهڻ سبب تيز ڪنگهه ٿئي ۽ ويهڻ ۾ آرام. بيمار ڪنگهه وقت پيئي هٿ سيني تي رکندو آهي. ڪنگهه آخر تشنچ ۾ ختم ٿئي ٿي ۽ شديد حالت ۾ نڪ يا وات مان رت وهي ٿي - قيءَ اچي ٿي، کاڌو پيئو ۽ بلغم نڪري ويندا آهن. (۳) ڪنگهه سان گڏ نڙي ويهجي وڃي ٿي. (۴) ارڙي جي سلهه ۽ ڪنگهه. (۵) ارڙي کان پوءِ ڪنگهه. (۶) وڏي ڪنگهه ۾ - مرض کان بچاءَ طور اڳ ۾ استعمال ڪرڻ گهرجي. (۷) هر قسم جي ڪنگهه - جنهنڪي ڊروسرا ٺيڪ ڪري ٿي. ڪنگهه ختم ٿيڻ کانپوءِ گهڻو بلغم نڪرندو آهي ۽ وڏي ڪنگهه ۾ قيءَ ٿيندي آهي.

خاص علامتون - وڏي ڪنگهه، سمهڻ يا اڌ رات

ڪانچوءَ دورا وڌن .

معاون - ڪاربوويج ، نڪس واميڪا - سلٽر .

مصلح - ڪيمفر .

طاقت . ۶-۳۰-۲۰۰

ڊاڪامارا (ھڪ قسم جو ٻوٽو)

DULCAMARA

(۱) ھن دوا جون علامتون ٿڌي گھميل موسم ۾ يا
يڪدم گرميءَ کان سردي ٿيڻ ۾ زياده ٿين ٿيون -
(۲) سردي لڳڻ ۾ تڪليف جڏھن موسم يڪدم گرم
خشڪ کان سرد تر ٿئي (۳) ڏينھن گرم ۽ راتيون ٿڌيون
جھڙيءَ طرح اونھاري جي پڇاڙيءَ ۾ ٿيندو آھي .
(۴) برف جي ڪارخاني ۾ ڪم ڪرڻ وارن جون
تڪليفون ڇاڪاڻ ته ٻاھر گرميءَ ۾ گرم ٿي يڪدم
برف خاني ۾ اچن ٿا اھڙيءَ طرح گرم سرد ٿين ٿا . (۵)
گرم سرد ٿيڻ ۾ قولنج . (۶) گرم سرد ٿيڻ ۾ ڦڪا پاڻيءَ
جھڙا دست ۽ ھر دست اچڻ کان اڳي سخت ڪپيندڙ
درد ۽ سوري . (۷) يڪدم گرم موسم سرديءَ ۾ تبديل
ٿئي . ھر قسم جا ورم ۽ سور مثلاً ڪنڌ جو سور ، ڇيله
جو سور ، ڪليون ٻوٽ ، زبان ۽ ڇاڙيءَ جا درد ۽ غدودن
جو سڙجڻ . (۸) سرد گھميل ھوا لڳڻ سبب نزلاوي

تڪليفون جنهن ۾ ٿڪي رنگ جو بلغم گهڻو پيدا
ٿئي ۽ ٺڪري . (۹) سرديءَ کان پگهر بند ٿي وڃي-
ڪري سوچ يا فالج . (۱۰) ٿڌ لڳڻ سبب اڀار ڏيڃي
وڃن ۽ تن جا بد اثر . (۱۱) حرڪت سان آرام ۽ آرام
۾ تڪليف، رات جو ۽ آرام ڪرڻ سان تڪليف وڌي.
خاص علامتون:- سرد گهميل موسم ۾ تڪليفن جو
وڌڻ، گرم سرد ٿيڻ ۾ بد اثر .

زيادتِي - سردي ۽ ٿڌي هوا سان، حيض، پگهر ۽
اڀارن جي ڊيڄڻ سان، ٿڌي گهميل موسم ۾ .
ڪمي:- هيٺي هوندي گهمڻ سان (فيرم فاس،

رستاڪس)

معاون - پريٽاڪارب، ايلومينا - نيٽروم سلف .

مصلح - ڪيمفر، ڪيوپررم ميٽليڪم، اهيڪاڪ،

ڪالي ڪارب، مرڪس سال.

مخالف:- بيلادونا - ليڪسس .

طاقت - ۱x، ۳x، ۳۰.

ڊيجيٽيلس (گدڙ ول)

DIGITALIS

(۱) هن دوا جو مرڪز دل آهي . (۲) نبض اڻ

معلوم، عام نبض تي منٽ ۷۵ هوندي آهي مگر هن
دوا جي مريض نبض ۳۰ تائين هلي ٿي، اهائي سڀني
علامتن کان وڌي علامت آهي . (۳) نبض ڪمزور،

بي قاعدي ڪڏهن ڏيئي ته ڪڏهن تيز مگر بي قاعدي
 ھلندي ھلندي رکجي وڃي. (۴) رت جو دورو گھٽ
 ٿي وڃڻ سبب نبض سست ۽ ساه ڪڍڻ ۾ تڪليف،
 اڪري مريض وڏا ساه ڪڍندو آھي. سمھڻ ۾ ساه
 بند ٿي ويندو آھي جنھن ڪري مريض گھڻا ڀاڄي اٿي
 ويھندو آھي. (۵) اھڙي حالت ۾ رت صاف نہ ٿو ٿي
 سگھي، جنھن ڪري چھرو نورو، ڇپ نيرا، ڇوڙي نيري-
 منبطينون، زبان ۽ ڪن نيرا ٿي ويندا آھن ۽ نيريون
 رڳون اڀريل نظر اينديون آھن. (۶) اھڙو احساس تہ
 جيڪڏھن مريض حرڪت ڪندو تہ دل فيل ٿي ويندي.
 (۷) معدي ۾ ڪمزوري ۽ ٻڏڻ جو احساس. (۸) دل
 جي بيماريءَ سبب پاڻي ٻوڙ. (۹) زبان صاف.
 (۱۰) دل ڪمزور، پرقان ۽ سفيد دست.

خاص علامتون - سست نبض ۽ نيراڻ.

زيادتي - سڌي ويھڻ وقت، حرڪت سان.

مصلح - ڪيمفر، ايسس، ڪلڪيريا ڪارٻ، ڪالچيڪر،
 نڪس واميڪا.

مخالفت - چائنا، نائٽريٽ، سڇرت ڊلسس.

طاقت - ۳-۳۰ ۽ ۲۰۰

رستاكس (زهريلو اڏگور)

RHUS TOX

(۱) دردن جي دوا آهي، دردن سبب مريض آرام سان سمهي نه سگهي پر پاسا پيو مٽائي (۲) رستاكس جو مريض خواه ڪنهن به بيماريءَ ۾ مبتلا هوندو، هميشه سخت بي آرام هوندو ۽ هڪ جاء تي ليٽي نه سگهندو. (۳) حرڪت سان آرام ۽ درد گهٽ ٿين ٿا پر ويهڻ ۽ سهڻ سان وري درد پيدا ٿين ٿا، انڪري مريض حرڪت لاءِ مجبور ٿئي ٿو. (۴) پهرين حرڪت سان درد وڌي وڃي ٿو مگر آهستي آهستي حرڪت قائم رکڻ سان جيئن جسم گرم ٿئي تيئن درد گهٽ ٿيندا وڃن. (۵) انسان ڏينهن جو پنهنجي ڪم ڪار ۾ لڳل رهي ٿو جنهن ڪري درد گهٽ ٿين ٿا، پر رات جو ليٽڻ سان هڪ جاء تي درد تيز ٿين ٿا. (۶) سرد گهميل موسم ۾ رستاكس جون سڀ علامتون تيز ٿين ٿيون. مگر گرميءَ يا گرم خشڪ هوا ۾ آرام اچي. (۷) بگهر يا پڇڙ ۾ رستاكس جون علامتون پيدا ٿين ٿيون. (۸) بار قطڙ ۾ ست اڇڙ لاءِ رستاكس دوا آهي. (۹) زبان ميري مگر چوٽي ٽڪنڊي وانگر سرخ، رستاكس جي خاص علامت آهي. (۱۰) تب محرق

۽ ٻين بھارن ۾ زبان ٽڪنڊي جهڙي سرخ چوٽي ۽ لڳاتار ٻي آرامي ياد رکڻ. (۱۱) ڇيهه جو درد، ڪنھن سخت شيءِ مثلاً فرش تي ليٽڻ سان آرام (۱۲) بھار ۾ سرديءَ واري درجي ۾ خشڪ ڪنگھ ۽ گرميءَ جي درجي ۾ ٿڌڻ. رسٽاڪس جون خاص علامتون آهن. (۱۳) ٿڌي پاڻيءَ سان وهنجڻ ڪري تڪليفون وڌن. خاص علامتون - مسلسل شديد بيقرارِي ۽ پاسا مٽائڻ. حرڪت سان آرام ۽ آرام سان تڪليف. زبان جي چوٽي ٽڪنڊي سرخ ۽ ٿڌي گھميل موسم ۾ علامات جو وڌڻ ۽ گرم سرد ٿيڻ سان. زيادتي - طوفان کان اڳ، ٿڌي گھميل برساتي مند ۾، رات جو خاص طرح اڌ رات کان ٻوڏ ۽ سڻ سان. بگھڙ ۽ آرام وقت.

ڪهي - گرم خشڪ موسم ۾، گرمي يا گرم شين کان سان - حرڪت سان پاسن مٽائڻ سان. معاون - برائي اوني، ڪلڪيريا فلور، فائوليڪا. مصلح - اناڪارٽيم، ڪروٽن، برائي اوني، گريفاٽيمس. طاقت - ۶-۳۰-۲۰۰ ۽ اعلي طاقتون.

روٽا (حمررو)

RUTA

(۱) هن دوا جي عام شڪل يا تصوير رستاڪس سان ملي ٿي. سڄي بدن ۾ درد، تڪليفون ٿڌي گهميل موسم ۾ پيدا ٿين ۽ وڌن ٿيون. حرڪت سان آرام اچي مگر هن جي خاص علامت ڪرائي ۽ ٻيڙين جي سندن ۾ سور آهن. (۲) روٽا جو خاص اثر ڪرائي ۽ مري جي سندن تي آهي. جنهن ڪري انهن ۾ درد ۽ ڇڪ ٿئي ٿي. (۳) هڏين جي ڌڪ لاءِ، روٽا اڪثر ڪامياب دوا آهي. (۴) اکين جو سور ۽ ڪمزوري - جڏهن انجو سبب گهڻو پڙهڻ ۽ غراب روشنيءَ ۾ گهڻو وقت پڙهڻ هجي. باريڪ ڪم مثلاً گهڙي سازي يا سبڻ جو ڪم وغيره جنهن ڪري اکيون ٽڪجي پون ۽ درد سان پريل مگر باهه مثل سڙن. (۵) مقعد جو ٻاهر نڪرڻ - اڳتي جهڪڻ، بار ڪٽڻ يا ٻاهاني ڪرڻ وقت مقعد ٻاهر نڪري پوي يا ويڙهه کانپوءِ به ٻاهر نڪري.

خاص علامتون - هڏين جا ڌڪ - ڪرائي جا درد، باريڪ بينيءَ جا بد اثر ۽ مقعد جو آساني سان ٻاهر نڪرڻ.

دعا ون - کلکیریا فاس .

مصاح - کیمفر -

طاقت - Q, 1x, 4x, 30

روبو ب نذران (گلن وارو پوڻو)

RHODODENDRON

(۱) جهڙ ۽ طوفان کان اڳي سڀني علامتن جو وڌڻ، جڏهن طوفان ۽ مينهن هون شروع ٿئي ته مريض کي قدر آرام ۾ ٿئي. (۲) اهڙيءَ طرح جي جي علامتون وڌن ٿيون، عموماً سنڌن جا سور خصوصاً ننڍن سنڌن جا درد وڌي وڃن ٿا. (۳) سرد ۽ گهميل موسم ۾ تڪليف، آرام ۾ سورن جو وڌڻ، حرڪت سان آرام، (رستاکس وانگر) مگر طوفان کان اڳي تڪليفن جو زياده ٿيڻ رڳو هن دوا ۾ آهي. (۴) حصين جو درد ۽ سوچ. (۵) مريض چنگهه تي چنگهه رکي سمهندو آهي.

خاص علامتون - طوفان کان اڳي تڪليفن جو وڌڻ. زيادتي - طوفاني مند ۾، موسم جي تبديليءَ وقت طوفان ۽ گاج اچڻ کان اڳ - طوفاني مند ۾ بهار ٿين.

ڪمي - مٿي کي ويڙهڻ سان، خشڪي، گرمي ۽ ورزش سان.

مصلح - برائي اونيلا، ڪيمفر، ڪليميٽسن ڪس
موسيڪٽا رسٽاڪس.

طاقت - ۳۵، ۴۵، ۳۰ ۽ بلند.

ريڊن ڪولس ڀاب (هڪ قسم جو ڊوڻو)

RANUNCULUS BULB

(۱) چاٽيءَ جي دزدن لاءِ. پهرين نمبر دوا آهي

جڏهن برائي اونيلا وانگر حرڪت سان ۽ ڊاڪمارا
وانگر ٿڌي ۽ گهميل موسم ۾ چاٽيءَ جا درد وڌن.

(۲) هٿن جي ترين ۾ ٽوڪڙا ۽ ايگزيما، ٽوڪڙا نيري
رنگ جا هجن. (۳) شراب جي بيهوشيءَ، جا بول ۽
شراب کان پيدا ٿيل هڏڪيءَ لاءِ مفيد آهي. صدر
ٽنڪچر ۾ استعمال ڪجي.

خاص علامتون - چاٽيءَ جا درد، حرڪت ۽ ٿڌي
گهميل موسم ۾ وڌي وڃن.

زيادتي - ڇهڻ، حرڪت ڪرڻ، هوائن جي تبديليءَ
سان، مخصوصا گهميل طوفان ۾.

مصلح - برائي اونيلا، ڪيمفر، رسٽاڪس، اناڪارڊيم.
هڊالڦ - سلفر - ستافي سيگيريا، ايسي ٽڪ ايسڊ
الڪحل، سرڪو، شراب.

طاقت - Q - ۳۵ - ۳۰ - ۲۰۰

زنڪر ميٽيلاڪم (جست)

ZINCUM METALICUM

(۱) هيءَ دوا اڪثر عصبي ۽ كمزوريءَ سبب ٿيندڙ مرض لاءِ مفيد آهي (۲) ڊاٽن وارن مرضن لاءِ - مثلاً مدي جو تب ۽ ارڙي وغيره ۾، مريض كمزوريءَ سبب ڊاٽا ٻاهر ڪڍي نه سگهي يا نڪرڻ کان پوءِ انهن کي ٻار ڏکي نه سگهي. (۳) كمزوريءَ سبب ڪنگو ۽ دم ۾ مريض بلغم ٻاهر ڪڍي نه سگهي، عورت - هيض - جاري نه ڪري سگهي. پيشاب اچي نه سگهي. (۴) ان كمزوريءَ سان گڏ ڇيڪڏهن مريض کان اخراجات وهڻ لڳن ته مريض جي تڪليفن ۾ وقتي طور آرام اچي. مثلاً بلغم نڪرڻ سان دم کي آرام ۽ هيض اچڻ سان سڻهي تڪليفن کي آرام. (۵) عصبي كمزوريءَ سبب مريض جو سڄو بدن لڏي. سندس ڪم به لڏي ۽ کيس سهارو ڏيڻو پوي (۶) ڊاٽن جي دٻجي وڃڻ سبب ٻارن جي مٿي ڏانهن زهر هليو ويندو آهي. ان سبب سرسامي حالتون پيدا ٿينديون آهن، ٻار رڙيون ڪندو آهي، مٿي کي سڄي ڪپي اڇليندو آهي. سندس منهن ڪڏهن ڳاڙهو نه ڪڏهن پيلو - نهض كمزور - ٽمپريچر گهٽ جو ڊاٽن دٻجڻ جو ثبوت آهي (۷) پيرن ۾ بي آرامي، هر وقت حرڪت ڪندا رهن، هن دوا جي هيءَ علامت

قريباً سڀني ڪيسن ۾ ملندي آهي. (۸) نشيدار شين واپرائڻ سان سڀ تڪليفون وڌن (۹) ٻٺا ڦڙڪن ۽ نعب ۾ جهٽڪا لڳن (۱۰) مٿي جي پوئين حصي ۾ ڪمزوري ۽ بي آرامي مٿو ڪجهه وقت هڪ حالت ۾ رڪڻ ڪري تڪليف ٿئي (۱۱) چياھ ۾ سور. ويھڻ سان وڏي (۱۲) سڄو ڪرنگھو. سڙندڙ معلوم ٿئي (۱۳) مريض فقط پوئتي جهڪي پيشاب ڪري سگهي.

خاص علامتون - شديد عصبي ڪمزوري. مرض غالب ۽ مريض مغلوب هجي. ٽنگون هر وقت حرڪت ۾ رهن.

زيادتي - نشيدار شين واپرائڻ ۽ ڊاٽن دٻجڻ سان.

ڪمي - جملہ اخراجات جي جاري ٿيڻ سان.

معادن - پلسٽلا - سڀيا - سلفر - ڪلڪير يا فاس.

مصلح - ڪيمفر هيپر سلفر - اگنيشيا.

مخالف - ڪيموملا - نڪس واميڪا - شراب.

طاقت - ۶ - ۳۰ - ۲۰ ۽ بلند.

ساڳنا (گندڻا)

CINA

(۱) هي دوا ٻارن لاءِ موزون آهي. بيمت ۾ ڪيئن

هون سبب هن جون علامتون ظاهر ٿين ٿيون. (۲) ٻار

ھر وقت لڪ ڪي مهئيندو رهندو آهي ۽ نڪ ۾ آڏو-
 پيو گهمائيندو آهي. (۳) چيڙاڪ مزاج، ڇهڻ يا ڏسڻ
 برداشت نه ڪري. (۴) اکين جي چوڌاري گول ۽ زردِي-
 وات ۽ لڪ جي چوڌاري اڇاڻ ۽ نيراڻ، سائنا جون ظاهري
 علامتون آهن. (۵) ٻار نند ۾ ڏند ڪرئيندو ۽ دانهون
 ڪندو آهي. (۶) جاڳڻ ۽ نند ۾ ڳهڻ جو عمل ڇالو
 رکندو آهي. جن ڪا شيء هينان مٿي نڙيءَ ۾ اچي
 ويهي آهي. (۷) شديد بڪ، کائڻ کانپوءِ به بڪيو،
 ڪڏهن ڪڏهن بڪ غائب ٿي وڃي ٿي. (۸) پيشاب،
 اٿي بهڻ سان کير جهڙو سفيد. (۹) وڏي ڪنگهه جڏهن
 مٿي ڏنل ڪيئن جون علامتون موجود هجن. (۱۰)
 ڪيئن ۽ ڳڏڙيون. (۱۱) يڪدم تيز بخار جو حملو ۽
 ڪيڙن جون علامتون.

خاص علامتون - ڪيئن جون علامتون، خصوصاً لڪ

مهتر، نند ۾ ڏند ڪرڻ ۽ کير جهڙو پيشاب.

معاون - ڪلڪيريا ڪارب، لبروسرا، سلفر

مصلح - ڪيمفر، ڪيپسيڪم، آرنڪا، چائنا.

طاقت - ۳ - ۶ - ۳۰ - ۲۰۰

ساڙي جيم جمبولينم (جمزون جي ڪڪڙي)

SYZYGIUM JAMBOLANUM

(۱) هيءَ دوا ڊاڪٽر پنجن هوميوپيٿيءَ کي ڏني پر ان کان گهڻو اڳ هندو پاڪستان ۾ ذيابيطس لاءِ استعمال ڪئي ويندي هئي ۽ آهي. (۲) ذيابيطس شڪريءَ (منا پيشاب) لاءِ بهترين دوا آهي. پيشاب مان ڪنڊ گهٽائڻ لاءِ ٻي ڪا به دوا هنجو مقابلو ڪري نٿي سگهي. ڪنڊ جو انداز يڪدم گهٽائي، انکي ختم ڪري ٿي. (۳) بدن جي مٿئين حصي تي، ننڍا ننڍا سرخ ڍاڻا نڪرڻ جي سخت خارش ڪن. (۴) اڇ - سخت (۵) ڪمزوري وڌندي وڃي. (۶) پيشاب - تمام گهڻو اچي. (۷) بدن تي ڦرڙيون ۽ خارش ٿين. (۸) پراڻا زخم ۽ ذيابيطس جا زخم.

خاص علامتون - منا پيشاب - اڇ ۽ پيشاب گهڻو - ڪمزوري.

طاقت - Q - مان ڏهه ڦڙا هر ٻن ڪلاڪن کانپوءِ يا سفوف ڏهه گرين في خوراڪ روزانو ٽي دفعا.

سباڏاڏا

(اٺلي جي هڪ قديم قوم سباڏاڏا ٿان

ورتل دوا جو ٺاڻو)

SABINA

- (۱) هن دوا ۾ گرم هوا ۽ گرم ڪهري ۾ تڪليفن جو وڌڻ، بلڪل پلسٽلا وانگر آهي - پر جيڪڏهن حيض بند يا ٿورو هوندو ته پلسٽلا استعمال ڪجي.
- جيڪڏهن گهڻو حيض هجي ته سبائنا ڪم آڻجي.
- (۲) گهڻي حيض، وڻ ڪاٺيءَ جو گهڻي خون وهڻ، ٻار ڪرڻ ڪاٺيءَ جو گهڻي خون وهڻ لاءِ مفيد آهي. (۳) سرخ رنگ جو خون - ٽڪرن ۾ ڪجهه ڄميل ۽ ڪجهه پاڻيءَ ۾ ملائي.
- مثل هجي. (۴) ماهوار جي جلد جلد ۽ گهڻي اچي.
- (۵) ڇيٽو کان نرن تائين درد هن دوا جي مرڪزي علامت آهي ۽ هر هڪ تڪليف جا عورت سان واسطو رکي. (۶) ٽين مهيني ۾ ٻار ڪرڻ جو خطرو، جڏهن ڇيٽو کان نرن تائين درد هجي. (۷) ڪرائيءَ جو ورم، نرن جي آڱوٺن جي سوڄ ۽ گهڻو حيض هجي. (۸) راڳ - بدن جي برداشت ڪانه، گويا راڳ - هڏين کي چيريندو وڃي. (۹) دافع سائيڪوسس دوا آهي.
- خاص علامتون - ڇيٽو کان نرن تائين درد، سرخ

خون گھوٽو ٽڪرن ۾ اچي . پلسٽلا وانگر گرم مزاجي
مگر گھوٽي خون سان .
زيادتيءَ - معمولي حرڪت سان (سيڪيل) گرم ھوا
يا گرم جاءِ ۾ (ايپس، پلسٽلا)
گھي - ٿڌي، کليل ۽ تازي ھوا ۾ .
معاون - ٿوجا
مصلح - ڪيمفر -
طاقت - Q، ۳۲ - ۴۸ ۽ ۳۰

سلفر (گندرف)

SULPHUR

(۱) دافع سودا دوائن جي سرٿاج دوا آھي (۲)
ساڙو خاص علامت آھي، جو سھني علامتن سلفر ۾
ملی ٿو. مٿي جي چوٽي، ھٿن ۽ پيرن جون تريون
سڙڻ معتبر علامتون آھن انھيءَ ڪري سلفر لھامت
آسانيءَ سان معلوم ٿئي ٿي . (۳) ساڙي سبب مريض
رات جو پير بستري کان ٻاهر ڪڍندو آھي تہ ٿڌا رھن .
(۴) جلن، ھٿن پيرن کان علاوه اکين، مقعد ۾ - واسير
سان گڏ، پيشاب جي ناليءَ ۽ ڇاتيءَ ۾، سارو بدن
تغور وانگر سڙندو ۽ الا دستور موجب ھٿن، پيرن ۽
مٿي جي چوٽيءَ کان زياده ٺڪندا آھن . (۵) ايتريقدر

ساڙي ۽ گرمي هوندي به سڄي جسم جي ڇهڙي خشڪ هوندي آهي، پگهر نه نڪرندو. (۶) خارش، جلن واري جتي به کنهيو اتي ساڙو ٿيندو يعني خارش ۽ ساڙو ٻئي گڏ هوندا. (۷) خارش رات جو هوندو جي گرمي ۾ وڌندي آهي. (۸) خارش وهنجڻ سان وڌي ٿي. (۹) جلدي امراض جي دٻجي وڃڻ جا بد اثر، جنهن ۾ هٿن پيرن جي ساڙي جون علامتون ملن. (۱۰) بدن جا تمام سوراخ سرخ چڻ رت ٿو نڪري مثلاً چپ، ڪن، ناسون، پنڀڻيون، مقعد، پيشاب جي نالي. ڇهن جي شديد سرخي يڪدم نظر اچڻ واري علامت آهي، اهڙي هڪ ٻيءَ دوا ٽيوبوڪيولينم ۾ بهڻ ملي ٿي. (۱۱) تمام سوراخن مان تيزابي رطوبتون نڪرن ٿيون ۽ جنهن جاء تان نڪرن انکي چلي ڇڏين ٿيون ۽ سرخ ڪري وجهن ٿيون. (۱۲) زبان تي سفيد تهر مگر چوٽي ۽ پاسا ڳاڙها. (۱۳) سلفر جا مريض خصوصا ٻار وهنجڻ پسند ٿا ڪن. (۱۴) باوجود وهنجڻ، صاف ٿيڻ جي بدن مان بد بوءِ اچي ٿي. (۱۵) مريض کي پياس گهڻي ۽ بک بلڪل گهٽ. (۱۶) صبح جو ۱۱ بهي معدي ۾ ڪمزوريءَ جو احساس. (۱۷) سلفر جو مريض خاص طرح ڏيرو ڪلها اڳتي جهڪيل، ٻين وانگر جهڪي هلندو، ويهڻ وقت اڳتي جهڪي

ويھندو . مريض ڪندو ۽ چمڙي ۽ جي بيمارين ۾ گرفتار .
(۱۸) جڏھن دوائون فائدو ڪندي رڳو ٻن تہ سلفر
ڏيئي پوءِ ساڳي منتخب دوا ڏجي تہ مڪمل فائدو
ٿيندو . (۱۹) ڪلڪيريا ڪارب سلفر کان اڳ ۾ نہ
ڏجي . (۲۰) سلفر ايڪونائيت لاءِ عزم آھي، نمونيا
۽ ٻين تازين بيمارين ۾ ايڪونائيت کان پوءِ ڪم
آڻي . (۲۱) ڀراڻين بيمارين جي علاج شروع ڪرڻ
وقت ۽ ٻين بيمارين جي ختم ٿيڻ بعد گھڻو ڪري
سلفر جو استعمال مفيد رھي ٿو .

خاص علامتون - هٿن ٻيرن ۽ مٿي جي چوٽي ۽
جو ساڙو .

زيادت - آرام، بيھڻ، بستري جي گرمي ۽ وهنجڻ
۽ موسم جي تبديلي سان (رستاڪس) .

ڪھي . خشڪ گرم موسم ۾، سڄي طرفن لپٽ سان
اھڙو (ستانم) .

معاون - ايلوز، سوراڻين، ايڪونائيت، آرسينڪم
المر، بيڊياگا، بيلادونا-ڪلڪيريا ڪارب، مرڪيورس
سال، پلسٽلا، پاٿروجنيم، رستاڪس، سيميپا سلفر
آيوڊائيڊ . (سلفر پراڻي اوني کان پوءِ بهتر ڪم
ڪري ٿو، مرڪ سال ۽ ڪلڪيريا ڪارب سلفر
کانپوءِ سٺو ڪم ڪري ٿو مگر اڳ ۾ نہ، سلفر، اڪثر

نڪس واميڪا ۽ پلسٽلا جو مددگار آهي ۽ گھڻو
ڪري سهڻي دوائن جي اثر کي تيز ڪري ٿو. سلفر،
ايڪونائيٽ، نڪس واميڪا ۽ پلسٽلا لاءِ مزمن
آهي.

مصلح - ڪيمفر، ڪيموميل، چائنا، مرڪ سال،
پلسٽلا، رستاکس، سيمپيا، ٿوجا.

هٽالڦ - نڪس موسڪيٽا، ڪلڪيريا ڪارب (اڳڀر)
طاقت - ۳۸، ۳۰، ۲۰۰ - ۱۰۰۰

ساليٽيم (هڪ قسم جو ڌاتو)

SELENIUM

- (۱) هن دوا ۾ دماغي ۽ جسماني ڪمزوري هوندي
آهي، مريض ٿوري دماغي يا جسماني محنت ڪرڻ
سان ٽڪجي پوندو آهي ۽ بيهوش ٿي ويندو آهي.
- (۲) اهڙي ڪمزوري وڏي تپ ۽ مني جي ضايع
ٿيڻ بعد ۽ ٻين نين بيمارين کانپوءِ پيدا ٿيندي آهي.
- (۳) مريض سڄي گرمي ۽ گرم موسم ۾ جلد ڪمزور
ٿئي ٿو. (۴) اها ڪمزوري گھڻو وقت زهي ته ڇهرو،
ٻانهون ۽ رانون سڪڻ لڳن ٿيون. (۵) مٿي، ڀرون،
مڇن ۽ مردانه عضوي جا وار ڪرڻ ٿا جنهن ڪري
انسان جي عجب جهڙي شڪل ٿيو پوي. (۶) مردانه

عضوي تي هن جو خاص اثر آهي. مردانو عضو
ڪمزور - انگيز (ڪڙائي) ٿورڙو، يڪدم انزال (چٽڻ)
جماع کانپوءِ نهايت ڪمزوري. (۷) شهوت جا جذبا
۽ هيال تمام گهڻا مگر عملي طور مريض بيڪار. (۸)
مدي - اٽڻ ويهڻ، گهمڻ ڦرڻ ۽ پاڻي وقت نڪريو
ٻوي. (۹) شديد قبضي، وڏو ۽ خشڪ پاڻو، جو
زور لڳائڻ سان به نه نڪري، پر آڱرين سان ڪيڏو
ٻوي. (۱۰) چاء پيئڻ جا بد اثر. (۱۱) ڏينهن ۾
ڪاروبار جون ڳالهيون وسري وڃن مگر رات جو نند
۾ ياد اچن. (۱۲) آڱرين جي وچ ۾ خارش.

خاص علامتون - عام دماغي ۽ جسماني ڪمزوري،
شهوت جا هيال گهڻا مگر جماع جي طاقت ختم
۽ شديد قبضي.

زيادتي - هوا جي جهوٽي سان، اس ۾، ليمن سوڍا،
چاء ۽ شراب سان.

گهي - ٿڌو پاڻي ۽ ٿڌي هوا وات ۾ وجهڻ سان.
مصلح - اگنيشيا، پلسٽلا.

مخالف - چائنا، شراب.

طاقت - ۳۰-۲۰۰-۱۰۰۰ ۽ سي - ايم (لک).

سوفائٽم (هڏي جوڙ ٻوٽي)

SYMPHYTUM

(۱) هيءَ دوا پگل هڏن جوڙڻ لاءِ مفيد آهي.
 (ڪلڪير فاس والگر) جي ڏڪن سبب پڇي پيا هجن.
 (۲) آئرشن ڪالپوءِ ڪپيل هڏي جو سرو سور ڪري.
 (۳) ڪپڻ ۽ ڇوڻ جهڙن سورن کي گهٽ ڪري ٿي.
 (۴) ڪوبه هڏو پڇي پوي ۽ ان جا سرا پوريءَ طرح نه
 جڙن ۽ سور ڪن. (۵) اکين - ۾ ڪنهن به شيءِ جي
 زور سان پوڻ ۽ ڏک لڳڻ سبب، سور ٿيڻ لاءِ اڪسير
 آهي. مثلاً ٻار جي من اک ۾ اڳي وڃي (اک جي نرم
 ريشن تي ڏک لاءِ آرنیکا ڏجي) (۶) ڇهندڙ سورن ۾
 ۽ هڏي جي ڏک ڇٽڻ ڪالپوءِ رهيل سور کي ختم
 ڪرڻ لاءِ، آرنیکا ڪالپوءِ ڏيڻ بهتر آهي.
 خاص علامتون - پگل هڏو ۽ ڇهندڙ درد.
 طاقت - ۱ x ۱۰، ۳ x ۳۰ -

سهي سي فيوڙا (ڪٺا ڪني)

CIMICIFUGA

(۱) هيءَ دوا عورتن لاءِ مخصوص آهي، هيض ۾،
 حمل ۾ ۽ ڪراڙپ (سن ياس) ۾ جي علامتون شديد ٿين

تن لاء نهايت مفيد آهي . (۶) رهم جي خرابي ھن دوا جي بنيادي علامت آهي ۽ ٻيون سڀ علامتون انهيءَ خرابيءَ جو عڪس آهن . (۳) رهم جي خرابيءَ سبب گوشت جي مڙھن ۾ سور ۽ وائي دردن جون علامتون ضروري آهن ، جيڪڏھن رهم جي خرابي ۽ عضلاتي درد گڏ ٿين ته سمي سي فيوگما دوا ٿيندي . (۴) ڳھو (رهم) جي خرابيءَ جو اثر دماغ تي پوڻ ڪري سخت اداسي ۽ فمگيني پيدا ٿئي ٿي . مريض پاڻکي ڪارن ڪڪرن ۾ گھيريل سمجهي ٿي ۽ خيال ڪري ته هو ٻاڳل ٿي پوندي . ننڊ بالڪل ڪانه ، بادگولي جون علامتون پيدا ٿي پون ، مريض ويٺي ويٺي اهڙو احساس ڪري ته انجي ڪٽ هيٺان ڪوئو ڊڪي لنگهي ويو آهي . (۵) عجب جهڙي ڳالهه ته جيترو حيض جو خون کلي ڳھو اچي ٿو ايترو ئن جو سور زياده ٿيندو وڃي . (۶) وائي سور، سڄي جسم ۾ ۽ سڄو بدن ڏکي ، سور چٽڙن کان رانن ۾ وڃن . (۷) ڪنڌ ڇڪجي وڃي ، مٿو پوئتي ٿي پوي ۽ هرڪم ناممڪن ٿي پوي . (۸) مٿي جو سور ، چوٽيءَ ۾ مٿان ايترو دٻاءُ جو گويا اتان مٿو ڦاٽي پوندو . ڪنڌ جي پوئين حصي ۾ درو ، جيڪو ڪرنگهي جي هيٺينءَ هڏيءَ تاءَ وڃي ، درد اکين ۾ وڃي ٿو . (۹) سڀ

ٽڪليفون گهميل موسم ۾ زياده ٿين. (۱۰) نرن جا سور-سڄي ڪهي طرف تيز ٿين ٿا. (۱۱) ٿرڪو، ڇڪ ۽ ڳڊ ٿيون ماهواريءَ وقت پيدا ٿين ٿيون. (۱۲) سن ياس يعني هيض بند ٿي وڃڻ کالپوءِ- ڪهي ٻي جي هيٺان مستقل درد.

خاص علامتون- گهمڻ جون خرابيون ۽ انجا معڪوس اثر يا علامتون، وائي سور، ٿڌي ۽ گهميل موسم ۾ ٽڪليفن جو وڌڻ.

مصلح- اڪونائيت، پيٿيشيا، (ڊاڪٽر ڪينٽ جي چوڻ موجب ڪن حالتن ۾ هيءَ دوا ڪالوفائلم سان ملي جلي ٿي. هن جو مقابلو پلسٽلا، سيپيا ليٽرم ميور، نيمرنگرينر، ڪالوفائلم ۽ اگنيشيا سان ڪرڻ گهرجي.

طاقت - Q, ۳۰-۳۰۰ ۽ ۱۰۰۰

سينگونڊيريا (هڪ قسم جو ڀڙڻو)

SANGUINARIA

(۱) هيءَ سڄي پاسي جي دوا آهي. اڪثر علامتون جسم جي سڄي طرف پيدا ٿين ٿيون. (۲) سڄي پاسي جو مٿي ۾ درد، نچو ڪپاڙيءَ کان هلي سڄي اک جي مٿان بيهي رهي. صبح جو شروع ٿئي

ٿو، سڄو ڏينهن تيز ٿي، شام جو ختم ٿي وڃي ٿو، دوري سان درد ٿيندو آهي. اڪثر ٽين يا ستين ڏينهن ظاهر ٿئي ٿو، درد سان گڏ اوڪارا ۽ ڦي ۽ ٿيندي آهي. اونداهي ڪمري ۾ ۽ چپ چاپ ليٽڻ سان آرام مگر روشني ۽ حرڪت سان تڪليف ٿئي. (۳) سڄي ڪلهي ۽ ٻانهن جو وائي سور، رات جو بستري ۾ وڌي وڃي جنهن ڪري ٻانهن مٿي نه ڪري سگهجي. (۴) سڄي ٿڌڻ تي زياده اثر. (۵) شديد ڪنگه يا نمونيا کان پوءِ جڏهن ڇاٽي ۽ جون علامتون هميشه قائم رهن ۽ ٿڌڻ ۾ سلڻ جو خطرو پيدا ٿئي ته گهڻو ڪري هن دوا جون هيٺيون علامتون پيدا ٿين ٿيون. (۶) ڪنگه تر، بلغم ۽ ساهه ۾ بدبوءِ پيدا ٿئي ٿي جنهن کي بيمار بطن محسوس ڪري ٿو. ڇاٽي ۽ جي هڏي ۽ پٺيان گرمي ۽ ٻاريا ڇڪ، ڇاٽي ۽ ۾ ساڙو، ٻيٽ ۾ ساڙو ۽ دست. (۷) ٻڙن تي گول ٻڙهاڻ، جا گهڻو ڪري دق ۾ ملي ٿي - گرمي ۽ جون لهرون، مٿي ۽ ڇاٽي ۽ ڏانهن خون جو جوش ۽ هٿن پيرن ۾ ساڙو (۸) عورتن ۾ حيض بند ٿي وڃڻ بعد گرمي ۽ جون لهرون، جڏهن ٻڙن جي گول سرهي ڏسڻ ۾ اچي.

خاص علامتون - سڄي طرف علامتن جو ظاهر ٿيڻ ۽ مخصوص سڄي اک، جو درد، سڄي ڪاهي ۽

سڄي ٻانهن جو درد و فيره، بلغم ۽ ساه ۾ بدبوءِ
۽ جلن.

معاون - اينٽي موليم ٽارٽ، فاسفورس.

طاقت - ۶x - ۳۰ ۽ ۶۰۰ -

سيپيا (مڇيءَ جي ڪاري گگ)

SEPIA

(۱) هيءَ دوا پلسٽلا وانگر اڪثر عورتن جي
مرضن ۾ ڪم ايندي آهي. (۲) ڳهڙ جي تڪليف
۾ زلزلو عضوي جو بار هيٺ هجي ۽ ائين معلوم ٿئي
تہ ٽرن وارا سڀ عضوا ٻاهر نڪري پوندا. اها سڀ
کان مشهور علامت سيپيا جي آهي. (۳) مريض ان
عضون کي ٻاهر نڪرڻ ۽ ڳهڙي درد جو احساس دٻو
ڪرڻ لاءِ پنهنجون چنگهون هڪ ٻئي تي رکي انکي
دٻائيندي آهي. جنهنڪري ڪجهه وقت آرام محسوس
ڪندي آهي (۴) ائين معلوم ٿئي تہ پيٽ جا سڀ
عضوا ڍلا ٿي لڙڪي پيا آهن، معدي جي هيٺ ڪرڻ
جو احساس ۽ ٺهر معدي جي ڪمزوري. (۵) مٿين
علامتن سبب ڳهڙ جو ڪرڻ قدرتي ڳالهه آهي. ڳهڙ
جي جاءِ متاثر لاءِ سيپيا هڪ ڪامياب دوا آهي.
(۶) مقعد تي بار گولي جهڙو. (۷) نڪ، چھري خصوصاً

ڳڻڻ تي ڦڪا ۽ پورا داغ، سڀيا جي نهايت آسان علامت آهي. (۸) ننڊ جي پهرين وقت ۾ پيشاب جو نڪرڻ. (۹) پيشاب ۾ ٿانو کي ڇوڙندڙ ڳاڙهي رنگ جي واري ۽ پيشاب بدبودار. (۱۰) سلفر وانگر گرمي ۽ جون لهرون حيض بند ٿيڻ واري عمر ۾ بگهر ۽ ڪمزوري. (۱۱) سڀ درد هيٺان کان مٿي وڃن. (۱۲) مٿي جي پراڻي سور کانپوءِ ۽ حيض بند ٿيڻ واري عمر ۾، وارن جو گھڻو ڪرڻ. (۱۳) مٿس، ٻارن ۽ ٻين عزيزن جي محبت فائب ٿي وڃي ۽ مايوسي هميشه رهي. (۱۴) پلاسٽلا جي عورت ٿلهي هوندي آهي پر سڀيا جي عورت ڏڀري ۽ سنهي هوندي آهي.

خاص علامتون - زنانہ عضوي جو هيٺين طرف دٻاءُ، نڪ ۽ چھري جا ڦڪا ۽ پورا داغ.

زيادتي - منجهند ۽ شام کان پوءِ، ٿڌي يا خشڪ

مغربي هوا سان. گھڻي جماع کان، آرام کان،

گھميل موسم ۾، مٿي جي طوفان کان اڳ (سورينم)

ڪمي - بستري جي گرمي، گرم سِيڪ ۽ سخت محنت کان.

معاون - نيتروم ميور، فاسفورس، نڪس واميڪا،

نيتروم فاس، سلفر، سورينم، پلاسٽلا.

مصلح - ايڪونائيمٽ، اينٽي مونيم ڪروڊ، اينٽي مونيم

ٽارٽ ، رستاکس ، سلفر .
 هڪالوف - ليڪسس ، پلسٽلا ، برائي اونيا .
 طاقت - ۳ - ۳۰ - ۲۰۰ ۽ بلند .

سيڪيوڏا (۵ ڪ قسم جو ٻوٽو)

CICUTA

(۱) هن دوا ۾ شديد ڳڊڙيون ٻوندڻون آهن جنهن ڪري چهرو خوفناڪ ٿي ويندو آهي . ٻي ڪا به دوا ڳڊڙين جي سخت حالت ۾ هن دوا جو مقابلو ڪري نه ٿي سگهي . (۲) سڄو بدن ۽ مٿو ڪمان وانگر ٻوٽي چڪڙي ويندو آهي (۳) ڳڊڙين ڪري مريض جا عضوا مختلف صورتن ۾ مڙي ويندا آهن خصوصا ٻوٽين طرف . (۴) ڳڊڙين ۾ بيهوشي ٿئي ٿي . (۵) ڳڊڙين ۾ وات مان ڪڇي، اکيون هڪ جاء تي بيهي رهن ، ساڻ ۾ تنگي ، ٿڌو ٻيل ۽ چهرو خون سان ڀريل چڻ مرگهي ۽ جو نقشو نظر اچي ٿو . (۶) ڳڊڙيون ، ٿوري ڪوڙ، لوڏي ۽ چهره سان وڏي وچن ٿيون . (۷) ڳڊڙين جي دوري ڪا پوءِ سخت ڪمزوري . (۸) اهي ڳڊڙيون عورتن ۾ مرگهي ، رعشه ۽ وير جي بخار ۾ ظاهر ٿين ٿيون . ٻارن ۾ بيمت جي ڪيڙن سبب جڏهن سائنا ڪم نه ڪري، ٿڌن چمڻ جي وقت ۾، دماغ يا ٻيل مغز تي

رهمر هوميوپيٽي

ٽڪن جا ڀراڻا اتر جڏهن آرنیکا فائڊو نه ڪري
ڳڊڙيون ظاهر ٿين ٿيون. (۹) ٻارن ۾ ڇاڪ، ڪوئلي ۽
بين اهڙين شين جي ڪاٺڙ جي خواهش جي هضم ٿي
نه سگهن. (۱۰) ڦڙڙيون گڏجي ايگزيما جو تلهو زرد ته
ٺاهين ٿيون جو عموماً مٿي ۽ چهري تي ٿئي ٿو.
ڪڏهن ته مٿي تي اهڙو ته ٺهندو آهي جڳ ته آلي ۽
مٿي ۽ جو ڪنهن ليپ ٿيڻي ڇڏيو آهي.

خاص علامتون- نهايت شديد ڳڊڙيون ۽ تلهي ته
واري ايگزيما.

زيادتي- تماڪ جي دونهين ۽ ڇوٽ سان.

مصلح- اوبيم، آرنیکا، ڪافيا، ٽيڪم.

طاقت- ۶-۳۰-۲۰۰

سيڪيل ڪار (ارگت)

SECALECOR

(۱) هن دوا کي گرم مزاج وارو آرسينڪ البم سمجهيو
وڃي جيئن آرسينڪ البم ۾ تمام علامتون سرديءَ ۾
زياده ۽ گرميءَ ۾ آرام اچي ٿو. اهڙيءَ طرح سيڪيل
جون سڀ علامتون آرسينڪ وانگر آهن پر هن جون
علامتون الڳ-الڳي ابتڙ يعني گرميءَ ۾ زياده ۽ سرديءَ ۾
آرام اچي ٿو. (۲) ڇمڙي برف جهڙي ٿڌي مگر مريض

ڪپڙو ڍڪڻ پسند نه ڪري. اهڙي ٿڌي ڇم-ڙيءَ جون علامتون اڪثر ڪالرا، ٻارن جي ڪالرا، ٻڍن جي گينگرين (ڇمڙيءَ ۽ گوشت جي ڳرڻ) ۾ ملن ٿيون. (۳) ڪيمفر جي ڪالرا ۾ به باوجود ٿڌي ٿيڻ جي مريض ڪپڙا ڍڪڻ برداشت نه ڪندو آهي پر ڪيمفر ڪالرا جي ابتدا ۾ ڪم اچي ٿو. سيڪيل ڪار اڪثر ڪالرا جي آخري درجي ۾ ٿجي، جڏهن اخراجات بدبودار ٿي ويندا آهن. (۴) آرسنيڪ جي گينگرين جي ساڙي ۾ گرميءَ سان آرام اچي ٿو، مگر سيڪيل جو ڪيس گرمي برداشت نه ڪري سگهي ٿو. (۵) سيڪيا، ۾ پير سلفر وانگر سڙندا آهن ۽ سڄي بدن ۾ باهه لڳل هوندي آهي جڻ ته باهه جون چڻنگون بدن تي پيل آهن. (۶) ذيرين سنهين ڪمزور ۽ ڳريل عورتن ۾ ڪارو رت ٻاڙي ۽ وانگر آهستي آهستي وهي، جو حرڪت سان گهڻو ٿئي، اهو خون هيض يا وڃر کانپوءِ ايندو آهي. (۷) ڪمزور ۽ ڳريل سيڪيل جي مزاج وارين عورتن کي وڃر جي ڪمزور دردن لاءِ ۲۰۰ طاقت ڏيڻ گهرجي. (۸) ڇمڙيءَ جو بيهڪس ٿيڻ، ڪوليس گهمڻ جو احساس ۽ آخرڪار اڌرنگ ٿي پوي ٿو.

خاص علامتون- ڪاري رنگ جو رت ٻاڙي ۽ وانگر آهستي آهستي وهي ۽ حرڪت سان وڌي وڃي. گرمي قطعاً برداشت نه ٿي سگهي.

زيادتِي - گرمي، ڪپڙي ويڙهڻ جي گرمي ۽ تڪليف
وارا حصا ڍڪڻ سان مرض گرمي ۽ سان.
گهي - ٿڌي هوا ۽ ٿڌي ٿيڻ ۾ مالش ۽ تڪليف
وارا حصا اگهاڙا ڪرڻ سان. بدهاضمي ۾ هيءَ دوا
ڪالچيڪم سان ملي جاري ٿئي.
معاون. آر-مينڪم اليم، ٿوجا (موافق چائنا).
مصلح. ڪيمفر، اوليم.
مخالف. ايڪوڊائيم-ٽ، آرسينڪ، بيلادونسا. چائنا،
مرڪيورس، پلاسٽلا.
طاقت. ۳-۳۰ ۽ ۲۰۰

فيڊرم ميٽاليڪم (فولاد)

FERRUM METALLICUM

(۱) هيءَ ڪمي خُون جي دوا آهي، پر ان وقت
فائدو ڪندي جڏهن هن دوا جون خاص علامتتون
ملنديون. ٻين طبيبن وارا اڪثر هر ڪمي خُون جي
ڪيس ۾ فولاد استعمال ڪندا آهن انڪري فائدي
بدران نقصان پهچندو آهي. (۲) هن دوا جي خاص
علامت چوري جو يڪدم ڳاڙهو ٿي وڃڻ آهي، ٿوري
مڪنت، ٿوري جذبي ۽ معمولي مڪنت سان فورا چورو
ڳاڙهو ٿي ويندو آهي ۽ ڏسڻ ۾ مريض ۾ خُون ايندو

آهي (۳) ڳاڙهي چوري سبب مريض نقصان ۾ رهي ٿو. چاڪاڻ ته گهر وارا ۽ ٻيا انڪي پڙهو چهرور ڏسي سمجهندا آهن ته بيماريءَ جو بهانو ڪيو اٿس حالانڪ حقيقت ۾ مريض ڪمي خون ۾ مبتلا هوندو آهي، جنهن جي دوا فيزم ميٽليڪم آهي. (۴) خون وهڪرو هرجاء کان آسانيءَ سان، جنهن جو رنگ هلاڪو ۽ ان ڪارا لڪر ڄميل هوندا آهن ۽ خون سولائيءَ سان ڇمي وڃي ٿو. (۵) ماهواري جلد جلد، گهڻي ۽ گهڻي وقت تائين رهي ٿي، ان کڏ چهرور سرخ، ڪنن ۾ گهنٽي وڃڻ جا آواز رت پاڻيءَ جهڙو پيارو ۽ ڪمزور ڪندڙ. (۶) سردي جي درجي ۾ چهرور باهر جهڙو سرخ ۽ پياس (۷) کاڌو پيتو بغير هضم ٿيڻ جي ڦي ٿي ويندو آهي. (۸) پاڻي ۾ غير هضم ٿيل غذا نڪرندي آهي. (۹) ڦي ۽ ڪڏهن ڪائن کانپوءِ بيمار ٿي ٿي ۽ بعضي رات جو ٿئي ٿي. مگر اها غير هضم ٿيل کاڌي جي هوندي آهي، پاڻي جي ضرورت کاڌي کائيندي ٿي ويندي آهي. (۱۰) دستن لاءِ ٿي ڳالهون ياد رکڻ ضروري آهن (۱) بنا درد جي دست، (۲) غير هضم ٿيل غذا جا دست، (۳) کاڌي کائيندي کائيندي دست يا رات جو پاڻي جي حاجت. (۱۱) آهستي آهستي گهمڻ ڦرڻ سان گهڻيون ٽڪليفون مثلاً دل جو ڌڙڪو، دم ۽ ڪلهن جي درد وغيره کي آرام ملي ٿو. (۱۲) ڪهي

كلهي جو درد جنهن کي گھومڻ ڦرڻ سان آرام ملي.
خاص علامتون - چهره باه جوڙو رخ مگر ڪمي خون
کاڌي نائيندي باخانہ جي ضرورت ۽ غير هضم ٿيل
کاڌي جا دست. آهستي آهستي گھومڻ ڦرڻ سان آرام.
زيادتي - رات جي وقت آرام ڪرڻ سان خصوصاً چپ
چاپ ويهڻ سان.
گهي - آهستي آهستي هيڏي هوڏي هلڻ سان،
اونھاري ۾.

معاون - چائنا، هيماس، آرسينڪ البر.
مصلح - آرسينڪ، هيپر سلفر، آرنڪا، بيلادونا، چائنا
ايپڪا، پلسٽلا.
مخالف - ايسي ٽڪ ايسڊ.
طاقت - ۶-۳۰-۲۰۰

فسفورس

PHOSPHORUS

(۱) هيءَ مزاجي دوا آهي، هن جو مريض ڏٻرو،
سٺو ۽ ڊگهو هوندو آهي. چاٽي گھٽيل، پنٿريون
ڊگهيون ۽ خوبصورت ۽ نرم وار نفيس طبع يعني تپ دق
جو مريض جنهن ۾ اهي سڀ علامتون ملن ٿيون. (۲)
مريض سخت بي آرام - نه بيهڻ ۾ ۽ نه ويهڻ ۾ آرام.
هر دم طبيعت ۾ بي قراري هوندي آهي. (۳) ساڙو

دوا جي خاص علامت آهي. اها هر هنڌ ملي ٿي مثلاً
 وات، معدو، آندڻ، مقعد، ڪلھن جي وچ ۾، هٿن جي
 ٿرين ۽ ٻنيءَ جي ڪنڊي واريءَ هنڌيءَ ۾ پر هٿن جي
 ٿرين ۽ ڪلھن جي وچ ۾ ساڙو ٻين جاين کان زياده اهم
 علامت آهي. (۴) ساڙو، هٿن ۾ شروع ٿي چوري ڏانهن
 پکڙندو آهي. (۵) سيني جي مرضن ۾، ڇاتيءَ تي بار
 جو احساس ظاهر علامت آهي. اڪثر ڦڦڙ جي سڀني
 مرضن ۾ جنجتي فاسفورس دوا آهي، ملندو آهي. (۶)
 ڪنگھ، عموماً خشڪ هوندي آهي، شام کان اڌ رات
 تائين تيز ٿيندي آهي، ڪهي طرف لڳل سان آرام ملي
 ٿو. (۷) نڙيءَ ۾ ايترو درد جو بيمار ڳالهائي نه سگهي
 ۽ شام جو آواز ويهجي ويندو آهي. (۸) خون وهڻ جو
 مزاج يعني معمولي زخم کان به گهڻو رت نڪري ٿو ۽
 رت ڇمندو نه آهي. مريض جي ٿڪ ۾ رت ايندو آهي.
 گهڻو کان گهڻو رت وهندو آهي. عوضي حيض يعني
 حيض بند ٿيڻ ڪري نڪ، معدي، مقعد ۽ پيشاب جي
 ناليءَ کان رت نڪرڻ شروع ٿئي ٿو. (۹) ٻراڻي نرلي
 ۾ رت ايندو رهندو آهي. (۱۰) ٽڏين شين جي ڪاٺ ۽
 ٻيٽ جي گهڻي خواهش. مريض ٿڌو پاڻي پيئندو آهي.
 ٻر معدي ۾ گرم ٿيڻ بعد ڦيءَ ٿي لڪري ويندو آهي.
 (۱۱) بيمار گهڻو لوڻ کائي ٿو. (۱۲) بار بار کاڌو کائيندو
 آهي نه ته ڪمزوري ٿيندي، رات جو به اٿي کاڌو کائي ٿو.

(۱۳) مٽي، سيني، معدي ۽ پيٽ ۾ ڪمزوري
ٻڌڻ ۽ خالي ٿيڻ جو احساس. (۱۴) دست زياده ڇڙ
نل مان پاڻي ٿو نڪري، مقعد ڪليل معلوم ٿئي،
دست پاڻي ۽ جهڙا بنا درد جي، انهن ۾ صابو ڇانورن
يا چرٻي جي ٽڪرن جهڙا ذرڙا نظر اچن. (۱۵) جيڪڏهن
قبضي ٿئي ته پاڻاڻو سخت، خشڪ ۽ لنبو هوندو جهڙو
عام ڪتي جو پاڻاڻو ٿيندو آهي ۽ تڪليف سان
نڪرندو آهي. (۱۶) نون مرض کانپوءِ گهڻي مٺ
هڻڻ يا گهڻي جماع سبب ڪمزوري آهستي آهستي
وڌندي ويندي آهي. اول ڪمزوري پوءِ ڏکڻي تنهن
کانپوءِ بيحسي ۽ آخرڪار اڌ رنگ پيدا ٿيو پوي.
(۱۷) جماع جي سخت خواهش ايتريقدر جو ڪڏهن
مريض اگهاڙو ٿيندو آهي مگر طاقت ڪمزور هوندي
آهي. (۱۸) عجيب قسم جي ٻوڙاڻ، رڳو انسان جو آواز
ٻڌي نه سگهي. (۱۹) مٽي جي ڦيري خصوصاً ٻوڙهن ۾.
خاص علامتون. هٿ جي ترين ۽ ڪلهن جي وچ ۾
ساڙو، ٿڌي پاڻي پيئڻ جي خواهش ۾ گرم ٿي ۽ ٿيو
وڃي. رت وهڻ جو مزاج.

زيان ٿي. شام جو، اڌ رات کان اڳ، (پلسٽلا، رستاڪس)
ڪٻي يا درد واري پاسي تي لپيٽ سان، طوفان ڪجگروڙ
۾ گرم هوا ٿڌي موسم- ٿڌي هوا مٽي ۽ منهن
جي علامتن کي آرام ڏئي ٿي پر سيمي، لڙي ۽
ڪمند جون علامتون وڌائي ٿي.

ڪهي. - اوندو ۾، سڄي طرف ليٽڻ سان، مالش سان،
ٿڌي کاڌي ۽ ٿڌي پاڻيءَ سان، جڏهن معدي ۾
گرم نه ٿئي.

معاون - آرسينڪم، ايلم سيپيا، ڪاربوويچ، اڀيڪاڪ،
لائڪوپوڊيم، سليشيا سيپيا، سينگونيريا، سلفر.
مصلح - آرسينڪم، ڪلڪيريا ڪارب، ڪيمفر، ڪافيا،
ميزریم، نڪس واميڪا، سيپيا، شراب.

مخالف - ڪاسٽيڪم، اڀيس (فاسفورس آيوڊيم کان
اڳي ۽ پوءِ فائڊو ٿئي ڪري).

طاقت - ۳، ۳۰-۲۰۰

ڪاربوويچ (ڪوڊلو)

CARBO VEG

(۱) جڏهن قوت حيات ختم ٿيڻ لڳي مثلاً ٽنگون
گوڏن تائين سرد، چمڙي ٿڌي، ساه آڏو ۽ پگهر ٿڌو
اچي، مگر مريض زبردست خواهش ڪري هڻڻ جي
ڪري. (۲) اندر جسم ۾ باه ۽ ٻاهر ٿڌاڻ. (۳) اهڙي
حالت جڏهن قوت حيات ختم ٿيندي وڃي عموماً نون
مرضن جي آخري درجي ۾ ملندي آهي. مثلاً لموليا،
وڏي تب، ڪالرا ۽ ارڙي وغيره ۾. (۴) موت کي
ويجهو پهتل ڪيسن جي دوا آهي ۽ هن ڪيترائي

بيمار موت جي منهن مان پڪايا آهن. (۵) رباح جنهن جي مرڪزي جاءِ معدو هجي، ريهي بد هضمي، اها حالت گهڻو ڪري بلين، شراپين ۽ گهڻو کائيندڙ ماڻهن ۾ پيدا ٿيندي آهي. (۶) مقعد مان سخت بدبودار رباح نڪرندا رهن. (۷) نون مريضن کانپوءِ باقي رهيل علامتن مثلاً ڪمي خون، ارڙي يا وڏي ڪنگهه کانپوءِ دم، بعضي شراب پيئڻ بعد مستقل بد هاضمو ۽ پراڻن ڌڪن جا بد اثر. (۸) خون وهڻ ۾ ڪارو، پترو ۽ سست رفتار سان سمي. (۹) ڏند لڏندا آهن ۽ مھارن مان رت وهندو آهي ۽ مھارون ڏندن کان الڳ ٿي پونديون آهن. (۱۰) شام جو آواز ويجهي وڃي. (۱۱) اينٽي مونيم ٽارٽ ڇاتي ۽ جي علامتن ۾ فيل وڃي ته انکان پوءِ هيءَ دوا استعمال ڪجي. (۱۳) سڻهن کائن کائڻ جي خرابي ۽ لاءِ پاسٽلا فائڊو نه ڪري ته پوءِ هيءَ دوا ڪم آڻجي.

خاص علامتون - سڀني بيمارين جو آخري درجو، تمام نون مريضن جي باقي رهيل بد اثرن لاءِ، پکي هڻائڻ جي شديد خواهش. معدي ۾ گهڻو ريح پيدا ٿئي ۽ بدبودار ريح هجي.

زيادتي - مڪڻ، سوئر جي گوشت، سڻهي ڪاڙي، ڪولين ۽ ٻاري جي گهڻي استعمال سان - بلند آواز سان ٻڌڻ ۽ پڙهڻ کان ۽ گرم گهميل موسم ۾.

ڪمي - هڪي هطط سان، اوڳراين سان.
 معارن - ڊروسرا، آرسينڪ البم، چائنا، ليڪس،
 فاسفورس.
 مصلح - ڪيمٽر، آرسينڪ، ڪاڏيا، فيرم، ميٽليڪم،
 ڪاسٽيڪم، ليڪسس.
 مخالف - ڪاسٽيڪم - ڪاربو اينڊ ميلس ڪريازوٽ.
 طاقت - ۶-۳۰-۲۰۰

ڪالچيڪم (سورنڊاٽ)

COLCHICUM

(۱) ڪاڏي پڇڻ جي پوءِ کان شديد اوڪارا پيدا ٿين
 ۽ طبيعت سخت خراب ٿي وڃي. ايتريقدر جو بيهوشيءَ
 ۾ ڪري پوڻ تائين نوبت اچي وڃي. (۲) انگري
 ڪاڏي کان سخت نفرت، مريض ڪاڏو ڏسڻ نه برداشت
 نه ڪري سگهي. کائڻ به ڪا به وڏي ڳالهه آهي بلڪ
 ڪاڏي جي خيال ڪرڻ سان ئي طبيعت خراب ٿي وڃي
 (۳) معدي جي اڪثر اها علامت هر قسم جي بيماريءَ
 ۾ اچي ته ڪالچيڪم دوا جي طلب ڪندي. (۴) سنڌن
 جا سور ۽ وائي سورن واري مزاج جا مريض ۽ معدي
 جون مٿيون علامتون ملن. (۵) هزان جي موسم جي
 به پيش جڏهن ڏينهن گرم ۽ راتيون ٿڌيون هجن. پاڻي

۾ سفيد ٽڪرا گهڻي مقدار ۾ نڪرندا آهن. (۶) معدي ۾ چلڻ يا هرف جهڙي ٽڏاڻ جو احساس.

(۷) ٻيٽ گهڻو آڇرجي وڃي ٿو، پيچش ۽ دستن وغيره جي آڇريءَ ۾ ۲۰۰ طاقت جي هڪ ٻه خوراڪ ڏيڻ ڪافي ٿيندي. (گهڻيءَ جي آڇرجڻ ۾ ٻيٽ ڏجي).

(۸) نهايت جسماني ڪمزوري ۽ معدي جون تڪليفون.

خاص علامتون - کاڌي جي پوءِ کان تڪليف جو وڌڻ.

زيادتي - دماغي جذبات يا ٿڪ کان، زياده مطالع جي

جي اثرن کان، کاڌي پيئڻ جي خوشبوءِ کان، حرڪت

سان ڦٽيءَ جي رفعت زياده ٿئي. ڇپ ڇاپ

(برائي اوليا).

ڪهه - جهڪڻ سان.

معارن - آرسينڪم اليم، اسپائيجيليا.

مدايح ٿوڃا، ڪيمفر، نڪس واميڪا، پلسٽلا، بيلادونا،

ليڊم پال.

مخالف - ايسي ٿڪ ايسڊ (ڪالچيڪم ڪانپوءِ).

طاقت - ۳-۳۰-۲۰۰ ۽ بلند.

ڪافيا ڪروڊا (ڪافي يا قهوهو)

COFFEA

(۱) هيءَ اعصاب لاءِ وڏي دوا آهي، اعصاب گهڻو

تيز، دماغ ۽ جسم به تيز. (۲) شديد جذبا. مثلاً يڪدم

گوڻي خوشي ظاهر ٿيڻ، يڪدم حيران ٿيڻ وغيره جا
 بيڙا اثر. (۳) ڇهڻ، سنگهڻ، چڪڻ، ٻڌڻ ۽ ڏسڻ جي
 قوت تمام تيز- مريض تمام سنڀا اکر نهايت آسانيءَ
 سان پڙهي سگهندو آهي. (۴) جذبات کان شديد علامتون
 پيدا ٿينديون آهن، گوڻي کل، محبت ۾ نا اميدي،
 تيز خوشبوءِ وغيره جا بد اثر. (۵) دماغ، خيال سان
 ڀريل، جنهن ڪري نند نه اچي. (۶) ناقابل برداشت درد
 (۷) ڏندن جو سور، برف جو پاڻي يا ٿڌو پاڻي وات
 ۾ رکڻ سان آرام. (۸) جيڪڏهن ڪافي پيٽ سان آهي
 عصبى علامتون پيدا ٿين ته ڪيموميل ڏجي. (۹)
 ماهواريءَ ۾ شديد ڦولنج، وڏا وڏا ۽ ڪارا ڏڪر رت جا
 نڪرن، جيڪڏهن ڪافيا فيل ٿئي ته ڪيموميل ڏجي.
 (۱۰) ارڙيءَ کانپوءِ بيڪواڻي ۽ ڪنگر لاءِ مفيد آهي.
خاص علامتون- دماغي تيزيءَ سبب نند نه اچي،
 ڏندن جي درد کي ٿڌي پاڻيءَ سان آرام ۽ شديد
 جذبات جا بد اثر.

زيادتي- ارڙي دماغي جذبات کان، بيحد خوشيءَ

کان، ٿڌي کلي هوا ۾.

ڪمي- گرميءَ کان، ليٽ سان، وات ۾ برف رکڻ سان.

معاون- ايڪونائيٽ.

مصلح- نڪس واميڪا، ايڪو نائيٽ، ڪيموميل.

مخالِف- ڪينٽرس، ڪاسٽيڪم، اگنيشي، ڪيمفر،

ڪالو سنٽ، سٽرا مونيم.

طاقت- ۳-۳۰-۲۰۰

ڪالنسون ڏيا (ھڪ قسم جو ٻوٽو)

COLLINSONIA

(۱) ٻواسير جي دوا آھي. ٻواسير سان گڏ، سخت ترين قبضي ھجي ۽ مقعد ۾ ڪاٺين قاسط جو احساس ھجي (ايسڪيولس ھپ وانگر) ھن دوا ۾ خوني ٻواسير ۽ سخت قبضي ھولدي آھي (ايسڪيولس ھپ ۾ بادي ٻواسير). (۳) ٻواسير سان گڏ ٻيٽ جو نفعو ۽ مقعد ۾ اڪثر خارش ھجي. (۴) ڪالنسونيا اڪثر عورتن جي ٻواسير لاءِ خصوصاً حمل جي عرصي ۾ ٻواسير لاءِ اڪسير آھي. (۵) ٻواسير جي آپريشن کانپوءِ باقي تڪليفون. (۶) ٻارن جي سخت قبضي، آلسڊن جي بي حسيت ۽ سبب.

خاص علامتون - خوني ٻواسير ۽ سخت ترين قبضي خصوصاً حمل جي پوئين مهينن ۾.
زيادتي - دلي جذباب پڙڪي اٿڻ سان - ٿڪ ۽ سردي سان.

گھي - گرمي سان.

مصلح - نڪسواميڪا.

طاقت - Q-۶ کان ۲۰۰

ڪالوسنٽ (ڏوهه)

COLOCYNTH

(۱) ڪالوسنٽ، اعصابي دردن جي مشهور دوا آهي، جڏهن درد، دٻائڻ ۽ گرم ٽڪور سان گهٽ ٿين. (۲) سخت پيٽ ۾ سور، مريض درد جي شدت کان بيٺو ٿئي ٿو ۽ هٿ سان پيٽ کي گهڻو زور ڏئي ٿو. ڪاٺڻ پيٽ سان درد وڌي وڃي، اهڙو پيٽ جو سور عموماً پيٽش ۽ ڪالرا ۾ يا بطور قولنج پيدا ٿئي ٿو. (۳) ڪن رڳب جو سور، آرام سان تڪليف زياده ٿئي ٿو ۽ گرم ٽڪور سان گهٽجي. (۴) چهري جو اعصابي درد، عموماً ڪهي ماسي ٿيندو آهي، درد ٽڪور ۽ دٻاءُ سان گهٽ ٿئي ٿو. (۵) ڳهڻ ۽ خصيه الرحم جو اعصابي درد، جنهن کي زور ڏيڻ ۽ ٽڪور سان فائدو ٿئي. درد واري حيض لاءِ ميگنيشيا فاس ڪالچوم پي ڪامياب دوا آهي. (۶) دردن جون اڪثر تڪليفون سخت فصي کان پيدا ٿينديون آهن. ڪاوڙ سببان قولنج، قيءَ ۽ دست ٿين، ماهواري ڊڄي وڃي وغيره.

خاص علامتون - شديد اعصابي درد جن کي خصوصاً سخت دٻاءُ سان آرام ٿئي.

زياد تي - مهي ، بي عزتي ۽ رنج ۾ (لائيڪوپولير ،
اسٽيفسگيريا) پرهيز کان هيٺ ۾ سور .
ڪمي - بيٺو ٿيڻ ، زور سان دٻائڻ سان .
معاون - مرڪيورس ، ڪاسٽيڪم ، اسٽيفسگيريا .
مصلح - ڪافيا ، اسٽيفسگيريا ، ڪيموملا ، ڪيمفر ،
ڪاسٽيڪم .

طاقت - ۳-۶-۳۰ عموماً ۳ طاقت هيٺ جي سورن
۾ زياده ڪم ڪري ٿي .

ڪالو فائلم (هڪ قسم جو ٻوٽو)

CAULOPHYLLUM

(۱) هيءَ عورتن جي دوا آهي . (۲) هن جو خاص
عمل رحم (ڳهڙ) هٽڻ ۽ ٻرن جي آڱرين جي سندن تي
آهي . (۳) ويڻ ۾ آساني پيدا ڪري ٿي ، ويڻ وقت -
بي قاعدي ۽ ڪمزور دردن کي باقاعدي ۽ تيز ڪرڻ
لاءِ اڪثر بنا علامت جي استعمال ڪئي وڃي ٿي .
(۴) حمل جي آخري مهينن ۾ ڪوڙن ويڻن جي سورن
لاءِ بنا علامت مجرب آهي . (۵) ٻار ڪرڻ کانپوءِ
گهڻي عرصي تائين ڀري وهندڙ پتري ۽ ڪاري خون
وهڻ لاءِ مفيد آهي ۽ اندروني طرح ڏڪڻ جو احساس
ٿئي . (۶) اهو احساس سلفيورڪ ايسڊ وانگر معلوم

ٽيندو آهي. (۷) حيمض جي دٻجي وڃڻ سبب بي قاعدي
گڊ ٿين وارا درد. (۸) لنڊن سنڌن جي سوچ ۽ درد،
جي جايون مٽائين ٿا.

خاص علاهتون - وليم جي دردن کي تيز ڪرڻ ۽
ڪوڙي وليم جي سورن کي روڪڻ لاءِ بطور مجرب
استعمال ڪئي وڃي ٿي.

زيادتي - کلي هوا ۾ ۽ ڪافي ميسٽر سان.

ڪهي - هوا خارج ٿيڻ سان.

مخالفت - ڪافيا.

طاقت - Q، ۳-۶-۲۰۰ ۽ بلند طاقتون.

ڪاسٽيڪم (ڪار)

CAUSTICUM

(۱) اڌ رنگ لاءِ چوڻي جي دوا آهي. هنجو
اڌ رنگ عموماً سڄي پاسي جو ٿئي ٿو (ليڪسس جو
اڌ رنگ ڪهي طرف جو آهي) الهڙي ڪانسواءِ مقامي
فالج ۾ اڪثر ڪامياب ترين دوا آهي، مثلاً چوري
جو فالج، نڙي، زبان، کاڌي ڳهڻ وارن رڳن جو
فالج، پنڀڙين، مٿاني، هڪ ٻانهن ۽ هڪ چنگو، جو
فالج وغيره شامل آهن. (۲) اهو اڌ رنگ جو اڪثر
نون مرضن ۾ ڪمزوريءَ جي نتيجي ۾ پيدا ٿئي مثلاً

خناق کانپوءِ. (۳) کنگهه - جنهن سان کنگهه ۾ پيشاب نڪري پوي، کنگهه کي ٿڌي پاڻي پيئڻ سان آرام ٿئي خشڪ کنگهه، کانگهارو نڪري نه سگهي ۽ ان سان گڏ چنڌ ۾ درد هوندو آهي. (۴) جڳهه جي چاچڻ جو احساس کاسٽيڪم ۾ خاص آهي جيئن ته اهڙو احساس ڇاڻي ۽ ٽڙي ۽ هوا جي نالي ۽ مقعد ۽ پيشاب جي نالي ۽ ۾ به ملندو آهي. (۵) سنڌ ڇڪجي بد شڪل ٿي وڃن. (۶) قبضي، بار بار پاڻاڻي جي ناڪام حاحس، نڪس وامپڪا وانگر، ۾ بيهڻ سان پاڻانو ٽيڪ اچي ٿو. (۷) خشڪ موسم ۾ تڪليفون وڌي وڃن ۽ گهميل موسم ۾ آرام ملي ٿو. (۸) وڻم کانپوءِ پيشاب بند ٿي وڃي، ۽ رات جي شروع ۾ ننڊ ۾ پيشاب نڪري وڃي. (۹) حاحس، فقط ڏينهن جو ۽ رات جو سهڻ سان آرام. (۱۰) معدي ۾ ساڙو چڻڻ چونو ساڙيو وڃي ٿو. (۱۱) سڙڻ سبب گهرا زخم پيدا ٿي پون ۽ انهن جا بد اثر (۱۲) صبح جي وقت آواز ويڃي وڃي. (شام جي وقت ڪاربو وڃي).

خاص علامتون - خصوصاً مقامي فالج، کنگهه سان پيشاب نڪري ۽ چاچڻ جو احساس.

زيادتي - صاف عمدي موسم ۾. هوا کان، گرم مڪان ۾ اچڻ کان (برائي اوليا) ٿڌي هوا يا ٿڌي هوا جي جهوٽن کان، ٿڌي ٿيڻ کان، پيئڻ يا وهڻ کان.

ڪهي - گرم هوا ۾ گھوميل موسم ۾.
 ھٻارن - ڪاربو ويڄ، گريفائيٽس، ليڪسس،
 اسٽيٽيس، ڪريا، سيميٽ، ڪالو سنٽ، مرڪ ڪار.
 مصلح - ڪافيا، ڪالوسنٽ، ڊاڪامارا، ڊڪس واميڪا.
 مخالف - فاسفورس، ڪافيا، ڪالوسنٽ، ڊڪس واميڪا.
 طاقت - ۳۰-۲۰۰-۱۰۰۰ ۽ بلند طاقتون.

ڪروٽن، ٽگلايم (جمال گھوڙو)

CORTON TIGLIUM

(۱) ٻارن ۾ دست، جي عموماً گرمي ۽ جي ڏينھن ۾
 پيدا ٿين تنلاء هي ۽ دوا نهايت مفيد آهي. (۲) ٻالھانو
 زرد رنگ جو ٻاڙي ۽ وانگر گولي ۽ يا پھڪاري ۽ مثل
 ڪري جھڻ نلڪي مان ٻاڙي نڪرندو آهي ۽ سڀ
 يڪدم خارج ٿي وڃي ٿو. (۳) ٻالھانا، ڪاٺ پيٽ سان
 زياده ٿيندا آهن ۽ ڪڏھن ڪاٺ وقت ئي حاجت ٿي
 ويندي آهي. (۴) ان دستن سان گڏ اوڪارا ۽ ڦي ۽
 ٿيندي آهي. (۵) ٻيٽ ۾ گھڻي گڙ گڙ ھوندي آهي.
 (۶) شديد خارش ۽ خارش واري جاء گھڻو ڏڪندي آهي
 ۽ ڪنگھڻ ناممڪن ٿيو پوي، انڪري مريض ان جاء
 کي آھستي آھستي مھتيندو آهي ۽ آرام ٿيندو آهي.
 (۷) خارش جي اھا حالت اڪثر حصين جي ايگزيما ۾

ٿيندي آهي. (۸) ٻين ۾ درد ۽ اهڙو احساس ته ڪو ڏاڳي سان اندرين طرف ڇڪي ٿو، هن درد جو احساس ٻارڪي ٿيڻ ڏيڻ وقت ٿيندو آهي. سور ٻين جي چوٽيءَ کان ٻنهيءَ تائين هليو ويندو آهي. (۹) ٻين جو درد عموماً ٻين جي سوچ ۾ ٿيندو آهي ۽ جنهن پاسي ڏانهن ٻار ٿيڻ ڏائيندو آهي ان طرف ٿئي ٿو. (۱۰) ايگزيما ۽ دست واري سان پيدا ٿين ٿا.

خاص علامتون. - پاڻيءَ جهڙا ٽڪا- دست، جي

پڪاريءَ وانگر يڪدم ٺڪرن.

زيادتي. - ٿوري ڪاٺ پيشط سان، منائي ۽ ميون

ڪاٺ صبح ۽ رات جو اونھاري ۾.

مصلح. - اينٽم ٽارٽ، اناڪارڊيم، رستاڪ-س، رينن

ڪيولس بلب.

طاقت. - ۶-۳۰-۲۰۰.

ڪريٽيگس (هڪ قسم جا ٻيڙ)

CRATAGUS

(۱) هن دوا جو دل جي عضلات تي خاص اثر آهي. ان سبب کيس هارت ٽانڪ (دل جي طاقت جي دوا) چوندا آهن. (۲) دل جي فيل ٿيڻ ۾ نهايت ڪار آمد دوا آهي. نبض جي حرڪت کي معتدل ۽ مضبوط ڪري ٿي. ساهه ڪڍڻ ۾ آساني پيدا ڪري ٿي.

(۳) جلندر دور ڪريڻي. (۴) دل جو درد- جو معمولي
حرڪت سان شروع ٿئي. (۵) دل جو ڌڙڪو ۽ ساه
ڪٽڻ ۾ تنگي ٿئي. (۶) دل جي سوچ. (۷) وبائي مرضن
۾ دل کي بيم قرار رهڻ ۽ فيل ٿيڻ کان بچائي ٿي.
خاص علامتون- دل جي هر تڪليف.

زيادتي- گرم ڪمري ۾.

ڪهي- تازي هوا ۾- آرام سان ۽ ڇپ ڇاپ پيو
رهڻ سان.

طاقت- ۱۰-۱۵ ڌڙا في ۱۵-۲۰ ڪڪر عرصي
لاءِ پيارجي.

ڪلڪيريا ڪارب (چونو)

CALCAREA CARB

(۱) هيءَ دوا بلغمي ۽ عنازري مزاج وارن لاءِ آهي.
۽ هن جا مريض عموماً سفيد رنگ، ٿلها ۽ ڦيٽا هوندا
آهن. (۲) ٿلها ۽ ڦيٽا ٻار، ٿلهيون ۽ ڦيٽيون ڇوڪريون،
ٿلها ۽ ڦيٽا نوجوان، جن جي مٿي ۾ گهڻو پگهر ايندو
آهي ۽ پير بلڪل ٿڌا رهندا آهن جن تي آلا جوڙا پاتل
آهن. (۳) ڪلڪيريا ڪارب ٻارن جي لاءِ ٻهريون نمبر
دوا آهي. اڪثر ٻار هن دوا جي طلب ڪندا آهن.
ڪلڪيريا ڪارب جو ٻار ٿلهو ۽ ڦيٽو هوندو آهي.

مٿي تي ڀڳهر خصوصا سهڻو مهل ايترو گهڻو لڪري جو وهائڻو پسي پوي ٿو. ساري بدن مان ڪٽي پوء ايندي آهي. کير اڪثر هضم نه ٿئي ۽ ڦٽي ڪندو رهندو آهي، جو ڪٽي پوء وارو هوندو آهي. ٻاهاڻا، اڪثر اڇي رنگ جا ۽ ڪٽي پوء وارا هوندا آهن. پير ٿڌا، جڏهن ٻار ويوڻ لائق ٿئي ته مٿي کائڻ جي رغبت ڪندو آهي. (۴) ڪلڪيريا ڪارب ڊوا گهرندڙ ٻار جون هڏيون ڪمزور هونديون آهن، انڪري دير سان گهمڻ سگهندو آهي. هڏين جي ڪمزوريءَ ڪري چنگهون ڦري وينديون آهن. (۵) ٻارن جا ڏند دير سان نڪرندا آهن. (۶) ٻار آڻن کائڻ جي خواهش ڪندو آهي. (۷) وڏي عمر وارا ڪلڪيريا ڪارب جا مريض محنت ۽ تڪليف نه ڪري سگهندا آهن ڇاڪاڻ ته ساهه منجهندو اٿن. ڏاکڻ تي چڙهڻ ڏکيو، ٿڌي هوا ناقابل برداشت ۽ ڪيترن ئي قسمن جون تڪليفون پيدا ڪندي آهي. (۸) قبضيءَ ۾ بيمار آرام محسوس ڪندو آهي. (۹) حيض جلد ۽ گهڻو اچي ٿو، پير ٿڌا هوندا آهن. (۱۰) ٿڌي پاڻيءَ يا ٿڌيءَ آليءَ مٿيءَ ۾ ڪم ڪرڻ سان تڪليفون پيدا ٿينديون آهن. (۱۱) فلدود سڇميل هوندا آهن.

خاص علامتون - تلهو ۽ ٿيفو بدن، ڦي، ٻگهر،
ٻاڃائي ۽ ڏاڻهي وغيره ۾ ڪنڀاڻ، مٿي تي ٻگهر، پير ٿڌا
۽ آلا، ٻارن جون مزاجي علامتون آهن.

زيادتي - ٿڌي هوا، گهميل موسم، ٿڌي ٻاڙي ۽
وهنجي سان صبح جو ۽ پوري ڇنڊ وقت.

ڪهي - خشڪ موسم ۾ ۽ درد واري پاسي تي سمهڻ
کان (برائي اوني، پلسٽلا).

معاون - بيلا ٻونا، رستاڪس، لائيڪو پوڊيم، سليشيا،
پرېتا ڪارب.

مصلح - ڪيمفر، اٻيڪاڪ، نڪس واميڪا، چائنا،
هيمر سلفر، سيپيا.

مڪالف - برائي اونيا (ڪلڪيريا ڪارب کان پوءِ سلفر
ڏيڻ نقصان ڏيندڙ آهي. سلفر کانپوءِ ڪلڪيريا
ڪارب ڏيڻ جائز آهي) پرېتا ڪارب ڪالي باڪروم
(ڪلڪيريا کان اڳي) سلفر (ڪلڪيريا کانپوءِ).
طاقت - ۳۰-۲۰۰ ۽ بلند.

ڪونيم (پهاڙي ڀنگ)

CONIUM

(۱) هيءَ دوا پنهنجي خاص علامتن مثلاً غددون
جي تڪليفن، ٻن جي تڪليفن، فـدـة قداميه جي
وڌي وڃڻ سبب جيڪي تڪليفون پيدا ٿين، مردن

جي اعضاء تناسلي جي خرابين، ڳڙن ۽ مٿي جي ڦيريءَ ۾ استعمال ٿئي ٿي. (۲) هن دوا جا مريض عموماً ٻوڙها ماڻهو آهن يا اهي جيڪي سڄي زندگي ڪنوارا رهيا هجن. (۳) مٿي جي ڦيري، هن دوا جي خاص علامت آهي ۽ گهڻو ڪري سڀني تڪليفن ۾ ٿيندي آهي. مٿو، سڄي ڪهي ڦيرائڻ يا بستري ۾ پاسي مٽائڻ سان ڦيري ٿئي خصوصاً ٻڍن جا چڪر، رهم ۽ خصيصه الرحم جي تڪليفن ۾ چڪر، مطلب ته ڦيريءَ لاءِ سڀني دوائن جي سمدار دوا آهي. (۴) غددون جي سوچ ۽ سختي، خاص طرح ڏڪن جا بد اثر. (۵) فـدـه قداميه جي وڏي وچڻ يا رهم جي خرابي ۽ سبب پيشاب رکجي رکجي اهي (۶) ٻين ۾ سخت ڳڙ ۽ ٻر درد ماهواري، ٿوري حرڪت يا گهمڻ ڦرڻ سان سور وڌي ويندا آهن. (۷) فالج، هيٺان شروع ٿي مٿي ايندو ۽ گهمڻ وقت ڏوڏا. (۸) اکين اٿڻ ۾، اکيون روشني قطعاً برداشت ڪري نه سگهن، حالانڪه ڳاڙهاڻ معمولي هوندي آهي. (۹) جماع جي خواهش ڊيڄي وڃي جا بد اثر ۽ چڪر (عورتن ۽ مردن ۾). (۱۰) جماع جي گهڻي خواهش، مگر انگيزي بغلگير ٿيڻ سان ختم، جماع جي خيال يا عورت جي موجود هجڻ سبب ئي انزال

ٿي وڃي . (۱۱) سمهڻ يا اکين ٻوڻ وقت پگهر اچڻ شروع ٿئي ، اها علامت صرف هن دوا ۾ ملندي آهي .
خاص علامتون - چڪر ، جماع جي خواهش جي دٻڻي وڃڻ جا بد اثر ، هڏون تي ڌڪ لڳڻ جا بد اثر ۽ ٻين وفيره ۾ ڪينسر جي ڳڙن جو ظاهر ٿيڻ .

زيادت - سمهڻ ، پاسي مٽائڻ ، اڪيلائپ ، اڳي يا دوران حيض ۾ ، جسماني ۽ دماغي محنت ڪرڻ سان ، رات جي وقت مصنوعي روشني ۾ .
ڪهي - بک کان ، اوندهه ۾ ، هٿن کي هيٺ لڙڪائڻ سان ، حرڪت سان جسم کي اڳتي جهڪائڻ سان .
معاون - فاسفورس ، سليشيا .
مصلح - ڪافيا ، ڊاڪامارا ،
مخالف - سوراينم .
طاقت - ۳۰ ، ۲۰۰ ۽ بلند طاقتون .

ڪيمفر (ڪافور)

CAMPBOR

(۱) سڄو بدن هٿ لڳائڻ سان ٿڌو مگر بيمار ڪپڙا ڍڪڻ نه گھري . اها علامت ، اڪثر جن بيمارين ۾ ملي ته انجي دوا ڪيمفر آهي . (۲) ڪيمفر شديد ضعف

جي دوا آهي، جڏهن سارو بدن ٿڌو ٿي وڃي ۽ قوت
 حيات ختم معلوم ٿئي. هي شديد ضعف عموماً شروعاتي
 ڪالرا، نمونيا جي آخري درجي، ڪنگهه جي آخري درجي
 ۾، آپريشن کانپوءِ ڊاٽن وارن بخاران مثلاً ارڙيءَ مان،
 مڊي جي تب وغيره ۾ ڊاٽن ڊيڄڻ، ڏک لڳڻ، ٽانگ
 جي ڏنگ ۽ ڏينهن لڳڻ سان پيدا ٿيندو آهي. (۳)
 ڪالرا جي بهاريون لڌڻ دوا آهي، هر قسم ڪالرا جي شروع ۾
 بطور مجرب استعمال ڪجي. ڪيمفر، گم يا بند ڪالرا جي
 دوا آهي جڏهن بغير دستن يا گھڻي قيءَ جي، پڪدم
 بدن ٿڌو ٿي وڃي ۽ بيمار تي ضعف غالب ٿي پوي.
 گھڻن دستن يا قيءَ سان بدن جو ٿڌو ٿيڻ ويراڻم الير
 ۾ پٺ ملندو آهي (۴) ابتدا زڪام ۾ جڏهن لڪ بند
 هجي ۽ ساه اندر ليڻ ۾ سرد محسوس ٿئي ۽ خاص
 طرح مريض سردي محسوس ڪندو هجي. (۵) ڏک لڳڻ
 کانپوءِ فوراً طاقت قائم رکڻ لاءِ بهترين دوا آهي. (۶)
 آپريشن کانپوءِ جي ڪڏهن ٽيمپريچر هيٺ لهي وڃي
 تہ X ۱ ڪيمفر جون ٽي خوراڪون، پنڌرهن پنڌرهن
 منٽن بعد ڏجن. (۷) مرگهيءَ جي ڳڙين وڃائڻ لاءِ
 استعمال ڪجي. (۸) دل جي ڪمزوريءَ ۾ ڪن هڪ
 ڌڻو مدر تنڪچر وجهي هر ۵ منٽن بعد ڪرائجي.

(۹) اڙيءَ جا ٻڌ اثر. (۱۰) سردي کان ڏکندڙ ماڻهن کي فورا گرم ڪريڻي.

خاص علامتون - مرض جي غالب ٿيڻ سبب جڏهن سڄو بدن ٿڌو ٿئي ته جسم کي گرم ڪرڻ ۽ قوت حيات کي سنڀالڻ لاءِ ڪيمفر استعمال ڪجي. ڪلرا جي شروعات ۾ بطور مڃرب استعمال ڪجي. زيان ٿي - حرڪت ڪرڻ، رات جو چھوڻ سان ۽ ٿڌي هوا ۾.

ڪهڙي - موجود تڪليف کي سوچڻ وقت، گرم هوا ۽ ٿڌي پاڻي پيئڻ سان.

معاون - ڪينٿرس.

مصلح - اوبير، ٻاڪامارا، فاسفورس، ڪينٿرس.

مخالف - ڪالي نائٽريڪ، ڪيلنڊرلا.

طاقت - Q، جو استعمال ڪند يا شوگر آف ملاڪ ۾ ڪجي ۳۰ ۽ بلند.

ڪيوپرم ميٽاليڪم (ٿامون)

OUPERUM METALLICUM

(۱) هن دوا جون تمام علامتون هڪ لفظ ”تشنج“ ٻڌڻيون جي چوگرد ڌرن ٿيون. جيڪڏهن اهو لفظ علامتن مان ڪڍجي ته سڀ علامتون بيڪار آهن.

(۲) ڪيوهرم ميٽليڪم جون خاص گڊڙيون سڀ کان اول هٿن جا پيشي آڱوڻا هٿ جي تريءَ ڏانهن ڇڪجي ويندا آهن، پوءِ ان تي سڀ آڱريون شدت سان اچي بند ٿينديون آهن. اها تشنج جي شروعاتي علامت آهي، تنهن کانپوءِ ساري بدن ۾ گڊڙين جو اثر پکڙجي ويندو آهي، هٿن ۽ ٻيٽن جون آڱريون سڀ کان اڳي متاثر ٿينديون آهن. (۳) ڪيوهرم، هر ان مرض لاءِ ڪامياب دوا آهي جنهن ۾ نمبر ۲ وانگر گڊڙيون ظاهر ٿين، مثلاً ٻيٽ ۾ ڪيئن جو هڃڻ، دماغي ٻرڻ جي سوچ، ٻارن جا ڏنڊ لڪرڻ، بخار جي داڻن جو دٻجي وڃڻ، خوف کان، ڪالرا ۾، حمل ۽ وڃر بعد، پيشاب جي زهر سبب، مخصوصا ڪالرا کانپوءِ، رعب، وڏي ڪنگهه ۽ ماسرا وغيره. (۴) ڏاڦو ٿامي جهڙو. (۵) وڏي ڪنگهه ۾ ٿڌي ماڻي هيٺ سان گڊڙين ۽ دوري ۾ آرام، وڏي ڪنگهه ۾ سارو جسم اڪڙجي پوي، سا به بند ٿئي، جهرو ۽ چپ ٺهرا ٿي ويندا آهن. (۶) ڪالرا ۾ جڏهن سخت گڊڙيون ٻون ته ٻهريون دوا آهي. ڪالرا ۾ بدن سرد ۽ ٺيرو ٻنن ۽ رالن جي ٻنن ۾ ڇڪ، ٻيٽ ۾ مروڙ. (۷) ڪيوهرم جي تشنج ۾ فوراً شناخت واري علامت جهڙي ۽ ڇن جو ٺيرو ٿيڻ آهي.

خاص علامتون - تشنج جڏهن جهرو ٺيرو ٿئي ۽

ٻڌڙيون هٿن پهرن جي آڱرين کان شروع ٿين.
 زياد تي - ٿڌي هوا ۽ پهرن جي ٻگهر ۽ پيارن دٻڻ
 کان رات جي وقت.
 گهي - آڻن ۽ ڦي سان، ڪنگهه کي ٿڌي پاڻي ۽
 جي ڍڪ پيئڻ سان.
 معاون - ڪلڪيريا ڪارب، آرسينڪ اليم، آيوڊين.
 مصاح - بيلادونا، همپر سلفر، ڪيمفر، ڪيموملا،
 طاقت - ۴-۳۰-۲۰۰ ۽ بلند.

ڪيلڊيم (امريڪي گوڏڙون)

CALADIUM

(۱) هن دوا جو گهڻو اثر اعضاء تناسلي ۽ اعصاب
 تي آهي. (۲) گهڻي جماع يا گهڻي مشقت ڏئي ۽ سبب
 خاص عضوو، بلڪل گوشت جي ٽڪري وانگر ٿيندو ۽
 لڙڪيل هوندو آهي. بغير خواب يا انگيز جي رات
 جو احتلام، انگيز اڪثر ختم، نيم خوابي جي حالت
 ۾ آلت جي ڪڙائي ٿئي، مگر جاڳڻ سان خائب، بغير
 ڪڙائي جي مني ٽڪري وهي ٿي. جماع جي گهڻي
 عواض، مگر طاقت جماع ختم، مڪمل نامردي،
 اعضاء تناسل ٿڌا محسوس ٿيندا آهن ۽ الهن تي
 ٿڌو پگهر ايندو رهندو آهي. (۳) زباني عضوي ۾

خارش، جنهن کان مشمت زليءَ جي نوبت اچي وڃيٿي. حمل جي دوران، خاص عضوي تي خارش. (۴) تماڪ چڪڙ جا بد اثر، هيءَ دوا تماڪ چڪڙ جي گهڻي خواهش دور ڪندي آهي. انڪري تماڪ چڏڻ وارا ماڻهو هن دوا مان پورو پورو فائدو حاصل ڪري سگهن ٿا. (۵) منو بگهر، انڪري مريض تي گهڻيون مڪيون ويهنديون آهن. (۶) مريض شام جي بخار دوران سمهي پوندو آهي ۽ بخار لھڻ تي جاڳي پوي ٿو. (۷) ٿوري گوڙ سان چرڪ پري اٿي. (۸) بد هاضمو، معدو خشڪ غذا سان پريل معلوم ٿئي، جنهن ڪري بار بار اوڳريون اچن. (۹) دماغي حالت خاص قسم جي، مريض پل چوڪ گهڻي ڪندو آهي يعني هڪ ڪم پوري ڪرڻ جي باوجود انکي يقين نٿو ٿئي ته اهو ڪم هن ڪيو آهي يا نه.

خاص علامتون - نامردي، مڪر جماع جي گهڻي

خواهش، تماڪ چڪڙ جا برا اثر ۽ پل چوڪ.

زيادتي - حرڪت ڪرڻ سان.

ڪمي - بگهر اچڻ سان، ڏينهن جو سمهڻ کانچوءَ.

معاون - نائٽرڪ ايسڊ.

مصلح - ڪيمفر، ڪاربوويج، اگنيشيا، هاپوسائمس.

مڪالم - آرم ٽرائفليم.

طاقت - ۶-۳۰-۲۰۰ ۽ بلند طاقتون.

ڪيلنڊولا (گل گينڊو يا اشرفي)

CALENDULA

(۱) سادن زخمن لاءِ بيروني استعمال جي بهترين دوا آهي، زخمن ۾ پونءِ پوڻ کي روڪي ٿي ۽ سورن کي دور ڪري ٿي، الڳور جلد پرچڻ لڳندا آهن ۽ ڦٽ جو نشان تمام ٿورو وڃي رهندو آهي. (۲) ڏاڍن ڪيائين بعد رت کي بند ڪرڻ لاءِ هنجو لوشن استعمال ڪجي. (۳) ويم جي دهڙن ۽ زخمن لاءِ هن جو لوشن استعمال ڪجي (۴) جيڪڏهن مزاجي علامتون ڦٽ کي قائم رکڻ جو سبب هجن ته هر قسم جو مقامي علاج ترڪ ڪري، ڪابه سادي پٽي ڪڍي وڃي ۽ موافق مزاجي دوا استعمال ڪرائجي. (۵) پنڀڻين جي هر قسم جي پراڻين تڪليفن لاءِ ۲۰ ڦٽا مدر ٽنڪچر جا اڌ پاڻي ۾ ملائي استعمال ڪجن. (۶) لوشن ٺاهڻ لاءِ هڪ حصو مدر ٽنڪچر ۽ ۴ يا ۶ حصا پاڻي ملائجي - ڪوٺي خون وهڻ لاءِ ۱ ۽ ۴ ۽ عام رواجي ڪيسن ۾ ۱ ۽ ۶ جي نسبت سان ٺاهيل لوشن استعمال ڪجي - اهڙي طرح ويسزلين ۾ مالم به تيار ڪئي ويندي آهي. مگر تازن ڦٽن لاءِ لوشن زياده مفيد آهي، ۽ پٽيءَ کي هروقت آلو رکڻ ڪورجي.

خاص علاهتون - سادا زهر .
زيادتي - مرطوب موسم ۾، جڏهن گهاٽا ڪڪر ٿين .
مصلح - چيليدونيم، آرنڪا .
مخالف - ڪيمفر .

طاقت - ۱-۳۰-۳۵ - باهرين استعمال لاءِ مدد
ٽنڪچر جو روشن استعمال ڪيو وڃي .

ڪيموملا (گل بابونو)

CHAMOMILLA

(۱) هن دوا جو مريض ڪوٺو ڇيڙاڪ ٿيندو آهي،
رواجي سورن کي نه برداشت ڪري نٿو سگهي، درد
سبب دانهون ڪرڻ لڳندو آهي . (۲) ٻارن جي اڪثر
تڪليفن - مثلاً قولنج، دست، بخار، رات جو نٺ نه
اچڻ، ڪن جي سور وغيره لاءِ روزاني استعمال جي
دوا آهي . اهي تڪليفون ٻارن کي ڏندن ڪرڻ وقت
ٿينديون آهن . هر تڪليف ۾ ڪيموملا جي مزاجي
علامت يعني ڇڙ ۽ بي آرائي هوندي . ٻار ڇاهيندو
ته ڪيس هر وقت کڻي گهمائين . (۳) ٻارن جا ساوا دست
هاڻي ۽ جهڙا، بدبودار هوندا آهن، هيٺ ۾ سخت درد
۽ ڊهل جهڙو آڦريل، پاڻي جي بدبوءِ گندن آنن جهڙي
هوندي آهي . (۴) ڪيموملا جو وڏي عمر وارو مريض

ڪنهن سان به عام انسان وانگر نه ڳالهائيندو آهي .
ميٽرياميدڪا ۾ فصي ۽ درد جي سڀ کان وڏي دوا
آهي . (۵) خاموش ۽ برداشت ڪرڻ وارو بيمار جنهنڪي
قبضي به هجي ڪيموملا جو مريض نٿو ٿي سگهي .
(۶) درد ۽ بيحسي گڏ ٿيندا آهن . (۷) وائيءَ جا
شديد درد رات ۾ گهڻا ٿين ٿا . جنهن ڪري مريض
اٿي گهمڻ ڦرڻ لاءِ مجبور ٿئي ٿو . (۸) درد ، پلستلا
وانگر گرميءَ سان وڌن ٿا پر سڌيءَ سان گهٽ نٿا
ٿين . (۹) هڪ ڳڻو ڳاڙهو ۽ گرم ٻار ٻيو ڳڻو زرد ۽ ٿڌو .
عموما ٻارن ۾ . (۱۰) خشڪ ڪنگهه ، ٻار نٿو ڇڏي
رهندو آهي . (۱۱) رات جو بستري ۾ پيرن جو ساڙو ،
جنهن ڪري مريض پير بستري کان ٻاهر ڪڍي ڇڏيندو
آهي . (۱۲) سڀ علامتون ۹ کان ۱۲ بجي رات جو
خراب ٿين .

خاص علامتون - رواجي علامتن جو شدت سان ظاهر
ٿيڻ ۽ ان گڏ مريض جو چيڙا ڪ ٿيڻ اڪثر
ڪيموملا ڏانهن اشارو ڪندا آهن .

زيادتي - گرمي ۽ فصي کان ، شام جو ، اڌ رات
کان اڳ ، کلي هوا ۾ ، اوڀرئين سان .
ڪهي - کڻي گهمائڻ سان ، بک کان ، گرم گهميل
موسم ۾ .

هعاون- بيللا ڊونا (عموما ٻارن جي بيمارين ۾) پلستلا.
هصلح- ڪيمفر، نڪس وائيڪا، پلستلا، ايڪونائيٽ،
بورڊڪس، ڪافيا، ڪالوسنت .

مخالف- زنڪر ميٽليڪم، نڪس وائيڪا.
طاقت- ۳-۶-۳۰-۳۰۰-۱۰۰۰ ۽ بلند.

ڪينابيس اسٽائيووا (پورپ ڀا

آمريڪا جي ڀنگ)

CANNABIS SATIVA

(۱) تازي ٻرميل لاء پھريون نمبر دوا آھي. اڪثر
بطور مجرب استعمال ڪئي ويندي آھي. (۲) خاص
علامتون هي آهن. پيشاب جي نالي ٽھڙي (ٻردرد) جو
چوڙ برداشت نٿي سگھي. انڪري مريض ٽنگون ڦاڙي
ويڪريون ڪري هلندو آھي. پيشاب ڪ-رٺ وقت ۽
خاص طرح ڇڪڙ بعد ساڙو. (۳) ڪينٽرس ۾ بار بار
پر درد حاجت زياده ظاهر هوندي آھي ۽ ڪينابيس
اسٽائيووا ۾ ساڙو ۽ درد جو احساس ظاهر هوندو آھي.
خاص علامتون- تازو ٻرميل .
زيادتي- سھوڙ ۽ ڏاڪڙ تي چڙھڻ سان .

۵۵۰ ملڻ - ڪيمفر، مرڪيورس، ليمبي جورس.

۵ مخالف - ڪيمفر

طاقت - ۳ - ۳۰ ۽ بلند. ھڪ لاء ھن دوا جي ۳۰
طاقت ڏجي.

ڪينڊبس انڊيڪا (پنگ-)

CANNABIS INDICA

(۱) ھن دوا جون دماغي علامتون قابل ذڪر آھن،
بیمار جي دماغ ۾ عجیب و غریب خیال ۽ تصور پیدا
ٿيندا آھن. (۲) سڀ کان زیادہ ظاھر علامت ھي آھي
تہ مریض ھڪ ڳالھ شروع ڪري مگر رستي ۾ وسري
وڃي ٿو تہ ھنڪي ڇڏي ڇوڻو ھو، انڪري ڳالھ ختم
ڪري نہ سگھندو آھي. (۳) وقت ۽ مفاصلي جو اندازو
ھرگز نہ ڪري سگھي. ھڪ منٽ، ھزار سال معلوم
ٿئي ۽ ٻن ٽن ڏينھن واري پري رکيل شيء ڪيترائي
گز پري معلوم ٿئي. (۴) مریض عجیب خیالن ۽ تصورن
۾ پھرندو ھوندو آھي ۽ طرحين طرحين خیال ڪندو
آھي مثلاً منھنجو موت ويھو آيو آھي، ڇريو ٿي پوندس،
سندس بہ ضمير ھجن ڪڏھن کلي نہ ڪڏھن روئي،
عقل وارين ڳالھين تي کلڻ شروع ڪندو آھي ۽ ڪڏھن
لڳاتار ٽھڪ ڏيندو آھي. (۵) گھڻين اعصابي تڪليفن
۾ ھي دوا آرام پھچائي ٿي. مثلاً مرگھي، ڇرپائپ ۽

شراب پيشندڙن جي بڪواس. (۶) ڪابوس يعني رات جي خوفناڪ خوابن کي گهٽ ڪندي آهي. (۷) مٿي جي سور ۾ اهڙو احساس، ته ڪڏهن چوٽي کلي ٿي ۽ ڪڏهن بند ٿئي ٿي. (۸) مقعد جي قريب سيرٽ جي جاء تي سوچ ۽ اهڙو احساس چرٽ مريض گولي تي وپيل آهي. اها علامت خدعه قداميه جي سوچ ۾ ملندي آهي، ۽ چما فلا ۾ پٽ هوندي آهي.

خاص علامتون - عجيب و غريب تصورات ۽ خيالات زيادتي - صبح جو ڪافي، شراب ۽ تماڪ پيشٽ سان، سڄي پاسي تي سمهڻ سان.

ڪم - تازي هوا ۾، ٿڌي پاڻي ۽ آرام سان. طاقت - ۹ ۽ بلند.

ڪينٿرس (ٿيلني مڪ)

CANTHARIS

(۱) ساڙو، ڪينٿرس جي سڀني ڪيسن ۾ ملندو آهي، خاص طرح مٿاني ۽ پيشاب جي ناليءَ ۾ ظاهر ٿيندڙ آهي. (۲) اڪثر سڀني ڪيسن لاءِ جن جي دوا ڪينٿرس ٿيندي، پيشاب جون علامتون ضرور ملنديون (۳) گردي، مٿاني يا پيشاب جي ناليءَ جي سوزش سبب سخت ساڙو، پيشاب بار بار ۽ ڦڙو ڦڙو ٿي ايندو آهي. پيشاب، ناليءَ کان لنگهڻ وقت سیهي جي

پگهاريل گرم ڦڙن مٿل معلوم ٿيندو آهي، ۽ ڪڏهن-
 پيشاب ۾ رت به ايندو آهي. (۴) پيشاب جون علامتون
 اڪثر پرميل، گردي ۾ پٿريءَ ۽ عام سوزش سبب پيدا
 ٿينديون آهن. (۵) ماسرا، ڦوڪڻان، جنم ٻاڙي پري-
 هوندو آهي ۽ ساڙو. (۶) بدلي ڇمڙيءَ جو سڙو مگر ڪل
 اڇا ڦاٽي نه هجي ته ڪابه هوميوپيٿڪ طاقت لڳائي
 ڪپهه سان ڍڪي ڇڏجي پر جڏهن ڇمڙي ڦاٽي هوي
 ته ٽوڪايل ٻاڙيءَ ۾ يا دستلد وانگر ۾ ڪينٿرس
 مدر نمڪچر ملائي لڳائجي ۽ اندروني طور ڪينٿرس
 جون هوميوپيٿڪ طاقتون ڪارائجن. (۷) پيشاب، ساڙو ۽
 رت، آنڊن جي ٽڪن جهڙو مواد خارج ٿيندو آهي ۽
 پيشاب جون خاص علامتون. (۸) جماع جي شديد خواهش
 مرد خواه عورت ۾ ۽ پيشاب ج-ون ٽڪليفون. (۹)
 ڪينٿرس جو ڪيس يڪدم شدت سان شروع ٿيندو
 آهي ۽ تيزيءَ سان علامتون وڌنديون آهن.
خاص علامتون- سخت ساڙي وارو پيشاب، جو ڦڙو
 ڦڙو ٿي نڪري.

زيادتي- ڇهڻ سان، پيشاب ڪرڻ سان، ٿڌي ٻاڙيءَ
 يا ڪافي پيشاب سان.

ڪمي- مالش ڪرڻ سان.

معاون- ڪيمفر، اپيس ميلنيڪا.

مصلح - ایکونائٹ، کیمفر، ہلستلا، ایپس،
کالي نائٹریکم.
مخالف - کافیا.
طاقت - ۶-۳۰ ۽ بلند.

گرافائیتس (کا و شیہو)

GRAPHITES

(۱) هيءَ دوا ٿلهن، سفيد ڄمڙي ۽ وارن، گھڙي
سردِي محسوس ڪندڙن ۽ قبضي ۽ وارن شخصن لاءِ
مفيد آهي (۲) هن دوا جو مريض عموماً غمگين رهندو
آهي ۽ جماع جي خواهش نه مرد ۾ ۽ نه عورت ۾
هوندي آهي. بلڪ جماع کان نفرت هجي. (۳) مريض
غمگين ۽ مايوس، روئڻ ڏانهن مائل، هر وقت پنهنجي
موت متعلق پيو سوچيندو آهي. (۴) جلدي اڀار، مثلاً
ايگزيما وغيره جنمان سفيد، شفاف ۽ ليسدار رطوبت
ماڪي ۽ مثل ٺڪرندي آهي. اهڙي رطوبت
وارا اڀار هونءَ تہ ساري بدن جي ڪنهن به حصي تي
ظاهر ٿي سگهن ٿا پر عام طرح ڪنن، ڪنن جي پٺيان،
مٿي تي، چوڙي، خاص عضوي ۽ پنبڙين تي ٺڪرندا
آهن. (۵) اڪثر ڪي هنڌ ڦاٽل چيريل هجن مثلاً واپڇون
مقعد، آڱرين جون چوٽيون ۽ پنبڙين جا ڪنارا پڪل
هجن. (۶) نهن بي ڊوٽا ٿاها ۽ ڦاٽل. (۷) ڀراطين ڦڙين
جي سخت نيشالن کي نرم ۽ درست ڪندي آهي

خصوصا بدن جي ڳڙن جي نيشانن کي. (۸) مقعد جي ايگزيٽا، مقعد ڦاٿل چيريل ۽ پاڇائي بعد گهڻو درد ٿئي. (۹) قبضي، ڳنڍين جهڙو پاڇانو، پاڇائي جا وڏا وڏا ٽڪرا بلغم جي ڏاڳن سان هڪ ٻئي ۾ گڏيل هوندا آهن. (۱۰) پوري رنگ جا پٽڙا دست، جن مان سخت بدبو ايندي آهي. (۱۱) ليڪوريا تيزابي، پٺي ڏئي وهي، حيض کان اڳي يا پوءِ زياده ٿئي. (۱۲) تمام اخراجات بدبودار. (۱۳) ٿلهيون عورتون، جنکي حيض دير سان ۽ ٿورو اچي.

خاص علامتون - ٿلهن مريض جنکي قبض هجي، ۽ جي بدن تي ليسدار رطوبت وارا اڀار ملن. سڀ کان وڏي علامت گهاٽي ليسدار رطوبت جو وهڻ آهي.

زيادتي - رات جو، حيض ڪالچوءَ.

ڪمي - اولهه ۾، سمهڻ سان ۽ اوڪارن سان.

معالجن - ارچنٽر ڊائريڪٽر، ڪاسٽيڪم، هيپر سلفر، لائيڪو پوڊيس، آرسينڪ، ٽيوبر ڪيوليئم، فيرم ميٽيڪم، سلفر.

مصلح - ڏڪس واميڪا، ايڪونائيٽ، آرسينڪ البم، چائنا، شراب.

طاقت - ۳۰-۲۰۰-۱۰۰۰ ۽ بلند طاقتون.

گلو نائين (نائٽرو گليسرين)

GLONOINE

(۱) هن دوا جون علامتون، مٿي کي گھڻي گرمي لڳڻ سبب شروع ٿين ٿيون مثلاً سڄ جي گرمي لڳڻ- گيس بتيءَ جو مٿي کي ويجهو رهڻ- سگريءَ (ڪل) ويجهو هڻڻ وغيره. (۲) سڄ جي گرميءَ سبب اڪثر ڏينهن لڳي ويندو آهي ۽ ڏينهن لڳڻ لاءِ هيءَ اول نمبر دوا آهي. (۳) رت جي دوري ۾ گڏ ٻڙ سبب، رت ڇائيءَ ۽ مٿي طرف هليو ويندو آهي. ان سبب مٿي ۾ سور ۽ دل جو ٽڙڪو ٿي پوندو آهي. ايتريقدر جو سڄو بدن دل وانگر ٽڙڪندو آهي. (۴) ڌوڪيدار سور گردن ڏي وڌندو وڃي- معمولي حرڪت به برداشت ٿي نه سگهي. (۵) مريض، مٿي تي ڪابه گرمي، ڪپڙو ۽ ٽوپي وغيره برداشت نه ڪري- گرم ڪمري ۾ مٿي جو سور وڏي مريض کليل هوا ۾ مٿو رکڻ پسند ڪري. (۶) هن دوا ۽ بيلابونا جون علامتون پاڻ ۾ ملن جلن ٿيون مگر منجهن فرق هيءَ آهي ته بيلابونا ۾ اڪثر مٿي ڏانهن رت جو دٻاءُ ۽ بخار هوندو آهي، مٿي تار ڪپڙو لاهڻ ۽ وار ڪٽائڻ سان تڪليف ٿئي مگر گلو نائين ۾ بخار ۽ سوزش نه هوندي، نڪي

مٿي تان ڪپڙي لاهڻ ۽ وار ڪتائڻ سان تڪليف
ٿيندي آهي. (۷) حيض بچاءَ ڏوڪيدار مٿي جو
سور. (۸) مريض کان ڏنل گهٽيون به وسري وڃن.
خاص علامتون. ڏينهن لڳڻ يا ان جهڙيون علامتون
ڪهڙي به سبب ڪٿي ٿين.

زيادتي. اس، گيس، باه ۽ سڄ جي شعاعن ۾ -
وارن ڪتائڻ ۽ صبح ۶ کان منجهند تائين.

ڪهي. برانڊي پيٽ سان.

هعاون. بيلادونا.

مصلح. ڪيمفر. ايڪونائيٽ. ڪافيا. نڪس واميڪا.

طاقت. ۲۰۰، ۳۰، ۴۰۰

لائسين يا هائيڊروفوبينم

(چٽي ڪٽي جي گگ)

LYSSIN or HYDROPHOBINUM

(۱) هيءَ دوا چٽي ڪٽي جي چڪ هائڻ لاءِ مفيد
آهي. (۲) هائڻي ۽ ڏسڻ، وهندڙ هائڻي ۽ جي آواز ۽
صراحيءَ مان هائڻي لڪڻ جي آواز سان سڀ تڪليفون
وڌن. (۳) چٽي ڪٽي جي چڪ هائڻ سبب، ٻاڳل ٿيڻ
جو هڻو. (۴) رهم ليرائين (ليڪسس وانگر). (۵) خواهش
جماع زياده ٿيڻ، دماغي جذبي يا بي عزتيءَ سبب

تڪليفون وٺن. (۶) اس يا سڄ جي گرمي برداشت ڪري نه سگهجي. (۷) ٻڏڻ جا دورا - هاڻي، آئيني يا پاڻي مان موٽندڙ روشنيءَ يا ٻڪل تيز روشنيءَ کان معمولي ڇهڻ ۽ هوا جي جهوٽي سان. (۸) مٿي جو سور - ڪنهن به ڪٽي جي ڇڪ پاڻ سان، ٻاڻن دماغي جذبن يا محنت کان - ڇمڪندڙ روشني ۽ وهندڙ هاڻي جي آواز کان. (۹) ٿڪ - تاردار ۽ ليسدار - ان سبب مريض لڳاتار ٿڪون اچلائي. (۱۰) ٿڌي ۽ سور - ٻڏڻ شين ڳهڻ وقت کاڌي جي لٽي ۽ ڇڪ ۽ ٿڌي گهٽجي. (۱۱) وهندڙ هاڻي ڏسڻ سان، پيشاب جي حاجت گهٽي ٿئي.

خاص علامتون - ڇٽي ڪٽي جو ڇڪ - روشنائي ۽ هاڻي ڏسڻ ۾ تڪليف وڌي.

زيادتي - وهندڙ هاڻي ڏسڻ يا انجي آواز ٻڌڻ سان - تيز روشني ۽ سڄ جي گرميءَ سان.

طاقت - ۳۰ ۽ ۲۰۰ ٻه هر ڪٽي جي ڇڪ لاءِ ۲۰۰ جون ٻه ٽي خوراڪون هر هفتي بعد ڏجن - خاص ڇٽي ڪٽي جي ڇڪ لاءِ ۲۰۰ جي هڪ خوراڪ هر ڇهن ڪلاڪن بعد ڏجي. جيستائين مريض صحتياب ٿئي.

لائڪوپوڊيم (ھڪ قسم جو ٻرڻو)

LYCOPodium

(۱) هيءَ دوا عموماً ٻاراڻن مرضن لاءِ مفيد آهي پر
ڪڏهن ڪڏهن تارن مرضن ۾ پڻ هنجي ضرورت پوندي
آهي. (۲) جنهن وقت لائڪوپوڊيم دوا ٿيندي ته خاص
طرح هاضمي ۽ پيشاب جي عضون جون علامتون ضرور
ملنديون. (۳) هاضمي جي علامتن مان هڪ خاص علامت
شدید بک جو لڳڻ آهي، مگر هڪ ٻن گرهن کائڻ سان
بيٺ بچي وڃي ٿو. بيت ۾ ريح گهڻو خصوصاً ٻه ت
جي هيٺين حصي ۾، جنهن ڪري ٻه ت آڦريل رهندو
آهي. جگر جون علامتون، قبضي ۽ نفخ عموماً اهي
ٿيئي علامتون گڏ هونديون آهن. ٿڌي کاڌي کائڻ سان
تڪليف وڌندي آهي، مگر گرم کاڌي کائڻ سان آرام.
مریض منیون شيون گهڻيون پسند ڪندو آهي ۽ کٽاڻ
جون علامتون ظاهر هونديون آهن. (۳) پيشاب جي
علامتن مان خاص علامت، صاف پيشاب ۾ ڳاڙهي واريءَ
جو اچڻ آهي. ڇيلهه ۾ بکين جي جاءِ تي، پيشاب
ڪرڻ بعد دردن ۾ آرام، رات جو ڪيترائي ڀيرا
پيشاب اچي خصوصاً ڪراڙن شخصن ۾. (۴) تمام

علامتون ۴ کان ۸ بچي شام جو وڌنديون آهن. (۵) اھي تمام علامتون بدن جي سڄي طرف کان شروع ٿي ڪبي طرف وينديون آهن. لائڪو پوڊيم سڄي طرف جي دوا آھي ۽ سڄي طرف جي ٽڪليفن مثلاً سڄو گلو، سڄو خصيۃ الرحم، سڄو گردو، سڄي پاسي چمڙي جون بيماريون، سڄي طرف جو چن، وغيره شامل آهن. (۷) مريض دماغي طور مضبوط پر جسماني طور ڪمزور، ڏڀرو ۽ سنھو. (۸) ھڪ پير گرم ته ٻيو ٿڌو. (۹) سرديءَ کان يڪدم ڳھور ۽ ڳھور کانپوءِ يڪدم سخت پھاس. واري جي بخارن ۾ نفخ، کٽو ڏانڦو، کٽي قيءَ، کٽيون اوڳرايون ۽ کٽو ڳھور ھوندو ”ھي. (۱۰) نامردي خصوصاً بدن جي، خاص عضو ننڍو، ٿڌو، جماع جي گھڻي خواهش مگر عملاً بيڪار، (۱۱) فاسفورس وانگر پنھنجي کلھن جي وچ ۾ ساڙو. (۱۲) نمونيا جي آخري درجي ۾ جڏھن جگر جي خرابيءَ جون علامتون موجود ھجن. سڄي طرف جي نمونيا، ناس، ٻن ٻڪري وانگر ھلن ۽ ٽڪليفون ۴ کان ۸ بچي ٿپھريءَ جو زياده ٿين ته لائڪو پوڊيم ئي بيمار جو اچاءُ ڪري سگھي ٿي. خاص علامتون- گھڻي ٻڪ مگر ٻن ٽن گرھن کانئس سار ٻيٽ ڀرجي پوي. ٻيٽ جي ھيٺين پاڻي ۾

رياح جي زيادتي. پيشاب ۾ ٻڙهه واري، ۴ کان ۸ بجي شام جو تڪليفن ۾ زيادتي. سڄي پاسي جون علامتون يا اهي تڪليفون، جي سڄي کان ڪچي وڃن ۽ گرم شين پيئڻ جي خواهش.

زيادتي - ۴ بجي کان اٺين بجي رات تائين (هيلي بوس) ۴ کان ۹ بجي رات تائين (ميگنيشيا فاس) **۵هه** - گرم کاڌن ۽ گرم شين پيئڻ سان. مٿو اڳاڙو ۽ ڪپڙا ڍلا ڪرڻ سان.

دعاون - چيليڊونيم، سلفر، گريفائيٽس، ليڪس، اگنيشيا، اپيڪاڪ، پلسٽلا، ڪلڪيريا ڪارب، فاسفورس. (خصوصاً چيليڊونيم - لائيڪوپوڊيم جي اعليٰ مددگار آهي. جڏهن لائيڪوپوڊيم فيل ٿئي. ته چيليڊونيم بهتر ڪم ڪندي. اهڙيءَ طرح چيليڊوليم فيل ٿئي ته لائيڪوپوڊيم ڪم ڪندي. گريفائيٽس پيٽ جي علامتن ۾ اڪثر لائيڪوپوڊيم جي مددگار آهي.)

مصلح - ڪيمفر، پلسٽلا، ڪاسٽيڪم، ايڪونائيٽ، ڪيموملا، ڪافيا، گريفائيٽس، نڪس واميڪا. **مخالف** - ڪافيا، نڪس موسڪيٽا، سلفر ڪالچوء. **طاقت** - ۳۰ - ۲۰۰ - ۱۰۰۰ ۽ سي - ايم (لڪ)

ليڊم پال (هڪ قسم جو بوڏو)

LEDUM PAL

(۱) هيءَ دوا سنڌن جي سوچ جي دوا آهي، سنڌن جا سور، پيرن کان شروع ٿي مٿي چڙهندا آهن. پر ڪالاميا جا درد مٿان کان هيٺ لهندا آهن. (۲) درد، رات جو بستري جي گرمي ۾ وڌندا آهن. عضون تان ڪپڙن لاهڻ ۽ انهن کي برف جهڙي ٿڌي پاڻيءَ ۾ رکڻ سان آرام ايندو آهي. حالانڪ مريض پاڻ گهڻي سردي محسوس ڪندو آهي. بدن جي حرارت نهايت ڪمزور. (۴) اک جي ڏک لڳڻ ۾ آريڪا کان بهتر ڪم ڪندو آهي، اک ۾ ڏک لڳڻ سبب رت ڇمي پوي. (۵) تڪن ۽ چوٽن وارن اوزارن کان پيدا ٿيل زخم، مثلاً ڪوڪو لڳڻ، ڏنگن وارن جانورن جا ڏنگ مثلاً ڏينپو، ڪشي جو چڪ ۽ خصوصاً مچرن جا ڏنگ (۶) زخم ٿڌا. (۷) سنڌن جي سوچ نئين خواه پراڻي هجي مگر بھار ڪانسواءِ.

خاص علامتون - هيٺان کان مٿي سنڌن جي سوچ، پيرن کي نهايت ٿڌي پاڻيءَ ۾ رکڻ سان آرام، حالانڪ مريض پاڻ سردي محسوس ڪندو آهي ۽ تڪن چوٽن دار شين کان زهر ٿين.

زيادتي - رات جو بستري جي گرمي سان.
کهي - سرديءَ ۽ ٿڌي پاڻيءَ ۾ پير وجهڻ سان.
معاون - ڄاڻنا، سڀڻا.
مصلح - ڪيهر، رستائڪس.

مخالف - ڄاڻنا.

طاقت - ۳۰-۳۰۰ ۽ ۲۰۰

ليڪسٽس (ڏکڻ آمريڪا جو ڏانگ)

LACHESIS

(۱) لائڪوڊولير سڄي پاسي جي پوريون نمبر دوا آهي. مرض ڪهي طرف پيدا ٿيندا آهن ۽ ڪهي طرف کان شروع ٿي سڄي طرف وڌندا آهن. بلڪل جهڙي طرح لائڪوڊولير ۾ علائقون سڄي کان شروع ٿي ۽ ڪهي طرف وڌنديون آهن. (۲) پوريائين گلي جو ڪپو غلڊو سڄندو آهي پوءِ سڄو، خناق (بنتيريا) ۾ پوريائين ڪهي طرف کان جهلي ٺهڻ شروع ٿئي ٿي، ڪپو خصيصة الرحم، ڪپو خصيو، ۽ ڇاتيءَ جي ڪهي طرف تڪليفن جو پيدا ٿيڻ (۳) عضوا برحس، ايتريقدر جو ڪپڙو رکڻ به برداشت ٿي نه سگهي، اها حالت گلي ۾ زياده ظاهر هوندي آهي. انڪانسواءِ زخم معدي جي جاءِ، بيت وغيره جون جايون برحس هونديون آهن ۽ معمولي ڇهڻ به ناقابل برداشت ٿئي ٿو. (۴) سوزش واريون جايون ۽ ڦٽن جو رنگ نمر ووندو آهي، اها علامت رت جي زهري ٿيڻ جي

آهي. (۵) مھارون سڇيل ۽ نيري رنگ جون اسفنج جهڙيون ۽ مھارن مان رت آسانيءَ سان نڪرندو آهي. جيڪڏهن مرڪيورس سال فائدو نه ڪري ته انڪالپوءِ ليڪسس ڏني وڃي. (۶) رت جو زهريلو ٿيڻ، رت جو پترو ٿيڻ، انڪري معمولي زهر کان به گھڻو رت نڪرندو آهي. (۷) سڀ علامتون ننڊ سان ۽ ننڊ کانپوءِ وڌي وينديون آهن، اها هن دوا جي خاص علامت آهي مثلاً سمهڻ ۾ ساه بند ٿيندو، يا مٿي جو سور جاڳڻ سان اڳي کان به گھڻو ٿي ويندو. (۸) اخراجات جاري ٿيڻ سان آرام مثلاً مٿي جي سور ۾ نرلي وهڻ سان فائدو، انڪري اخراجات دٻجڻ يا بند ٿيڻ ڪري ليڪسس جون علامتون وڌي وڃن ٿيون. (۹) حيض بند ٿيڻ کانپوءِ (سن ياس) جون علامتون، گرم لهرون، گرم پگهر، مٿي جي چوٽيءَ تي ساڙو ۽ دٻاءُ، بواسير وغيره. (۱۰) ٽڪ-ٻاٽي يا کير وغيره جي گھڻ سان نڙي زباده ڏکڻدي آهي ۽ سخت کاڌي کائڻ سان گھٽ ڏکي ٿيو. (۱۱) گرم شين پيشڻ سان نڙي جون علامتون خراب. (۱۲) جڏهن تپ مقرر، نمونيا، ماشرا وغيره ۾ بيماريءَ جو زور خاص طرح نڙيءَ تي هجي ته ليڪسس جون وڌيڪ علامتون ڳولجن. (۱۳) زبان ٻاهر ڪڍڻ سان ڏکڻدي آهي (۱۴) سن استروڪ (ڏينهن لڳڻ) جا بد اثر جي پراڻا ٿي ويا هجن، مريض اس برداشت نه ڪري سگهي. (۱۵) مريض گھڻ ڳالهائو ۽ ساڙ وارو هوندو آهي.

خاص علامتون - نند سان علامتون وڌن، ڇمڙي ۽ جو
ذڪي الحس ٿيڻ، ڪنهن به شيءِ جو ڇهڻ برداشت
نه ڪري سگهي، علامات جو ڪي طرف پيدا ٿيڻ
يا ڪي کان سڄي طرف وڌڻ. اخراجات وهڻ سان
تڪليفون گهٽجن. سوزش وارين جاين ۾ ڦٽڻ وغيره
جو رنگ نيرو هئڻ.

زيادتي - نند کانپوءِ، ڇهڻ سان، بيهڪ گرمي ۽ سردي
کان، شراب، تيزاب، ڪوئين ۽ ٻاري کان دٻائڻ،
۽ سڄ جي گرمي کان، بهار ۽ اونھاري جي
موسم ۾.

ڪمي - اخراج سان، گرم ٽڪور سان، چر ۾ ڪپڙن
ڍلڻ ڪرڻ سان اوڪارن ۽ کائڻ سان.

معاون - لائڪوپوڊيم، همپير سلفر، آيوڊيم، ٽيٽن جي
عارضن ۾ ليڪسيمس کان اڳ ۽ پوءِ سٺو ڪم
ڪندو آهي. فاسفورس، زنڪم ميٽليڪم، آرسينڪ
الم، ڪلڪيريا ڪارب، ڪارنو ويڄ.

مصلح - آرسينڪ الم، مرڪيورس، گرم-ي، شراب ۽
لوڻ. سيدران (اعليٰ مصلح)

مخالف - ايسي ٽڪ ايسڊ، سورينم، سيمپيا، ڊلڪامارا
نائٽرڪ ايسڊ.

طاقت - ۱۲-۳۰-۲۰۰ ۽ بلند.

مرک سال (پارو)

MERO SOL

- (۱) باد فرنگ جي علامتن جي پهريون نمبر دوا آهي.
- (۲) سڀ علامتون رات ۾ وڏي وچن ٿيون (جشن باد فرنگ جي علامتن جو قاعدو آهي) مثلاً هڏين جا درد وغيره (۳) بستري جي گرمي کان علامتون وڌي وچن مثلاً ايارن ۾ عارش زياده ٿيڻ لڳندي آهي. (۴) مريض جي وات مان سمور وقت گگ وهندي آهي.
- (۵) مرک سال جون اڪثر علامتون وات ۾ ملنديون آهن مثلاً مهارون سڇيل ۽ انهن مان رت وهندو آهي، ڏند چوٽي کان سڙندا ڳرندا وڃن وات مان گگ وهندي وات ۾ ڦوڪڻان ۽ بدبوءِ ايندي آهي. (۶) مرکيورس جي مريض کي ڏينهن رات گهڻو پگهر ايندو آهي پر تنهن هوندي به تڪليفن ۾ اضافو نه ٿيندو آهي بلڪ تڪليفون اڳي کان به زياده ٿي وينديون آهن. (۷) وات ۾ رطوبت گهڻي پر پياس گهڻي. (۸) جيڪڏهن زبان ۽ چمڙي خشڪ هجن ته مرکيورس دوا نه ٿيندي. (۹) پيچش ۾ مروڙ وڌندي رهي آهي ۽ ختم نه ٿيندي آهي.
- (۱۰) گلي جي قدودن جو سڇڻ، جڏهن وات جون علامتون موجود هجن خصوصاً گگ جو وهڻ. (۱۱) ننڊيون طاقتون گند پيدا ڪن ٿيون ۽ وڏيون طاقتون

گند روکين ٿيڻ. (۱۲) سردي لڳڻ ۽ گند ٻوڙ کان اڳ بدن ۾ ٿڌ جون لهرون محسوس ٿينديون آهن.

خاص علائقون - رات جو ۽ بستري جي گرمي ۽ علامتن جو وڌڻ، وات مان گڱ جو وهڻ، ٻگهر جو گهوڙو اچڻ نه به آرام ڪونه.

زيادتي - رات جي وقت، سهوڙ کان اڳي، ٺڪ صاف ڪرڻ، ٿڌي هوا ۾، پتيءَ جي روشنائيءَ ۾ ٻگهر اچڻ کان اڳ ۽ پاڇائي اچڻ کانپوءِ، سڄي پاسي سهوڙ سان.

ڪهي - کليل هوا ۾، تڪي هلڻ، محنت ڪرڻ ۽ آرام ڪرڻ سان.

معاون - آرم ميٽليڪم، بيلادولا، هيپر سلفر، سيٽيا، سلفر.

مصلح - هيپر سلفر، آرم ميٽليڪم، ميززيم (هيپر سلفر مرڪ سال جي بهترين مصلح آهي)

مخالف - سائيٽيا، ليڪسس، ايسٽيڪ ايسڊ.

طاقت - ۳-۳۰-۲۰۰ ۽ بلند.

مرڪ کار (رسڪپور)

MERC. CORR

(۱) هن دوا ۾ مرڪ سال جون اڪثر علامتون ملنديون آهن، مگر هن جون علامتون مرڪ سال کان

گھڻيون شديد ٿينديون آهن، انڪري پيچش وغيره ۾ جڏهن مرڪ سال فائدو نه ڪري ۽ علامتون سخت هجن ته مرڪ ڪار ٿيڻ گهرجي. (۲) شديد پيچش جي پهريون لمبر دوا آهي، جڏهن پاڻاڻي جي پردن حاجت ختم ٿيڻ ۾ نه اچي، تمام مقعد سڙندي هجي گھڻو رت اچي دن جي هيٺان پيٽ ۾ سور ٿيندو هجي ۽ مريض گھڻو وقت پاڻاڻي تي ويهي زور لڳائيندو رهي. (۳) اهڙي سخت پيچش سان گڏ مثاني جي حالت به گھڻو ڪري مقعد وانگر هجي يعني ٻار ٻار قطرو قطرو پيشاب ساڙي ۽ درد سان اچي. (۴) ٻرميل جي ٻڻي درجي ۾ جڏهن گند گهاٽو ۽ سائي رنگ جو ٿئي ٿو، مگر ساڙو وغيره قائم هجي ۽ رات جو تڪليف وڌي وڃي. (۵) رات ۾ نڙيءَ جي شديد سوزش، جڏهن مرڪيورس سال ڪم نه ڪري ته هيءَ دوا ڏجي.

خاص علامتون - پيچش ۾ پاڻاڻي جي ختم نه ٿيڻ جي پردن حاجت ۽ رت اچي پيشاب جو ڦڙو ڦڙو درد سان اچي. مرڪ سال جون علامتون مگر علامتن جي شدت ۾ اها دوا مقابلو نه ڪري سگهي.

زيادتي - رات تي، گھميل آب هوا ۾، سڄي پاسي ليٽڻ، پگهر اچڻ، گرم ڪپڙن ۽ گرم بستري ۾، هزان جي موسم ۾.

مصالح - هيٽر سلفر، ميزرير، مرڪ سال، سيپيا، سليشيا،
مخالف - ايسي تڪ ايسڊ، سليشيا.
طاقت - ۶-۳۰-۲۰۰ ۽ بلند.

ميڊورينم (پرميل جو زهر)

MEDORRHINUM

(۱) هيءَ دوا، الهن تمام ڪمسن ۾، جن ۾ پرميل جي هسٽري ملي ۽ چڱيءَ طرح تبويض ڪيل دوائون فائدو نه ڪن ته هن دوا تي نظر رکجي. (۲) اهي سڀ ٻار جن جي والدين ۾ پرميل جي هسٽري ملي ۽ ڪنهن به دوا سان درست نه ٿين ته ميڊورينم دوا جا طلبگار آهن. (۳) اهي سڀ عورتون جيڪي شاديءَ کان اڳ بلڪل تندرست هيون پر شاديءَ کانپوءِ زنانين بيمارين جو شڪار ٿيون آهن ۽ سندن مڙسن ۾ پرميل جي هسٽري ملي ته اهي اڪثر هن دوا سان صحت ياب ٿينديون. (۴) پرميل جي دٻجڻ جا بد اثر، مثلاً سندن جا پراڻا سور، جو ڪنهن دوا سان درست نه ٿين. (۵) سڀ علامتون صبح کان سانجهي تائين وڌنديون آهن مثلاً سندن جا سوز (سفليئر جون علامتون سانجهي کان صبح تائين وڌنديون آهن) (۶) پرميل سبب عورتن ۾ اولاد جو نه ٿيڻ ۽ مردن ۾ ناءِ ردي. (۷) هيءَ دوا ڪوٺو ڪري ڊپيل پرميل کي ٻاهر ڪڍندي آهي.

(۸) رات جو ننڊ ۾ پيشاب جو وهي وڃي. (۹) سمنڊ جي ڪناري ۽ گهميل موسم ۾ سڀني علامتن ۾ آرام. (۱۰) ڀرميل وادن مريضن جي ٻارن ۾ دم جي شڪايت، جڏهن گهميل موسم ۾ آرام ٿرهي (سوزاڪي مريضن جي ٻارن ۾ دم جي شڪايت، جڏهن گهميل موسم ۾ ٽڪليفون وڌن ليٽرم سلف) (۱۱) سلفر وانگر هٿ پير سڙندا آهن، مريض بستري کان ٻاهر ڪڍندو آهي ۽ انهن لاءِ ٿڌي جاءِ تلاش ڪندو آهي. (۱۲) پيرن جون تريون گهڻو درد ڪنديون آهن. (۱۳) هن دوا کي هميشه بلند طاقتن ۾ استعمال ڪجي.

خاص علامتون - ڀرميل جي زهر جا بد اثر، جڏهن چڱيءَ طرح تجويز ڪيل دوائون ڪم نه ڪن. زبردستي - جڏهن مريض بيماريءَ جو خيال ڪري، سڄي اڀرڻ کان اوڀر تائين، خشڪي تي رهڻ سان، آنڌي ۽ طوفان کان معمولي حرڪت ۽ منهن شين کان ڪانڊ کان.

ڪمي - سمنڊ جي ڪناري تي، ٻيٽ ۾ ليٽڻ سان، گهميل آب هوا ۾ (ڪاسٽيڪم، ڪس واميڪا) هٻاج - اٻيڪاڪ (خسڪ ڪنگهه ۾) طاقت - تمام بلند طاقتن ۾ ٿيڻ مفيد آهي. مثلاً ۱۰۰۰ ۽ سي. ايم.

ميزيريم (هڪ قسم جو بوڏو)

MEZEREUM

(۱) هيءَ دوا ڇمڙيءَ جي خارش ۽ اڳڙيما، هڏن جي دردن ۽ اعصابي سورن لاءِ ڪارائتي آهي .

(۲) بادفرنگ ۽ ٻاري وارا ڪيس گهڻو ڪري هن دوا جي طلب ڪندا آهن . (۳) علامتون رات جو ۽ بستري جي گرمي ۾ وڌي وينديون آهن ، اها خاص علامت بادفرنگ جي آهي ، پراڻا مرڪب سال جي ٻه پهريون نمبر علامت آهي ، جنهن ڪري بادفرنگ لاءِ سردار دوا آهي . اهڙين حالتن ۾ ميزيريم ۽ مرڪمورس هڪ ٻئي لاءِ گويا مصلح آهن . (۴) خارش ، کنهڻ سان جاءِ مٽائيندي آهي ، کنهڻ بعد خارش واري جاءِ ٿڌي ٿي ويندي آهي ، خارش ، گرم ڪمري يا بستري ۾ گرم ٿيڻ سان شروع ٿي ويندي آهي ، عموماً رات جو خارش وڌندي آهي . ڪڏهن ڇمڙيءَ تي اڀار ٿيندا آهن ۽ ڪڏهن ڪوٺ . خارش ، کنهڻ سان وڌيڪ ٿيندي ويندي آهي . (۵) اڳڙيما ، ٻه ٿلها ٿلها ڪرلب ٿيندا آهن ، جن جي هيٺان بدبودار گند هوندو آهي . اها اڳڙيما اڪثر مٿي تي ايتريقدر ڇميل هوندي آهي جڳ ڇمڙي جي ٽوٽي چڙهيل آهي يا چيڪيءَ مٿيءَ جو

ٿلهو ليپ ڏال آهي. جنهن جي هيٺان گند ٻيو سمندو آهي ۽ ڪڏهن ڪيٿان به پئجي ويندا آهن. (۶) مائ، جي ٽڪن بعد ٿلهو آهي. وارا اڀار، اگزيما وغيره ۾ خارش نمبر ۴ ۾ درج ٿيل علامتون ملنديون آهن. (۷) لمبين هڏن ۾ رات جي وقت درد، مخصوصا ٻنيءَ جي هڏيءَ ۾ درد، رات جو گرميءَ ۾ وڌندا آهن ۽ بادرنگ جون علامتون ملن. (۸) اعصابي درد - جهري جو اعصابي سور، ڪل تي سيڪڙ سان آرام مگر گرم ٽڪور سان آرام نه اچي. (۹) ڏاند - پاڙ کان ڳرندا آهن ۽ مرڪيورس ۾ ڏند چوٽيءَ کان ڳرندا آهن.

خاص علامتون - ٿلهي تھ واري اگزيما، تمام علامتون رات جو وڌن ۽ اعصابي درد، جنڪي ڪل تي سيڪڙ سان آرام اچي.

زيادتي - ٿڌي هوائ، ٿڌي پاڻي ۾ وهنجڻ سان، رات جو ڇهڻ يا حرڪت سان، هاري يا شراب جا بد اثر.

گهي - کليل هوا ۾.

معاون - ڪاڪيريا، ڪاسٽيڪم، اگنيشيا، لائيڪوٽوڊيم.

مصلح - ايڪونائيت، برائي اونيا، مرڪيورس، نڪس وائيڪا، ڪيمفر.

طاقت - ۶-۳۰-۲۰۰ ۽ بلند.

ناجا (قطن وارو نانگ)

NAJA

(۱) ناجا جو مرڪز دل آهي، جيستائين ڪنهن به ڪيس ۾ بيماري جو مرڪز دل نه هجي ته ناجا متعلق سوچڻ بي سود آهي. (۲) دل جو ڌڙڪو، جو گهمڻ ڦرڻ سان وڌي، دل جي ڪمزوريءَ جو احساس ۽ دل جي جاءِ تي شديد درد، نبض سست ۽ ڪمزور ۽ دل جي نيل ٿيڻ جو احساس وغيره. (۳) دل جون علامتون اڪثر نين سوزشي بيمارين جي درميان يا بعد ۾ شروع ٿينديون آهن. (۴) وڏائي مرضن کانپوءِ دل جون تڪليفون مثلاً هناق کانپوءِ. (۵) دل جي ڪمزوريءَ سبب دم ڪشي ۽ ڪمزوري خصوصاً هڪ ڪنگهه، جا دل جي تڪليفن جي نتيجي ۾ ٿيندي آهي. (۶) مريض هر وقت خودڪشيءَ طرف لاڙو رکندو آهي. (۷) گهمڻ ڦرڻ، حرڪت ۽ سڪون ۾ ائين معلوم ٿيندو آهي جڏهن مريض نشو پيتو آهي. (۸) ڪڇي حصية الرحم کان دل تائين درد وڃي.

خاص علامتون- دل جون تڪليفون، جڏهن ٻي ڪنهن دوا جون علامتون ظاهر نه هجن ۽ مرض جو مرڪز دل هجي.

زيادتي۔ نشي دار شين جي استعمال سان۔
ڪهي۔ ڪليل هوا ۾ سير ڪرڻ يا سواڙي ڪرڻ۔
مصلح۔ ٽيڪم، ايموليا۔
طاقت۔ ۶۔ ۳۰۔ ۲۰۰ ۽ بلند۔

ڏڪس موسڪيٽا (جعفر)

NUX MOSCHATA

(۱) اگر هن دوا جي دماغي ۽ وات جي خشڪي ۽
جون علامتون نمايان ملن ته هيءَ دوا ڪيترين بيمارين ۾
ڪم ايندي. مخصوصا هسٽيريا ۾ (۲) هن جي وڏي علامت
غنودگي آهي. مريض اڪثر جهوٽا کائي ۽ سمور لاءِ
لاءِ مڃبور ٿئي. (۳) نغڊا ڪري رهڻ سبب دماغ اڪثر
غير حاضر رهي. پوريءَ طرح سوچي سگهي. معهولي
سوالن جي جواب ڏيڻ لاءِ اول دماغ تي زور ڏئي،
خيالات گڏ ڪري، لکڻ، پڙهڻ ۽ ٻالهاڻو وقت خيالات
فائب۔ حافظو ڪمزور۔ (۴) وات ۽ نڙي تمام خشڪ،
زبان خشڪي ۽ سبب تارون سان وڃي لڳي ۽ ٿڪ
گهائي ۽ ليسدار۔ ايتري خشڪي ۽ هوندي به اڄ فائب۔
(۵) کاڌي کانپوءِ ڀرتي (نفخ) (۶) سرد ۽ گهميل موسر
۾ تڪليف زياده ۽ خشڪ موسر ۾ آرام. (۷) هن دوا
جون علامتون اڪثر هسٽيريائي عورتن ۾ ملن ٿيون۔

خاص علامتون - ننڊونگي ۽ وات جي خشڪي مگر
پياس نٿا ڏيکارند.

زيادتي - حرڪت صدمي، سرد تر هوا ۽ سرد غذا سان.

گهي - گرمي ۽ سان - خشڪ موسم ۾.

معاون - کلڪيريا ڪارب - لائيوپوڊيم.

مصلح - ڪيمفر، جيلسيم، نڪس واميڪا، زنڪ ميث.

مخالف - لائيوپوڊيم، نڪس واميڪا، پلسٽل، رسٽاڪس،
سليشيا.

طاقت - ۳-۳۰-۲۰۰ (مدي جي بشار ۾)

نڪس واميڪا (ڪپڙو)

NUX VOMICA

(۱) چيٽراڪ ۽ ڳالهه ڳالهه تي ضد ڪرڻ وارن ماڻهن
جي خاص دوا آهي. (۲) اهڙو مزاج - گهڻن مصلحن
وارن کائن ڪاٺ، گهڻي شراب پيش، گهڻي چاء نوشي،
گهڻي تماڪ چڪڻ، گهڻي ويهڪ، ورزش نه ڪرڻ.
(مثلاً دوکاندار ۽ ٻيو دماغي ڪم ڪندڙ) رات جو
زياده جاڳڻ وغيره کان پاڻمرادو تيار ٿي ويندو آهي.
(۳) جڏهن اهڙي طرح بي قاعدي زندگي ٿيندي ته
قبضي ۽ بد هضمي جو رهڻ لازمي آهي. جيئن ته اهي
ماڻهو قبضي ۽ جي وچائڻ لاءِ جلاب ۽ هاضمي دار شين

جو ڪوٺو استعمال ڪندا آهن ۽ اهڙيءَ طرح نڪس واميڪا جا ٻاڪا مريض ٿي ويندا آهن. (۴) نشيدار شين واپرائڻ وارن، يوناني ۽ انگريزي دوائين کائيندڙ وارن جي طبيعت کي هه وار ڪرڻ لاءِ اڪثر سڀني دوائن کان اول هيءَ دوا ڏني ويندي آهي. (۵) نڪس واميڪا جو مريض ڇيڙاڪ ۽ جهيڙاڪ ٿيندو آهي. اڪثر بدهاضي ۽ بواسير جو شڪار هوندو آهي. (۶) بيمار نهايت حساس طبع - انڪري معمولي ڪوڙ کان ڊڄندو آهي، معمولي ۽ مناسب دوا به برداشت نه ڪندو آهي، شور ڪوڙ ناقابل برداشت، ڳڙيون معمولي ڇوڙ سان وڏي وينديون آهن ۽ رواجي ڳالهه به برداشت نه ٿي سگهي. (۷) پاڻي جي بار بار نامڪمل حاجت، اها نڪس واميڪا جي خاص علامت آهي ۽ اڪثر ان جي سڀني ڪيسن ۾ ملندي آهي. پاڻي ٿورڙو ايندو آهي، مگر ان کانپوءِ ڪجهه وقت آرام محسوس ٿيندو آهي ۽ پيپيش ۾ لڳن ۽ مرن وغيره اچڻ بعد آرام ٿيندو آهي مگر مرڪمورس سال ۾ ائين نه ٿيندو آهي. (۸) وڻ وقت، بي قاعدي درد، جن سان گڏ پيشاب يا پاڻي جي بار بار حاجت ٿئي. (۹) نڪس واميڪا جون سڀ علامتون صبح جو هراب ٿينديون آهن مثلاً مٿي جو سور، ڪنگهه وغيره شديدي ٿيندا

آهن. (۱۰) معدي جو سور، بدهاضمو ۽ بار جو احساس، کاڌي کائڻ کان ڪلاڪ ٻه ڪلاڪ بعد شروع ٿي ويندو آهي. (۱۱) هر قسم جي بهار ۾ مريض سردي گهڻي محسوس ڪندو آهي، انڪري مٿان ڪپڙو لاهڻ پسند نه ڪندو آهي. ٿورڙي حرڪت يا پاسي مٽائڻ سان سردي لڳندي آهي ۽ چهرو گهڻو سرخ هجي. (۱۲) نڪس وامیکا جو مريض آرسينڪ اليم وانگر سردي گهڻي محسوس ڪندو ۽ ان جون علامتون گهڻو ڪري ٿڌي موسم ۽ ٿڌي هوا کان وڌنديون آهن. گرم ڪمري ۽ گرم ڪپڙن ڏي ڪڍڻ ۽ گهميل موسم ۾ آرام ملندو آهي. (۱۳) هر قسم جي تشنيج ۽ ڪرازي تشنيج ۾، جڏهن هوش ۽ حواس قائم هجن ۽ ٿورڙي ڇهڻ سان ڳڊڙيون شروع ٿي وڃن. (۱۴) زڪام، رات جو بند ۽ ڏينهن جو چالو- گرم ڪمري ۾ خراب، ٿڌي هوا ۾ آرام (زڪام جون علامتون بڻي جسم جي علامتن جي ابتڙ گرمي ۽ ۾ خراب ۽ سرديءَ کان درست رهنديون آهن) لڪ بند. (۱۵) ڇيلهه جي سور ۾ مريض پاسي مٽائڻ لاءِ پهريائين اٿي پوءِ ويهندو آهي جيڪڏهن نه ته پاسو مٽائڻ ڏکيو ٿيندو آهي. (۱۶) ماهواري جلد جلد گهڻي ۽ گهڻو وقت جاري رهي. هيض ۾ تمام تڪليفون وڌي وينديون آهن. (۱۷) نڪس وامیکا،

رات جو وڻڻ زياده مفيد آهي ۽ سلفر صبح جي وقت وڻڻ بهتر آهي.

خاص علامتون - ڇڙ، باغالي جي نامڪمل حاجت، صبح جي وقت تمام علامتون خراب ٿين ۽ غير معتدل زندگي گذارڻ.

زيادتي - صبح جو، چئين بچي جاڳڻ وقت، نامافي محنت سان، زياده کائي کائڻ کان پوءِ ڇوڙ ڪوڙ، قصي ۽ گرم مصالحن کائڻ کان خشڪ موسم ۽ ٿڌي هوا ۾.

گهي - شام جو آرام ڪرڻ وقت سمهڻ سان، ڪوميل موسم ۾ (ڪاسٽيڪم)

معاون - سلفر، سڀيا، بئراڻي اونيا، ڪيموملا، ڪوليم، فاسفورس، (هن دوا کائڻ پوءِ پراڻي اوليا، پلستلا ۽ سلفر سنو ڪم ڪنديون آهن)

مصلح - ڪافيا، اگنيشيا، ڪيمفر، ڪيموملا، ٽوجا (ميشاب ڪرڻ جي بار بار ٺاڪا حاجت ۾) آرسينڪم اليم، بيلادونا.

مخالف - زڪم ميٽليڪم، ڪاسٽيڪم، اگنيشيا، نڪس موسڪيٽا.

طاقت - ۳ x کان ۲۰۰ ۽ بلند.

ویرا ترم البم (ڪڌڪي سفود)

VERATRUM ALBUM

(۱) ساري بدن جو ٿڌو ٿيڻ ۽ تمام اخراجات جو گهٽي مقدار ۾ بدن کان خارج ٿيڻ پيشي خاص علامتون آهن. (۲) ساه ٿڌو، چهرو ٻرڻ جهڙو سرد، نڪ جي چوٽي ٻرڻ جهڙي ٿڌي، پير ۽ ٽنگون هٿ ۽ ٻاهون ٻرڻ مثل سرد انگالسواء ٻيو سارو جسم گهٽ وڌ سرد ۽ مٿي تي ٿڌو بگهر، (۳) مٿي تي ٿڌو بگهر ۽ عام جسم جي ٿڌي ٿيڻ جون علامتون عموماً ڪالرا نمونيا، دم، وڏي تب، ڊائجن جي ديهي وڃڻ، ڪنگهر، مليريا، قبضي وغيره ۾ ملنديون آهن ۽ ان گڏ نهايت ڪمزوري هوندي آهي. قوت - تهنيات ٻڌل هوندي آهي. (اهي علامتون ڪيمفر ۾ به هونديون آهن مگر ڪيمفر ۾ پيشانيءَ جو بگهر ۽ زياده اخراجات نه هوندا آهن.) (۴) تمام اخراجات گهٽي انداز ۾ بدن کان خارج ٿيندا آهن مثلاً ڪالرا وغيره ۾ مريض گهٽي مقدار ۾ ٿڌو ٻاڻي پيئندو آهي ۽ انکي گهٽي وڏي قيءَ ايندي آهي. ٻاڻانو دستن جي شڪل ۾ گهڻو ۽ وڏي مقدار ۾ سفيد رنگ جو ڇانورن جي پيچي مثل ايندو آهي. (۵) دستن کان اڳي نيمٽ ۾ شديد درد، ٻاڻائي بعد شديد ڪمزوري (۶) شديد قبضي وڏو ڪارو ٻاڻانو جو سخت زور ڏيڻ سان به نه لڪري، پيشانيءَ تي ٿڌو بگهر اچي ويندو آهي. پوءِ مريض ڪمزوريءَ سبب

ٻاڏائي ڪرڻ جي ڪوشش ترڪ ڪندو آھي. (۷)
چريائپ، عموماً جھيڙ جي دٻي وڃڻ يا وڃڻ کانپوءِ،
مريض ڪپڙا ڦاڙيندو آھي، پرو پاڻو ٻڪندو آھي يا
مذھبي ڳالھيون ڪندو آھي يا وري شھوت جون
ڳالھيون ڪندو آھي (سترا موليم جي چريائپ اھڙي
ھوندي آھي مگر سترا موليم جو چھرو ھميشه سرخ
ھوندو آھي ۽ ويراڙم البم جو چھرو ھميشه ڪومائيل
۽ مريض ڪمزور ھوندو آھي)

خاص علامتون۔ پيشاني تي ٿڌو پگھڙ ۽ ساري جسم
جي سرد ٿيڻ جون علامتون، جڏھن ڦي ۽ دست
وڏي مقدار ۾ خارج ٿيندا ھجن.

زيادتي۔ ٿوري حرڪت سان، پيٽ کانپوءِ، جھيڙ
جي وقت ۽ اڳي، ٻاڏائي وقت، پگھڙ اچڻ وقت،
خوف کانپوءِ.

گھي۔ گھمڻ، ڦرڻ سان، گرمي سان ۽ دٻائڻ سان.

معاون۔ آرسينڪ البم، ڪاربوويج، آرنڪا.

مصلح۔ ايڪولائيٽ، آرسينڪ البم، ڪيمفر، چائنا.

طاقت۔ ۶-۳۰-۲۰۰

نوٽ:- ھي دوا اڪثر شراب ۽ تماڪ جي بدائرن
کي زائل ڪري ٿي.

ويڊيو لائيڊم (ماتا جي چيچڪن

مان ورڌل زهر)

VERIOLINUM

(۱) هيءَ دوا ماتا جي مرض کان بچاءَ لاءِ اڪسپير
آهي. مرض جي دوران به ڏني وڃي ته مرض جو زور
گهٽجي ويندو. (۲) ماتا جي ٽڪن کان به بهتر ثابت
ٿي آهي. (۳) هيله ۽ تنگن ۾ سخت سور ۽ بي آرامي
هجي. (۴) بخار - زوردار (۵) پگهر - بدب - وڌار ۽ گهڻو.
(۶) تمام گهاٽي ۽ پيچيده ماتا هجي.
خاص علائقون - ماتا جو مرض ۽ الجھون تڪليفون.
طاقت - ۳۰-۲۰۰ ۽ بلند - عام طرح ۳۰ طاقت صبح ۽
شام ڏجي.

هائپريڪم (هڪ قسم جو ٻوٽو)

HYPERICUM

(۱) هيءَ دوا چوٽ لڳل اعصاب لاءِ آرنڪا جو
ڪم ڪندي آهي. (۲) اعصاب تي ڏک لڳڻ جا مثال
هٿن پيرن جي آڱرين تي ڏک لڳي (ياد رکڻ گهرجي ته
آڱرين جي چوٽين تي حسي اعصاب ساري جسم کان

گھڻا واقع آهن) چٽڙ ۾ ڪرڻ سان ڊيمٽي ۽ جي هڏي ۽
 تي ڏک لڳڻ دماغ تي چوٽ اچڻ، ٻئي ۽ جي ڪنڊي
 جي هڏي تي ڏک لڳڻ، ڪوئي جو آڱر ۾ ڇڪ هڻڻ
 پيرن ۾ ڪوڪي يا ڪنهن ٻئي جهنڊار شيء جو لڳڻ
 (۳) چوٽ وارن اوزارن سان پيرن وغيره ۾ زخمو اچڻ
 لاءِ عموماً ليڊم پال دوا آهي مگر انهن ٻنهي ۾ هيءُ
 تفاوت آهي. جيڪڏهن درد رڳو ڏک يا زخم جي جاءِ
 تي هوندو ته ليڊم پال دوا هوندي پر جيڪڏهن درد
 اعصاب ذريعي بدن طرف وڌڻ شروع ٿي وڃي ته
 هائڊريڪم دوا ٿيندي. ٻيو فرق هيءُ آهي ته ليڊم پال
 جا زخم زباده ۾ دس نه هوندا آهن پر هائڊريڪم جا
 ڦٽ نه هوندا پر هڪس ٿيندا آهن ايتريقدر جو ڇهه به
 برداشت نه ٿي سگهي. (۴) ڏک لڳڻ بعد سخت درد،
 جنهن جو مطلب ته ڪا نه ڪا عصب زخمي ٿي پيئي
 آهي. (۵) پير ۾ ڪوڪي لڳڻ سان ٽئينس جي حالت
 پيدا ٿئي. (۶) هر قسم جون علامتون جي مٿي، ٻئي ۽
 جي هڏي، ۽ ٻين عضون جي اعصاب تي ڏک لڳڻ کان
 پيدا ٿين مثلاً گڊڙيون وغيره. (۷) آپريشن ڪالپوءِ درد
 جنم مارڻا جي ضرورت نه پوندي.

خاص علامتون - اعصاب تي چوٽ لڳڻ، جڏهن درد
 ڏک جي جاءِ کان جسم جي طرف وڌڻ، زخم واري

جاء نهايت پر حس، دماغ ۽ ٻئيءَ جي ڪراڪهسي.
تي ضرب سبب نوان ۽ ٻراڻا اثر تلاءِ مفيد آهي.
زيادتي - بند ڪري ۾، ماؤف جڳهه ڪي اڳوڙي
ڪرڻ سان.

گهي - مٿي کي ٻنهي پاسي جهڪائڻ سان.
مصلح - آرسينڪم، ڪيموملا، سلفر.
طاقت - Q ۳۰-۲۰۰

هاڏيو سائمس (ڄاڻ خراساني)

HOYOSOY MUS

(۱) دماغي علامتون ۽ تشنهي علامتون ظاهر ھونديون
آھن. (۲) ھن دوا جون علامتون عام طور ڪمزور
اعصابي مزاج وارن ماڻھن، ٻدين، ٻارن، شرابين ۽ بادگولي
وارين عورتن ۾. ٻين بيمارين خصوصاً بھارن، ويم کانچوءِ
چريائپ، شرابين جي جنون وغيره ۾ ملنديون آھن.
(۳) ھلڪي بڪواس، جنھن ۾ ريض تي بعضي شديد
بڪواس جون علامتون پيدا ٿينديون آھن. (بيلا ڊونا
يا سٽرا موليم جو مريض طاقتور ھوندو آھي انڪري
انھن ٻنھي جو ھڏيان گھڻو سخت متواتر ۽ تيز ھوندو
آھي ۽ انھن بيمارن جو چھرو ٻاڙھو ھوندو آھي پر
ھايوسائمس جو مريض ڪمزور ھوندو آھي. انڪري

هن جي بڪواس گهٽ هوندي آهي فقط ڪڏهن
 ڪڏهن انهن جوش ايندو آهي ۽ سندس چهرو پيلو
 هوندو آهي. (۴) بڪواس کانپوءِ هائيو سائمس جي
 مريض ۾ مڪمل بيهوشي هوندي آهي، جا اوڀر کان
 گهٽ نه هوندي آهي. (۵) مريض هٿن سان هٿ جي
 چادر وغيره کي پڪڙيندو ۽ چيندو آهي. (۶) مريض
 ۾ اڪثر شهواني چريائپ غالب هوندي آهي، انڪري
 باطن کي اڳاڙو ڪندو آهي. (۷) مريض نهايت شڪي
 طبع ۽ لڄندو آهي ته ڪو انکي زهر نه ڏي، عورت
 پنهنجي مڙس متعلق شڪ ڪندي آهي ته هو ٻين
 عورتن جي پٺيان ڦري ٿو، حالانڪ سندس مڙس جي
 چال چلت بلڪل صاف هوندي آهي. (۸) دماغي
 علامتون جن جو مٿي بيان ڪيل آهي نون مرضن خواه
 برائين مرضن ۾ ظاهر ٿينديون آهن. (۹) ساري جسم جا
 پٺا، اکين کان وٺي پيرن جي آڱرين تائين ڦڙڪندا آهن.
 ڳڏڳڻيون، بيهوشيءَ سان، ٻار پيدا ٿيڻ بعد جلد ۾ سوتي
 ڳڏڳڻيون، ماڻهي ٻيڙ سان تشنج. (۱۰) ڪنگهه - جا فقط
 راس جو ليمٽ سان زياده ٿئي ٿي ۽ اٿي ويهڻ سان
 آرام، عموماً ڪاڪڙو ڪريل هوندو آهي. (۱۱) وڏي
 تب ۾ همينهن جاوي هيٺ ڪري پوندي آهي، پيشاب
 ۽ پاڻاڻو پاڻمرادو نڪرندا آهن، فرض مريض دماغي ۽
 جسماني ڪمزوريءَ جي موري تصوير هوندو آهي.

خاص علامتون. هلڪي بڪواس، جنهن ۾ ڪڏهن تيزي اچي ويندي آهي. بيلو چهره، اڳهاڙو ٿيڻ، بستري جا ڪپڙا مڪڙڙ ۽ چني ٿاڙڙ عام ٿڙڪڻي ۽ بيهوشيءَ سان گڏ ڳڏڙيون هجڻ.

زيادتيءَ — رات جو، حيض وقت، دماغي تڪليفون، حسد، ناڪام محبت، ليٽڻ وقت.

گهي — جوڪڙ سان، ڏينهن جو، اٿڻ ويهڻ سان ڪنگو، ڪي آرام.

مصاح — بيلادونا، ڪيمفر، چائنا، سٽرامونيم، سرڪو. طاقت — ۶-۳۰-۲۰۰ ۽ بلند.

هيپٽر سلفر (ڪيلشيم سلفائيڊ)

HEPAR SULPHUR.

(۱) هيءَ دوا هٽازيري مزاج مزاج وارن لاءِ، جن جا غدود سڄيل هجن خاص طرح مفيد آهي، ڦٽن ڦڙڦڙن ۾ پنهنجي مخصوص علائقن سان هن دوا جو ڪوٺو استعمال ٿئي ٿو. (۲) هن دوا جو مريض سردي ڪوٺي محسوس ڪندو آهي انڪري ٿڌي هوا بلڪل برداشت نه ڪري سگهندو آهي ۽ ٿڌي هوا لڳڻ سبب ڪوٺيون ئي تڪليفون پيدا ٿينديون اٿس مثلاً خناق ۽ ڪليون ٻوٽ. (۳) سرديءَ سبب مريض ڪوٺا ڪپڙا ڍڪيندو آهي،

کيس ځهڻو ځکه ځانځو آهي، ان ځکه ځوځي نه ځوځي
وغيره ځهڻي طرح وځهڻي وځهڻو آهي. (۴) مريض ځهڻو
ځهڻو، درد هرگز نه ځهڻو نه ځهڻو نه ځهڻو،
ځهڻو ځهڻو معمولي درد کان ځهڻو ځهڻو آهي.
(۵) زخم، ځهڻو، ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو
ځهڻو. (۶) ځهڻو هوا کان ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو
ځهڻو مثلاً هٿ يا ځهڻو ځهڻو کان ځهڻو ځهڻو ځهڻو
ته ځهڻو شروع ٿيندي آهي. (۷) ځهڻو ځهڻو ځهڻو
ځهڻو وځهڻو جي رځهڻو، ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو
ځهڻو وځهڻو آهي. (۸) ځهڻو ځهڻو کان ځهڻو، ځهڻو
ځهڻو سان سوزش ځهڻو ځهڻو وځهڻو آهي ځهڻو ځهڻو
ځهڻو ځهڻو کي ځهڻو آهي. (۹) ځهڻو ځهڻو ځهڻو
ځهڻو ځهڻو آهي، ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو
ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو
ځهڻو واري حالت ځهڻو ځهڻو. (۱۰) ځهڻو ځهڻو ځهڻو
ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو
ځهڻو. (۱۱) ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو
ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو. (۱۲) ځهڻو
ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو
ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو
ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو
ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو ځهڻو

نه ٿيندي آهي (ايڪو ٺاڻيٽ جو خناق شام جو ظاهر ٿيندو آهي. ايڪو ٺاڻيٽ ۽ سڀنجيا ۾ ٻاڪل ۽ ڪنگهه ٿيندي آهي.) تنهن ڪري هيٺسلفراهنن ٻنهي ڪالچوء ڪم ايندي آهي. (۱۳) گهميل موسم ۾ آرام، (۱۴) ٺڌي ۾ مڇي ۽ جي ڪندي اٽڪڻ جو احساس (۱۵) ڏينهن رات ڳهر جو اڇڻ جڏهن مرڪيورس ڪم ڪري (۱۶) مرڪيورس ۽ ٻاري جي زهر جي بهريون لهر مصلح دوا آهي. (۱۷) ڪليون وڌيل ايتريقدر جو ٻڌڻ تي نه اثر پوي.

خاص علامهتون - گهڻي سردي، محسوس ڪرڻ، سڀني علامتن جو سرد هوا کان وڌڻ، حس گهڻو وڌيل ۽ سولائيءَ سان گند جو پوڻ آهن (حس، ٿڌ ۽ ٿڌي هوا جون علامتون مزاجي آهن ۽ قطعي آهن.)

زيادتي - درد واري ماسي تي لپڻ، ٿڌي هوا ڪپڙا لاهڻ، ٿڌين شين کائڻ پيئڻ، تڪليف وارن حصن کي ڇهڻ ۽ ٻاري جي بيجا استعمال کان.

گهي - گرميءَ کان (آرنڪا) گرم چادرن ويڙهڻ، مٿي ڍڪڻ ۽ گهميل موسم ۾ (ڪاسٽيڪم، ڪس واميڪا) ابتڙ ليٽرم سلف.

معاون - آيوڊين، سليشيا، ڪيلنڊولا (ڏڪن ۾) مصلح - بيلابولا، ڪيموملا، سليشيا،

طاقت - ۲ x کان سي ايم ٽائين.

هيما ميلاس (هڪ قسم جو ٻوٽو)

HAMAMELIS

(۱) هن دوا جو رڳن تي مرڪزي عمل ۽ خاص اثر آهي. جتي به اپريل ۽ سڃيل رڳون ملنديون يا جتان به ڪارو رت ڏڪرندو ته پهرين دوا هيما ميلاس هوندي. (۲) لسن جو رت (ڪارو رت) جسم جي ڪنهن به سوراخ مان نڪري، مثلاً نڪ، مقعد، آندڻ، ڳوٺ، ڦڦڙن، مثالي ۽ بواسير وغيره ۾ ته هيءَ دوا نهايت مفيد ٿيندي آهي. (۳) رڳون يا لسن سڃيل، ڇوٽ سان ڀرڻ ۽ بواسيري موڪا هجڻ. (۴) حصين جي سوچ ۽ درد. (۵) وڏي ٽپ ۾ آندڻ مان رت وهڻ.

خاص علامتون۔ ڪارو رت خواجه ڪنهن به جاءِ

مان نڪري ته هيما ميلاس ضرور انکي روڪيندي.

معاون۔ فيرم ميٽليڪم، فلورڪ ايسڊ.

مصلح۔ آرنڪا، ڪيمفر، چائنا، پلسٽلا.

طاقت۔ Q، کان ۶ ٽائين.

يوپيٽوريزم پرف (هڪ قسم جو ٻوٽو)

EUPATORIUM PERF

(۱) هيءَ دوا مليريا بخار، انفلوئنزا، صفراوي بخار ۽ ڪنگهه ۾ استعمال ٿيندي آهي، جڏهن هڏين جا درد

سڀني علامتن کان زياده ظاهر هجن . (۲) سڄي جسم ۾ آرنیکا وانگر درد هوندو آهي ڇو ڪنهن ماريو آهي . مگر هن دوا جو درد اڪثر هڏين ۾ ٿيندو آهي ۽ آرنیکا جو درد گهڻو ڪري گوشت ۾ هوندو آهي . (۳) مليريا بخار ۾ ۷ کان ۹ بجي صبح جو سردي ٿيندي آهي . ان کان اڳ مريض کي سخت اڃ لڳندي آهي ۽ هو سمجهندو آهي ته سردي لڳڻ واري آهي ، سرديءَ کانپوءِ بيمار گهڻي صفري ڪوڙي ڦي ڪندو آهي ۽ حرارت ۾ به گهڻو ٻاڻي پيئندو آهي . مگر هڏين جا درد برابر جاري هوندا آهن . (۴) انفلوئنزا ۾ اکين جا تارا سور ۾ ڏکندا آهن ، ساري بدن ۽ هڏين ۾ سور هوندو آهي . نزلو گهڻو وهندو آهي ۽ گهڻي ڪمزوري ٿيندي آهي . (۵) صبح جي وقت آواز ويجهي ويندو آهي ، ڪنگهڻ سان ڇاتي ۽ ۾ درد ٿيندو آهي ، الڪري مريض هٿن سان ڇاتيءَ کي جهليندو آهي . (۶) ”هڏي توڙ بخار“ هن دوا جو خاص مرض آهي ، الڪري هن دوا کي ”هڏي جوڙ“ جو لقب ڏنو ويو آهي .

خاص علامتون — مختلف امراض ۾ سڀني هڏين ۾ شديد درد .

زيادتي - مقرر وقتن تي، نئين يا ستين ڏينهن ۽
کبي پاسي.

ڪهي - گفتگو ڪرڻ، هٿن ۽ گوڏن ۾ ٿيڻ سان .
معاون - ليٽرم ميور، سڀيا (نوٽي مليريا بڻارن ۾)
طاقت - ۳ کان ۳۰ ۽ بلند (۳ x زياده مستعمل آهي).

يورينيم ڊائٽريڪم (ڊائٽريٽ آف

يورينم)

URANIUM NITRICUM

(۱) هيءَ دوا ڏيابيطس ۾ نهايت مفيد آهي. جڏهن
اڄ گهڻي، پيشاب ٻار ٻار ۽ زياده ۽ سخت ڪمزور هجي.
(۲) رڪ - تمام گهڻي، کاڌي کانئڻ کانپوءِ پيٽ ۾ آڦري
معي جي هيٺين منهن ۾ سور، ننڍي آندبي جي
مٿئين حصي ۾ زخم ۽ ساڙي وارا سور. (۳) شديد پياس.
(۴) اوڪارا ۽ قيءَ اچن. (۵) معدي جو زخم - جڏهن
ساڙي وارا سور، التيون ۽ آڦري هجي. (۶) مردانا مرض -
مڪمل نا مردي هجي، رات جو تڙ پون ۽ مردانو عضو
سرد ۽ ڍلو هجي. ان تي پگهر اچي. (۷) سڄي بدن جو
چلندر. مخصوصا پيٽ جو ۽ ڪمزوري.

خاص علامتون۔ ذیسا بیطس۔ سخت آج ۽ بک۔
معدو خراب۔ کمزوري.

طاقت۔ ۲ x (سفوف) ۳x ۽ ۳۰

یوفریزیا (هڪ قسم جو ٻوٽو)

EUPHRASIA

(۱) هن دوا جي عمل ۽ اثر جو مرڪز اکيون آهن.
(۲) اکين مان تيزابي ٻاڻي جو وهڻ. جو ڳاڻن تائين اچي
۽ زخم ڪري وجهي، اها هن دوا جي خاص علامت
آهي. اکين جي هر قسم جي تڪليف مثلاً رواجي اک-
اڻڻ کان موتيا ٻاڻي ۽ تائين جڏهن اکين مان تيزابي
ٻاڻي لڳاتار وهندڙ هجي. (۳) اکين جي سوزش سان گڏ
پنڊيون اڪثر سڄي ٻولنديون آهن، پندرين جا ڪنارا
سڄيل ۽ ڳاڙها، صبح جو اکيون لڳل هونديون آهن ۽
اها هڪ خاص علامت آهي. اکين ۾ ڇپيون گڏ ٿينديون
وينديون آهن، جن کي مريض ٻار ٻار ڇنڀي ٻري ڪندو
رهندو آهي. (۴) چوٽ لڳڻ سان اکيون اٿي پون. (۵)
زڪام۔ جڏهن اکين مان تيزابي ٻاڻي ۽ نڪ مان سادو
ٻاڻي نڪرندو هجي (انجي ابتڙ ايليم سينسا) (۶) ارڙهي ۽
جي ابتدا ۾ جڏهن اکين مان تيز ٻاڻي اچي ۽ نڪ مان
ٻه ٻاڻي وهي. (۷) ڪنگهه تر۔ ڏينهن جو خراب ۽ رات

۾ آرام. (پاڻ رکڻو ته عام طرح ڪنگھ رات جو زياده
ٿيندي آهي، اڪري هيءَ خاص علامت آهي.)

خاص علامتون — اکين جي هرھڪ قسم جي تڪليف
جڏهن اکين مان تيزابي پاڻي لڳاتار وهي.

زيادتي — شام جو، بستري ۾، جاءِ جي اندر گرميءَ
۾، ڏاکڻين هوائن لڳڻ کانپوءِ ڇهڻ وقت (هيٺ سلفر)

ڪهي — اولهه ۾ ۽ ڪافي ٻيڻ سان.

مصلح — ڪيمفر، پلسٽلا، ڪاسٽيڪم.

طاقت — Q، (لوشن لاءِ) ۳، ۶-۳۰

حصو چوٲون

بایوکیمک سائنس

ٻايوڪيمسٽري يا ٻايوڪيمڪ ڇاھي؟

طب ٻايو ڪيمڪ جي اصول موجب انساني جسم ۾ ٻارنهن لوڻ آهن. جن جي سھاري انسان تندرست رھي سگھي ٿو. انھن مان ڪنھن جي ڪميءَ سبب انسان بيمار ٿئي ٿو. گھربل لوڻ انساني بدن اندر لطيف طاقتن ۾ ڏيڻ سان وري انسان تندرست ٿئي ٿو. اھڙي علاج کي ٻايو ڪيمڪ چئجي.

ٻايوڪيمڪ جو موجد

ھن طب جو موجد ڊاڪٽر ولیم - ايچ، شلر ھو. ۲۵ آگسٽ ۱۸۲۱ع ۾ جرمني ملڪ جي شھر اولڊ نبرگ ۾ ڄائو ھو ۽ ۳۰ مارچ ۱۸۹۸ع ۾ وفات ڪيائين. ننڍپڻ ۾ مختلف علوم حاصل ڪرڻ لاءِ پيرس، برلن ۽ ٻيراڪ ويو. جتان علم طب جون ڪيتريون ڊگريون حاصل ڪيائين. ان کان سواءِ ھن علم ھوميوينيٽيءَ جو بہ گھرو مطالع ڪيو ڪيس علم ڪيميا سان زياده شوق ھو. ۱۴ آگسٽ ۱۸۵۷ع ۾ ھن اولڊ نبرگ ميڊيڪل ڪاليج مان ڊاڪٽري امتحان پاس ڪيو پر پريڪٽس ھوميوينيٽيءَ ۾ ڪرڻ لڳو. جنھن ۾ کيس نمايان ڪاميابي حاصل ٿي. سنہ ۱۸۳۳ع ۾ ڊاڪٽر اسٽاف صاحب اعلان ڪيو تہ

انساني بدن جا جملہ جزا بالڪل مفيد دوائون آهن ۽ انسائي جسم جي ھاڪ انسائي بدن لاءِ ھڪ بهترين دوا آھي. وري ۱۸۴۳ع ۾ ان صاحب لکيو تہ انسائي بدن جا حصا ٺيڪ ان جاءِ تي اثر ڪن ٿا جتي اھي موجود آھن. ڊاڪٽر شسار مٿين ڊاڪٽر جي خيالن جي پيروي ڪري ان تي تجربا شروع ڪيا. آخر سنہ ۱۸۷۲ع ۾ دنيا اڳيان بايو ڪيمڪ علاج جو موجودہ طريقو پيش ڪيائين. جو اڄڪلھ نہایت ترقيءَ ۽ اوج تي رسيو آھي. ڊاڪٽر شسار جي تڪريرن ٽن سالن جي قليل عرصي ۾ ڪتابي صورت اختيار ڪئي ۽ سندس زندگيءَ ۾ ئي ان جي ڪتاب ”بائيو ڪيمسٽري“ جو پيارھن ٻولين ۾ ترجمو ٿي ويو. سندس آخري عمر ۾ ان ڪتاب جو پنجويھون ايڊيشن ختم ٿي چڪو هو اھو ڪتاب پنھنجي وقت جي مقبول ترين ڪتابن مان ھڪ ھو.

بايو ڪيمڪ دوائن جي ٺھڻ ۽

استعمال جو طريقو

بايو ڪيمڪ دوائون ڊيسيمل اسڪيل موجب ٺھنديون آھن. اھي سفوف يا لکين جي صورت ۾

هولنديون آهن. مختلف طاقتن ٺاهڻ لاءِ اول مطلوبه دوا جو هڪ حصو ڪرل ۾ وجهي ان ۾ نو حصا شڪر آف ملائجي، ڄملا دوا جا ٽي حصا ڪڇن. هڪ حصو ڪڍي ان کي ڇهه منٽ ڪرل ڪڇي ۽ چار منٽ ڇهه منٽي سان خوب کوٽي ملائجي. وري ڇهه منٽ ڪرل ڪري ۽ چار منٽ ڪرل ملائجي جيئن پهريون حصو ويهن منٽن ۾ تيار ٿئي ساڳئي طرح ٻئي حصي تي ويهن منٽ ۽ ٽئين حصي تي ٻه ويهن منٽ لڳندا ۽ ٽيهن حصا هڪ ڪلاڪ ۾ تيار ٿيندا. هيئن ئي اها دوا IX طاقت ۾ تيار ٿي وئي. ساڳئي طريقي سان ۲X، ۳X ۽ بلند طاقتون تيار ڪري سگهجن ٿيون.

ٽو-ٽيب استعمال - نون مرضن ۾ ۳X ۽ ۶X طاقتون ڪم اچن ٿيون پر پراڻن مرضن ۾ ۱۲X، ۳۰X، ۲۰۰X ۽ بلند طاقتون ڪم آڻين ٿيون. عام طرح ۶X طاقت اڪثر استعمال ٿيندي آهي. بابتو ڪيمڪ دوائون ۳۰X تائين (مٿي نه) ٻاڻ ۾ ملائي ڏني سگهجن ٿيون ۽ اهي گرم پاڻي سان استعمال ڪرائڻ نهايت مفيد ۽ زود اثر ثابت ٿين ٿيون.

دوائن جي خوراڪ ۽ وقفو

عام طرح بالغ ماڻهوءَ لاءِ ۵-۶ ڀيرا ڏين ۾ خوراڪ ۽

ٻارن لاءِ ۲-۳ گرڻن ۾ خوراڪ ڏيڻ گھرجي. ڏينھن ۾
ٽي چار ڀيرا دوا ڏجي پر نازڪ حالت ۾ ۱۰ ۱۵
منٽن، اڌ ڪلاڪ يا ڪلاڪ کان پوءِ به دوا ڏئي
سگھجي ٿي.

ڊايوڪيمڪ ميٽريا ميڊيڪا

ٻايو ڪيمسٽريءَ ۾ جملہ ٻارنھن دوائون آھن. جن
کي ھيٺين پنجن حصن ۾ ورھايو ويو آھي.
(الف) (۱) ڪلڪيريا فلور (ڪيلشم فلورائيڊ)
(ب) (۲) ڪالي ميور (پوٽيشم ڪلورائيڊ) (۳) نيٽرم
ميور، (سوڊيم ڪلورائيڊ)
(ج) (۴) ڪلڪيريا فاس (ڪيلشم فاسفيٽ) (۵) فيرم
فاس (فيرم فاسفيٽ)
(۶) ڪالي فاس (پوٽيشم فاسفيٽ) (۷) ميگنيشيا
فاس (ميگنيشيا فاسفيٽ)
(۸) نيٽرم فاس (سوڊيم فاسفيٽ)
(د) (۹) ڪلڪيريا سلف (ڪيلشم سلفيٽ) (۱۰) ڪالي
سلف (پوٽيشم سلفيٽ)
(۱۱) نيٽرم سلف (سوڊيم سلفيٽ)
(ر) (۱۲) سليشيا (سليڪاريٽ)
مٿينءَ تقسيم مان معلوم ٿيو ته نمبر ۱ فلورائيڊ،

نمبر ۲ ۽ ۳ کلورائيڊ، نمبر ۴، ۵، ۶، ۷ ۽ ۸ فاسفيٽس
۽ نمبر ۹، ۱۰ ۽ ۱۱ سليٽس آهن.
انهن جو ميٽريا ميڊيڪا هيٺ درج ڪجي ٿو.

ڪلڪيريا فلور (ڪيلشم فلورائيڊ)

CALC: FLOUR

(۱) پٿر جهڙي سختي، بدن ۾ ڪٿي به هجي ته
هميشه هن دوا جي ضرورت پوندي. جيئن سخت غدود،
عورتن جي بهن ۾ سخت ڳوڙهيون، سخت ڪليون،
زخمن جا سخت پاسا وغيره. (۲) ڪا به سختي، جڏهن
ان ۾ پونءِ پوڻ جو خطرو هجي، (۳) هڏين جي مٽاڇري
۽ ڏندن جي چينيءَ تي انجو خاص عمل ۽ اثر آهي.
جيئن هڏين جو وڌڻ، انهن تي ڳوڙها ۽ ڌڪ لڳڻ،
ڏند لڏڻ ۽ ڀرندا وڃڻ. (۴) بدن جي عضون جي ڏيلي
ٿيڻ لاءِ مفيد آهي، جيئن ڳهڻ جو ڏيلو ٿيڻ ۽ ڪرڻ،
ان سبب رت گهڻو وهڻ، بيمت لڙڪڻ ۽ ڏيلو ٿيڻ،
دل جو وڌڻ ۽ بواسير جا موڪا ٿيڻ.
(۵) چيلهه جو پراڻو سور جڏهن حرڪت شروع
ڪجي ته سور وڌي مگر لڳاتار هلڻ سان آرام ٿئي
(رستڪس وانگر) رستڪس فيل ٿيڻ کانپوءِ ڪلڪيريا
فلور ڏجي. (۶) موٽشي پاڻيءَ لاءِ اڪسير آهي.
خاص علامتون - پٿر جهڙي سختي هجي ۽ ڏلائپ.
زيادتي - آرام سان - موسم جي تعديل سبب.

ڪهي - گرمي ۽ سيڪڙ سان .
هم اثر ھوميو پيٽڪ دوائڻن - اورم ميت، فلورڪ ايسڊ،
معاون - رستاڪس .
طاقت - ۳x، ۱۲x، ۳۰ ۽ بلند .

ڪالي ميور (پوٽيشم ڪلورائيڊ)

KALI MUR

(۱) بايو ڪيمڪ ۾ ڪثرت سان ڪم ايندڙ دوا
آهي. (۲) هيءَ دوا ورم جي بڻي درجي ۾ ڪاميابيءَ
سان ڏٺي وڃي ٿي (ورم جي پهرين درجي ۾ ايڪونائيت
فيرم فاس ۽ بيللا ڊرنا ڏنيون وڃن ٿيون) (۳) زبان سفيد
يا ميري سفيد، هن دوا جي خاص علامت آهي. جا
سڀني ڪيسن ۾ ملندي. اهو سفيد لپڪ اڪثر زبان
جي ٻاڙ ۾ هوندو آهي. (۴) ابتدائي ورم ۾ ايڪونائيت،
فيرم فاس ۽ بيللا ڊرنا ڏيڻ ڪالچوءَ هيٺين عضون جي ورم
۾ اڪثر استعمال ٿئي ٿي. ڪليون سڃڻ، ڪن جي
ناليءَ جي سوچ، ۽ بند ٿيڻ، ٻوڙاڻ، ڪنن ۾ آواز ۽
ڦڙ ڦڙ ۽ اکين جي سوچ وغيره. (۵) خناق لاءِ ڪامياب
دوا آهي. (۶) گهاٽو، ايسدار، ۽ سفيد بلغم نڪري.
(۷) سڻهن کاڌن ۽ پيئڻي کائڻ سان بد هاضمو ٿئي ٿي.
زبان سفيد هجي. (۸) سڻهن کاڌن کائڻ بعد ميتائين

رنگ جهڙا دست ٿين. (۹) قبضي هجي ۽ ٻاڳاڻو هلڪي رنگ جو اچي. (۱۰) ٻارن ۽ ٽيڄ پياريندڙ عورتن جو واد ٻيٽي ماڻي. ڦوڪڻا ٿي ڏون ۽ زبان سفيد هجي. (۱۱) سنڌن جي ابتدائي ۽ شديد سوچ.

خاص علامتون - سفيد يا ميري سفيد زبان خاص طرح ٻاڙ ۾ - ورم جو ٻيو درجو. ڪن، ڪلين ۽ اکين تي خاص اثر اٿس.

زيادتي - گهم، سڻهون شين جي استعمال ۽ حرڪت ڪرڻ سان.

هم اثر هوميوپٿڪ ڊواڱون - مرڪورس، ٻرائي اوليا - سلفر.

معاون - ڪاڪيريا سلف.

مصلح - بيلادونا، پلسٽلا، ڪاڪيريا سلف.

طاقت - ۶۵، ۳۰ ۽ بلند.

ڊيٽرم ميور (سوڊيم ڪلوراڊيڊ - لوڻ)

NATRUM MUR

(۱) ڊيٽرم ميور جون ۳ خاص علامتون آهن. قبضي

اڄ ۽ مٿي جو سور اڪثر هر مرض ۾. (۲) ڊيٽرم ميور ٻرائي اوليا وانگر، وات کان مقعد تائين خشڪي هوندي آهي. ان سبب اڄ زياده ۽ قبضي ٿيندي آهي. ٻرائي اوليا ڪالچوم ڊيٽرم ميور ذريعي مفيد آهي.

سڪندو وڃي. (۱۴) چپ مٽڪي ۽ سبب وڃي ڏاڙل
(۱۵) دل جو ٽڙڪو. (۱۶) سلور نائٽريٽ ۽ لوڻ ڪائڻج
جا بد اثر. (۱۷) لوڻ ۽ لوڻائين شين ڪائڻج جي گهڻي
خواهش. (۱۸) چياھ جي سور کي سڪت شيء ۽ ٽي
ليٽڻ سان آرام. (۱۹) مٽي جا وار- اڪثر ڪرندا رهن.
(۲۰) هي ۽ دوا اڪثر وار ڇري- رت جي ڪمي- نزل
زڪام- قبضي ۽ پراڻي پرميل- مٽي جو سور- ڪنگي ۽
۽ مليريا بخار ۾ ڪم اچي ٿي.

خاص علائقون- قبضي، مٽي جو سور ۽ اڃ جو ڪروڻ
۱۰-۱۱ بجي صبح کان تڪليفون شروع ٿين- گرم
موسم ۽ گرمي ۾ تڪليف زباده- لوڻ ڪائڻج جي
گهڻي خواهش.

زيادتي- گرمي، مڪنت، گوڙ، راڳڻ ۽ ۱۰ بجي
صبح کان.

ڪمي- کلي هوا، وهنجڻ ۽ سڄي پاسي تي سهڻ ۾.
معاون- اڀيس، سڀيا، اگنيشيل، ارڄنٽم نائٽ.
مصلح- آرسينڪ البم، فاسفورس، نڪس واميڪا،
ڪيمفر، سڀيا.

هم اثر هوميويډيٽڪ دوائون- سلٽر، سڀيا.
طاقت- ۶x، ۱۲x، ۳۰ ۽ بلند.

فيروم فاس (فاسفيت آف آئرن= فولاد)

FERRUM PHOS.

(۱) هيءَ بايوڪيمڪ ۾ اولين دافع ورم دوا آهي. ورم ۽ بخار ۾ بنا بپ ڏجي. (۲) ايڪونائيت به ورم ۽ بخار جي پهرين دوا آهي مگر ان جو مريض مضبوط ۽ رت وارو هوندو آهي ۽ علامتون شديد ٿينديون آهن. فيروم فاس جي مريض ۾ رت جي ڪمي ۽ علامتون شديد نه هونديون. (۳) ورم جي پهرين درجي ۾ فيروم فاس کي نمونيا، هوائي نالي جي سوچ، خشڪ ڪنگو، ڌڪ لڳڻ سبب تازه زخمن، سوري ۽ ڦڙين ۾ استعمال ڪجي. (۴) هيءَ دوا، فاسفورس وانگر رت وهڻ جي دوا آهي ۽ سندس مريض، جريان خون جي مزاج وارا ٿيندا آهن. (۵) خون سرخ ۽ ڇمڪدار هجي ۽ بدن جي ڪنهن به حصي مان اچي سگهي ٿو. (۶) سوريءَ جي شروعات ۾ جڏهن ڪافي رت اچي. (۷) وات مان رت اچي. ٽفڙن جي سل ۽ نڪهڻ اچي. (۸) نمونيا ۾. وات مان خاص رت اچي. (۹) تازا زخمو ۽ ضربون. (۱۰) ٻارن ۾. ٽفڙن جي هوائي ناليءَ جي تاري سوچ. [۱۲] رت جي ڪمي. [۱۳] ٿوري رت وارن ڪمزور مريضن ۾ بد هاضمو ۽ ڪٽيون اوڳاڻيون.

(۱۳) ٿوري ره وارن ڪمزور مريض ۾ رات جو بهڪو
(۱۴) ٻارن ۾- بهڪار ۽ دست گڏ. اڻ هضم ٿيل کاڌي
جو ٻاهانوَ، ٻاٽي ۽ جهڙا گڏيا دست ۽ انهن سان گڏ
بهڪار. (۱۵) ڏنڊن جي سور کي ٿڌي ٻاٽي ۽ سان آرام.
(۱۶) مٿي جي سور کي سرد شيءِ لڳائڻ سان آرام.
(۱۷) رات جو نند ۾ پيشاب وهي وڃي. (۱۸) رات
جو ۽ ننڊين طاقتن ڏيڻ سان بيخوابي ٿئي ٿي ۽
وڏين طاقتن ڏيڻ سان بيخوابي دور ٿئي ٿي.

خاص علامتون- هر مرض ۾ سوچ جو پهريون درجو-

سرخ ڇمڪدار رت وهڻ، رت جي ڪمي.

زيادتي- گرمي ۽ ۾، گرم شين کان ۽ حرڪت سان.

ڪهه - ٿڌ ۾، ڇپ ڇاپ، وهڻ سان.

هم اثر هوميوپيٿڪ دوائون- جيلسيم، ايڪونائيٽ.

طاقت- ۳۰ کان ۳۰۰ ٽائين ۽ ۳ کان ۳۰ يا بلند.

ڪالڪيريا فاس (ڪيلشيم فاسفيٽ)

CALC: PHOS

(۱) خنازيري مزاج وارن ٻارن لاءِ بيهڪ مفيد آهي.

(۲) ٻارن جي ڪنگي، سڀ هڏيون ۽ ڪرنگهو ڪمزور.

ان سبب ٻار سڌو ويهي نه سگهي، تنهن جا هڏا ڪمزور.

ان سبب ٻار پنڌ سڪي نه سگهي، مٿي جا هڏا ڪمزور.

ان سبب ٻار جو تارون نه ڀرجي ۽ ڪنڌ سنهو ۽ ڪمزور
 ان سبب ٻار مٿو جهلي نه سگهي. (۳) مٿي تي پگهر
 اچي. (ڪاڪيريا ڪارب ۽ سليشيا کان گهٽ) ٻار جو
 هيٺ پلپلو ۽ الڌر ڊيبل (ڪاڪيريا ڪارب ۽ ٻاهر
 وڌيل) (۴) ڏند دير سان چمن ۽ ڳري ڀري وڃن. (۵)
 ٻار جو ٻاھانو سائو، سخت بدبودار ۽ ٻڙ ٻڙ ڪري زور
 سان لڪري. ان سان گڏ بدبودار ريڇ به ڪاڏي خارج
 ٿئي. (۶) ٻار اڪثر پگھل گوشت پسند ڪن. (۷) حدود
 ۽ ڪليون اڪثر سڇل ۽ وڌيل هجن. (۸) پگھل هڏن
 جوڙڻ ۽ هڏن تي ٽڪن لڳڻ جي بد اثرن لاءِ مفيد
 آهي. (۹) سنڌن جا سور، جي موسم جي تبديل ۽
 سرد گهميل موسم ۾ ٿين. (۱۰) شديد مرضن کانپوءِ
 ڪمزوري دور ڪرڻ لاءِ مفيد آهي ۽ زياده ٽچ بهارڻ
 سبب ڪمزوري، (۱۱) ڪنگي ۽ وارا ٻار ڇڻيندڙ عورتن
 کي ھل دوران ڪرائجي. (۱۲) نواسير ۽ سلھ لاءِ مفيد
 آهي. (۱۳) مريض ڏورو هجي. (ڪاڪيريا ڪارب ۾ ٿاھو)
 خاص علامتون — ٻارن جي ڪنگي ۽ ڏندن ۾ ڇمڻ
 وقت ٽڪليفون. هڏن جون ٽڪليفون (ڪمزوري
 ۽ پڇڻ) موسم جي تبديل سبب سنڌن جو سور ۽
 ٻيون عام ٽڪليفون وڌن.

زيادتي — کاڌي کانپوءِ، موسم جي تبديل، سردِي
 بارش ۾ پھڻ، حرڪت سان ۽ صبح و شام جو.

ڪهي - گرميءَ - ٽاڪور - مالش - گرم ڪپڙن ڏيڪڙ
۽ سنهڙ سان .

معاون - روتا - هيپر سلفر - زڪم ميٽ .
هم اثر هوميوپيٽڪ ڊوائون - چائنا، روتا - سمٽائيم .
طاقت - ۳۲ - ۳۰ - ۴۰ ۽ بلند .

ڪالي فاس (پوٽيشم فاسفيٽ)

KALI PHOS.

(۱) سڀني عصبي ڊوائن جي سردار آهي، تنهنڪري
عصبي ڪمزوريءَ لاءِ اول نمبر دوا آهي . (۲) گهڻي
جماع، مشمت زلي، زياده دماغي خواه جسماني مهنت
فم، فڪر ۽ جذبات جي نقصالن لاءِ اڪسير آهي .
سخت دماغي مهنت ڪندڙ شاگردن، استادن ۽
وڪيلن لاءِ نعمت آهي . (۳) عصبي ڪمزوريءَ
سبب مريض مايوس، ڇٽاڪ، وهمي، هر شيءِ جو پرو
ٻهلو ڏسندڙ ۽ معمولي ڪم کي وڏو هيال ڪندڙ
هجي ۽ سندس حافظو ڪمزور رهي . (۴) دماغي طاقت
ڪمزور . (۵) اعصاب جلد ٽڪهي ٻون (خصوصاً دردن
سان) (۶) اڌ رنگ جسم جي ڪنهن به حصي ۾ ٿئي .
(۷) ٻار رات ۾ ٻچن . (۸) عصبي ڪمزوريءَ سبب
پيشاب ننڍ ۾ ياروحي حالت ۾ وهي وڃي . (۹) بدبودار

اخراج هن دوا جي خاص علامت آهي. جيئن مندي جي بڪار ۾ دست ۽ ساهه بد بودار، زبان خشڪ ۽ سفيد، دماغي ڪمزوري ۽ جابول هوندي آهي. (۱۰) پيٽ ۾ نفخ - رنج بد بودار ۽ آواز سان خارج ٿئي. (۱۱) ويم جو عفونتي بڪار چرٻائي ۽ بد بودار اخراج. (۱۲) عام ڪمزور ڪندڙ بيماريون ۽ بد بودار ٻاهانو. (۱۳) گينگرين (عضون جو ڳرڻ) (۱۴) هيض جي بندش ۽ عام عصبي ڪمزوري (۱۵) بد بودار ۽ زهريلو خون وهڻ (۱۶) هستيا (باد گولو) (۱۷) ويم ۾ آسالي پيدا ڪرڻ. (۱۸) سوري ۽ خاص رت اچي. (۱۹) ڪالرا ۾ چانورن جي پيٽي ۽ جهڙا دست. (۲۰) پيشاب زعفران جهڙو زرد اچي. خاص علامتون - عصبي ڪمزوري ۽ بد بودار اخراجات زيادتي - اڪيلائي، دماغي مڪنت، گوڙڙ ۽ ٻرڻشاني ۽ سان - مخصوصا صبح جو.

ڪمي - گرمي ۽ آرام ڪرڻ سان.

هم اثر هوميوپيٽڪ دواڻون - (سٽاڪس، فاسفورس، پلسٽلا، اڪيشيا).

طاقت - ۳x - ۶x - ۱۲x ۳۰ ۽ ۲۰۰

فيٽرم فاس (سڊيم فاسفيٽ)

NATRUM PHOS

(۱) کٽي بوءِ ۽ تيزابيت، هي ٻئي هن دوا جون

خاص علامتون آھن . (۲) ذائقو کتو اوڳرايون کتيون،
 التي ۽ اوڪارا کتا . (۳) التي ، باھائي، ليڪوريا ۽
 بگھو ۾ کتي ٻوٽ . (۴) اھن کانسواء ٻي علامت آھي
 جڳھ جو چلڻ - جيئن ٻارن ۾ دست ، مقعد ۽ الجھي
 چوگرد جڳھ کي چلڻ ٿا . (۵) زبان ۽ تارون جي
 پوئين حصي تي سولھري ، ڇمڪدار پيلي رنگ جي
 ڪريم جھڙو ڄميل تھ ، تيزابيت کانسواء ٻي خاص
 علامت آھي . (۶) ٻارن ۾ کٽاڻ ۽ تيزابيت جون علامتون
 اڪثر گھڻي ڪھ ۽ ڪنڊ ٻياري ، ڪارائڻ سبب ٿين ٿيون .
 ان سبب کين ساوا ۽ ترش ٻوٽ وارا دست ٿيندا آھن .
 (۷) آڏن جا ڪپڙا ، جڏھن کٽاڻ جون علامتون ھجن .
 (۸) معدي جو ساڙو ، ترشيء سبب (۹) ڀرڻان ۽ تيزابيت .
 (۱۰) خنازير ۽ تيزابيت . (۱۱) واڻسي سور (۱۲) درد ،
 ڳڊڙيون ، بڪار ۽ تيزابيت (۱۳) اکين مان سولھري زرد
 پٽيون اچن .

خاص علامتون — ٻوٽ ۽ ذائقو کتو ، تيزابيت ۽ زبان
 ۽ تارون جي پوئين حصي تي سولھري زرد تھ ھئڻ .
زيادتي — گھمڻ ڦرڻ - طوفان ۽ جماع کانپوء .

ڪمي — ڦي ۽ اچڻ کانپوء .

ھم اثر ھومبولٽڪ ن واڻون — ٿوڄا - پراڻي اوليا - سلفر .
مصلح - ايجس - سڀيا .

طاقت — ۳۸-۶۵-۳۰-۲۰۰

ميگنڊيشيا فاس (فاسفيٽ آف مگنڊيشيا)

MAGNESIA PHOS

(۱) اول نمبر دافع تشنج (چڪ يا گڊڙيون) دوا آهي ۽ اهڙا درد جن کي دٻاءُ ۽ گرمي ۽ (سيڪ) سان آرام اچي. (۲) مريض ڏسرو، سڪل، عصبي مزاج ۽ سرد هئا کان بچندڙ هجي. سرديءَ ۽ وهنجڻ سان درد وڌن. (۳) هن دوا جي دردن سان بخار نه هوندو آهي (بيلابونا - جي دردن ۾ بخار هوندو آهي) درد چڪ ۽ گڊڙين وارا ٿيندا آهن. درد، ساڙي وارا نه هوندا آهن، کين دٻاءُ ۽ ٽڪور سان آرام ايندو آهي. (آرسينڪ اليم جي دردن کي به گرمي ۽ سان آرام ايندو آهي مگر اهي جلن دار هوندا آهن) (۴) عام بيماريون، جن ۾ هيءَ دوا ڪم ايندي آهي، هي آهن. آڏن جو قولنج، ٻارن جو قولنج، درد وارو هيض، منهن جو عصبي سور، نرسن جو سور، چوري ۽ پنڀڻين جي ڦرڦڙ، هڏڪي، ڏندن ڄمڻ دوران گڊڙيون - پيشاب جي رڪاوٽ - رڪاوٽ، وڏي کنگهه، سرگهي، تنهنس، ننڊ ۾ پيشاب وهڻ، وغيره. (۵) ڏندن جو سور جو وات ۾ گرم پاڻي وجهڻ سان ڇڏي وڃي. (۶) گرم پاڻيءَ سان استعمال ڪجي ته بهتر ڪم ڪندي.

خاص علائون - چڪ ۽ گڊڙيون - سورن کي دٻاءُ،
 گرمي ۽ ٽڪور سان آرام اچي .
 زيان تي - رات جو - سرنديءَ ۾ - آهستي ڇهڻ سان .
 گهي - گرم ٽاڪور يا زورن ڏيڻ سان .
 هم اثر هوميوپيٽڪ دواڏون - بيلابونا ، كالوسنت ،
 پلسٽلا ، سمي سي فيوگا .
 مصلح - بيلابونا - جيلسيم - ليڪسس .
 طاقت - ۶x ، ۳۰ - ۲۰۰ - ۱۰۰۰ ۽ بلند .

ڪالڪيريا سلف (ڪيلشم - افگيت)

CALC: SULPH

(۱) بدن جي ڪنهن به حصي مان، ٿوري خواه
 ڪهڙي ڀونءِ خارج ٿيڻ لاءِ مفيد آهي . (۲) هن دوا
 جي ڀونءِ پيلي ۽ گهاٽي ٿيندي آهي . (۳) جڏهن ڳڙ
 يا ٿرڙي ٿئي ٿي يا ان کي چيريو ويو هجي ۽ ان
 مان ڀونءِ وهندي هجي ته هيءُ دوا ڏيو . (۴) بدن
 تي اڪثر ٿرڙيون لڪرن (خاص طرح چوري تي)
 (۵) ڪلبن ۾ ڀونءِ ۽ ٿڌڻ ۾ ڀونءِ وارا ڦٽ ٿين .
 (۶) بلغم پيلو ۽ گهاٽو ٿئي ٿو . (۷) اکين جي سوچ ۾
 گهاٽو ۽ پيلو گند رهي . (۸) ڏک مان پيلو گند نڪري .
 (۹) ڏڏ، جنهن تي پيلي رنگ جون ڪلون ۽ ننڍيون

قرڙيون هجن. (۱۰) سڄيل غدودن مان پيلو ڪند
لڪري. (۱۱) نواسير درد وارو هجي. (۱۲) پيرن
جون تريون سڙن ۽ غارش ڪن. (۱۳) هيٺ سلفر کان
زياده اثر ڪندڙ دوا آهي. هيٺ سلفر فيل ٿيڻ کانپوءِ
هيءَ ڏجي. پوءِ پيدا ڪرڻ يا روڪڻ لاءِ هن دوا
کان اڳ سليشيا ڏجي.

خاص علامتون - بدن جي ڪنهن به حصي مان پيلو
۽ گهاٽو مواد لڪري. اڪثر قرڙيون نڪرنديون
رهن.

زيادتي - هاڻيءَ ۾ بسط - سرد هوا ۽ برسات ۾.

ڪهي - خنڊڪ موسم ۽ کلي هوا ۾.

هم اثر هوميوپيٽڪ دوائون - هيٺ سلفر - سليشيا.

طاقت - ۶۴، ۱۲ ۽ بلند.

ڪالي سلف (پوٽيشم سلفيٽ)

KALI SULPH

(۱) هيءَ دوا پلستلا جي فيل ٿيڻ کانپوءِ استعمال
ڪجي. (۲) هن دوا ۽ پلستلا جون مکيه علامتون پاڻ ۾
ملن ڄاڻ ٿيون. (۳) سڀ علامتون گرميءَ سبب وڌن ۽
کليل ٿڌي هوا ۾ آرام ٿئي. (۴) شام جي وقت ۾
تڪليفون وڌن (خصوصاً بخار ۾) (۵) گرم ڪمري ۾

سڀ تڪليفون وڌن (۶) سڀ رطوبات بيليون يا سائون هجن. مثلاً لڪ، اک ۽ زخمن مان زرد مواد لڪري ۽ ڪنگه سان زرد بلغم خارج ٿئي. (۷) ورم جو ٿيڻ درجو، جڏهن اخراجات جو رنگ زرد ٿئي. (۸) زبان تي لڀسدار زرد ميراڻ. (۹) سڀ اخراجات غير تيزابي (۱۰) ڇلندڙ هجن. (۱۰) ڪنگه تر ۽ ڇاتي ۾ کڙڪندڙ هجي (اڻڻي موليڪر) مگر مريض ڪمزور نه هجي. ڪنگه گرم ڪمري ۾ وڌي ۽ کلي ۽ ٿڌي هوا ۾ گهٽ ٿئي. بلغم زرد هجي. (۱۱) سندن وغيره جا سور جلد جلد جڳهه مٽائين. (۱۲) ڇمڙي تان مٽي لهي.

خاص علامتون - گرمي ۽ سبب تڪليف وڌي ۽ کلي ٿڌي هوا ۾ آرام اچي. شام جو تڪليفون وڌن ۽

سور جلد جلد جاءِ مٽائين.

زبان تي - شام جو - گرمي ۽ ۾.

ڪمي - صبح جو - ٿڌي هوا ۾.

هم اثر هوميوپيٽڪ وائون - پلسٽا.

ملاقت - ۳x - ۶x - ۳۰ ۽ بلند.

ڊيٽرم سلف (سولڊيم سلفيٽ)

NATRUM SULPH

(۱) هي دوا دافع سائيمڪوسس (سوزاڪي زهر کي

دور ڪندڙ) آهي. توجا ڪالچوءَ هيءَ پشي نمبر تي آهي. (۲) سڀ تڪليفون گهميل موسم ۾ وڌن ٿا. نيٽرم سلف دوا ٿيندي. (۳) هن دوا جو مريض ٻوسل واپس جڳهن ۾ رهڻ، سمنڊ جي ويجهو رهڻ ۽ ٻاڻي ڀرسان پيدا ٿيندڙ سيزين ڪاٺ سان بيمار ٿيندو. (۴) گهميل مند ۾ تر دم، سندن جا سور، دست وغيره زياده ٿيندا آهن. (۵) سوزاڪ ۾ مبتلا والد ڀين جي ٻارن ۾ تر دم ۽ سبز بلغم ٿيندو آهي. (۶) تر ڪنگهه - ۳-۴ جي صبح جو زياده - ڪنگهه وقت چاڻي ۽ ۾ سور - مريض چاڻيءَ کي ٻنهي هٿن سان جهلي - ڪنگهه دم وانگر گهميل موسم ۾ وڏي ۽ سائو بلغم زياده ڪري. (۷) دست - تازا يا ٻاراڻا - زرد رنگ جا، ٻاڻي ۽ جهڙا پٽڙا ٻاڻائو - پڙ ۾ جي زوردار آواز سان ڪري. دست - صبح جو ڪٽ تان اٿي گهمڻ ڦرڻ سان اچن - ڪثرت رباح سبب هيم ۾ ڪڙ پڙ. (۸) نيٽرم سلف جو جگر تي خاص عمل آهي. جگر ۾ سور، جگر وڌيل، ڀرڻائي حالت، صفراوي ڪڙڙي قيءَ ۽ صفراوي فولنج، ڪڇي طرف سمهڻ سبب جگر جو سور وڌي - هن دوا جي خاص علامت آهي. (۹) مليريا بخار - جنهن ۾ جگر جي خرابي، صفرا جا دست ڀرڻ - واس جو ذائقو ڪڙڙو - زبان جي ٻاڙ گندي، سائيري يا پوري هجي.

پراڻي مليريا جي بد اثرن ۽ ڪولرن جي زهر کي زائل ڪري ٿي . (۱۰) زبان- گندي سائيري يا پوري مخصوصا پاڙ ۽ ڏانڦو ڪڙڙو . (۱۱) سوزاڪ (نرميل) ۾ سائيرو زرد ۽ گهٽ ڪند، بنا درد خارج ٿئي - گهميل موسر ۾ خراب . (۱۲) دماغ تي ڏک لڳڻ جا بد اثر . (۱۳) سرسام (۱۴) ذيا بيطنس (۱۵) - ڪچڙن لاهڻ شرط خارش . (۱۶) بهام ۾ جلدي تڪليفون وري پيدا ٿين .

خاص علامتون - گهميل مند ۽ هوسل وارين جڳهن ۾ تڪليف وٺي - ٻونءَ ۽ بلغم سائيرا - ڪي ٻاسي ٿي سمهڻ سبب تڪليف وٺي - زبان تي سائيرو يا پورو گندو ته .

زيادتي - برسات، سرد مند ۽ گهميل جاين ۾ - ڪهي ٻاسي ٿي سمهڻ سان .
ڪهي - خشڪ مند ۽ کلي هوا ۾ - لاشتي ڪالچوءَ - مرڪت ۽ محنت سان .

هم اثر هوميوپيٽڪ دوائون - ريوم - ڪلڪيريا ڪارب .
معاون - آرسينڪ الم - ٿوجا - (نيٽرم سلف، پراڻي اوليا ڪالچوءَ بهتر ڪم ڪري ٿي) .
طاقت - ۳۵-۶۵-۳۰۰ ۽ بلند .

سليشيا (سليڪا واري يا چقمق پٿر)

SILICEA

(۱) پوءِ تي هن دوا جو خاص عمل آهي . چاهي
 اها نرم گوشت ۾ يا سڪم هجي . سليشيا
 جون ننڍيون طاقتون پوءِ (گند) باهر ڪڍنديون ۽
 بلند طاقتون انکي خشڪ ڪنديون آهن . (۲) مريض
 کي معمولي زخم ۽ رهڙ ۾ پوءِ پئجي وڃي . زخم مراحلا
 ٿي وڃن مگر درست نه ٿين . (۳) مريض کي سردي
 گهڻي ٿئي - گرميءَ ۽ ڪپڙن ويڙهڻ سان آرام - جراثيم
 فريزي گهٽ هجي - ورزش ڪرڻ سان به گرم نه ٿئي .
 (۴) مريض ، مٿي کي دوريءَ طرح ويڙهي ڇڏي . (۵)
 مٿي ۽ پيرن تي گهڻو پگهر - پيرن جو پگهر بدبودار
 هجي . (۶) اڪثر مريض ، پيرن جي پگهر ڊيڄي وڃي
 سان پيدا ٿين . (۷) پيرن جي آڱرين جي وچين جاءِ
 ڪڇي هجي ۽ ڳرندي رهي . (۸) ننهن تي سفيد داغ .
 (۹) ٻار - ڏهرا ، کاڌو هضم نه ڪري سگهن ۽ سڪندا
 رهن . (۱۰) ٻار هٽائڻي مزاج جا هجن - سندن مٿو ۽ پيٽ
 وڏو - تارون کليل - مٿي جا هڏا الڳ ۽ کوڏا ڪمزور
 ان سبب آسانيءَ سان گهمي نه سگهن . (۱۱) ڏلندن

ڄمڻ وقت ۽ گرم موسم ۾ پلستلا والگر رنگارنگي دست
اچن مگر پلستلا ڪم نه ڪري ۽ ٻار سڪندو وڃي .
(۱۲) عجيب قسم جي قبضي - ٻاھانو لڙم مگر مريض
ڪمزوريءَ سبب خارج ڪري نه سگهي . ٻاھانو زور
ڏيڻ سان ڏرا ٻاهر اچي ، وري اندر هليو وڃي .
(۱۳) لثمين ڇنڊ تي علامتون تيز ٿين . مثلاً لثمين ڇنڊ
وقت مرگهيءَ جا دورا ٿين . (۱۴) مٿي جو سور - ڪنڌ
جي ٻوٽين حصي کان شروع ٿي ، مٿي ڏي ڇوڙ هوندو
وڃي . (۱۵) مائا جي لکن جا بد اثر . (۱۶) پٿر
ڪٽيندڙن جون تڪليفون خصوصاً دم . (۱۷) بدن مان
مچي ۽ جو ڪندو ، سٺي ، هڏي جو ٽڪرو ٻاهر
ڪڍي ٿي .

خاص علامتون - ٻونءَ تي عمل - پيرن جو سڃڻ
بدبودار پگهر - مٿي کي سرد هوا سان تڪليف ۽
ويڙهڻ سان آرام .

زيان ڏيڻ - لثمين ڇنڊ وقت - ڇوڏهينءَ رات وهنجڻ -
سردِي - ٿڌي هوا ، مرڪت ۽ گوڙ سان .
ڪهي - گرمي - ٽاڪور - سٺو ۽ گرم ٻاٽيءَ سان
وهنجڻ سبب .

معاون - نوجا - پلستلا - هيچر سلفر - فاسفورس -
لائڪو پوليمر .

مصلح - ڪمفر - هيچر سلفر (سليشيا ڪالچور هيچر سلفر،
لائڪو پوليمر ۽ سيميپا ڏيڻ بهتر آهن).

مخالف - مريورس سال - لڪس موسڪيٽا .

هم اثر هو ميون پيٽڪ نواڻون - پلستلا - مريورس .

طاقت - ۶ - ۳۰ - ۲۰۰ - (ڪنگي ۴) ۳۰ ۽ بلند -
(ٻارن جي مرگهي) ۲۰۰ -

حصو پنڄون

علاج الامراض

اپنڊيسائٽس (ورم زائده اعور)

APPENDICITIS

آئس ٽيلڪس ۳X- هيءَ دوا هن تڪليف لاءِ
موجب آهي. سڀ کان اول هيءَ دوا ڏجي. ڊاڪٽر
ڪلارڪ هن جي تعريف ڪري ٿو.

بيلادونا ۳۰- بيمار درد واري پاسي تي ليٽڻ پسند
ڪري ۽ ماٺ ۾ پيو هجي. مرڪم سان تڪليف ۾
اضافو درد واري هنڌ کي هٿ به لائي نه سگهجي
مریض ئي قبض هجي.

مرڪيورس سال ۳۰- رات جو درد پگهر ۽ ٻيون
علامتون وڌن.

براڊي اوڌيا ۳۰- مريض سڄي پاسي ئي لهڻي-
چپ چاپ پيو هجي ۽ کيس قبض هجي.

رسٽاڪس ۲۰- مريض کي سڄي پاسي آرامي-
هر هر پاسا پيو مٽائي.

سوراٽينم ۲۰۰- تڪليف جو حملو بار بار ٿئي.
نوٽ:- هن مرض ۾ اڪثر بيلادونا ۳۰ ۽ مرڪيورس
سالو ۲۰ واري سان ڏيڻ ڪري فائدو ٿئي ٿو. انڪانسوا
زيتون جو تيل بيمار ۽ الجھي ايندڙ ڪرڻ نهايت
مفيد آهي.

ڊاڊوڪيسڪ ۾ فيرم فاس ۶X ۽ ڪالي ميور ۶X مفيد آهن. راري سان يا ملائي ڏجن.

اٿرڙ-گـ

PARALYSIS

ايڊوڪائيٽ ۶-۳۰ هر قسم جي فالج جي ۽ اڪثر ڪاءيناب آهي سرد خشڪ هوا لڳڻ سان فالج جو ٿيڻ ظاهر ملايتون آهن.

اوپيم ۳۰-۲۰۰ پاخاله ۽ پيشاب جي رڪاوٽ - پوڙهن جو مرض.

رسڊاڪس ۳۰ گرم سرد ٿيڻ، پاڻيءَ ۾ ٻڌڻ، آلي زهرن تي ويهڻ يا سنڌن جي سور جي تڪليف کانپوءِ اڌ رنگ ٿئي.

ڪاسٽيڪم ۳۰ سڄي طرف چاهري جو لقو هجي. انڪاسواءِ زبان، مثالي، لقو ۽ ٺڙيءَ جي اڌ رنگ لاءِ پڻ مفيد آهي. سردِي لڳڻ سان تڪليف وڌي.

ليڪسس ۳۰ ڪهي طرف جي اڌ رنگ لاءِ مفيد آهي. ننڊ ۽ زورن ڏيڻ سان تڪليف وڌي.

هيملسيهيم ۳۰ اعصاب مفلوج ٿيڻ طاقت جو هٿ هٿم ٿي وڃي، هٿ پير ۽ سڄو بدن ٽڪي، بيمار سست ۽ بيحوشيءَ ۾ هجي. ٻارن جي اڌ رنگ ۽ اڪثر استعمال ڪئي وڃي ٿي.

پلايم ۳۰- اڌ رنگ وارا عضوا سڪندا وڃن
انجي خاص علامت آهي. سخت قبضي ۽ ڪمزوري
گهڻي ٿيندي آهي.

ٿوڄا ۳۰ ڪنهن به قسم جي انجيكشن لڳڻ
سبب فالج ٿي پوي.

نوٽ:- جيڪڏهن ڪنهن به دوا جون خاص علامتون
نه ملن ٿا، جيلسيمير ۳۰ ۽ ڪالي فاس ۳۰ واري واري سان
ڏيڻ مفيد آهن. اڌ رنگ جي قبضي لاءِ اگنيشيا
قبضي ۽ ڪوليئيندي.

ڊايوڪسيم ۾ ڪالي فاس ۽ ميگنيشيا-فاس
استعمال ڪرائجن.

اڌ مٿي جو سور

HEMI CRANIA

سينڊونيفر يا ۳۰ يا بلند سڄي پاسي ۾ اڌ مٿي
جو سور جو سڄ اڀر سان شروع ٿئي.

اسپائڊجيليا ۳۰ يا بلند ڪهي پاسي ۾ اڌ مٿي
جو سور، جو سڄ سان گڏ وڌي يا گهٽ ٿئي.

ڪالها ۳۰ يا بلند: سڄي پاسي ۾ اڌ مٿي جو
سور جو منجهند وقت سخت زياده ٿئي.

سڊيم ۳۰ يا بلند:- جڏهن مٿي جو سور سڄ

اڀرڻ سان شروع ٿئي ۽ سڄ لوهڻ سان ختم ٿئي وڃي
مگر آهسته شروع ٿئي ۽ آهسته ختم ٿئي.
سور ۱۰ بجي صبح کان شروع ٿئي.
ڊاڊوڪيڊ ۳۰ - ليٽرم ۳۰ ۽ ۲۰۰ :- مٿي جو
سور ٽهين بجي صبح کان شروع ٿئي ۲-۳ بجي
شدید ٿئي.

ارڙي

MEASLES

فيڊرم فانس X ۶ يا ۳۰ - شروع کان پڇاڙي
ٽائين بطور روز مره دوا جي استعمال ڪجي.
جھلسيهيم ۳۰ - نه-م بيهوشي ۽ واري حالت ۾
مفيد آهي.
ڊيلاڊونا ۳۰ سخت بخار، مٿو گرم ۽ پير ٿڌا هجن،
بيمار بڪواس ڪري.
ڊرائي اونيا ۳۰ - داڻا ڀوري ۽ طرح نه نڪرن، ڊهجي
وڃن. سيني ۾ سور ۽ کنگهه هجي.
پلسٽلا ۳۰ - ارڙي ۽ جي بچاء لاء استعمال ڪرائجي
صبح، شام هوراڪ ڏجي.
يوڊرڊيزيا ۳۰ - اکيون سڄيل، ڳاڙهيون هجن ۽
اکين مان خراشدار ماڻي وهي.

آرسينڪ البم ۳۰. ڪاري ارڙيءَ ۾، بي آرامي،
 بهاس گهڻي ۽ سخت ڪمزوري هجي ته مفيد آهي.
 بايوڪيميٽ ۾. فيرم فاس ۶X ۽ ڪالي ميور ۶X
 هموزن ررزائو ٿي چار ۵. راکون ڏيڻ مفيد آهن. داڻا
 دهر سان لکرن يا دڀجي وڃن ته ڪالي سلف ۶X به
 ان ۾ ملائجي.

اکين جون بيماريون

DISEASES OF EYES

ايڪونائيٽ ۶-۳۰. اک تي سوچ، ڳاڙهاڻ گهڻي
 ۽ بگاڙ هجي. اکين ۾ ڪا شيءِ پئجي وڃي.
 بيلابوڏا ۳۰. اکيون ڳاڙهيون، اکين ۽ مٿي ۾ سخت
 سور، اکين مان پاڻي نه وهي. بيمار کي ڪوڙ ۽ روشني
 پسند نه ٿئي، هڪ جون به شيون نظر اچن.

هيپير سلفر ۳۰. تنري ۾ زهر هجي. اکين مان تيز
 پاڻي زياده وهي، چهر لڳي پون.

روٽا ۳۰-۲۰۰. دماغ جي زياده محنت ۽ اکين کان
 زياده ڪم وٺڻ کان نظر جي ڪمزوري ۾ مثلاً سلائي،
 پرت ڀرڻ وغيره. سلائيءَ وارن سڪولن جي طالبات لاءِ
 مفيد آهي.

يوفرڊيزيا X ۳-۳۰. اکين مان ڪوڙو ۽ تيز پاڻي
 وهي، چهرن جا ڪنارا سرخ ۽ سهيل هجن. هر هر لڪ

صاف ڪرڻ جي ضرورت هئي. بيمار روشنائي برداشت نه ڪري.

آرنڪا ۳۰. ذڪ لڳڻ سبب اکين ۾ سور يا ڪا به آڪليف پيدا نٿي.

ارڇمڪم نائڪم - ۳۰-۲۰۰ اکين ۾ ڏيرين ۾ لاء مفيد آهي. گوڙو وقت استعمال ڪجي.

اڀيڪا Q. مان ۸-۱۰ ڦڙا هڪ آئونڊس ڊسٽلڊ واٽر ۾ ملائي روزانو ٽي چار ڀيرا اکين ۾ وجهجن، ڏيرين لاء نهايت مفيد خارجي علاج آهي.

ڪيماڊس اسڪاٽيوا X-۱-۳. اکين ۾ قلبي دٻڻ لاء مفيد آهي. اها دوا ڪرائيجي ۽ يوڊريزا جو لوشن ٺاهي روزانو ٻئي دفعا اکيون ڏوڏجن.

پوريڪس ۳۰. اکين ۾ وارن ڄمڻ لاء مفيد آهي، روزانو چار ڀيرا ڪافي وقت ڪرائيجي.

ڪيپريڊا فلور X ۶. موٽشي پاڻي ۾ لاء ڪرائيجي مفيد آهي.

سيڊروڊيا مارگهيا Q. انجو لوشن ٺاهي، ۲-۲ ڦڙا روزانو ٽي دفعا اکين ۾ وجهجي. موٽشي پاڻي ۾ لاء نهايت مفيد آهي. گوڙو وقت استعمال ڪجي.

نيٽورم ميور. اکين مان پاڻي وهڻ ۽ درد لاء مفيد آهي.

ٻايوڪيڪس ۾ - فيرم فاس X ۶، ۽ ڪالي ميور
X ۶ - اکين اٿڻ ۽ ڏيرين پوڻ لاء مفيد آهن. فقط
ڪالي ميور هر طاقت ۾ ڏيرين پوڻ لاء اڪبر آهي.

الٽي ۽ اوڪارا

VOMITING

ايٿوزا ۶، ۳۰ - ننڍن ٻارن ۾ کير جي الٽي ۽ ان
کڏ ڪمزوري هجي.

اپيڪاڪس ۶، ۳۰ - عام طرح ننڍن خواجاء وڏن جي
تڪليف لاء مفيد آهي.

ويوٽورم البم ۳۰ - تمام گھڻي قيء ۽ تمام گھڻا
دست پيشي کڏ هجن. ڪارا لاء نهايت مفيد آهي.

ڪليڪيريا ڪارب ۳۰ - کٽي پوء واري الٽي جا
ٻار کير پيش ڪلپوء فوراً قيء ڪري ڪڍي.

فاسفورس ۳۰ - ٿڌي پاڻي پيش ڪري گھڻي خواهش
مگر پاڻي جڏهن معدي ۾ وڃي ته گرم ٿيڻ کانپوء
الٽي اچي.

پلسٽلا ۳۰ - سڻهن کانن کان سبب ٿئي.

آرنيڪا ۳۰، ۲۰۰ - ڏک لکڻ سبب ٿئي ۽ اچي.

هيماهياس X ۲ - ڪاري رنگ جي رت سڻت
ٻڌارن ۾ اچي.

ايڪاڻا انڊيڪا Q, X ۱ سلو جي مريضن ۽
هڪ ڪنگو، سان گڏ ڪولي ڦي ۽ اچي.
ڊايوڪيٽ ۾ - ڪولي ڦي ۽ لاء فيرم فاس X ۶ ۽
عام ڦي ۽ لاء فيرم فاس ۽ ڪاڪيڙيا فاس ملائي ڏجن.

آنڙي

STYE

پلسٽلا ۳۰ - هر قسم جي آنڙي ۽ لاء هڪ مڇرب
دوا آهي. ايڪونائيم ۽ هي ۽ واري سان ڏيڍ نهايت مفيد
آهي. اسٽيفيسيجريڊا ۳۰ - پلسٽلا فيل ٿيڻ کانپوءِ هي
دوا ڏجي.

هپيڊو سلفر ۳۰ - اگر خون خراب ٿي ويو هجي ۽
ٻار ٻار ڏاڍا لڪن ۽ الهن ۾ درد ڪوٺو هجي.
سليمشيا X ۶ - پڪو واري آنڙي ۽ لاء مفيد آهي.
ڊايوڪيٽ ۾ - ابتدا ۾ فيرم فاس X ۶ ۽ ڪالي
مور X ۶ مفيد آهي.

انفلوئنزا

INFLUENZA

انفلوئنزيم ۳۰ - مرض جي بچاء لاء ڪم آڻي.
ايڪونائيم ۶-۳۰ مرض جي شروعات ۾ ڏجي،
معمولي بڪار ۽ چڪون اچن.

جیلسیمیم ۳۰ - بیحد جسمانی کمزوری، لرز،
بخار ۽ اڃ ڪانه هجي.

آرسینڪ البم ۳۰ - بي آرامي، بار بار بیاس ۽
بیحد کمزوري هجي.

برائي اونيڊا ۳۰ ۽ فاسفورس ۳۰ - واري واري
سان ڏجن. جڏهن نمونيا جون علامتون ظاهر ٿين.
نوٽ:- آرسینڪ البم ۳۰ يا انفلوئنزيم - جي هڪ
خوراڪ صبح جو بچاء طور ڏجي.

بايوکيه ڪم - فيرم فاس ۱۰ - گرین - کالي میور
۱۰ - گرین نیترم سلف ۱۵ گرین نیترم میور ۵ - گرین -
الهن مان ڇهه خوراڪون ٺاهي ڏجن. نیترسلف ۶X -
نقطہ نہ نہایت اکسیر آهي.

آواز ویوڃي وڃڻ

HOARSENESS

آرنیکا ۳۰ - زیادہ آواز استعمال ڪرڻ سان
آواز ویوڃي وڃي.

کاسٽیکم ۳۰ - ٿڌ لڳڻ یا نزلہ زڪام یا موسم
جي تبدیل کان آواز یکدم بند ٿي وڃي. هيءَ دوا
لیڪچرارن ۽ ڳائيندڙن جي آواز ویوڃي وڃڻ لاءِ مفید
آهي. سلفر ۳۰ ڏئي پوءِ هيءَ دوا ڏجي.

ڪارپوريج ۳۰ - شام جو ٽڌ لڳڻ ڪري آواز
ويهي وڃي.

اپيڪا ۳۰ - آواز بلڪل ويهي وڃي ۽ ٻڌڻ
خوراڪن ڏيڻ سان صاف ٿي ويندو.

فيورم فاس ۳۰ - ٿڌي ۽ جي سوچ ۽ سور سبب
آواز ڳورو ٿي پوي.

هروڊورس سال ۳۰ - ۽ بيلادونا ۳۰ - برف ۽
ڪٽاڻ ڪثرت سان کائڻ ڪري آواز ويهي وڃي.

فيورم فاس، ڪالي ميور ۽ ڪالي سلف ملائي
ڏيڻ به مفيد آهي.

بايوڪهڪ - ۴ ڪالي ميور ۶۵ - هن مرض
لاءِ مفيد آهي. زبان سفيد هجي.

باد گولو (هسٽريا)

HYSTERIA

اگڏيشيا ۳۰ - هيءَ دوا هن مرض لاءِ مفيد آهي.
ٿڌا ساه ڪڍڻ - ٿڌي ۽ گولي جو اڪڻ ٻيٽ ۽
پرڻي. مريض ڪڏهن کلي ڪڏهن روئي.

ايسا فوٽيڊا ۶ - ۳۰ - ٻيٽ هوا سان ڀريل
هجي. گولو معدي مان اٿي ٿڌي ڏانهن وڃي ۽ ساه
ڪڍڻ ۽ تڪليف ٿئي. مريض لڳا تار گهندي رهي ته

کولو هيٺ لهي.

ماسکس ۳-۲۰- دوري سان بهوشي ۱۵ ٽي ۱۵

۱۵ منتن کانپوء ڏجي ته دورو ختم ٿئي.

پلسٽلا ۳۰- حيض بند، موٽي خوبصورت عورت،

لرم مزاج ڪڏهن روئي ته ڪڏهن کلي.

بايوڪيمڪ ۲- کالي فاس ۶X، ۳۰X هس

مرض لاء پهرين نمبر دوا آهي. جيڪڏهن ڪنهن دوا

جون علامتون نه هجن ته هي دوا استعمال ڪرائجي.

باد فرنگ

SYPHILIS

مريڪيورس سال ۳۰- ۽ بلند ٿين ۲ ساڙو ۲

سوچ هجي ۽ انهن مان بدبو دار مواد نڪري. زبان

۽ وات ۲ ٻاٽي، پگهر ۽ ٻياس گهڻي. سخت سور سبب

مرض رات جو نٿو ڪري نه سگهي.

آرسينڪ آلبم ۳۰ ۽ بلند - ڳرندڙ ۽ وڏندڙ

ڦٽ. جي ٻاه والگر ٻيا جلن سرديءَ ۲ تڪليف، گرمي ۲

۲ آرام.

کالي آيوڊائيڊ ۳۰ ۽ بلند. هي ۲ هن مرض

جي ٽئين درجي جي دوا آهي هڏين جي تڪليف ۲

ٻاري جي خراب اثرن کي دور ڪري ٿي. گرمي ۲ ۲

تکليف زياده.

هيپو سلفو ۳۰ ۽ بلند. ڦٽ نوايس پر حس هجن.
ڪوڙي ۽ هوا لڳڻ سان ڏکڻ. سردي ۽ ۾ تکليف
زياده. هي ۽ دوا ٻاري جي خراب اثر کي وڃائي ٿي.
ٽائڊوڪ ايسڊ ۳۰ ۽ بلند. هي ۽ دوا ٻاري جي
خراب اثرن ۽ باد رنگ لاءِ مفيد آهي. مريض جي
پيشاب ۾ ڪوڙي جي پيشاب جهڙي بوءِ هجي. وار
ڪرڻ ۽ مرڪيورس سال ڪاٺ سان نقصان ٿيو هجي.
آرم ميٽليڪم ۳۰ ۽ بلند. لڪ جي هڏين
جو ڳرڻ، مريض کي هر وقت خود ڪشي ۽ جو خيال
دامنگهر رهي.

سفالينم ۲۰۰ - هن دوا جي هڪ خوراڪ هفتي
بعد ڏجي. وات، لڪ ۽ مخصوص عضون جي ڦٽڻ لاءِ
مفيد آهي.

بايوڪيمڪ ۽ - ڪالي ميور ٻوٽر آهي. بهار
هجي ته ان سان گڏ ڦيرم فاس به ڏجي.

باز ۽ سٺڻ

BURN ۽ SCALDS.

ڪينٽرس - ۶ يا ۳۰. مدر ٽنڪچر مان لوشن
ٺاهي ان مان مليل جو ڪوڙو ٻوڙي سڙيل هنڌ تي

رڪندو اچي ڪاٺ لاء ڪينٽرس ۶ يا ۲۰ ڏجي.
 ۷ آر سيلڊ اليم ۳۰ - جيڪڏهن ڪينٽرس کان
 ساڙو گهٽ نه ٿئي ته هيءَ دوا کارائجي.
 ۱۰ ايڪونائيت ۳۰ - سڙڻ کان پوءِ بخار ٿي پوي
 ته هيءَ دوا ڏجي.
 ڪاسٽيڪم ۳۰ - جيڪڏهن ڀاڱا سڙيل وقت
 ٻيهر پيدا ٿين ته هيءَ دوا ڪم آڻجي.
 ۱۱ هيپروسلفو ۳۰ - جڏهن سڙيل زخمن ۾ پونءِ پوي
 ۽ زخمر بدبو ڪن ته مفيد آهي.
 ڊاڍو ڪيمڪ جو هيءَ مرڪب سڙڻ واري ڦوڪن
 تي رکڻ سان هڪدم فائدو ڪري ٿو.
 فيرم فاس - X ۱۲ - ڪالي ميور X ۳ - ڪالي سلف
 X ۳ - نيمٽرم ميور X ۳، نيمٽرم فاس X ۳ - هر هڪ
 دوا مان هڪ ڪٽين - هڪ آني پاڻيءَ ۾ حل ڪري
 پيئي پيائي رکندا -
 نوٽ:- چولي جو پاڻي، اسي جو تيل هموزن
 پاڻ ۾ ملائي مٿي ڏنن تي لڳائجي.

بمن جون ڊيماريون

MAMMARY GLANDS.

ٻراڻي اوني ۳۰ - بمن جي سورس جڏهن

حرکت سان تکليف وڌي وڃي.

بيلاب وڌا ۳۰ - ٻئي جي ڦرڙي، جڏهن سوچ سرخ
۽ ٻار درد هجي.

هيپو سلفر ۳۰ - جيڪڏهن ٻئي ۾ ڦرڙي ۽ جي
صورتح ظاهر ٿئي ۽ ان ۾ گند پئجي رهيو آهي. هٿ
لائڻ ناقابل برداشت هجي.

فالڊولیکا ۲۰ - جڏهن ٻن ۾ سوچ هجي ۽ گند
ٻوڙ جو شڪ هجي.

ڪونيم ۳۰ - ٻن تي لڪ لڪڻ تي
استعمال ڪجي.

فيرم فاس ۽ ڪليڪريا فلور - ٻن جي پڙهڻ
لاءِ مفيد آهن.

بايو ڪيمڪ ۲۰ - ڪليڪريا فلور ۶X - يا بلند
ٻن ۾ پٿر جوڙو سخت ورم هجي.

بد هاضمو

DYSPEPSIA

نڪس و اميڪا ۳۰ - کوٽي دماغي ڪم ڪرڻ،
جاڳڻ، کاڌي جي بد ٻرهيڙي ۽ مصالحدار شين کائڻ
۽ چاءُ وڌيڪ پيش.

آرسينڪم الڊم ۳۰ - ٿڌين شين يا ٻرن جي

۱ استعمال کان، ڪوئي تماڪ ڇڪڻ کان هيٺ ۾ ساڙو ٿئي.

لائڪو پوڊيم ۳۰ - هيٺ ۾ هوا دن کان هيٺ ۽ هيٺ پريل معلوم ٿئي ۽ هڪ گره ڪاٺ سان ٿي هيٺ ڀرجي وڃي.

ڊلسلا ۳۰ - سٽپ ۽ چرپي وارن کاڌن ڪاٺ سان بدهاضمو ٿئي.

چاٽا ۳۰ بدلي رطوبتن جي ڪوئي خارج ٿيڻ. سڄو هيٺ هميشه هوا سان پريل رهي.

ڪاربوويچ ۳۰ - هيٺ ۾ هوا دن کان مٿان ڪٽيون، خراب اوڳرائيون بدبو دار ريج خارج ٿئي.

بايو ڪهڪم ۾ - نيمر فاس - ڪالي ميمور - نيمر م سلف ۽ ڪالي سلف ملائي ڏجن.

بخار

FEVER

ايڪونائيٽ ۶ يا ۳۰ - هر قسم جي بخار جي شروع ۾ جيڪڏهن بي آراءِ ۽ موت جو خوف طاري هجي. جيلسيهيم ۳۰ - شروع کان ئي ڪمزوري ۽ نيم بوشي هجي.

آرسينڪم البم ۳۰ - مريض ڪمزور ۽ ٿورو ٿورو

ٻاڻي هر هر پيئي . پراڻو بھار .
 فيرم فاس ۳۰ - جيڪڏهن ڪنهن به دڙ
 جون نماليون ظاهر نه هجن .
 بيلابوڏا ۶ يا ۳۰ - مٿو گرم ۽ پير ٿڌا هجن .
 پراڻي اوڻيا ۳۰ - هڪڙيءَ کان پياس ڪوئي
 قبضي هجي . مريض هرڪم پسند نه ڪري .
 رساڪس ۳۰ - گرم سرد يا بارش ۾ بسڻ سان
 بھار ٿئي ساري بدن مخصوصا ڇيلهه ۾ درد هجي .
 پلسٽلا ۳۰ - شام جو ۴ - ۵ بجي بھار - وات
 هڪ مگر پياس نه هجي .
 بايوگيمڪ ۾ - اڃ ڪانه هجي ته - فيرم فاس -
 ڪالي ميور - ڪالي سلف ۽ ليٽرم سلف ملائي ڏجن .
 ۲ - اڃ هجي ته - فيرم فاس ، ڪالي ميور ، ليٽرم ميور
 ۽ ليٽرم سلف ملائي ، روزانو چار يا ڇهه ڪوراكون ڏجن .
 ۳ - بھار جي نوبت روڪڻ ۽ قبضيءَ لاءِ ڪالي
 ميور - ليٽرم ميور ۽ ليٽرم سلف ملائي ڏجن .

بواسير

PILES

نڪس واهڪا ۳۰ - گرم کاڌن ۽ گرم دوائن
 جي سبب کان . جيڪڏهن صبح جو هڪ ڪوراک

سفر ۳۰- ۽ رات جو هڪ عوراک لکس واميڪا
۳۰- جي ڏني وڃي ته اڪثر مفيد آهي.

ڪانسوڊيا ۳۰- حامله جو بواسير خولي قبضي ۽
هيله ۾ سور هجي.

ايلوز ۳۰- جيڪڏهن موڪا انگور جي ڇڪڻ والگر
ٻاهر نڪتل هجن- ساڙي ۽ خارش کي ٽڏي ٻاڻهي ۽
سان فرمست ٿئي. ريم لڪرڻ سان گڏ ٻاڻهالو به ٻاڻمرادو
نڪري وڃي.

فاسفورس ۳۰-۲۰۰- ٻاڻهالي ۾ هر ٻار ڇوڪيدار
سرخ رت جي ڌار اچي.

ڊوڊوڊائيم ۳۰- وٽر کان پوءِ بواسير جنهن ۾ مقعد
ٻاهر نڪري اچي.

لائيمڪوڊوڊيم ۳۰-۲۰۰- مقعد جي چوگرد خارش،

ويهن وقت موڪا درد ڪن، پيشاب ۾ رت اچي.

ايڪيولس هيپ ۽ هماهياس- جي مله ٺاهي
موڪن تي ساڙي ۽ سور لاءِ لڳائجي.

بايوڪيڪم- ڪلڪيڊيا فلور X ۲۰۰ هر هفتي يا

ڇوٿين ڏينهن ڏجي، خون ايندو هجي ته فريم فارس X ۲۰۰

ان سان واري واري سان ڏجي.

پاڻيور يا (مھارن مان گند اچڻ)

PYORRHOEA

مرڪيورس سال ۳۰-۲۰۰ يا بلند طاقت استعمال ڪجي. وات ۾ بد بو ۽ ٿڪ گھڻي هجي.

پلانٽيگو ميڊر Q-۳۰. مھارن کي مٽجي ۽ ڪارائجي

اسٽيفسگير يا ۳۰-۲۰۰. ڏند ڪارا ۽ کاڌل هجن.

باپوڪيه ۾- سليشيا X ۶- ڪلڪيريا فلور X ۶-

ڪلڪيريا سلف X ۲- همون ملائي روزانو ۳-۴

پيرا ڪارائجي بهترين مرڪب آهي.

نوٽ:- صبح جو سوير ۽ رات جو سمون مهل شوگر

آف ملڪ ڏندن ۽ مھارن تي مهڻ بلڪل مفيد آهي.

گوشت کائڻ ٽرڪ ڪجي.

پڇو ٻاهر ڪرڻ

PROLAPSUS ANI

اگنیشيا ۳۰- ڪاڪوس ڪالچو پڇو ٻاهر ڪري.

مريض عصبي مزاج ۽ چيڙاڪ طبع هجي.

ڊوبوفاگلم ۳۰- هر ٻاھالي ڪالچو پڇو ٺڪري ۽

ايلي رنگ جا دست هجن.

مرڪيورس سال ۳۰- نمون سان پڇو ٺڪري.

ڪاڪوس ڪرڻ جي مستقل حاجت (جيڪڏهن رت
 ڪوٺو ۽ لڀا گهٽ هجن ته مرڪ ڪار ۳۰ ڏجي.
نڪس واهيڪا ۳۰ - دائمي قبضي ۽ ٻچو نڪري،
 ڪاڪوس وقت زياده زور لڳائڻو پوي. ٻچو ڪاڪوس
 کانپوءِ نڪري خصوصاً صبح جي وقت.
ههورائڊڪ ايسڊ ۳۰ - پيشاب ڌرت وقت
 ٻچو نڪري.

لائڪوڊونڊيم ۳۰ - عام دوائن جي استعمال
 ڪرائڻ سان جيڪڏهن فائدو نه ٿئي ته هن دوا کي
 ڪم آڻجي.

بایوسڪيه S ۾ - ڪلڪير يا فلور X ۶ - ڪلڪير يا فاس
 X ۲ - ۽ نيرم فاس X ۶ - هموزن ملائي ڪارائڻ مفيد
 آهي. يا رڳو ڪلڪير يا فلور X ۶ - مان ۵ گرامن
 ڏينهن ۾ چار ڀيرا ڪارائڻ به فائديمند آهي.

پرميل

GONORRHOEA

ايڪوفايٽ ۶ يا ۳۰ - شروعات ۾ جيئن جو تڪليف
 محسوس ٿئي خوف ۽ پريشاني هجي.
ڪينابس سڏاڳوا ۳۰ - سي - اير - سخت نه - و
 هجي. آلت کي ڪٽڙو لڳڻ ۾ سمهي نه سگهجي.

هرڪي ورس ڪار ۳۰ سي - ايم - مٿين دوا ڏيڻ
 کانپوءِ به ساڙو هجي، ڪند- گهاٽو ۽ سبز اچي.
 ڪيلٽرس ۳۰ - پيشاب ۾ ساڙو ۽ قطرو- قطرو
 پيشاب ٿي اچي.
 ڊلسڪلا ۲۰۰ يا ۱۰۰۰ - فقط ڪ خوراڪ ڏجي- ٿڪي
 رنگ جو گهاٽو مواد نڪرندو هجي- ساڙو نه هجي.
 سلفر ۳۰ - پراڻي پرميل- هٿن پيرن ۽ پيشاب جي
 نالي ۽ ۾ ساڙو هجي.

هرڪ سال ۳۰ - جيڪڏهن بادرنگ جو معدو هجي
 ۽ مواد - ائي رنگ جو ڏکري.
 ڊنٽرم سلف ۳X يا ۶X - روزانو چار دفعا ۽ آڻجا ۳.
 روزانو هڪ دفعو ڏيڻ مفيد آهي.
 بايوڪيمڪ ۾ - فيرم فاس ۶X - ڪالي ميور ۶X
 ميڪليشيا فاس ۶X - هموزن ملائي ڪارائتو مفيد آهي.

پيٽ جا ڪيڙاڻ

WORMS

ساڳا ۳۰ - هن مرض جي خاص دوا آهي، ٻار ڏک
 هٿي، لٽڻ ۾ ٿلڻ ڪرڻي ۽ سندس واس مان پاڻي
 وهي، کيس بک، پيٽ جو سور ۽ قبضي هجي.
 ڪاڪيريا ڪارٻ ۳۰ - ٻار مٿي کائيندو هجي.

رھڻ ھو ۽ ٻيو ٻي

ٿلھو ۽ ڦٽڻ ھجي، سندس مٿي تي ٻڪور ڪھڙو ۽ دستن
۾ کڻي ٻوڙ ھجي.

سٽيئم ۳۰- ٻار کي ٻيٽ ۾ سوڙ ھجي ۽ ٻار ٻيٽ
۾ ليٽڻ پسند ڪري.

ڪالي ھيڊ ۽ ڏيڙم فاس. ملائي ڏيڻ ۾ مفيد آهن.
ٻايو ڪيڪس ۾- ليٽرم فاس X ۶- ۳۰- کڻي ٻوڙ
وارا ۽ ٻيلي رنگ جا دستا بيمار کي ھجن.

پيشاب جو بند ٿيڻ

RETENTION OF URINE

ايڪونڊائٽ ۳۰- تڙي نئين چاول ٻار جو پيشاب
بند ٿي وڃي. خوف کان پيشاب جي بندش.
ڪاسٽيڪم ۳۰- آڀرڻ سان وڻم کان ٻوڙ عورت
جو پيشاب بند ٿي وڃي.

ڪيٽھفرو ۳۰- سردي لڳڻ سبب پيشاب، بند ٿئي. ٻه
ڦڙا کنڊ ۾ ملائي ڏجن.

نڪس واميڪا ۳۰- گرم دوائن جي استعمال سان
پيشاب جي بندش ٿئي.

اگنيشيا ۳۰- بادگولي سبب پيشاب جي بندش ٿئي.

آرنڪا ۳۰- ٿڪ لڳڻ سبب پيشاب بند ٿئي.
ڏيڙم فاس ۳۰- سخت ٻڪارن ۾ پيشاب بند ٿي وڃي.

سافر ۳۰- هڪ ئي خوراڪ پيشاب جاري ڪندي
مجرب آهي.
بايوڪيمڪس ۾- نيرم فاس، ميگنيشيم فاس، نيٽرم فاس
ملائي ڏجن.

پيشاب ۾ رت اچڻ.

HEAMATURIA

آرٿيڪا-۳۰- چوٽ لڳڻ سبب پيشاب ۾ رت اچي.
ٿيوريديميٽيڪا-۳۰-۶- پيشاب سان رت مليل هجي.
پيشاب جو رنگ، دونهي جهڙو ڪارسرو هجي. پيشاب
ڪرڻ وقت سور ٿئي.
ايسڊ نائٽرڪ-۳۰-۲۰۰ پيشاب سرخ، همون وارو ۽
گهاٽو، خون نه ڄمي.

هلي فوليم Q- پيشاب ۾ سرخ ۽ ڇهڪدار رت اچي.
هيما هيلس Q- پيشاب ۾ ڪارو رت اچي.
ڪينٽرس-۳۰- پيشاب سوڙه ۽ ساڙي سان گڏ ٿڌو
ٿڌو ٿي اچي.

نوٽ- رت مڱائي کان اچي ته مريض جي بيم
جي هيٺين حصي ۾ سور هوندو. رت بڪين کان اچي
نه ڇيلو، ۾ سخت سور هوندو پيشاب جي ناليءَ کان
اچي نه خالص رت هوندو، پيشاب سان مليل نه هوندو.

پيشاب پر ساڙو

BURNING OF URINE

کيلټرس ۳۰ :- پيشاب کړخ وقت ساڙو ۽ سور
ټټي، پيشاب جي بار بار حاجت هجي.
مړکيورس کار :- ۳۰ ساڙو گهټ مگر سور
سخت ټټي، پيشاب ټټو ټټو اچي ۽ انډر ايلميومن ډکري
ډکس واهيکا :- گرم دوائن، شراب ۽ چاء پيشاب
سان، پيشاب پر ساڙو ټټي. پيشاب جي تکليف
سان، گڏ اڻاڻائي جي بار بار ۽ نا مکمل حاجت هجي.
پروټين جي پيشابي تکليف لاء به نهايت مفيد آهي.
بيلاډونا ۳۰ عصبي تکليف سبب پيشاب جي
رکاوت ۽ درد هجي.

چمڙي ۽ جون بيماريون

SKIN DISEASES.

سلفر ۳۰ - خشک ڄارش - بدن کورو، وهنجڻ کان
نفرت، رات جو بستري جي گرمي ۽ سبب ڄارش
زياده ٿئي.
آرسينڪ البم ۳۰ پراڻي تکليف هجي، گرمي ۽
آرام ۽ سرهڻي ۽ تکليف زياده.
ڪروڊننگ ۳۰ ڄارش ۽ سڄي بدن ٿئي به هجي
پر خاص عضون تي گهڻي هجي.

گريفاڊيمس ۳۰ ڄارش وقت، بدن مان لڳ لڳ
دار شي ۽ لڪري، تڪليف مٿي ۾، ڪنن جي پويان
۽ آڱرين جي اڇر هجي.

رسٽاڪس ۳۰ بدن تي ڦوڪڻا هجن، جن مان
هاڻي وهي ۽ انهن ۾ ساڙ ۽ ڄارش هجي.

پٽرووليم ۳۰ سياري ۾ پيدا ٿيندڙ جلدي امراض
لاءِ نوانس مفيد آهي.

ٽوڊا ۳۰ مڃامن جي هاڪي استعمال: ڪرڻ بعد
منهن تي ڄارش ٿي پوي.

باڊڪيم ۾ ڪالي ميور ۶X، ڪالي سلف ۶X،
ليٽرم ميور ۶X، ليٽرم سلف ۶X ۽ ڪلڪيريا سلف ۶X
هموڻ ملائي ذيق مفيد آهي.

چمڙي ۽ جا ڳوڙها

TUMERS

ڪونيم ۳۰ يا بلڊ-هي ۽ آهن ڳوڙهن ۽ قدودن
لاءِ مفيد آهي. جي پٿر جهڙا سخت هجن. انهن ۾
ڪڏهن رات جو سور هجي. ڏکڻ لڳ سبب ڳوڙهن
لاءِ به هي دوا مفيد آهي.

ڦاڏيوليڪا ۳۰ هي دوا چاڻي ۽ بيمن تي ڳڙن
لڪرڻ لاءِ مفيد آهي. ڪجهه عرصو دوا ڪرائجي.

بايوڪيمڪ ۾ ڪلڪير يا فلور $4X$ بلند طاقت - هيءَ
دوا پتر جهڙن سخت ڳوڙهن لاءِ مفيد آهي. خاص طرح
چاٽيءَ تي نڪرن. هيءَ دوا شروعات ۾ ڏي ته انهن
مان سرطان (ڪينسر) نه ٿيندو.

چيلو جو سور

LUMBAGO

آرنڪا ۳۰ - ۽ فيرم فاس ۳۰ - واري واري سان
استعمال ڪرائجن ٻار ڪٽ ڪري چيلو ۾ سور پوڻ
لاءِ مفيد آهن.
رسٽاڪس ۳۰ - بارش ۾ مسڻ يا گرم سرد ٿيڻ
سبب چيلو ۾ سور پوي. ويهڻ ۾ سور زياده ۽ ڪوهڻ
ڦرڻ ۾ ڪوهڻ ٿئي.
برائي اوٽيا ۳۰ - ڪوهڻ ڦرڻ سان سخت سور ٿئي
۽ ڇپ ڇاپ ويهڻ سان آرام اچي.
بايوڪيمڪ ۾ - ڪلڪير يا فلور $4X$ ۽
ڪالي فاس $4X$ - چيلو جي سور لاءِ هي ٻئي دوائون
واري سان استعمال ڪرائجن.

جلندڙ

DROPSY

ايڊس هيلفيڪا ۳۰ سخت بخارن کان پوءِ هيءَ
(۲۶۱)

مرض ٿئي - بياس نه هجي پيشاب گهٽ اچي - اکين جي هيٺن ڇهرن تي سوڄ - بدن تي ڏنڊ - بدن ۾ سور ۽ گرمي ۽ ۾ تڪليف زباده ٿئي .

ڊيجيٽيلس ۳۰ دل جي خرابي ۽ سبب هيءُ مرض ٿئي . دل جي مرڪز تي قاعدي ، ڪو يا بند ٿيڻ تي پيشاب ڪارو ۽ گهٽ اچي .

آرسينڪ البم ۳۰ هيءُ هر قسم جي جلندڙ لاءِ مفيد آهي . دل هوا ۽ ٽٽڻ جي خرابي ۽ کان ٿئي . منهن ۽ اکين تي سوڄ ، بدن جي ڇمڙي ڇمڪندڙ ، مرض هر هر مگر ڍڪ پاڻي پيئي .

ايپوسائيٽل ڪيڊاٽل ۴ - سيني ۽ پيٽ جي جلندڙ لاءِ مفيد آهي - پيشاب ڪارو ۽ گهٽ اچي اچ ڪوٽي مگر پاڻي پيئڻ سان پيٽ ۾ سور يا ڦي ۽ معدي جو وسامو . دوا جا ڏهه ٽڙا پاڻي ۽ روزانو ٽي ڀيرا ڏجن .
ڊايوڪسيم ۶ - ليٽرم ميور ۽ ليٽرم سلف ملائي يا واري سان ڏجن .

جيوري جون بيماريون

LIVER AFFECTION

برائي اونيا ۳۰ - جگر ۾ درد مگر بيمار درد واري

طرف - هي سگهي .

رھبر ھوميو پيٽي

ھرڪه ورس سال ۳۰- ڪوٽو پگو-ر ۽ جيمري جون تڪليفون.

ڏکس واميڪا ۳۰- کاڌن ۽ دوائن جي بد درھيزين جي راب ٽيھن ۽ مريض ڇوڙاڪ ھجي.

ڀوڀ وفاقلم ۳۰- پرقالي علامتون جيري جي جاء ڪي ھر وقت مھيندو رھي صبح جو دست بغير درد جي.

لاڳيڪو ڀوڀيم ۳۰- جيري جون ڀراڻيون تڪليفون ٿورڙي ڪاٺ سان معدو بلڪل ڀريل معلوم ٿئي- ڇيلو ۽ جڳڪ رسو ڪنھن چڪي ٻڌو آھي.

ڪيموملا ۳۰- ننڍن ٻارن ۾ ڀرڻان ۽ ٻار جي طمع مختلف ھجي.

ٻايوڪيهڪ ۾- نيرم فاس، ڪالي ميورو ٽيٽرم سلف ورم جگر لاءِ ڏجن. ميڪنيشيا فاس ۽ ٽيٽرم سلف- درد جگر لاءِ مفيد آھن.

چڪي اچڻ (ٻار جو ڪ-رڻ)

ABORTION

ايڪونائٽ، ڪيموملا- جذبات مثلاً خوف يا ڪاوڙ سبب ٻار ڪري.

سفلوئم، ھرڪه ورس ڪار- آتشي ملاي سبب ٻار ڪري نه مفيد آھي.

آرليڪا ۳۰۔ ڏک لڳڻ يا ڪرڻ سبب اسقاط لاءِ.
(رهم مڙڻ ڪري ڪوڙو خون شروع ٿئي ۽ معمولي درد
ٿئي ته سنامولم مفيد آهي)

ملي فوليلم - بغير سورجي رت اچي ته مفيد آهي.
وائسي برنم آپولس Q. ۳۔ جن عورتن کي ٻار
ڪرڻ جي عادت ٿي وڃي ۽ پهرين شروعاتي مهينن ۾
اسقاط ٿيندو هجي ته هيءَ دوا مدرتدڪچر ۾ ۵ - ۵
ٽڙا هڪ آنولس ٻاڻي ۽ ۴ ملائي ڪلاڪ ڪلاڪ جي
وڌي سان ڏجي.

سڊاڱا ۳۰۔ ٽن مهينن واري ٻار ڪرڻ ۾ نمايان
دوا آهي جن عورتن کي ٽن مهينن ۾ ٻار ڪرڻ جي
عادت ٿي وڃي ته انهن کي پهرين شروع ڪرائجي.
خون ڪوڙو. ڇمڪندڙ، ٻاڙهو، ڪجهه ڄميل ۽ ڪجهه
ٻاڻي ۽ جوڙو هوندو آهي.

سمي سي فيوگا ۳۰۔ وائي سورن وارين عورتن
لاءِ پهريون نمبر دوا آهي.

ڪالوفائلم ۶۔ ۳۰۔ ڪوڙن دردن لاءِ بيهڪد مهرب
آهي، رهم جي ڪمزوري ۽ ٻار ڪرڻ ۾.

سيڪمل ڪار ۳۰۔ ڪمزور ۽ ڏيريون عورتن تي
جو اسقاط، ڪامل هوا جي خواهش، خون ڪارڙ ٻاڻي ۽
جوڙو هن جو استعمال شروع ڪرڻ کان ڪرائجي.

ٻايوڪيمڪ ۾ - ڪلڪم پافلور ۶X، فيرم فاس ۶X
۽ ڪالي فاس ۶X ملائي ڪلاڪ ڪلاڪ جي وقفي
سان ڏجن جڏهن فائدو ٿئي ته وقفو وڌائي.
ذوت ۲- ليٽرم فاس ۲۰۰X ٻار نه ٿيڻ (سٺي) لاءِ
مفيد آهي. ٻار اڳ ۾ هيض جي غرابي دور ڪڍي وڃي.
ذوت ۳- ليٽرم ميور ۲۰۰- ٻرڻ ڪنٽرول لاءِ مفيد
آهي. هيض ختم ٿيڻ بعد مسلسل ٽي ڏينهن ڪارائتي
روزانو هڪ غوراڱ ڏجي.

چن ۽ خصين ۾ درد

HERNIA

ڏکس واهيڪا ۳۰- ۲۰۰- هن دوا جو باقاعدي
استعمال ڪيو وڃي ته اڪثر مريض کي فائدو ٿئي ٿو
۽ آڀرڻ جي تڪليف کان بچي وڃن ٿا. هيءَ دوا
کڻي پاسي واري چن لاءِ مفيد آهي.
سلفر ۳۰- تجربو ڪيل دوائن سان هن دوا جو
استعمال به مفيد ٿئي ٿو.
لائڪو پوپيم ۲۰۰- سڄي پاسي واري حصي جي
چن لاءِ مفيد آهي.

پيلاس ڊريڊس ۳- ۳۰- کڻي پاسي واري حصي
جي چن لاءِ مفيد آهي. جڏهن سور ۽ سوڄ هجي ۽

ٿڌي هوا لڳڻ ۽ وهجڻ سان تڪليف زياده ٿئي.
آرنڪا ۳۰-۲۰۰- ڏک لڳڻ سبب چمن لاءِ
مفيد آهي.

ڪيريڪارب ۳۰- ٿلهن متارن ٻارن جي چمن
لاءِ مفيد آهي.

سليشيا ۳۰- ڪمزور ٻارن جي چمن لاءِ مفيد آهي.
ڪيريڪافاس X ۶- ۳۰- ڪهي طرف واري چمن
لاءِ مفيد آهي.

بايوڪيمڪ ۳۰- ميگنيشيا فاس X ۶- ۳۰ يا ۱۰۰۰
طائف- حصين جي سور ۽ سوچ لاءِ مفيد آهي.

حمل دوران ٽڪايفون

PREGNANCY AFFECTIONS

اپيڪا ۳۰- التي ۽ اوڪارن لاءِ بهريون نمبر
دوا آهي.

ڏڪس واهيڪا ۳۰- تبضي ۽ صبح وقت التي ٿئي
سمفوري ڪارپس Q- راس ڏينهن تي ۽ اچي،
ڪابه دوا فائڊو نه ڪري، ۱۰- ۱۲ ٿڙا دوا ٻاڙي ۽
ملائي ڏجن، يا نمبر ۲۰۰ هڪ عوراک ڏجي.

ڪالسونيڊا X ۱- ۳- حامله جي قمض لاءِ نهايت
مفيد آهي.

سيڊيڊيا ۲۰۰- ۽ اوڀر ۲۰۰- حامله کي بواسير، قمضي
۽ سوري هجي.

ڪاڪيريا ڪارب ۳۰- حامله کي ڪوئلي، مٽي
۽ ميت کائڻ جي خواهش هجي.

ميگنلشيا ڪارب ۳۰- حامله جي ڏندن جي سور
لاءِ مفيد آهي.

سائيڪليمين ۳۰- حامله جي هڏڪي ۽ لاء
مفيد آهي.

ليڪسيس ۳۰- حامله جي هٿن ٻن جي سوڄ
لاءِ مفيد آهي.

بايوڪريٽ ۴- ڪالي فاس ۶X، ڪاڪيريا فاس
۶X، ڪاڪيريا فلور ۶X هموزن ملائي، ٽي خوراڪ
ٻنچ گرڻ گرم پاڻي ۽ سان ڏجي. مهل جي عرصي
۾ هر تڪليف لاءِ مفيد آهي.

حيض درد سان اچڻ

DYSMENORRHOEA

ڪالوسنت ۳۰- حيض وقت سور هجي ته ال ال
ڪلاڪ ۾ خوراڪ ڏجي.

پلسٽلا ۳۰- رت جو رنگ ڪارو، سخت سور، نرم
مزاج عورت ۽ گرم ڪمري ۾ تڪليف وڌي وڃي.

ڊيلا ٻوڙا ۳۰- مڙهن ٻاڙهو، سور يڪدم شروع
ٿين ۽ يڪدم ختم ٿين، هيٺ ٽي دٻاءُ هجي.
ڪالوفا ٿلڻ ۳۰- هيض تمام ٿورو اچي مگر
ٻار ۽ سور گهڻو هجي. سيني، ٻالهن، ٽنگن ۽ ٻوڙ
۾ سور هجي.

سمي سي فوڙگا ۳۰- ڇيله، کان وٺي رالن ۽
ڪلهن تائين سخت سور هجي. رت جا ڇميل نڪر
نڪرن. بيمار تمام ڪمزور ٿي وڃي.
اوپڙم ۳۰- ۲۰۰: قاضي ۽ واري حالت ۾ ڏجي
۽ ان سان گڏ.

ٻاڙوڪيهه ۾- ميڪنيشيا فاس X ۶، يا ۳۰- گرم
ٻاڙي ۽ سان استعمال ڪرائجي.

هيض جو گهڻو اچڻ

MANORRHAGIA

اڀيڪا ۳۰:- خون گهڻو، ٻاڙهو ڇمڪدار ۽
ٽي هجي.
ايڪونائيٽ ۳۰:- خون ٻاڙهو ڇمڪندڙ ۽ مٿس
جو خون هجي.

ڪلڪير يا ڪارب ۳۰:- هيض مقرر ٿيندڙ کان
اڳي اچي، مريض ٿلهي هجي، پير ٿڌا رهن ۽ خون

گهڻو ايندو هجي .

نڪس واهڪا ۳۰ :- خون هيض مقرر ٿينهن کان

اڳي اچي ۽ تمضي هجي .

چاڻا ۳۰، ۲۰۰ :- ڪارو رت ۽ ڄميل رت جي

وهڻ ڪري ڪمزوري ۽ ڪمن آواز ٿين ته فائيدو ڪندي

فاسفورس ۳۰ :- عورت ٿڌي ، بگهي قد واري ،

مگر خوبصورت . هيض گهڻو اچي ، ٻنهي ڪلهن جي

وچ ۾ ساڳو هجي .

حيض جي بندش

AMENORRHOEA

ايڪونائٽ ۳۰ - ٿڌي ۽ خشڪ هوا ۽ ڳوٺ کان

هيض بند ٿي وڃي .

بيلابونا ۳۰ - اکيون ڳاڙهيون ، دوران خون دماغ

ٿالهن زياده ۽ زباني عضوي جو بار ۽ دٻاءُ هيٺسـ طرف هجي .

پلسٽلا ۳۰ - پيرن پسڻ ڪري هيض بند ٿي وڃي

۽ شام جو تڪليف وڌي .

ڊوائِي اوليا ۳۰ - هيض بدران ٺڪهر اچي . اڄ

گهڻي ۽ حرڪت سان تڪليف وڌي .

ڪلڪهريڪارب ۳۰ - ٿلهيون عورتون ، مٿي تي

پگهر ڪوٺو ۽ ٻهر ٿڌا هجن کين مٽي، ميٽ ۽ ڪوئلي
ڪاٺ جي خواهش هجي.

فاسفورس ۳۰ - دق واريون ٿڌيون عورتون جنڪي
حيض بجاءِ ٿڪ ۾ رت اچي.

ٽيٽرمهيوور ۲۰۰ بند حيض کي جاري ڪرڻ لاءِ
اڪسیر آهي.

داڪامارا ۳۰ - ٻهر آلا ڪرڻ، ٿڌ لڳڻ، ڪوئل
هوا برسات ۾ تڪليف ٿئي.

بايوڪيمڪ ۾ فيرفاس، ڪلڪر، فاس، ڪالي فاس،
ميگنيشيا فاس، ۽ ڪالي سلف ۳X مرڪب حيض
جي جملہ خرابين لاءِ مفيد آهي.

خصين ۾ پاڻي ٻوڙ

HYDRO CELE

آرنیکا - ۳۰ - ۲۰۰ لڪ لڳڻ سبب سوچ ۽ پاڻي

ٻوڙ جي شڪايت ۾

ٻلسٽلا - ۳۰ - ۲۰۰ سوچ ۽ پاڻي ٻوڙ جي تازن

ڪيسن ۾.

آيوڊمر ۶ - اندروني طرح ڪارائتو سان پاڻي ۽ کي

خسڪ ڪندو. خارجي طرح ٿڌڪٿڻ آيوڊين اڳائڻ سان
سوچ کي مالدو ڏئي ٿو.

گريفاٿائيس - ۶-۳۰- جي ڪڏهن حصين ۾ خارش
جي شڪايت هجي ۽ قبضي ۽ سان پائاڻو ۽ ڪنڊين
جهڙو اچي .

روبو ڊيلبران - ۳۰-۲۰۰- سوچ ۽ پاڻي دوا
جي پراڻن ڪيسن ۾ ڏجي، جڏهن سندن جا سور
۱. موجود هجن .

بايوڪيڊڪم - نيٽرم ميور ۶X - ۳۰X نهايت مفيد
آهي . ڪلڪه پافاس ۶X ۳۰X - ٻي ۽ مناسب دوا سان
ڪڏهن دوا ڏجي . هيءَ هن مرض جي خاص دوا آهي .
ڪاڪير پالور ۲X ۳۰X حصين ۾ سهڻي هجي .

حصين جي خارش

PRURIGO SOROTI

گريفاٿائيس ۳۰ جڏهن ڪنهن کان پوءِ لڳ-لڳ
واري پاڻي لکري ته مفيد آهي .

ڪروٽن گڏيم ۳X - گريفاٿائيس فائدو نه ڪري
ته هن دوا جي ننڍي طانت شفا ڪندي هيءَ دوا
منهن جي خارش لاءِ مفيد آهي .

ڪليڊيم Q دوا جا ۱۵ ۲۰ ٽڙا، پاڻي ۾
وڃي روزانو ٽي دفعا بهارڻ گهرجن نهايت مفيد آهي .
هائڊروڪوئائيڊ Q مان ۱۰ ٽڙا صبح جو ۽

۱۰ ٿڙا شام جو، هڪ آئولس پاڻي ۽ ۴ وڃهي ٻيڙا جن تہ ٻلد فائدو ٿيندو.

خناق

CROUP

ايڪوئاگيٽ ۳۰-۲۰۰- سرد ۽ خشڪ هوا لڳڻ شرط، خناق جو حملو ساڳئي ڏينهن ٿئي. ڪنگهه خشڪ ۽ بخار به هجي.

سڀونجيا ۳۰-۲۰۰ ڪٿي جي ڪهه جوڙي خشڪ ڪنگهه لڙي ۽ ۴ ڀر ڀر جو آواز، دم ڪوتاهه، ساڙو ۽ سڀون ڇوڪڙ هيپروسلفور ۳۰-۲۰۰- چاتي ۽ ۴ ڀر ڀر جو آواز اچي ڪنگهه وقت ڀر ڀر لڳري.

نوٽ:- مٿيون ٿمڻي دواون واري سان ۵-۵ يا ۱۰ ۱۰ منٽن کان پوءِ ڏيڻ سان مرض جي شدت دور ٿي، آرام اچي ويندو.

بايوڪيميڪ ۴ فيبر ۴ فاس ۶ ۽ ڪالي ۶ ميور ۶ واري سان ڏيڻ مفيد آهن.

دست

DIARRHOEA

ڪموملا ۱۲ يا ۳۰- ننڍن ٻارن خاص ڪري ڏندن

لڪرڻ واري وقت ۾ ٻار ۾ گهڻي ڇڙ ۽ ٻي آرامي
هجي دستن جو رنگ سائو هوندو آهي ان ۾ نهايت
ڪارآمد آهي.

فيورم فاس ۳۰- کير پيئندڙ ٻارن جا دست ٻاڻي ۽
والگر ۽ ان سان گڏ بڻار به هجي.

ڪلڪيريا ڪارب ۳۰- اڇي رنگ جا دست ۽
کڻي بوءِ وارا دست.

ارجنٽم ٽائڊريڪم ۳۰- منانگ زياده ڪائڻ وارا
ٻار ڪاڪوس لڪرڻ وقت رنگ پيلو ڪنهن کان پوءِ
رنگ مٽهي سائو ٿئي.

ايلوز ۳۰- ڪاڪوس بي اختيار لڪري وڃي.
ٻاسٽلا ۳۰- ڪاڪوس جو رنگ مٽهي سڻهي وڃي
پوپوفائلم ۳۰- سخت بدبودار ٻاڻي ۽ والگر دست
سواءِ درد جي.

چائڻ ۳۰ بد ٻاڻي جا دست.
ڪروئن ٽگليم ۳۰- ٻاڻي ڪاري ۽ والگر دست.
ڪالوسسٽ ۳۰- دست ۽ ان سان گڏ درد هجي.
ٻايوڪيمڪ ۶- فيورم فاس، ڪالي فاس، ڪلڪيريا فاس
۽ ليٽرم فاس ۶ مرکب، ٻارن جي ڦي ۽ دستن لاءِ
مفيد آهي. ڪالي سلف ۽ ليٽرم سلف وڏن خواه ٻارن
جي بد ٻاڻي واري دستن لاءِ مفيد آهن.

دل جو تڙڪو

PALPITATION

ديجي ٿيلاس ۳۰- لڙڪن جي رفتار سسٽم، هلندي
۽ ٻار سڪند فائيب ٿئي، ڇوڪر دل جي مرڪز بند
ٿيڻ تي آهي. بدن جو رنگ، لڙڪو هجي.

اسپاڻجياڻيا ۳۰- دل جي ٽڙڪي سان گڏ درد ۽
هجي ۽ سڄو بدن ٿڌو ٿئي، مرڪز سان تڪليف
۽ اضافو، سڄي پاسي لڙڪو ۽ ٿڌو مٿي ڪرڻ سان آرام.

ڪيڪٽس ۳۰- مريض مهسوس ڪري ٿو انجي
دل کي ڪنهن لوهه جي چنڊي ۽ بند ڪيو آهي ۽
مرڪز جي گنجائش هڪڙي.

ڪالنيا ۳۰- سنڌن جي سور کان پوءِ دل جو
ٽڙڪو ٿئي، ڪهو پاسو ٻي پاسي هجي.

نڪس واهڪا ۳۰- بدهضمي ۽ ڪان دل جو
ٽڙڪو ٿئي.

ڪو پڏيگس ۰- هيءَ دوا دل جي هر تڪليف لاءِ
اڪسیر بي نظر آهي. بنا خطري استعمال ڪري سگهجي
ٿي. پنج ڏهه ڀيرا روزانو استعمال ڪرائجي.

ٻايوڪيه ۰- ڪالسي فاس X ۶، ڪاڪير ياڊاس
 X ۶، ليٿرم ميور X ۶ ۽ فيرم فاس X ۶ هونون ملائي

گرم پاڻي ۽ سان استعمال ڪرائجي. دل ۾ سور هجي تہ
الهن ۾ ميڪنيشما فاس X ۶ ملائجي.

دل جو درد

ANGINA PECTORIS

ايمل لائٽريٽ Q- فوري آرام لاءِ هن دوا جا چار
بنج ڦڙا رومال ۾ وجهي سنگهائجن
ايڪوئاٽ X ۳- ٿڌ لڳڻ سبب يڪدم دل ۾
درد شروع ٿئي، پريشاني ۽ مولجه ڪهڙي هجي. مريض
کي هروقت موت جو خوف هجي ۽ موت جو وقت ٻڌائي.
گلوٽائين ۳۰- هن دوا جي خاص علامت هيءَ
آهي تہ بدن جي هر هڪ حصي جون شريانيون ٽڙڪندڙيون
آهن ۽ سور دل کان شروع ٿي سڀني هنڌ پهچندا آهن.
ڪريٽيگس Q- هيءَ دوا دل لاءِ بطور ٽاڪ
استعمال ڪئي ويندي آهي. جيڪڏهن يڪدم دل
نمل ٿيڻ جو انديشو هجي تہ هيءَ دوا ضرور ڏجي.
پيچميٽلس کان نه وڌيڪ آرام ڏيندي آهي.
پيچميٽلس ۳۰- جڏهن نمض غير منتظم هجي،
هلندي هلندي ۾ چار سيڪنڊ غائب ٿي وڃي. هيءَ
دوا ننڍين طاقتن ۾ نه ڏجي. ۳۰ طاقت بهتر آهي.
ڪيڪس ۳۰- مريض الهن محسوس ڪري تہ دل

رهمر هو ميو ٻيٽي.

لوهي شڪنجهي ۾ ڪنهن بند ڪشي آهي ۽ حرڪت
ڪرڻ لاءِ ڪا باقي جاءِ نه آهي. اهڙو احساس ته ڪنهن
وقت دل کي دٻايو پيو وڃي ۽ ڪنهن وقت ڇڏيو
ٿو وڃي.

اسپاڻجيجيليا ۳۰- دل جو ڌوڪو زياده، ايتريقدر
جو آواز ٻڌڻ ۾ اچي. سور، ڪنڌ ۽ ٻانهن تائين ويندا
آهن ۽ حرڪت سان وڌي وڃن ٿا.
وسٽاڪس ۳۰- زياده ورزش ڪرڻ سان جيڪڏهن
دل وڌي وڃي ۽ درد ٿين.

بايوڪيمڪ ۾- ميگنيشيم فاس ۽ ڪالسي فاس
ملائي گرم پاڻي سان جلد جلد ڏجن.

د م (اڏيساهي)

ASTHMA

اڀيڪا ۶ يا ۳۰- دم جي دوري وقت ان ال
ڪلاڪ بعد هوراک ڏجي.

آرسينڊگم اليم ۳۰- جيڪڏهن دم جو دورو
ان رات کان پوءِ ٿئي ۽ بيمار سهي نه سگهي.

ڏڪس واهيڪا ۳۰- هاضمي جي هرائي ڪان
گهٽي تماڪ پيڪڻ ۽ ڪثرت چاءِ وغيره کان دم
ٿي پوي.

ديسپايليم ۲۰۰ - ۴ ڪڪ هوراڪ هر هفتي ۱۰۰۰ ڪڪ هوراڪ
سبب ٿيڻ کي طاقت ٿئي ٿي.
اينڊي هونيم ڌارٽ ۳۰ :- بلغم جي ليڪال لاء
مفيد آهي.

ڪاربوويچ ۳۰ - ٻين ماڻهن جي دم لاء مفيد آهي.
فيگرم سلف ۳۰-۲۰۰ - ندين ٻارن جي دم ۾ خاص
طرح مفيد آهي فقط ۴-۵-۶ هوراڪ ڏجي (دوري
۾ نه ڏجي)

ڊلائڊ اورينٽلس ۱۰ ٿلهن بلغمي مزاج واري لاء مفيد
آهي. دوره وقت نهايت ڪم ٿئي ٿي.
اهل ۱۰۰۰ ڪڪ - ۳۰ دوره وقت ۾ ٿي ٿي
رومال تي هاري سنگوائڊ مفيد آهي.

بايوڪيڊ ۶ - ڪالي فاس ۲X ۵۰ ڪڪ شيا فاس
۶X هر ۱۵ - ۱۵ منٽن ۾ گرم پاڻي ۴ سار
ڏجي نهايت مفيد آهي.

اڪسيو دم : اڀيڪا ۶ ۽ آرسينڪا ۶
هڪ ڊوا کي ۱۰ - ۱۰ منٽن بعد واري واري سار
پٽي هوراڪون ڏهيون ته دوري جي شدت ختم ٿي ويندي
مڪمل نائڊي واسطي اها ڪا ۱۰۰۰ ۽ آرسينڪا ۱۰۰۰
جي هڪ هوراڪ هر هفتي کان پوء ڏيڻ گهرجي.
نوٽ: دم جي مريض کي ڪجهه ڪانگهارو گهڻو اچي

دهم هو ميوياتي

آه ساليهيا ۲۰۰ نه ته ليتر سلف ۵۲۰۰ ڪه عور اڪروز ڏجي.

ڌڪ ۽ زخم

HURT & WOUNDS

آرٽيڪا ۲۰۰ - ڌڪ لڳ ڪري درد ۽ سور زياده
هجن ته اندرولي طور آرٽيڪا ٽرائجي ۽ بيروني آرٽيڪا
مان پٽي ٿڙا پاڻي ۽ ۴ وجهي لوشن ٺاهي ، پٽي امان
مساڻي ٻاهر رکجي .

ايڪونائيٽ ۳۰ - سڻس بي آرامي ۽ بھار هجي .
هاٿپر ڪم ۳۰ - هٿن يا نرين جي آڱرين تي هٿو ڇڏو
لڳي ۽ اعصاب زخمي ٿي پوي ته مفيد آهي .

ڪمبلڊولا Q - (مان هڪ حصو ۽ پاڻي ۴-هه حصا
ملائي لوشن ٺاهي) زخمن تي ٻاهرين طرح اڳڙي پوڙي
ڪهي ، جيڪڏهن رت وهندو هوندو ته بند ٿي ويندو .
چائنا ۳۰ - گھڻي خون وهڻ ڪري ڪمزور ٿئي .

ليٿمريال ۳۰ - ڪوبه چوهدار آواز نٿو ۽ لڳي وڃي
مثلا ڪو سونو وڻهه

سليوشيا ۳۰ - جيڪڏهن سڻي يا ڪنڊر بدن جي
ڪنهن نه حصي ۾ لڳي پڇي پوي ۽ رهجي وڃي ته
ان کي خارج ڪندي .

اسٽيفسيٽيريڊا ۳۰ - ٻاڏو ، ٻيري ، ٻاڪسي ،

شيشي وغيره لڳڻ سان ٿيل زخمن لاءِ مفيد آهي طهر
۽ آڀرڻ بعد دردن لاءِ مفيد آهي .
ٻايوڪهڪم - فيرم فاس ۽ ڪالي ميور ڪارائون ۽
زخمن تي انهن جي مالم رکي پئي ٿو .

ڏڙ

URTIOARIA

ايڊس هيلفيڪا ۳۰ - ڏڙ جي ڏٺڻ ۾ اٻار ۽
ڏنگ دار سور ۽ گرمي کان ٽڪا پف وڌي وڃي .
رسٽاڪس ۳۰ - سندن ۽ چيلو جي سور سمب
ڏڙ ٿئي .

پلسٽلا ۳۰ - هيض جي عراني کان ڏڙ ٿئي ٿو .
مفيد آهي .

آرسينڪ البم ۳۰ - ڏڙ ۾ ساڙو پي آرامي وگرمي
کان آرام ملي .

سلفر ۳۰ - هٿن ٻنهن ۾ ساڙو هجي ته مفيد آهي .
ٻايوڪهڪم - ليٽرم ميور - عارش هجي ۽ ملهڻا
کان بعد ٿئي . فيرم فاس ۽ ليٽرم فاس بظار به هجي .

ڏڙ

RING WORM

ٻيٽسي ٻيٽم ۲۰۰ جن ماڻهن جي بيمار ۾ حل ۽ نق

رهر هو ميو هفتي

هجن آهن جي ڏب لاء مفيد آهي . انالسواء ڏاڍو آهي ۽
۽ مچن جي وارچري لاء به اڪسبر آهي هفتي ۾ هڪ
هوراڪ ڪائي آهي .

سلفر ۳۰ - وهنجڻ ۽ بستري جي گرمي ۽ سان
تڪليف زياده ٿئي . ان حالت ۾ سلفر جي هڪ
خوراڪ صبح ۽ هڪ هوراڪ شام جو لڳاتار ڪافي
محصو ڪرائجي .

سڀڀيا ۳۰ - سلفر سان آرام نه ٿئي ۽ ڏب هريو-
جي مند ۾ ٿئي تان حالت ۾ هيء دوا بلڪل مفيد آهي .
اسڪوڪرچڪ ۳X - هر قسم جي ڏب جي لاء مفيد آهي
ٽايوڪيڊڪ ۾ ڪالي ميور ۽ ليٽرم ميور مفيد آهن .

ڏندن جو سه-ور

TOOTH ACHES

ايڪونائيٽ ۲X روزمره جي دوا آهي . مضبوط
ڏندن ۾ سور هجي .
مرڪيورس سال ۳۰ - ڏندن جي سور ۽ مهارن جي
ڦرڻي لاء مفيد آهي .
سٽيفسٽيگيرڊ ۳۰ - ڪاڌل ۽ ڪاري رنگ جا ڏند -
ٿڌي پاڻي سان وڌي .
ڪههولا ۳۰ - سور کان بيمار ڇريو ٿئي . وات ۾

گرم شيء رکڻ سان سور وڌي .
ڪافيا ۳۰ - وات ۾ ٿڌي پاڻي ۽ رکڻ سان آرام .
اسپانجيليا ۳۰ - کڻي پاسي چڱن پلن ڏسڻ ۾
سخت سور .

پلانٽيگو Q ۳۰ - بطور روزمره جي ۴ طاقت ڏهه ۾
پنڊرهن منٽن بعد خوراڪ ڏجي ۽ مدر ٽنڪڻ مان
ٻوٽو پساڻي سوراخ ۾ رکجي جيڪڏهن ٽنگ نه هجي
تہ ڏند يا ڏاٽ جي چوڌاري ۽ مهارن تي لڳائجي ،
ازالسواء ٻاهر ان سور واري جاء تي لڳائجي .

ڪريازوٽ Q ۳۰ - جيڪڏهن پلانٽيگو فائدو نه
ڏئي تہ ڪريازوٽ اندرولي ۽ بيروني استعمال ڪرائجي .
آرٽيڪا ۳۰ - ڏندن ڪيرائڻ کان پوءِ سور ۽ رت
جي بند ڪرڻ لاءِ ازالسواء مصنوعي ڏندن وچو ڪيرائڻ يا
ڏند ڪيرائڻ کان پوءِ سور ٿئي تہ مفيد آهي .

بايو ڪريڪ ۾ - فيرم فاس ۶X ، ميگنيشيم فاس ۱X
۽ فلور ڪلڪر يا ۶X هموزن ملائي ۱۵ ، ۱۵ منٽن بعد
ونج ڪه-رجي .

ڏند جمن

DENTITION

ڪيهوهيلا ۱۲ - ۳۰ :- ڏندن ڪڍڻ وقت جيڪي

ٻارن کي تڪليفون ٿين ٿيون . ڇهالڇهه ۽ دست ،
بهار ۽ الٽي وغيره ٻار بي چين ۽ ڇڙ وارو هوندو آهي .
ٻيلابونا ۳۰ :- مٿو گرم ۽ پير ٿڌا ، ٻار ننڊ
مان چرڪ پري اٿي .

ڪلڪيريا ڪارب ۳۰ :- ٻار ٿلهو ٻار ڦيٽو ۽ بدن
۾ هوندو . اچي رنگ جا دست ۽ کٽي پوء وارا ،
مٿي ڪاٺ جي رڻيت ۽ مٿي تي پڪور ٺهڻو ايندو .
اڊيڪا ۳۰ ق ۱ ، آت ۽ سائي رنگ جا دست هجن
ٻايو ڪيهڪ ۾ - نيرم فاس ۽ ڪلڪيريا فاس ، کڏي
ڪارائٽ مفيد آهي .

ٽينهن لڳڻ

SUN STROK

گلوبائين X ۳ کان ۳۰ تاء :- ٽينهن لڳڻ لاء
ٻه رڳون نمبر دوا آهي . مريض کي بهار ۽ بي هو شي
هجي . جلد جلد ڏجي .

ٻيلابونا ۶ - ۳۰ :- منهن ڳاڙهو ، اکيون ڳاڙهيون
۽ لم پيو شي .

ايڪونائيٽ ۳۰ :- بيمار کي گهڻي پريهائي ۽
موت جو خون هجي .

ٻايوڪيهڪ ۾ - ليٽرم ميور X ۶ يا X ۳۰ :- ٻارن

مرض لاء بهترين دوا آهي . بشار جي حالت ۾ فيرم
فاس X ۶ سان ملائي ڏجي ، ۽ جابول جي حالت ۾
ڪالي فاس X ۶ سان گڏي ڏجي .

(مڏا پيشاب)

DIABETES

فاسفورس ايسڊ Q يا ۳۰ يا ۲۰۰ - هن مرض لاءِ
مفيد آهي . پيشاب ڪر جوڙو اچو - بيمار ٺهائڻ
ماپوس - رات جو پيشاب ڪوٺا . گهڻي جماع سبب
مرض ٿئي .

فاسفورس ۳۰ :- سل وارا مريض جن کي پيشاب
۾ ڪنڊ ايندي هجي .

ارجنٽم نائٽريڪم ۳۰ :- بيمار مٿين شين کان
جو شوقين هجي - بيمت ربح سان ڀريل رهي .

يورينم نائٽريڪم X ۳ يا ۳۰ :- بد هضمي
کان هيءَ مرض ٿيو هجي - مريض کي بک ۽ اڃ گهڻي
هجي ۽ سٺي کاڌي هوندي به ڪمزور ٿيندو وڃي
سائي زي ۱ - Q - X ۱ :- هن دوا کان ۶ سان
پيشاب ۾ ڪنڊ اچڻ بند ٿي ويندي . ۵ - ۱۰ - ۱۵
آلوپس پاڻي ۾ ملائي روزانو چار ڀيرا ڏجي .
نوٽ :- سائي زي ۱ X ۱ ۽ يورينم نائٽريڪم X ۳۰ :-

واري واري سان ڏيڻ ڪري هفتي کن ۾ ڪنڊ اچي-
 باڪل گهٽجي ويندي. روزانو ۲ ۲ ۲ ۲-وراڪون
 ڪافي ٿينديون.

٦X طاقه مان فائيدو نه ٿئي ته ١٢ استعمال ڪرائجي
اڃا به فائيدو نه ٿئي ته ٣٠ طاقت نهايت مفيد
ٿابت ٿيندي .

کالی فانس فیرم فانس کلکیر یا فانس - نیم گرم فانس -
مرکب - بغیر شکر کثرت پیشاب لاء مفید آھی .
ذیلم مرسلف - ذیابیطس لاء اکسیر آھی .

رعشہ، (عضوں جو تڑکتے)

CHORLA

اڱاريڪس ۳۰۔ مرض جي شروعات ۾ هيءَ دوا مفيد آهي. اکين جا لارا هر وقت چرپر ڪندا رهن مگر ننڊ ۾ بند رهن۔ عضوا ڏڪن، ڪڪرن جي ڪچڪوڙ ۾ تڪليف پياده ٿئي ۽ جسم جي عارشن، هن دوا ۾ مرض کڻي پالهن ۽ سڄي تنگ يا سڄي پالهن ۽ کڻي تنگ ۾ هوندو آهي۔

رهمر هوميوپاتي.

ٽم ذولا هسپاڏيم ۳۰ - هيءَ دوا سڄي پانهن ۽
سڄي تنگ جي رعم لاءِ مفيد آهي. لند جي حالت
۾ به عضوا ۾ ر ڪندا رهن ٿا. ۾ راڳ ٻڌڻ لاءِ مرض
ڪهت ٿئي ٿو.

سمي سي فيوگا ۳۰ - جيڪڏهن مرض سنڌن
جي سور ۽ رهم جي عرابي ۽ سبب ٿئي ته انلاءِ هيءَ
دوا مفيد آهي. خوف، بي خوابي ۽ ڳهڻ جي قوت
فنا ٿيڻ هن دوا جون نشانيون آهن.

سائڊا ۳۰ - آئين ۾ ڪيڙن سبب مرض ٿئي.
باڊوڪيم ۾ - ميگنيشياناس ۶X ۽ بلند طاقتون
هيءَ دوا هن مرض لاءِ مفيد آهي. هيءَ فائدو ڪري
ته ڪلڪيز يا فاس ٿجي.

رياح پيدا ٿيڻ

FLATULANOS

ڪاربوويچ ۳X - ۳۰ يا بلند طاقت جيڪڏهن

رياح سخت ۽ بدبودار هجن -

چائڊا ۳۰ - ڪن ۾ آواز پيدا ٿيڻ ۽ اوڀر ۾
سان آرام نه آهي.

لائليڪو پوپيم ۳۰ - دن جي هم-ٺان هوندا جو
دور ۽ ٻن چئن گرهن سان ٻمٽ پرجي وڃي.

اڱنڊشا ۳۰ - عورتن جي بادگولي ۾ ھوا جو
کولو لڙي ۾ معلوم ٿئي .

ڊڪس واهيڪا ۳۰ - مصالحدار کاتن جو گھڻو استعمال
يوناني ۽ انگريزي دوائن جو کائڻ ۽ چيڙاڪ طبيعت ھجي
ارجنٽيم نائٽريڪم ۳۰ - بيمار مٿين شين جو شوقين
ھجي . ۽ بلند آواز اوڳرايون ٿئي . ريح زور سان لڪرڻ
ڪري ، مريض مجلس ۾ نہ وڃي سگھي .

پلسٽلا ۳۰ - سٺين شين کائڻ بعد ريح پيدا ٿئي .
بايوڪيڪم ۳۰ - ليٽرم فاس ۽ ليٽرم سلف مفيد آهن .

زڪام ۽ نزلو

CORYA & CATARRHS

ايڪونائيٽ ۳۰ - يا فيرم فاس ۳۰ - شروع زڪام
۾ ڪلاڪ ڪلاڪ جي وقتي بعد بہ چار ھوراڪون
ٽيڻ مفيد آھي .

ڊڪس واهيڪا ۳۰ - بند زڪام لاءِ خير ھوميوپيٽڪ
دوائن جي استعمال سان يا ائين بند ٿي ويو ھجي
مفيد آھي .

يوڊرئز يا ۳۰ - اکين کان پاڻي گھڻو ھندو ھجي .
آرسينڪ البم ۳۰ - لڪير ساڙو ، مواد پٽڙو ھجي .
ھرڪيورس سال ۳۰ - جڏھن ڳلي تي الزهري .

زهر هو ميونميتي

پلسٽلا ۳۰ :- جڏهن زڪام پڪو ٿئي ۽ مواد جو رنگ ٻيلو هجي .

نوٽ :- زڪام ۽ ڪنگهه هڪ وقت ۾ ٻيٽي موجود هجن ته آرسينڪ ۳۰ ۽ بيلابونا ۳۰ واري واري سان استعمال ڪرائجن .

ڏيڍ گرم ميور ۳۰ :- لڪ ۽ اکين مان پاڻي ، زڪام شروع ٿيڻ کان اڳ - چڪون ۽ قبضي .

جسٽيشيا ۳۰ :- نرلي ، زڪام ۽ ڪنگهه لاءِ جو نئون ٿئي بطور مجرب ۽ روز مره جي دوا جي استعمال ڪريو .

ٻاڙو ۽ ٻهڪ - فمرم فاس ۶X ، ڪالي ميور ۶X ، ڪالي سلف ۶X ۽ ليٽرم ميور ۶X هموزن ، هڪرين ڏي هوراڪ روزانو چار هوراڪون ڏجن . ڪالي ميور ۲۰۰ ۽ ليٽرم سلف ۲۰۰ ڏيڻ سان جلد فائدو ٿئي ٿو . فمرم فاس ۲۰۰X - بار بار ٿيندڙ زڪام کي روڪڻ لاءِ مفيد آهي . ڪلڪيريا فلور ۶X - ڪاڪڙي ڪرڻ لاءِ ڪارائتي ۽ ڪلسرين ۾ ملائي لڳائي .

زهريلي جانورن جو ڏنگڻ

STINGS OF INSECTS

ايپس هيلفيڪا ۳۰ :- ماکي ۽ جي مڪ ۽

ڏينهن ۽ وغيره جي ڏنگ تي.
 آرسينڪ البم ۳۰ :- بي آرا مي ڪهڙي هجي
 ۽ گرم ٽڪور سان آرام ٿئي .
 ليڊم پال Q — ۳۰ ڇرن ۽ نيلين جيتن جي ڏنگن
 ۽ ليڊم پال ۳۰ ڪرائجي ۽ Q مان بهو ڀري ٻاهر رڪجي .
 آرسينڪ البم ۳۰ :- وچون ۽ جي ڏنگ ۾
 ڪرائجي ۽ آرٽيڪا Q مٿان لڳائي .
 هائيڊروڪم ۳۰ - آگر جي چوٽي ۽ ڪوئو بالوريشو
 ڇڪ هائي ته ڏجي تڪليف ڪاڏل هٿ کان اڳتي
 وڌندي وڃي .
 نيتروم هيدرو ۳۰ — ۲۰۰ :- وچون ۽ جي ڏنگ
 لاء مفيد آهي، هن جو بائيملوشن ڏنگ واري جاء
 تي لڳائي .
 سيڊران Q — ۲۰۰ ، ۱۰۰۰ ۽ بلند - ٽالڪ ۾-جي
 ڏنگ لاء مريض کي ڪرائجي آرسينڪ البم ۽ اڪسيميا
 به مفيد آهن .
 لائسين ۲۰۰ :- چٽي ڪٽي جي ڇڪ هائڊ لاء
 مفيد آهي نمبر ۲۰۰ جي عوراء هر ڇهن ڪلاڪن
 بعد ڏجي ۽ امتحان هفتي ۾ نمبر ۲۰۰ جي هڪ
 عوراء ڏجي .
 ڀاڙوڪهه ۵۶ - ميگنيشيم فاس ۶X - سور هٿائڻ لاء ڏجي .

هوسام

MENINGITIS

ايڪو ۽ ٽائڊٽ ۳۰ - شروع مرض ۾ ڏجي، اڃ ڪوٺي،
موت جو خوف ۽ بي آرامي.

ڊيلاٽوئا ۳۰ - شروع مرض ۾ ڏجي، مٿو گرم، هٿ
ٻاهر ٿڌا، اکيون ۽ منهن ڳاڙهو، جابل ۽ تيز بخار هجي.
مريض ننڊ مان چرڪ ڀري اٿي.

هاڻوساٽمس ۳۰ - مريض بيوقوف ٿي پوي.
ڪپڙا ٽاڙي، اٿي ٻاهر ٻوڙي، بستري جي ڪپڙن کي
هٿن سان پڪڙي ۽ اڪهاڙي ٿيڻ جي ڪوشش ڪري،
ڪڏهن روئي ته ڪڏهن کلي.

اسٽرومونڊيم ۳۰ - بيمار جي اکين جون پتليون
ٽڙيل هجن، پڪور ۾ آلو هجي، هر وقت بڪي، گهور
ڪري ٺاهاري ۽ پيچڻ جي ڪوشش ڪري.
آرنڪا ۳۰ - جڏهن مٿي تي ڏک لڳڻ سبب
تڪليف ٿئي.

بايوڪيمڪ ۾ - نيرم فاس، ڪالي فاس، نيٽرم ميور
نيٽرم سلف ۶X مرڪب مفيد آهي.

سنڌ مڙي پوٽ

SP RAINS

آرنڪا Q-۳۰۳ - هيءَ سنڌ مڙڻ جي اولين دوا آهي

ھنجي مدر کنڊڪر مان لوشن ٺاهي آڪليف وارن ھنڌن تي لڳائجي ۽ ھن دوا جي ۳ يا ۳۰ طاقت-مت ڪرائ-جي بيلس، پريٽس- ۳ - ۴۸ ڪلاڪن اندر آرٿيڪا ڪم نہ ڪري تہ پوءِ ھيءَ دوا ٽيٻڙ مفيد آھي.

رسٽاڪس ۳۰ - ٻار ڪٽڻ سبب ست اڇي يا سنڌ مڙي پوي تہ مفيد آھي. رات جو ۽ گھميل موسم ۾ درد زياده ٿئي.

هاڊپروڪم ۳۰ - سخت ست ۽ ڏک لڳڻ سبب اعصاب کي آڪليف ٻڌجي.

روٽا ۳۰ - جڏھن ھڏين کي سخت ڏک لڳو ھجي. ايڪونائيت ۳۰ - سنڌ مڙڻ کانپوءِ سخت بھار بي آرامي ۽ شديد درد ھجي.

آرٿيڪا ۽ رسٽاڪس - ڪوبہ عضو مڙي پوي تہ واري سان ٽيٻڙ مفيد آھن.

بايوڪيهڪ ۾ - فيرم فاس X ۶ - ۳۰ سنڌ مڙڻ لاءِ مفيد آھي. ھن سان مرض جا براڻا اثر بہ ختم ٿين ٿا. فيرم فاس ۽ ڪالي ميور - ڪڏي ٽيٻڙ بہ مفيد آھي.

سلاھ جا ڳوڙھا (خناڙيو)

SCRO FULA

ڪاڪڙيا ڪارب ۲۰ ۽ بلند - ھيءَ دوا خناڙيو

لاء خاص دوا آهي. مٿي تي کٽي پوء وارو بد بودار
پگهر، گردن جا غدود سڇيل، پيٽ وڏو وڏيل تارون
کليل، پير ٿڌا ۽ رات جو مٿي تي گهڻو پگهر اچ-
بیمار کي بيضي کائڻ جي گهڻي رغبت، ڪاڪهر يا
ڪارب جي خاص علامت آهي.

سلفر ۳۰ - نمازيري مادي جي دٻج ڪرڻ لاء
سهڻي دوائن جي سرتاج دوا آهي. هٿن پهن ۽ مٿي
جي چوٽيءَ ۾ جان، ڏينھون ڏينھن ڪمزور ٿيندو ويڻ
سلفر جي خاص علامت آهي. ڦرڙين وغيره جو نڪرڻ.
هرڪيورس سال ۳۰ ۽ بلند - هيءَ دوا هيٺالڀو نا
کان پوء سنو ڪم ڪري ٿي خصوصاً گلي جي غدودن
لاء مفيد آهي، وات مان گگ وهڻ ۽ ساهه ۾ بدبوءِ
خاص علامت آهي.

سلفوشيا ۽ بلند - غدودن مان گند جو نڪرڻ
(لنڊي نمبر ۾ گند جو ليڪال ڪرائيندي ۽ وڏي
طاقت چنانچ نمبر ۲۰۰ يا بلند طاقت گند کي سڪائيندي)
ڪونير ۳۰ ۽ بلند - سرطاني غدود خصوصاً پهن
جا عارضا تن لاء مفيد آهي.

اسپرونچيا ۲۰ ۽ بلند - گھيگھو يا گھوڙ (ٿڙيءَ
مٿان ڳوڙهو) تنهن لاء مفيد آهي.
بايو ڪيمڪ ۾ - ڪاڪهر يا فلور ۶۸ ۽ بلند -

پتر جهڙن سخت ڳوڙهن لاءِ مفيد آهي .
 فيرم فاس ، ليٽرم فاس ، ڪلاڪ ڪريافاس ، ميڪنيڪ هيٺافاس
 مرڪب مفيد آهي .

سليم ۽ دق

T.B.

ايڪا ايفانڊيڪا Q- جڏهن خشڪ ڪنگو هجي ۽ ڪنگو بعد
 خون ٺڪري ، هيءَ دوا ڦڦڙن مان رت اڇڙ جي تڪليف
 کي روڪڻ لاءِ لاجواب دوا آهي . هن دوا جي Q جا
 ڏهن ، پندرهن ڦڙا هڪ ٺاهڻ ٻاڙي ۽ ۾ وجهي ، پوءِ هڪ
 هڪ ڇمڪيو ڪلاڪ ڪلاڪ بعد ڏيندو اچي-ي ته
 ڏاڍو فائدو ٿيندو .

ايلم اسٽائيووا - ۳ - ۳۰ - شروع - مرض ۾ ڏي-ڻ
 اڪثر مفيد آهي . مريض جي چاٽي ۽ ۾ ڪنگو سان
 بلغم موجود هوندو آهي . اڪثر صبح جو تڪليف
 زياده ٿيندي آهي ۽ بلغم ٻڙ ڳوڙي تڪليف سان
 ٺڪندو آهي .

فاسفورس :- جيڪڏهن بيماري ڪافي وڌي
 ويئي هجي ۽ ڦڦڙن جي وچ ۾ چاٽي ۽ ۾ ساڙو هجي-
 رات جو سوڻ مهل پگهر اچي ته هيءَ دوا مفيد آهي
 ڏهن ، ستن پوري رنگ جي بيمارن لاءِ مفيد آهي .

جي نه لحاظ عمر گوڻو وڌي ويا هجن ، اهڙن بيمارن کي ٿڌ جلد لڳندي آهي ، ٿڌي سور ڪندي آهي ، آواز ويجهي ويندو آهي ، کڄي ٿڌڻ جي مٿن حصي ۾ درد هوندو آهي ، الڪري بيمار کڄي طرف سمهي نه سگهندو آهي .

ڪلڪيريا ڪارب - جيڪڏهن بيمار خنازيري مزاج وارو ۽ بدن جو ٿلهو معلوم ٿئي ۽ کليل هوا ۾ مرض ۾ شدت مڪسوس ڪري ۽ سڄي ٿڌڻ ۾ هيٺيون حصو مرض ۾ گرفتار هجي . شام جي وقت کنڪه ڪڍي ٿي ، ڏاڪڻ چڙهڻ وقت ڇاٽي سور ڪري ۽ ساهه کڻڻ ۾ تنگي ٿئي - بلغم پيمپ دار ، ٿڪو ۽ سڙي مائل لڪري ۽ ڪڏهن ڪڏهن رت به اچي ، ۽ مريض گوشت کان نفرت ڪري ، جوان هور لسن جو جيڪڏهن حيض جو خون بند هجي ، ڪمزوري گهٽي هجي ۽ رات جو ڀڳهر ايندو هجي ته هيءَ دوا مخصوصا مفيد آهي .

ڊاڪٽر ڪيمٽ - جي چوڻ موجب ڪلڪيريا ڪارب سلو جي مادي کي ڳنڍين جي صورت ۾ بند ڪندي آهي ۽ مريض شفا ياب ٿئي ويندو آهي حالانڪ هينئر سلفر انهن ڳنڍين ۾ پيمپ پيدا ڪندي آهي ۽ بيمار جو صحت ياب ٿيڻ مشڪل ٿيندو آهي . بهتر آهي ته

چند روز ڪلڪيريا ڪارب ۳۰ ڪارائي پوءِ ۲۰۰ طاقت جي هڪ خوراڪ ڏيڻ گهرجي تنهن کان پوءِ هرگز وڏي طاقت نه ڏجي اهائي طاقت سلھ جي مادي کي ڳنڍين ۾ بند ڪندي. ڪلڪيريا ڪارب جي علامتن موجود هجڻ سان رات جو هڪ خوراڪ آرسينڪ آيوڊائيڊ جي ڏي وڃي ته بيمشي دوائون گهڻو آرام ڏينديون.

(۲) تھويز ڪيل دوا جي دوران استعمال سلفر ۳۰ جي هڪ خوراڪ ڪڏهن ڪڏهن هفتي ڏيئي کانپوءِ ڏيڻ گهرجي ته جڏهن سودا مادو ختم ٿيندو وڃي. پر بيمار ڪمزور هجي ته سلفر ڏيڻ ۾ احتياط ڪجي.

(۳) جن بيمارن ۾ سلھ جازم هجن، انهن کي سلفر سائيٽيا، فاسفورس ۽ هيمپر سلفر گهري اثر واريون دوائون نه ڏيڻ گهرجن. پر جيڪڏهن مٿين دوائن ڏيڻ جي ضرورت پوي ته ۳۰ طاقت ئي ڪافي آهي، وڏي طاقت نه ڏجي. **بايوڪوڪس ۾:-** اڪثر فيرم فاس $X 30$ ۽ ڪالي ميور $X 30$ مفيد آهن.

ڪلڪيريا فاس، ڪالي فاس، فيرم فاس - ملائي ڏجن. طاقت پيدا ڪرڻ لاءِ مفيد آهن.

سوري

DYENTERY

ڪرڇي Q يا $X 2$ بطور روز مره دوا جي استعمال

ٿئي ٿي .

هر ڪي ورس سال ۳۰ - جنهن ۾ لڳ ڀڳ ۱۰ ڏينهن ۾ هون ڪم ۽ مروت هجي .

ڪالوسنت ۳۰ - بيمار پيٽ کي هٿ سان دٻائي .
نڪس واميڪا ۳۰ - ڪاڪوس کان پوءِ دوزا
درعت ٿئي . ابتدا ۾ ڏيڍ ڪري تڪليف جلد ۾ مٽر ٿيندي .
سلفر ۳۰ - پراڻي پيپش جا ٻار ٻار واقع ٿئي .

پلسٽلا ۳۰ - سڄي شين جي کائڻ کان پيپش ٿئي .
هر ڪي ورس ڪار ۳۰ - وات جو ڏاڏو ڪوڙو -
اڄ نه هجي - لڳ ڀڳ ۱۰ ڏينهن ۾ هجي . جڏهن ٻاهرالي ۾ لڳن
مٺن کان رت زاده اچي .

نوٽ - اڪثر هر ڪي ورس سال ۱۰ ۾ هر ڪي ورس ڪار
واري سان ڏيڍ مٽي ٿئي ٿو .

ڀاڙو ڪيهڪ ۾ - ڏهر فاس ۳X ڪالي فاس ۳X
ڪالي ميور ۳X ميگنيشيا فاس ۳X هموزن ملائي ڏيڍ
نهر گرم پاڻي سان مفيد آهي .

عام بدني ڪمزوري

GENERAL WEAKNESS.

چاڱا ۳۰ - ۲۰۰ - زياته رت لڪرڻ يا بدني رطوبتن
زياده لڪرڻ ڪري ڪمزوري ٿئي .

ايسڊ فاس Q، ۲۰۰ ۳۰ - عصبي كمزوري، زياده
دماغي مڪنت ڪرڻ، گوڻي جماع يا دائمي ڏک ۽
غم ۾ رهڻ ڪري پيدا ٿي ٿوي. پيشاب ۾ فاسفيٽ اچي.
ڊڪر ايسڊ ۳۰ - جڏهن دماغي مڪنت ۾ گوڻي
رنج ۽ غم ڪرڻ سبب بدلي ۽ عصبي كمزوري ٿئي
ڪارڊوويچ ۳۰ - پوڙهن ماڻهن جي كمزوري ۽
لاءِ مفيد آهي، جي ڀراڻي بدھضمي ۽ ۾ مبتلا هجن. عورتون،
جي ٻارن کي ڪير ڌارائڻ سبب كمزور ٿين.
بايو ڪيٽ ۳۰ - ڪاڪير فاس ۶X، ميگنيشيم فاس
۶X ۽ ليٽرم فاس ۶X (فائوفاس) هموزن روزانو ٽي چار
پيرا ڪارائڻ مفيد آهن.

عصبي سور

NEURALGIA

ايڪوئاٿيٽ ۳X - سرد، خشڪ هوا لڳڻ ڪري
چاهي ۾ سور ٻاري مريض کسي ۵-۶ وقت موت جو
خوف هجي.
بيلادونا ۳۰ - اکين جي اعصاب ۾ درد هجي. سور
يڪدم ٿئي ۽ وري جلد ختم ٿئي. منهن سڄيل، سرخ،
ڇمڪدار ۽ سڄي پاسي جو سور هجي.
ڪاوسنٽ ۳۰ - منهن ۾ ڪڇي پاسي جو سور هجي.
دٻائڻ سان آرام ٿئي.

آرسينک البم ۳۰ - - - اڌ راسه کان ۱۰-وه درد
ٿين. ساڙو ۽ بي قراري گهڻي هجي .
اسپا انجاليا ۳۰ - - منهن جي ٻي پاسي ۾ سور
هجي . سڄ اڀر سان شروع ۽ لوه سان ختم ٿئي .
ڪهوه ميللا ۳۰ - - نه هي سگهه جوڙو سخت سور
راسه جو ، گرمي ۽ فصي ۾ شديد ٿئي - مريض
چيڙاڪ هجي .

پلانٽيگو هيجم Q يا X ا ڪنن ۽ ڏندن جي
عصبي سور لاء مفيد آهي . ٻه چار ڦڙا گرم ڪري
ڪنن ۾ وجهه سان سور ختم ٿي ويندو ۽ دوا مان
ڪپهه جو بهو پوڙي ڏندن ۽ مهارن تي موٽجي نڙڏندن
جو سور غائب ٿي ويندو .

سلفر ۳۰ - - تھويز ڪيل دوا فائدو نه ڪري ته
هن دوا جي ڪهه خوراڪ ڏئي پهرين دوا شروع ڪرائجي
بايوڪريهه ۾ - ميگنيشيفاس ۶X - - ۵-هري
جي عصبي سور لاء نهايت مفيد آهي - بجليءَ وانگر
اعصاب ۾ درد پکڙجن ۽ رکي رکي پالي لڳل جهڙا سور
ٿين - هيءَ دوا گرم ماڻهيءَ سان ڏيڻ گهرجي .
نيرم فاس ، ڪالي فاس ، ميگنيشيفاس ۶X مرڪب
هر قسم جي عصبي سور لاء مفيد آهي .

عصبي ڪمزوري

NEURASTHENIA

ايسڊ فاس Q ڪثرت جماع ۽ ڪثرت امتلام
جي ڪمزوري ۽ اه ۴ - ۵ ڦڙا ٻاڻي ۽ موجهي هرڪادي
ڪائڻ ڪالپوءِ ڏجن.

ڏکس وامیکا ۳۰ - ڪثرت مطالع ڪان دماغ
ڪمزور ٿي ٻوي ۽ ڇڙ موجود هجي.

اگنيشيا ۳۰ - هم جا بد اثر ۽ مريض ٿڌا ساهه کڻي.
چائنا ۳۰ - ڪنهن به جسم جي پاڻي مان رست
ڪوٺو لکري وڃي ۽ الڪري دماغ ڪمزور ٿي ٻوي.
آرنیکا ۳۰ - ڏک لڳڻ سبب دماغ کي تڪليف پوهي.
بايوڪيمڪ ۴۰ - ڪالي فاس ۶X - بهترين دوا آهي.

غددون جون بيماريون

GLANDULAR AFFECTIONS

بيلابوذا ۳۰ - ناري سوچ، جا - رخ ۽ نهايت تر

درد هجي.

هرڪيورس سال ۳۰ - کالي جي ڳروهن سڃڻ

۾ جنهن ۾ وات کان ٻاڻي يا کڻ ڪوٺي لکري.

سليشيا ۶X ۲۰۰ - ۱۰۰۰ - ڪند جي نيمڪال لاه

رهمر هوو ۛ ۛاۛۛۛۛ

لنڊي طاقت ۛ گند سڪائڻ لاءِ وڏي طاقت ۛم آڻي .
ڪاڪيريا ڪارب ۛۛۛۛ - مريض ٿلهو ، مٿي تي
پگهر ڪهڙو هجيس ، بيمار عنازيري مزاج هجي .
سلفر ۛۛۛۛ - ۛۛۛۛ ڪوڙها ۛ هٿن پورن جي
ٿرين ۛ مٿي جي جهوٽي تي ساڙو هجي .
ڊايوڪيده ڪم - ڪاڪيريا فلور ۛۛۛۛ پهر جهڙا بنا
درد ۛ غدود هجن . هن جي وڏي طاقت زياده مفيد
آهي . مثلاً ۛۛۛۛ ۛ ۛۛۛۛۛۛ .

ڦوڙيون

BOILS.

ڊرائي اوزيا ۛۛۛۛ = چند خوراڪون ڏئي ، هڪ
خوراڪ سلفر ڏيڻ بهترين علاج آهي .
ڊيلاڊوڏا ۛۛۛۛ - سرخ رنگ جون ڦوڙيون ۛ ۛر ڏنڊ .
سليشيا ۛۛۛۛ - گند جي نه ڪال لاءِ ڏجي . گند
سڪائڻ لاءِ وڏي طاقت ڏجي . آڱر ويڙهي لاءِ نهايت
مفيد آهي .
اڪيليشيا ۛۛۛۛ - ٻار ٻار ڦوڙين ڪرڻ کان بچاءُ
لاءِ مفيد آهي .
هيڊر سلفر - لنڊي طاقت گند نه پوڻ لاءِ وڏي
طاقت گند هڪ ڪرڻ لاءِ ڏجي .

سلفر ۲۰۰ - هٽن پهرن ۾ ساڙو هجي ته فقط هڪ
 عوراءَ کي ڏيڻ گهرجي.
 نوٽ صبح جو لهرائي هڪ ۶- وراڪ سلفر
 ۳۰ ۽ ڏينهن ۾ ٽي عوراءَ-ون آرنڪا ۳۰ - جون
 ڪجهه وقت ڏيڻ سان ڦرڙيون نڪرڻ بند ٿي وينديون.
 بايو ڪيمڪ ۾ - ڪلڪيرياسلف ۶X نيرم فاس ۶X
 کڏي ڏيڻ مفيد آهي.

ڦڙا نڪرڻ

WARTS

ٿوڄا ۳۰ - ۴۰۰ - ٿڙن لاءِ اندروني طرح کارائجي ۽
 بهروني طور ٿوڄا مدر لنڪهر ٿڙن تي صبح ۾ شام
 لڳائي لهر ۲۰ جون ڏينهن ۾ ٽي عوراءَ کون ڏجن
 چند ڏينهن کانپ سان فائدو ٿيندو پر جيڪڏهن فائدو
 نه ٿئي ته ٻڙه لهر ۲۰۰ روزانه يا ٻي-ي ٿين ته ڏينهن
 هڪ عوراءَ کي کارائجي.

مٿين دوا ڪتن، گهوڙن ۽ جالورن وغيره جي ٿڙن
 بيمه گارائي آهي.

اسٽيفسگيريا ۳۰ - ۲۰۰ - ٿوڄا جي استعمال سان
 جيڪڏهن فائدو نه ٿئي ته لهر ۳۰ جون روزانه ٽي عوراءَ کون
 چند روز کارائجن فائدو ٿئي ته ٻي-ي لهر ۲۰۰ روزانه

يا بي تئين ڏينهن هڪ عوراءَ ڪارائجي .
 فيرم پڪر يڪم $30 \times$ - جيڪڏهن هٿن تي ڪوڙا
 اڀار ٿيڻ وانگر ٺڪرن نه هجي ۽ دوا نمبر $3 \times$ سفوف جي
 صورت ۾ استعمال ڪجي .
 نيم ۽ ۵ ور ۳۰ - ۲۰۰ - جيڪڏهن هٿن جي ٿرين
 تي ڦاڙ ٺڪرن نه هجي ۽ دوا مفيد آهي ،
 ڪاسٽيڪم $30-200$ - هن دوا جي مريضن جي
 ڪل عموماً خراب ٿيندي آهي خصوصاً ٿڌا منهن
 تي ٺڪرندا آهن .
 سلفر 30 - باغ علامات مطابق مفيد آهي .
 پاڻو وڃي ۵۰۰ نمبر ۱۰۰۰ هفتي ۾ هڪ عوراءَ ۽
 سلفر نمبر ۱۰۰۰ هفتي ۾ هڪ عوراءَ واري واري
 سان ڪارائتو مفيد آهن .
 ڊايو ڪيمڪ ۾ - سليشيا $4 \times$ ۽ بلند چڱي دوا
 آهي انڪالچوءِ فلورڪ ايسڊ استعمال ڪرائجي ته شفا
 ٿي ويندي . ڪالي ميور به مفيد آهي .
 ٻيرون ٺي لڳڻ لاءِ مڇر ب لستو :- باغ وارو چوٽو ،
 سوڍا بائڪارب يا ڪار اڇي ، مناسب وجهي ڪاٺي
 سان ڪهاڻي ٿيڻ تي صبح ۽ شام لڳائجي .

قبضي

CONSTIPATION

ڊڪس واهيڪا ۳۰ - ۲۰۰ - بار بار پاڻڪائي جي
حاجت ، مگر ٿورو ڏکري . جلاب کان پوءِ قبضي
ٿي پوي .

ڊم اٿي اونيا ۳۰ - اڃ گهڻي ، رات ۽ ڇپ ڪمڪ
پاڻڪانو ڪمڪ ، ٻارن جي قبضي ۽ ۾ عموماً استعمال
ڪئي وڃي ٿي .

سلفر ۳۰ - ۲۰۰ - هٿن ٻنهن ۽ هٿي جي چوٽي ۽ ۾
ساڙو هجي ۽ مقعد ۾ به ساڙو ٿئي . بواسري مريض
جي قبضي ۽ لاء سلفر ۳۰ صبح ليرالي ۽ رات جو سهڻو
وقت لڪسواميڪا ۳۰ جي عورتن ڏيڍ مفيد آهي .
سيپيا ۳۰ - حامله جي قبض لاء مفيد آهي . پاڻڪانه
ڪرڻ لاء زور لڳائڻو پوي .

ڪالڊسونيا ۳۰ - حامله جي قبض لاء مفيد آهي
مريض کي بواسر به هجي .

اوپيم ۳۰ - ۲۰۰ - پاڻڪائي جي حاجت ، ٻن ٻن ٽن
ٽن ڏينهن کنڊرڻ يا وڌيڪ ڏينهن کنڊرڻ بعد به نه ٿئي .
هڪجي ۲۰۰ طاقت وڌيڪ مفيد آهي .

ڊايوڪيسم ۾ - ڪالي فورم ۳X ، ليٽرم فورم ۳X
ڪاڪريافلور ۳X سليشيا ۱۲X مفيد آهي .

قولنج (پيٽ جو سخت سور)

COLIC

ڪالوسنٽ ۶، ۳۰ مريض سخت سور سبب اڳتي
جهڪي ۽ هٿن سان پيٽ کي دٻائي نه کيس سور ۾
آرام اچي .

ڪيمو ملا ۱۲، ۳۰ ۽ بيلادونا ۳۰ واري واري
سان ذيق ٻارن جي قولنج ۾ مفيد آهن .

نڪس واميڪا ۳۰ - دير هضم ڪاڙي کائڻ سبب
۽ غير ھوميوپيٽڪ دوائس جي استعمال سبب
قولنج ۽ بار بار ڪاڪوس جي نا مڪمل حاجت ٿئي .

ٻائسڪوريا ۶-۳۰ - مريض کي سور ۾ سڙي
ٻوٽي جهڪڻ سبب آرام اچي . (ڪالوسنٽ جي ابتڙ)
پلسٽلا ۳۰ - سٽون ۽ مصالهدار کاڌن کائڻ سبب
پيٽ ۾ سور ۽ گڙ بڙ ٿئي .

لائڪو پوپيم ۳۰ - پيٽ ۾ دٻج گھڻو ٻيڏا ٿئي
۽ آڏن ۾ خشڪي ۽ سبب انھو ليڪال نه ٿئي هيءَ
مڪسيچر مفيد آهي . ڪالوسنٽ ۶ - چار ٿڙا ،
ٻائسڪوريا ۶ - چار ٿڙا نڪس واميڪا ۱-۲X - ۱۶ ٿڙا ،
ميگنيشيا فاس ۶X - ۵ ڪ ٻرام - اڪوا - چار آئولس -
اهي چارون ڪچن ۽ گرم ڪري ٻارجن .

ډايوڪسيډ ۴۵۵ ګرام - ګڼه ټيټا فاس ۲X ، ڪلڪټرا فاس ۳X ، فيرم فاس ۶X ، ليټرم سلف ۳X ، هموزن ملائي کرم پاڻي سان استعمال کړاځي .

کالرا

CHOLERA

کيهفر Q هر کيس جي ابتدا ۾ ۵-۱۰ منځن کان پوءِ ٻټي ٿڙا کنب يا پتاشي ۾ وجهي کاراځي . جڏهن جسم ٿڌو ٿي وڃي .

ويزائرم البم ۳۰- جڏهن قيء ، دست ڪوٺا هجن ، منهن تي ٿڌو پکهر اچي .

ڪيوڊوم هيلليڪم ۳۰- جڏهن ڳڙين جا دورا سخت ٿين ۽ بدن کان شروع ٿين .

ڪاربوويچ ۲۰- ڪمزوريءَ سبب قيء ۽ دست بند ٿيا هجن . حالت لازڪ ۽ جسم ٿڌو هجي .

سلفر ۳۰- پٽاءُ طور هڪ ڪوراڪ صبح جو کاراڻي مفيد آهي . ابتدا ۾ سٺو ڪم ڪريڻي .

نوٽ :- مريض کي ٺامي جي منڍي پاراڻي يا ٺامي جو تڪر سندس ٻيٽ سان ٻڌجي .

ډايوڪسيډ ۴۵۵ ګرام - فيرم فاس - ڪالي فاس - ميگنيشيا فاس - ليټرم مورا ۽ ليټرم سلف ۶X مرڪب

رهر هوميوهايمتي

هردوا جا چار گرهن، چار آئونس گرم ٻاڻي ۽ ۵ ۾ ملائجن
۽ هر ۱۰ - ۱۵ منٽن کانپوءِ هڪ نئيرو ڇوڪرو ٿي ٿو.
مرض کان بچاءَ لاءِ نيتروم سلف ۲۰۰X ٿي ٿو.

ڪليون ڀون

TONSILLITES

بيلابوٽا ۳۰ - واهه ۽ ڪ، سهڻي طرف جي
ڪلي ۽ ۾ سوزش هجي ۽ ٻي ٿي سگهي ٿي.
هرڪلوس سال ۳۰ - وات مان گگ وهي ۽
بد بو هجي.

ٻه ڀڃا ڪارب ۳۰ - ۲۰۰ - سردي لڳڻ کان
ڪليون ٻون، ٻار دماغي ۽ بدلي طور ڪمزور هجن.
مراڻن ڪيسن لاءِ مفيد آهي.

اڊيس ميلفيڪا ۳۰ - گاو سرخ، خشڪ ۽
ڇمڪندڙ، ٻيٽ ٿيڻ وقت ٿلڪن لڳڻ جهڙو سوز
ٿئي ٿو. نڙي ۽ ڪليون سهيل هجن.

ڊايوڪيٽ ۾ - فم فاس ۶X، ڪالي ميور ۶X
۽ ڪالي فاس ۶X هموزن مفيد آهن.

ڪن رڳو جو سور

SCIATICA

ڪالوسنٽ ۳۰ - نوان سور، سهڻي تنگ ۾.

(عمر هو مهوريتي)

وڏي وهي، ڪن کان بدبودار پترو مواد نڪري، ساهه
ڪڍڻ ۽ جسر کان بدبوءِ اچي.

ايڪونائيٽ ۶-۳۰- ٿڌي هوا لڳڻ ڪري ڪن
جو سور پيدا ٿئي، ڪن جو سور سخت ٿيندو آهي
شروع مرض ۾ زياده مفيد آهي.

بيلابونا ۶-۳۰- سخت درد، جو يڪدم شروع ٿي
۽ يڪدم بند ٿي وڃي. مائون ڪن ۾ سوچ نه ٿيندي
آهي، رات جو تڪليف گهڻي ٿي ويندي آهي.

ڊايوڪيس ۶- ٺهڻ واس ۶- ڪن جي
سخت درد ۽ سوزش لاءِ مفيد آهي، جڏهن بيلابونا ڪم
نه ڪري، ته هي دوا ڏجي.

مولين ائل- (گرم) ڪلاڪ ڪلاڪ جي وقفي سان
سان وجهرائجي جيستائين سور ڇڏي وڃي.

نوٽ ۱- بهريائين هيڊروجن ڪن ۾ وجهي ڪن کي
ڪجهه سان صاف ڪري بيلائينگو Q سان بهو آلو ڪري
ڪن اندر رکجي ۲- بيلائينگو Q ۲۰ ڦڙا، بيلابونا Q ۱۰
ڦڙا، گليسرين ۲ ڊرام، ڪن جي سور ۽ وهڻ لاءِ مفيد آهي.

ڪن وهڻ ۽ ٻوڙاڻ

OTORRHOEA

پلسٽلا ۳۰- جڏهن ڪن مان ڦڪو سائو گهاٽو ڪند

وهي- بار يا وڏي جي طبعيت نرم ۽ جلد روئي ويون.
سلسيٽيا X ۶-۳۰. ڪن مان بدبوءِ دار ٿڌو ڳهاو
ڪند وهي- قدرتي ٻوڙاڻ به هجي ڪلي جا ٽٽوڻ سڃڻ
هجن. ڪنن ۾ آواز ٻڌجن.

سلفر ۳۰- ٻراڻي تڪليف هجي ڪن مان بدبوءِ دار
ڪند ٺڪري هٿن پيرن تي ساڙو ۽ جسم تي ڦرڙيون هجن.
هٿڀر سلفر ۶-۳۰- مريض کي هوا جي جهولسي
لڳڻ سان تڪليف ٿئي ۽ اولهاري ۾ منهن ۽ مٿو ويڙهي
چڏي بدبوءِ دار ڪند وهي.

هونڪيورس سال ۳۰- ٿڌو، ڪن ۽ نهن جو سور
رات جو سخت ٿئي ڪن مان بدبوءِ دار ٻڙو ڪند
لڌري جسم ۽ ساهه ڪڍڻ ۾ بدبوءِ هجي ۽ ڪليون
سڃڻ هجن.

سورائيٽلم ۲۰۰-۱۰۰۰- ڪن وهڻ لاءِ بهترين آهي
هفتي يا ٻن ڪالپوءِ هڪ ڪوراڪ ڏجي.

نوٽ:- ۱- ڊاڪٽر جو ست، هن مرض ۾ پلسٽلا X ۳
روزانو ٻه دفعا ڇهه ڏينهن ڪارائي، چار ڏينهن ترسي پوءِ
سلفر ۳۰ روزانو ٻه دفعا ڇهه ڏينهن ڪارائيندو هو اڃان
به نه چڏي ته ٽي ڏينهن ڪالپوءِ سلسيٽيا X ۶ يا ۳۰
ڪارائيندو هو.

(هبر هو ميروپيٽي)

نوٽ ۲:- پلاٽيگو Q پرام- بورڪ ايسڊ ۳۰- ڪرين
۽ گليسرين آئولس ۾ ملائي، ۾ دفعا روزا ڪن ۾ وجهجي.
نوٽ ۳:- ۵۰ هڪ آئولس اسپرٽ ريگتيفائيڊ ۾ ۵۵
ڪرين بورڪ ايسڊ ملائي ڪن کي سائڊروجن سان ڏوٽي
۾ دفعا روزا ۾ وجهجي.

نوٽ ۴:- ارڙهيءَ ڪالچوء ڪن وهڻ لاء پلسٽلا X ۳
بهر آهي.

ٻاڙوڪيڊ ۾ ڪالي ميور X ۶ ڪن جي پوڙاڻ
لاءِ اڪسپر آهي.

ڪنگي (دق الاطفال)

MARRASMAS

ڪلڪهريڊا ڪارب ۳۰- مٽي ني پڪر ڪهڙو، هٿ
پير ٿڌا، سائي رنگ جي بدبودار ۽ کڻي ڦي ه، هٿ
وڌيل مٽي ڪاٺڻ جي رڻهت، ٻار جي پڪر، دستن ساري
جسم کان کڻي پوءِ اچي خصوصا ۽ غنائري مزاج وارن
ٻارن لاء مفيد آهي.

آيوڊيم ۳۰- زياده پڪر مگر باوجود ڪاٺڻ جي
ڪمزور ٿيندو وڃي هن دوا جي خاص علامت آهي.
الڊريان غدود سڄمل.

نيٽرم ميور ۳۰- بيمار ٻار جو ڪمڌ تمام ڪمزور

لوط ڪاٺ جي خواهش، پياس ۽ سڪت قبضي هن دوا جون خاص علامتون آهن.

ميگليشيا ڪارب ۳۰ - سارا پاهانا، ڪتي ٻڙ ۽ درد سان اچن - ڪير بلڪل هضم نه ٿئي، هضم ٿيڻ کان اڳي ڦي ۽ ذريعي نڪري وڃي. ان کان سواءِ سلفر، همپر سلفر، پرائيڊ ڪارب، ابرائيم، سليشيا علائقن مطابق مفيد آهن.

ڊاڊوڪيه ڪم - ڪلڪير يا فاس X ۶، فيرفاس ۽ نيٽرم فاس X ۶ هموزن مقدار هوراڪ ۵ گرامن ڏينهن ۾ چار ڀيرا ڏجي. دق الاطال لاءِ بهترين آهي، بيميش، ڪمي خون، بد هضمي جي دستن ۽ ڪير هضم نه ٿئي، بخار ۽ ڪمزوري لاءِ نهايت مفيد آهي.

ڪلڪيريا فاس X ۶ ۽ بلنڊ - اڪثر ڪيس هن دوا جي استعمال - ان شفاياب ٿين ٿا. ٻئيءَ جي هڏي جي ڪمزوري - گردن پٽلي، مٿو جهلي نه سگهي. سائي رنگ جا دست ۽ تارون ڪريل ٻارن لاءِ مفيد آهي.

ڪوڙم

LFPROSY

هائيڊروڪوٽائل Q - ڪيتريون ئي هن مرض ۾ دوائون ڏنيون وڃن ٿيون مگر هائيڊروڪوٽائل ۾ کان اعليٰ ٿي وڃي ٿي. هيءَ برهمي ٻوليءَ مان تيار ڪئي

وڃي ٿي جا اول نمبر مصفي ۽ ڪرن آهي. هن دوا جي مدر ٽينڊر مان ۱۰ ڦڙا صبح ۽ ۱۰ ڦڙا شام جو اڌ آڏي ٻاڙي ۽ ۴ وڃهي بيمار کي ڪافي عرصي تائين بيمارجن. جيڪڏهن برص (سفيد داغ) ٺڪڙ شروع ٿين ته شروعات ۾ اها دوا بيمارن سان شفا ٿي ويندي مگر علاج استقامت سان ڪوٺو وقت چالو رکجي. هن مرض ۾ نمٽرم ميور ڪارائتو به مفيد آهي.

ايڪليپشيا Q- جو مٿين دوا سان ڪڍو ٿو مسلسل ڪيو وڃي ته بهتر ٿيندو.

سلفر ۳۰-۲۰۰- جڏهن ڪوٺو ۽ دم واري سان ٿين. ازالسواء هئڻ ٿي بعد بيسيلينم ۲۰۰ يا ۱۰۰۰ ڏجي. ڊايوڪسس ۴- سليشيا X. ۲۰۰ ۽ ڪالي ميور X ۲۰۰ هر چئن ڏينهن بعد واري سان ڏجن.

گردن جون ٽڪليفون

TROUBLES OF KIDNIES

ڪينٽرس ۳۰- چياپ، بڪي ۽ ۴ سور هجي. خولي بيمار سخت ساڙي سان ۽ ڦڙو ڦڙو ٿي اچي. چائڻا ۳۰- ڪردي جي سور روڪڻ لاءِ لڳاتار ۴ هوميو روزانو هڪ ڪوٺو ڪوٺو ٿي ۽ ٻي ۾ ٻي ۴

ياطي ٻيٽي - اڌ ڏينهن يا اڌ رات کان پوءِ تڪليف
زياده ٿئي .

ٻايو ڪيهڪم - سور وقت ڪا به فاس ،
ميڪنيشيا فاس ۽ عام طرح ڪاڪير يا فاس ، ليٽرم ميور
۽ ليٽرم ساف ڏجي .

گهٽ سڃڻ (ٻايون ڀون)

SORE THROAT

ٻي - لابلونا ۳۰ ۽ فيوم فاس ۳۰ - واري واري
سان ڪاراجي جيڪڏهن وات خشڪ هجي ته مفيد آهي .
هرڪيورس سال ۳۰ - وات مان گوشت يا ٻيٽي وهي
ته مفيد آهي .

ٻلسلا ۳۰ - گهٽ ڊيٽي وڃن ۽ حصيا سڄي
ڀون ته مفيد آهي .

ٻايو ڪيهڪم - فيوم فاس ۶ X ۽ ڪالي ميور ۶ X
ٻئي دواون هن مرض لاءِ مفيد آهن - واري سان ڪاراجي .

گڏڙڙڙڙ يا ڊيٽڙو (ٻارن ۾)

CONVULSIONS IN CHILDREN

ڪيمفر Q - دوري وقت ٻارن کي سنگهاڻهي .
ٻيٽلونا ۳۰ - ٻار لڏو - سڀڻن مٿو گرم ، منهن

ڳاڙهو، هٿ ۽ نمر ٿڌا هجن.
 ڪيمو هلا ۳۰ - ٻار ضدي ۽ چيڙاڪ، سندس هڪ
 ڳل ڳاڙهو ۽ ٻيو ٿڪو.
 سائلا ۳۰ - پيٽ ۾ ڪينشن سبب ڳڊڙيون، ٻا ر
 ڏند ڪرڻي ۽ لڪ هڻي.
 ڊيسسي فلورا Q - مان ڪجهه ٿڙا ڳڊڙيون ٿي
 ڪنٽول ڪرڻ لاء ڏجن.
 ڪلهريا فاس ۶X ۽ ميگنيشيا فاس ۶X ڪمزور
 ٻارن کي ملائي استعمال ڪرائجن.
 ٻايوڪيهڪ ۾ - ميگنيشيا فاس ۶X هر قسم جي
 ڳڊڙين لاء مفيد آهي.

ڳڙ ۽ وڌيون قرڙيون

ABSCESS

ٻهلابونا ۴ ۳۰۰ - ڳڙ جو رنگ سرخ ۽ سڱ-مٺ
 سور هجي، منجهس گند نه پيو هجي.
 هيٺو سلفر ۲ - ۳۰ - ۲۰۰ - گند پوڻ کان اڳ-۾
 هن دوا جي ننڍي طاقت ڏجي ته ڳڙ ٽالهي گند
 نڪري ويندو. پوء وڏي طاقت ڏجي ته گند سڱي
 ٿي چئي ويندو. ڳڙ نهايت ڏڪي الجس هجي.
 سليشيا ۶X - ۳۰ - ۲۰۰ هيٺو سلفر وانگر هن

دوا جي ننڍي طاقت ڳڙ کي ٿاڙي گند ڪندي ٿي
دواءَ وڏي طاقت ڏيڻ سان گند کي سڪائي ڇڏي ٿي
چٽائي ٿي. هن دوا جي وڏي طاقت مقعد جي ناسور
لاءِ مفيد آهي.

ليڪسيس ۳۰- ڳڙ جي چوڌاري جاءِ نيري
رنگ جي هجي.

رسڊاڪس ۳۰- ڪچوراڙي جي سوچ لاءِ مفيد آهي.

هرڪيورس سال ۳۰- مهارن ۾ ٿڌي لاءِ مفيد
آهي. بيمار جي وات ۾ بدبوءِ ۽ کنگ گهڻي هجي.

نوٽ ۳۰- مهارن جي ٿڌي لاءِ بيلابونا ۽ هرڪيورس
سال واري واري سان ڏيڻ مفيد آهي.

اينٽير اڪسينم ۳۰- پلي ۽ ڳڙ لاءِ مفيد آهي. ڳڙ
چوڪرڻ سهيل ۽ سخت هجي باه وانگر ٻيو سڙي.

ڊائرو جيلم ۲۰۰- خون جي خرابي ۽ سبب بار بار
لڪندڙ ڳڙن لاءِ مفيد آهي.

بايوڪيهڪ ۶- فهرماس ۶X ۽ ڪالي ميور ۶X-
اهن ٿڌين لاءِ مفيد آهن. جن جو منهن اڇو ۽ پاڻ
ڳاڙهي هجي. پوءِ اهي بدن جي ڪهڙي به حصي تي هجن
ڪالي ميور ۶X ۽ ڪالي سلف ۶X- اهي ٿڌيون
جن جو رنگ ٿڪو ۽ اڇو هجي، تن لاءِ مفيد آهن.
ڪالي ميور ۲۰۰- مٿي تي ٿڌين لاءِ مجرب آهي.

گهٽ جي سوج

METRITIS

ايڪونائيٽ ۶-۳۰- شروع شروع ۾، بشار تيز
شدید بي چيني، خوف موت جو ۽ بيمت جو سور ۽
موجود هجي .

ايپس ۲۰- رهم يا خصیة الرحم ۾ ڏسک دار درد
واس خشک ٿيڪن بيماس نه هجي، بهشاب گهٽ خاص
علامت ڏنگ دار درد .

بيلابونا ۶-۳۰- مٿي جو سور گهٽو، دوران خون
دماغ جي طرف گهٽو، منهن سرخ، بڪواس ۽
هيٺ ٿي دٻاءُ .

آرسنيڪ البر ۳۰- سخت بي آرامي، جلن دار
درد- شديد بيماس مگر ٿورو ٿورو پاڻي باز بار پئي
(خاص علامت آهي) ٿڌي پاڻي بيشمار سان آڪليف وڌي.

برائي اونيا ۳۰- چيٽاڪ مريض، جا الڪ-رهم
گهري، سخت درد جي مرڪت سان وٺن، ڪنگو-
يا گهري ساه ڪمزور سان خصیة الرحم ۾ جهنڊو درد،
پاڻي گهٽو پئي ٻار گهڻي دير ڪاٽيو .

پلسٽلا ۳۰- نرم مزاج وٺو واريون دورتون، همض
يا لغاسي خون جو ٻهجي دھڻ، رات جي وقت ۾ اسهال

وات خشڪ ليڪن پياس نه هجي،
 سيڪيل ڪار ۳۰- اخراجات بد-ردار، ڏيڙ-ون،
 ڪمزور عورتون جي گرمي پسند نه ڪن.
 ڏاڍو ڪيهه ۾- هيرم فاس X ۶- بهرين درجي
 جي بخار ۽ اجتماع خون رحم جي طرف هجي. پٺي
 درجي ۾ جڏهن رطوبت رحم ۾ پئجي وڃي ۽ ڪيس
 هراڻو هجي ته ڪالي ميور X ۶ استعمال ڪهجي.
 جهڪڻ ۾ ڳوٺ ۾ سختي زياده هجي ته ڪلڪريافلور
 X ۶ سختي جي گهٽ ڪرڻ لاءِ استعمال ۾ آڻيو.

ڪنگو-م

COUGH

ٻه لاپونا ۳۰- خشڪ ڪنگو ۽ ڪلن واري حالت
 ۾ مفيد آهي.
 هر ڪيورس سال ۳۰- ڪليون ٻوٽ ۽ وات مان
 نڪ وڃي.
 برائي اوليا ۳۰- ڪنگو، خشڪ ۽ سيني ۾
 سور هجي.
 فاسفورس ۳۰- ڪنگو، خشڪ جيڪا برائي اوليا
 سان ٺيڪ نه ٿئي.
 ڪارٻوڊيچ ۳۰- ٻين ماڻهن جي ڪنگو، لاءِ مفيد آهي.

نَدَس وادهڪا ۳۰۔ صبح جي وقت ڪنگھ زياده ٿئي.
 ايندڙ ۳۰۔ ٻارن جي ڪنگھ۔ سيني ۾ بلغم ڪوٺو
 ۽ ٻار ڪوٺو ڳالهائي.

آرسنيڪ البم ۳۰۔ خشڪ ڪنگھ جيڪا اڌ رات
 کان پوءِ زياده تڪليف ڏئي.

ڪاسٽيڪم ۳۰۔ هر پيري ڪنگھ سان ٻيٽ۔ اب
 لڪري، ٿڌي پاڻي ميسٽ سان ڪنگھ گهٽجي پابند ٿئي.

ڊايوٽڪ ۴۔ فيرم فاس ۶X، ڪالي ميور ۶X
 ميگنيشيا فاس ۶X ھمون ملائي وڌن لاء ۵ گرين ۽
 ٻارن لاء ايڏي گرين ڏينھن ۾ چار يا ڇھ خوراڪون
 گرم پاڻي سان ڏجن هر قسم ڪنگھ ۽ ٻارن جي ڳھي
 لاء معمول مطب آھي.

فيرم فاس ۶X، ڪالي ميور ۶X، ليٽرم ميور
 ۶X، تاري ڪنگھ لاء مفيد آھي ان سان زڪام ھجي پال.

لاکڙو

CHICKEN POX

ايڪونائيٽ ۳X — شروعات مرض ۾ ۽
 بخار تيز ھجي.

رسٽاڪس ۳۰ — بخار گهٽ ٿيڻ کانپوءِ روزانو
 ٽي خوراڪون ڏيڻ سان ڳاڙھا داڻا ڪارا ٿيڻ شروع
 ٿيندا ۽ خشڪ ٿي ڪري پوندا.

ڪينٽرس ۳۰ :- ڊاٽن ۾ ساڙو هجي .

نوٽ: ۱. ڪينٽرس واري سان
ڏيڇ ڪري جلد فائدو ٿيندو .

ڊايوڪيس ۾ - فيرم فاس، ڪالي ميور، ڪالي
سلف، مرڪب ڏجي .

ليڪورڊيا (گھوٽ مان رطوبت وهڻ)

LEUCORRHOEA

ڪريازوٽ ۳۰ يا ۴۰ ڪيورس سال ۳۰
جيڪڏهن رطوبت جو رنگ سڙي مائل هوندو ته
آهي دوائون مفيد آهن بلڪ ڪريازوٽ ۾ تيزابي ماده
جي اخراج سبب عضوا چلجي پوند آهن . مواد
بدبودار هوندو آهي . مرڪيورس سال ۾ مواد سائي
رنگ جو رات جو زياده ۽ خراشدار، اڃ گھوٽي ۽ وات
مان ٿڪ گھوٽي ايندي آهي .

پلسٽلا ۳۰-۱۰۰ :- هن دوا ۾ پلسٽلا جي
مزاج واريون عورتون نرم مزاج، جلد روڻ، جلد
ڪاٺ ۽ خوش ٿيڻ واريون آهي وڃن ٿيون - پر هن
جي ليڪورڊيا زردِي مائل سڙي رنگ جي گھاٽي هوندي
آهي - هنجي ليڪورڊيا بالا خارش به ٿيندي آهي .
سيپيا ۳۰ :- نرن ۾ هيٺين طرف ٻار جو

احساس، ڳڻن تي پوري رنگ جا نيمان، نم معدہ ۾ خالي هئڻ جو احساس. اهي ٽيئي علامتون مخصوص آهن — ليڪوريا ڪهر جي رنگ جهڙي ۽ ماهواري اچڻ کان اڳ ڪهڙو وهي.

بور يڪس ۳۰ :- آلي جي سفيدِيءَ جهڙي رطوبت مقدار ۾ زياده. جڏهن ليڪوريا خارج ٿئي ته ائين محسوس ٿئي ته گويا گرم پاڻي وهي رهيو آهي، اها خاص علامت آهي.

ايلو مينڊا ۳۰ — ۲۰۰ :- سفيد رطوبت تمام ڪهڙي انداز ۾ ٺڪري ايتريقدر جو مرن ۽ ٽنگن تاءُ پهچي وهي — ڏينهن جو مواد وهڻ اهي ٻيئي خاص علامتون آهن.

اووالسٽا X ۳ :- جيڪڏهن ڪنهن به دوا جون علامتون صاف نه ملن بطور روز مره دوا جي استعمال ڪرائجي — خوراڪ ۽ گرم ڏينهن ۾ ٽي چار هوراڪون ٽي چار هفتا ڏجن.

الٽرس فار نوسيا-Q مان ۱۰۰ اڻڙا اڌ آلي پاڻيءَ ۾ ٽي چار ڀيرا استعمال ڪرائجي. ڪهڙو ڪري نوي ٽي صدي ڪيس ليڪوريا جا نڪ ٿي وڃن ٿا.

بايو ڪيڪ ۾ — ڪلهر يا فاس X ۲ هر قسم جي سملن الرحم لاء مفيد آهي.

رهمر هوميوپاتي

ڪالي ميور، ليٽرم ميور، ڪالي فاس، ڪلڪيريا
فاس هرهڪ $4 \times$ ۽ سليشيا $12 \times$ ، مرڪب مفيد آهي.

ماتا

SMALL PCX

اڊلٽي هونيم ٽارٽ ۳۰ هيءَ دوا به مائٽا لاءِ خاص آهي.
آهي، ۽ مله، ۽ سور، ۽ ۽ بيوشي، مريض ۾ هجي.

ويرولائيڊم ۳۰ هيءَ دوا به مائٽا لاءِ خاص آهي.
مرض کان اڳ ۽ پوءِ بنا خطري ڏئي سگهجي ٿي.
۽ ۽ ڪري ٿي ۽ بدن تي داغ ٺاهين
بچاءَ طور به ڏجي.

نوٽ:- ويرولائيڊم ۽ اڊلٽم ٽارٽ، واري سان ڏيڻ
نمايت مفيد آهن.

پرائي اوڻيا ۳۰- مائٽا جا داڻا کلي نه ٿي ڪرن،
مريض کي ٽنگهه، سمنڊ ۾ سور اچ ڪهڙي هجي ۽
مرڪب سان تڪليف وٺي.

ڪيمفر Q- مائٽا جا داڻا ڊگهي رهڻ، مريض ٿڌو
ٿي وهي، حالت ٺارڪ ڏسجي ته به چار ڦڙا ڪڍ جا
بتاشي ۾ وجهي جلد جلد ڪارائون.

آرسنيڪم البم ۳۰- ڪارڻ ۽ مائٽا، ڪمزوري

بدبودار دست ۽ مريض کي ٻار ٻار ڏيک ڏيک ٻاڙي
 ٻيٺڻ جي خواهش هجي.

ايمس هيٺ ۳۰ - منهن ۽ پمڙن تي سوڄ،
ڏيکڻ لڳڻ جهڙو سور.

مسافر ۳۰۔ جڏهن ڪابه تهويز ڪيل دوا فائدو نه ڪري ته سفر جي هڪ عوراءَ کي ڏئي پوءِ ساڳي دوا ڪارائتي ته مڪمل فائدو ٿيندو.

٦X سلف - فيرم فاس X ٦، کالي مهور X ٦
۶ کالي سلف X ٦ همون روزانو چارخورا کون نهجن.

ماشا (تذری)

ERYSIPELAS.

ٻيلابوڏا ۳۰- تن بيماريءَ جي خاص دوا آهي، سهيل
هڪن ۾ ساڙو، ڇهڙي سرخ، مٽي ۾ سور ۽ بي آرامي
هجي. مريض روشني ۽ گرم برداشت نه ڪري سگهي.
اڀيس هيلفڊڪا ۳۰- ماکيءَ جي مک- جي ڏنگ
ڇهڙي سوچ ۽ سور، بهاب گهٽ، اڇ کان.

وستا کس ۳۰ ہائی ۵ سان پریل توکلا نھون
منجون سخت ساگو ۵ خارش هجي. تڌ لکڻ يا ڀڄڻ
سان مريض ٿيو هجي.

بایوکیمک پر۔ نمبر فاس X ۶ نوابت مفید آھی۔

مٽي جي ڦيري

VERTIGO

ڪوٺيم ۳۰- هيءَ دوا هر قسم جي ڦيريءَ لاءِ مفيد آهي. هر شيءِ کول ڦرندي نظر اچي ڏاڪڻ ڇوڙ ۽ ۽ لڻ وقت، مٽي کي سڄي ڪپي ڦيرائڻ وقت ۽ بستري ۾ سمهڻ وقت آڪليف زياده ٿئي ٻوڙهن جي بيماريءَ لاءِ مفيد آهي.

نڪس واهيڪا ۳۰- هاضمي جي عرابيءَ، ڪالي ڪاڻڻ ۽ نشيدار شين ڪاڻڻ بعد ڦيري ٿئي. ۽ ۲۰- سڄون ڪالڻ ڪاڻڻ کان پوءِ هاضمي جي عرابي سبب ڦيري ٿئي.

ڦيرم هيٺ ۳۰- رت جي ڪميءَ سبب ڦيري ٿئي. مريض ويهي اٿي، سمهي، ٻاهر کان هيٺ لهي يا وهندڙ پاڻيءَ کان لنگهي نه ڦيري ٿئي.

ڇاڱا ۳۰- بدلي رطوبتن ضايع ٿيڻ سبب ڦيري، ڪنن ۾ آواز.

ڊاڊوڪيه ۳۰- ڪالنج فاس ۶۵، دماغي مڪنت سبب ٿيل ڪمزوري سبب ڦيري ٿئي. ڊيٽرم فاس ۶۵- معدي جي عرابيءَ کان ڦيري ٿئي.

٣٠ :- جيڪڏهن نڙي يا رڪام جي بند ٿي وڃي کان مٿي جو سور هجي .
ٻيلا ٻوٽا ٣٠ :- مٿي جو سور اکيون ڳاڙهيون ۽ درد ڪن .

١١ بجي صبح جي وقت شروع ٿئي،
 فيفٿم ميوز ٣٠:- مٿي جو سور ٥-١٠ -

ٻراڻي اونيٽ ۳۰ :- مٽي کي لوڻڻ - ڪهڙو
 ڦرڻ سان تڪليف وٺي وڃي ۽ دٻائڻ سان آرام ٿئي.
 ۱. ڪاڪ ۳۰ - مٽي جي سور سان گڏ ڦي ۽ اوڪارا.
 ٻايوڪوڪ ۴ - فهرم فاس ۴ X - مهگني-شيفاس
 ۴ X ڪالي فاس ۴ X هموزن گڏائي ڪارائڻ مفيد آهن.

(مدني جو بخار)

برائي اونيا ۲۰:- اڄ ڪوئي - ماضي هجي. زبان تي اچو ته - ماڻ ۽ صبر سان بيمار سمجهو ٿو هجي. جيلسميم ۳۰:- بڪار جي شروعات ۾ نيم روهي هجي مگر پياس نه هجي.

خاص طح چياھو پر سور هجي.

ڊيٽيشن Q - ۲۰ :- بدبودار اخراجات — بڪراس
۽ نيم بيهوشيءَ واري حالت بھار کي هٽائڻ ۽ مدي
گهٽائڻ لاءِ اڪسير آهي.

آرسينڪ اليم ۳۰ :- ڪمزوري گهٽي هجي.
گهڙيءَ گهڙيءَ پاڻيءَ جي ڀر ۾ ڇڏي ڇڏي ۽ بي
آرامي هجي.

پائرو جينم ۲۰۰ :- ڇڏڻ بھار ۱۰۵ گمان
وٺي وڃي ۽ زهري علامتون پيدا ٿيڻ لڳن ته صرف
هڪ هوراڪ ڏجي.

فاسفورڪ ايسڊ ۳۰ :- گهٽي ڪمزوري -
سخت بھار - نيم بيهوشي - بھار کي جاڳائڻ تي
هوش اچي.

ڊاڊو ڪيڊم ۴۰ - ڏيهرم فاس $6X$ ڪالي ميور
 $6X$ ڪالي فاس $6X$ هموزن ملائي ڏي-ط روزانو
۶ - يا ۸ هوراڪون بلحاظ عيش جي ڏيڻ مفيد آهن.

مردانن جون بيماريون

DISEASES OF MEN

ڇوڪرا ۳۰ - ۱۰۰ :- روشن ڪمزور ۽ پنهنجي
جو شڪار هجي. ڪمسن جريان هجي.

رهم هو ۽ وڻي

ايسڊ فاس Q ۳۰ :- مريض مشمت زلي يا گوڙو
جماع ڪيو هجي، ان سبب کيس جريان ٿيو هجي .
سندس پيشاب جو رنگ سفيد هجي .

ڏکس واهڪا ۳۰- مشمت زلي ۽ مهدي جي مريضن
لاءِ مفيد آهي، جي ڇيڙا ڪ هجن، کين قبض ۽ ٻاهائي
جي هر هر ٺاڪام حاجت هجي .

سليٽيم - ۲۰۰ ۽ ۱۰۰۰- اڻن ٻوٽ لاءِ مفيد آهي . صبح جو
مٽي ۾ سرر، ڪمزوري ۽ پيشاب ٻاهائي کان ٻوءِ مٽي
وهي وڃي . جوانن جي مردمي ڪمزوري ۽ لاءِ
اڪسڪر آهي .

سڪيو ٽيائيريالٽوري فلورا ۶- ۳۰- ٽڙن ٻوٽ
لاءِ نهايت مفيد آهي- مريض کي ٺيڪ نه ٿيڻ جو خوف
هجي، روزانو چار ڀيرا هفتو کن ڪرائجي .

ايونيڊاسٽائيو Q- ڪثرت جماع، مشمت زلي،
ٽڙن کانچوءِ ڪمزوري ۽ دل جي ٽڙ ڪي لاءِ مفيد ترين
هوا آهي، روزانو ٽي ڀيرا ۱۰ ڦڙا گرم پاڻيءَ ۾ ڏجن .

اگڊس ڪاسٽس Q- مرداني ڪمزوري ۽ ٽڙن ٻوٽ
لاءِ نهايت مفيد آهي، جڏهن اهي تڪليفون ٻرميل کان
ٻوءِ ٿيون هجن، آلت ۽ خصيا ٿڌا، سهيل ۽ سخت
هجن .

ايونيڊاسٽائيو Q، ايسڊ فاس Q، ۽ ڊميالا Q

هموزن ملائي رکجن . ۱۰-۱۵ ٿڙا روزانو تي پيرا ٿجن
مرداني طاقت لاء مفيد آهن .

لاڳو ٿيڻ ۲۰۰ - ۹ سي - ايم - پوڙهن جي
نامرديءَ لاء مفيد آهي .

ٻاڏوڪهه ۶۷ - ليٽرم فاس ۶۷ ڪلڪيريا فاس ۶۷

ليٽرم ميور ۶۷ ۽ ڪالي فاس ۶۷ هموزن ملائي
روزانو چار پيرا ڪرائجن . جريان ، احتلام ، سرعت انزال
۽ نامرديءَ لاء مفيد آهي .

مرڪهي

EPILEPSY

بيلابونا ۳۰ - بيماريءَ جي دوري ۾ جڏهن منهن
ڳاڙهو ، متو گرم ۽ پير ٿڌا هجن .

سليشيا ۳۰ - نئين چنڊ نيوڻ تي مرڪهيءَ جا
دورا ٿين . فڌون سهيل هجن .

نڪس واهيڪا ۳۰ - بيمار کي قمضي ۽ بدھضمي
هجي ، طبيعت ڇوڙاڪ هجي .

بيوفو ۳۰ يا بلند - ممت رنيءَ کانپوءِ مرڪهيءَ
جو حملو ٿئي .

ڊيمفو ۹ مريض کي دوري جي حالت ۾ سنگهاڻجي .
ڪوپر ۹ هيلڪم ۳۰ ۽ بلند - دورو هٿن

بهرن جي آڏرين ڇڪڻ سان شروع ٿئي مريض ۾ و
منهن ۽ چپ ٺهرا هجن .

ڊايوڪيڊڪ ۾ - دوري جي حالت ۾ ڪالي فاس ۽
ميگنيش فاس ڏجي . دورا رات جو ۽ ٽئين ڇنڊ وقت
ساليهه يا ۲۰۰ ۽ عام طرح ڪالي ميور ڏجي .

مليريا بخار

MALARIA FEVER

اڙيڪاڪ ۳۰ - بطور روز مره دوا جي استعمال
ڪجي جڏهن ڪنهن به دوا جون علامتون نه ملن .

ڊيٽوم ميور ۳۰ - صبح جو اٺين يا ڏهين بجي
مهل سهر سان بخار ٿئي . قبضي ۽ مٿي ۾ سور هجي .

فوت - دوري جي وقت هن دوا کي هرگز
استعمال نه ڪجي ، هر دورو ختم ٿئي ته پوءِ استعمال
۾ آڻجي .

آرسينڪم البم ۳۰ - اڌ ڏينهن يا اڌ رات
کالچوء بخار ٿئي ۽ سخت بي آرامي هجي .

پلسٽلا ۳۰ - ڇهين بجي شام جو بخار ٿئي ۽ اڃا هجي

ڊايوڪيڊڪ ۾ - فاس ۶X ، ڪالي ميور ۶X

ليٽرم ساف ۶X هڏون ڏينهن ۾ چار ڀيرا
استعمال ڪرائجي .

ليٽرم ميور ۲۰X ۽ ليٽرم سلف ۲۰X واري سان يا
ملائي ٽيٺ مفيد آهي .

معي جي بيماريون

GASTRIC TROUBLES

نڪس واهيڪا ۳۰ - شراب، ڪباب، مصلالهدار
کان، تماڪ ڇڪڻ، چاءِ وغيره جي بد اثرن کي
وڃائڻ لاءِ مفيد آهي .

ڪارڊوويج ۳۰ - بيت ۾ گهڻو رنج هجي ۽ بدبودار
رينج ٿي. هيءَ دوا کٽين اوڳرائين ۽ معدي ۾ جان
لاءِ مفيد آهي هن ۾ معدي جي مٿئين حصي ۾ رنج
جو دٻاءُ ٿيندو آهي الڪري دڪشي ۽ دل جي
ڏڙڪي لاءِ خصوصاً مفيد آهي . ازالسواءِ ڪراڙن جي
پراڻي بد هضمي جڏهن معدي ۾ پرتي، جلن ۽ بدبود هجي .
پاسٽلا ۲۰ - مٿين شين کان پوءِ معدي جي خرابي .

لائيو ڊوڊيم ۳۰ - هن ۾ پرتي بيت جي هيٺين
حصي ۾ رهندي آهي (چائنا ۾ سڄي بيت ۾ ڪارڊوويج
۾ دن جي مٿان) بيت ۾ هڙا جو دٻاءُ هڪ ٻن گرهن
کان سان ڏيئي، کاڌي کان سان ئي بيت ۾ بار تڪليف
شروع ٿيڻ کان پوءِ جي گهڻي خواهش، رات جو تڪليف
وڌي هجي .

ارڊنمڻم ڊائريڪٽر ۳۰- منهن شيء... ڪافي جي
خواهش، انهن جي ڪافي ڪالپوءِ ٽڪاڻ ٿي.

چاڻاڻا ۳۰- بغير درد جي دست، سڄي ٻيٽ تي
لفڙ ڪاڙو هضم ٿيڻ کان سواءِ دستن رستي لڪي وڃي
ٻيٽ ۾ ڪڙ ڪڙ، اسهال رات جو زياده ڪنن ۾ آواز
شان شان يا ٻاڦي ڪڙهڻ جهڙا آواز- جسماني رطوبتن
صايع ٿيڻ جي ڪري ڪمزوري ۽ معدي جي طاقت
لاءِ مفيد آهي.

FISTULA

ڪاسٽل سـ ۲۰۰-۳۰۰ - ۱۰۰۰ ر-- سور و
خارش هجي.

بھسپیلینم ۲۰۰- مریض کی سلوہ ہوئی۔ ہفتی ۴
ہے عوراک لگی۔

کیا بدولا Q۔ کہ ہرام۔ ہن آئولسن بستلہ آتو
ملائی ان لوشن سان مقعد کی صاف کھی۔

ليڪسس، ۲۰-۲۰۰ شراپين جي لواسير لاءِ مفيد هي.

(همر هو ميرو نه شي)

بايوڪيهڪ پر - ڪلڪيريا فاس X ۶ - جڏهن نشتر
جي چمرڻ سان خراب ٿي ٿو. نواسير ۽ چاڻي ۽ جون
تڪليفون واري سان ٽين سليشيا X ۳-۲۰۰ - نواسير
جي خاص دوا آهي، ڪلڪيريا فاس - هڪ هفتو روزانو
ٽي دفعا ۽ سليشيا ٻي هفتي ۾ روزانو
ٽي دفعا ڪجهه وقت لڳيتو ڏيڻ مفيد آهي.

موهڙا ۽ چانوون پوڻ

ACNE

سلفر ۳۰ - ٻراڻي تڪليف، هٿن ٻنهن ۽ مٿي جي
ڇولي ۽ ٽي ساڙو هجي.

بيلابولا ۳۰ - منهن تي ڳڙهي رنگ جون قراڻيون
۽ مزاج دموي هجي.

پلاسٽلا ۳۰ - ماهوار جي خرابي ۽ سبب تڪليف ٿئي.
ڪا ٽي ٻروءِ ۳۰ - نوجوانن جي موهڙن ۽ چانوون
لاءِ مفيد آهي. هي ۽ هن مرض لاءِ روزانه جي دوا آهي.
گريفيائيٽس - سي - ايم - هن مرض لاءِ نهايت
مفيد دوا آهي.

برنس ايڪي فوليم Q - ٽي ڦڙا ٽي ڦڙا ڪ روزانو
ٽي دفعا ٻياري -

نوت - ويزلين ۾ ڪم ٿيڻ لاءِ ملائي ٿيڻ واري طور لڳائي .
 ٻاڏوڪهه = ۴ - ڪالي ميور نهايت مفيد آهي .

مھار ۾ ڦرڙي

GUMBOIL

ٻيلابوڏا ۶-۳۰ - ابتدا ۾ سوزش ۽ سور لاءِ مفيد آهي .
 مرڪمورس سال ۳۰ روزمره استعمال جي دوا آهي
 وات کان گگ وهي ۽ ساه ۾ بدبوءِ هجي .

هيڀر سلفر ۳۰ - مھار ۾ گند ٺوڻ جوامکان هجي
 ته استعمال ڪرائجي .

ملايشيا ۳۰ - اگر گند لڪال ٿي وڃي، آئنده گند
 جي روڪڻ ۽ ڦٽڻ کي ڇڻائڻ لاءِ استعمال ڪرائجي .
 ٻن ٻن ڪلاڪن بعد ڪوراڪ ڏجي .

هيڪملا لاءِ ۳۰X - ۶X - مٿئين مرض لاءِ مھرب آهي
 هن دوا جو عمل خصوصاً چاريءَ تي ۽ مھارن جي
 ڦرڙي تي ڪوٺو آهي .

ٻاڏوڪهه ۴ - فھر م فاس ۶X - ڪالي ميور ۶X
 واري واري سان ڦرڙي ڦاٽڻ کان اڳ ڏني وڃي ته
 تڪليف اتي ئي ختم ٿي ويندي .

ڪليريڊا سلف ۶X - گند جي لڪال ڪرڻ ۽
 زهر کي ڇڻائڻ لاءِ ڪھر مفيد آهي ، هن دوا ڏيڻ
 گند اتي جو اتي ختم ٿي وڃي ٿو .

ذڪوير

EPIS TAIS

آرٽيڪا ۲۰ - مٿي آي ڏک لڳڻ سبب لڪير
لاءِ مفيد آهي .

چاٽا ۳۰ - صبح جو سهوي اٿڻ کان پوءِ رت اچي
۽ ان سبب بيهڪ ڪمزوري ٿئي .

هلي فوليم Q - مان ۵ ڦڙا پاڻي ۽ ۴ ملائي هر
اڌ ڪلاڪ کانپوءِ ڏجي .

اهرو سا Q - مان ۵ کان ۱۰ ڦڙن تائين پاڻي ۽
۴ ملائي هر اڌ ڪلاڪ کانپوءِ ڏجي .

ٺهڻ ۾ ٿاڻڊيڪم ۳ - مان ۱ پاڻي - ۸ آئوئس پاڻي ۽
۴ ملائي هڪ هڪ آئوئس پيارجي لڪير لاءِ نهايت
مفيد آهي .

هه ماهيلس X ۳ - رت جو رنگ ڪارو هجي
مدر لڪير مان پوءِ پوڙي ڏک ٿي ڏجي .

بايوڪيڪيڪم ۴ - فيرم فاس X ۶ - ۲۰۰ - رت جو
رنگ ڳاڙهو هجي . لڪير لاءِ خاص دوا آهي .

فيرم فاس ۽ ڪالي فاس ۽ ملائي ڏيڻ به مفيد آهي .

ننڊ نه اچڻ

INSOMNIA

ڪيموولا ۲۰ - ٻارن کي ننڊ نه اچي، پيم ۽ سور ۽ هر وقت کڻي گهمائڻ پوي، صدي ٻار،
 ٽڪس وائڪا ۳۰ - هاضمي جي خرابي، تماڪ،
 چاه يا لشيدار شين جي زياده استعمال ڪرڻ - ان
 ننڊ نه اچي.

پيسي فلورا Q - ۳۰ کان ۶۰ ڦڙن تائين گرم
 باطني ۽ ملائي ڪوتراڻي دوا ڏجي جيستائين ننڊ اچي
 هيءَ دوا بنا خطري استعمال ڪجي، بيضرور آهي.
 آرنيڪا ۲۰۰۳۰ - ننڊ ڪرڻ يا بدلي محنت
 ڪري، ٿڪ سبب ننڊ نه اچي ته مفيد آهي.
 ڊايوڪيمڪر - ڪالي فاس ۶X ۽ ۲۰۰X دماغي
 ٿڪ سبب بي خوابي لاءِ نهايت مفيد آهي.

نمونڊيا ۽ پاسي جو هور

PNEUMONIA & PLEURISY

ايڪوئاڊيٽ ۳۰ - شروع مرض ۾ ڏجي، بي آرامي
 ۽ اڃ ڪوڙي، بدن گرم ۽ خشڪ، گنگنه زياده ۽ موت
 جو خوف هجي.

برائي اوليا ۳۰ - سڄي طرف جي لم-وليءَ لاءِ ۽ سور لاءِ مفيد آهي، مريض کي اڃ ڪهڙي سيني ۽ ڇاتي ۾ سخت سور، مرڪت سان تڪليف زياده ٿئي.

فاسفورس ۳۰ - ڪهي طرف جي نمونيا لاءِ مفيد آهي. مريض جي ڇاتي ۽ جي مٿين حصي ۾ بار هجي ۽ آڱ ڳاڙهي رنگ جي اڀيس ڪمزور هجي.

نوٽ :- برائي اوليا ۽ فاسفورس واري واري سان ڏيڻ هن مرض ۾ نهايت مفيد آهن ٻارن ۽ -واه وڏن جي تڪليف دور ڪن ٿيون.

اينٽي مونيم ٽارٽ ۳۰ - مريض کي ساڻ ڪڍڻ ۾ تڪليف ٿئي. سندس ڇاتي بلغم سان ڀريل هجي مگر ڪهڙي ڪنگهڙ ڪانهي به ٿورو ڪري.

مڪسچر نمونيا - اليٽر ٽارٽ ۳X، برائي اوليا ۳X ۽ ابيڪا ۳X هموزن ملائي رکجن. وڏن لاءِ ۱۰ ڙا ۽ ٻارن لاءِ ۵ ڙا روزانو ٽي ڀيرا ڏجن مڪسچر سان گڏ ڪالي ميور ۶X ڏيڻ مفيد آهي.

ڊايوڪس ۵ - نيرم فاس ۶X، ڪالي ميور ۶X هموزن ملائي شروع مرض ۾ ڏجن ٻر جڏهن ٻيلي رنگ جو بلغم ڪڍڻ شروع ٿئي ته پوءِ ڪالي ميور جڏهن عيوض، ڪالي سلف گڏجي.

وات پېچل

APATHAE IN CHILDREN

دوريكس ۶-۳۰- ټارن جي وات پېچل لاء مفيد آهي.
هر ڪي ورس سال ۳۰- جيڪڏهن وات کان
نڪي وهي.

ڊايوڪيمڪ ۾- ڪالي ميور X ۶ اچن ٽوڪين
۾ ۽ زبان سفيد هجي. جيڪڏهن بخار به هجي ته
فيورم ماس ملائي يا واري واري سان ڏجي ۽ گهڻي
پاني وهڻ جي حالت ۾ ليٽرم ميور X ۶ پڻ ملائي.

واڻي سور (سڌن جو سور)

RHEUMATISM

ايڪونائيت X ۳- مسڪ ۽ سرد هوا لڳڻ سان
يڪدم تڪليف ٿئي.

ريٽاڪس ۳۰- سرد هوا لڳڻ سان تڪليف ٿئي
سور جي شدت سبب مريض هر هر پاسا بدلائي هر ڪم
ڪرڻ سان تڪليف ۾ اضافو.

ڊرائيگ اوڻيا ۳۰- سڌن تي سوچ هجي ۽
چاپ وهڻ سان آرام ۽ هر ڪم سان تڪليف ۾ اضافو.
ڪيڊوملا ۳۰- درد برداشت ڪري نه سگهجي.

وڏي ڪنگھ

WHOOPING COUGH

ڪيسٽيڊا وائڊ - Q - X ۳ ابتدا ۾ ھن دوا مان ۳۰-۵۰ قطرا ٻاڙي ۽ ملائي روزانو چار دفعا ڏيڻ موجب آھي.

ڊوئوڻ ۳۰- فقط ھي دوا ئي اڪثر مفيد ثابت ٿئي ٿي.

ڊھلابڙڙا ۳۰- ٻار ٿلھو متارو ھجي- ڪنگھ وقت مھون ڳاڙھو، ھڪ ڪنگھ رات جو تڪليف مراضو ٻاروسرا ۶- ۳۰- رات جو ۱۲ ٻھي کان ٻوھ سخت دورا- ٻار ڊالھون ڪري ھن مرض ۾ ھالمن اعظم جي ھريون نمبر دوا آھي. نمبر ۴۰۰ مفيد آھي. ھڪ ھوراڪ ڏئي لٽھجي جو انتظار ڪجي. ھر ھر دوا نہ ڏجي.

اڀيڪا ۳۰- ڪنگھ سان سخت ٿي ۽ آون چاڻي ۽ بلغم ڪھڙو مگر خارج نہ ٿئي. ٻار تمام ڪمزور نہ ھجي.

ايڊلٽي ھونيم ٽارٽ ۳۰- چاڻي بلغم سان پورل ۽ ڪھڙي ڪنگھ کانپوءِ ٿورو ڪري ٻار جي زبان سفيد، طبيعت ڇوڙا ڪ ۽ ڪمزور

نوٽ - ھن مرض کان بچاء لاء نندرسٽ ٻار کي ٻاروسرا ۳۰- ھڪ ھوراڪ صبح ۽ ھڪ ھوراڪ شام ڏجي.

رهمر هوميوپاتي

بايوڪيٽڪ - ڪالي ميور ۶X ، ميگنيشيا
فاس ۶X ، نيمر فاس ۶X ، ڪلڪيڊا فاس ۶X ،
ڪالي فاس ۶X هموزن ملائي ، گرم پاڻي ۽ سان پسن
تن ۽ ڪلاڪن کانپوءِ ڏجي .

ويم بعد عورتا جي ڏنگ - جو سفيد ور

WHITE LEG

ايڪونائٽ ۳ - - - ۳۰ - مرض جي شروعات ۾
پن ۾ ڪلاڪن کانپوءِ استعمال ڪرائجي .
پاسلا ۲۰ - - ايڪونائٽ کانپوءِ ڏجي ڇڏهين
رڳن ۾ ڳنڍيون پئجي وڃن .

هيما ميلس ۱ - - ۳۰ - هي ۽ هن مرض جي
خاص دوا آهي - هي دوا ڪرائجي ۽ ان جو نوشن
ٺاهي ڏنگ تي لڳائي .

نوٽ :- هن مرض ۾ بيلاپونا آرليڪا ، ٻرائي اوليا
۽ رسٽاڪس به حسب علامت مفيد آهن .

بايوڪيٽڪ - نيمر فاس ۽ ڪالي ميور - ابتدا
۾ ڏجن . ڪالي فاس ۽ ميگنيشيا فاس - سخت سور ۾ ڏجن -

ونم جو بنگار

PURPERAL FEVER

ڀائورو ڇهين ۲۰۰ - جڏهن لمب ڪمزور هجي ۽
 گرما ميٽر ڏيڻ سان بنگار زياده ڏيکاري. تمام اعرجاجات
 مثلاً بيمشاب، ڪاڪوس، بگهر وغيره ۾ بدبوءِ هجي
 ۽ ساري بدن ۾ درد هجي.

آرسينڪ اليم ۳۰ - سخت بي آراسي، بار بار
 ٿوري ٿوري ٻاڻي ۽ جي فاس، ڪمزوري ۱ يا ۲ ڀڃا
 منجوند يا رات جي وقت ۾ بنگار جو ظاهر ٿيڻ.

سلف ۳۰ - هٿن ٻن جي ترين ۾ ساڙو هجي.
 ايڪڊيشيا X ۱ اعرجاجات بدبوءِ ڏار ۽ جسم ۾ درد
 ٻايوڪيڊ ۶ - فيرم فاس ۶، ڪالسي مهور ۶X
 ڪلڪير يا فاس ۶X ۽ ڪالي فاس ۶X هموزن ۵ گرڻ
 في موراڪ چار يا ڇهه موراڪون روزانو.
 ڪالي فاس ۶X - اعرجاجات بدبوءِ ڏار، بڪ-واس ۽
 اعصابي ڪمزوري هجي.

ونم ۽ ان کانپوءِ سور

AFTER PAINS

ڪالي فاس ۶X :- جڏهن سور شروع ٿيڻ ۾

بايوڪيمڪ ۾ - ميگنيشيا فاس $۶X$ يا ۳۰ روزمره
دوا جي استعمال ٿئي ٿي .
نوٽ :- لنڊن ٻارن لاءِ ميگنيشيا فاس $۶X$ جون
۴ چار حوراڪون يا لڪس واسه ڪا ۳۰ جون هڪ ۴
حوراڪون ڪافي آهن .

هڏين جون بيماريون

BONE DISEASES

آرمه ٽيلڊڪم ۲۰ - جڏهن ڪا هڏي اندر ڳري
سڙي رهي هجي ۽ ان جي مٿان ڳوڙهو پيدا ٿئي، اخراج
بدبودار ۽ راسه جو سڪس سور ٿين. ازانسواءِ آتشڪ
جي ڪسن ۾ هي دوا نهايت مفيد آهي .

سمفائيٽم Q - جيڪڏهن ڪا هڏي ۾ هي
هوي ۽ انجا سڙا هوريءَ طرح نه ڳنڍجن ته هن دوا جي
مدر ٽڪڙ استعمال ڪرائڻ سان ڳنڍجي ويندا
سمفائيٽم Q خارجي طرح ڦٽن ۽ ٽڙين جي ملهه ٻڌي لاءِ
به ڪم اچي ٿو .

هيڪلاوا X ۳-۳۰ لڪ جي هڏيءَ ۾ زهر يا
ڪنهن ٽٽل ۽ خراب ٿيل ٽنڊن کان هوري جو مصيبت سور
شروع ٿي وڃي يا ڄاڙيءَ جي هڏي سڄي هوي نه
مفيد آهي .

سلايشيا X ۶-۳۰-۲۰۰- هيءَ دوا ٻارن جي ڪنگي
 ۾ ٻن مفيد آهي. هڏين جو ڏنگو ٿيڻ ۽ ڳرڻ سڙڻ
 بيمار جو پگور گهڻو بدبودار ٿيندو آهي. لڪ ۾ زه
 ۽ لڪ جي هڏيءَ جو ڳرڻ، بدبودار مواد لڪ-رلدو
 آهي. بيمار کي سرديءَ سان ٽڪامف ٿئي ٿي ۽ فلورڪ
 ايسڊ جي بيمار کي سرديءَ سان اڏاڻو محسوس ٿئي ٿو.
 فلور ايسڊ ۳۰-۲۰۰- هن جو اثر ٻگهين هڏين
 ۾ ڇڏي، لوندڙين جون هڏيون، ڪن جا -ون هڏيون ۽
 ٻگهين هڏين تي گهڻو آهي. خواه آتڪي رهر خواه
 ٻاري، جي مرڪبات ڪاٺڙ جو ٽيڇو هجي. مائوف جڳه
 کان زرد، سو. آڻڻ، بدبودار مواد لڪرلدو آهي.
 ٻايوڪيهڪ ۾- ڪاڪيريا فلور X ۶-۳۰ ۽ ٻلد
 هڏيءَ مٿان ڳوڙهو سفت ۽ هڏين جو وڌڻ.

ڪاڪيريا فاس X ۶- هڏين جي ڳنڍڻ لاءِ مفيد
 آهي، ٻارن جي ڪنگي (دق الاطفال) لاءِ لائلي آهي.
 ٻارن جي ريڪٽس مرض (هڏين جو ڏنگو ٿيڻ) ۽
 ڪمزوريءَ لاءِ مفيد آهي.
 مٿيون ٻئي دوائون پڻ هڏي جو وڌڻ لاءِ مفيد آهن.

هيا ٽيڇو (تري وڌڻ)

SPLEEN ENLARGED

سيالوٽس ۹- هيءَ هيمالٽي جي خاص دوا آهي.

ٿري وڌيل ۽ ان ۾ درد هجي. ايمار جو منهن ڦڪو هجي. ه ٿڙا ٺي هوراڪ باڻي ۽ ۾ رورالو ٿي پهر ايمار جي. نيم ۾ مهور ۳۰-۲۰۰- ملهه يا پشمار ۾ گهٽي ڪولمن ڪرائڻ ڪري ٿري وڌي وڃي، مريض جي امان جي ٻنهي طرفن تي گهي ۽ جا ڏوڪڻا هجن. مريض کي مٿي جو سرور. قبض ۽ پياس هجي ۽ لورڻ گهٽو ڪاٺي. چائنا ۳۰- مريض کي ڪنن ۾ آواز، ٻيٽ ۾ ٻڌي ۽ ٿري ۽ ۾ سرور ۽ سوچ ٿي.

آرنيڪا ۳۰- ٿري ۽ ٺي ڏک لڳڻ سبب درد ۽ سوچ ٿي هجي.

نوٽ :- اڪثر ٻاڪٽر جن ۾ ايمار مهور ۳۰ منجهند کان اڳ ۽ ان کان پوءِ سيمالوٽس جون ٻه هوراڪون ڏيندا آهن. گهڻي وقت استعمال ڪرائڻ سان مريض جي پاڻ ٻڌي ويندي.

ٻاڊو ڪيمڪ ۾ - فمرم فاس، ڪالي ميور ۽ ڪالي فاس ملائي ڏجن.

ڀرڦان (هائي)

JAUNDICE

برائي اوليا ۶-۳۰- سڄي طرف پاسرين هيٺان جهنڊو سور، چيرو سڄيل، مرڪب سان تڪليف.

رهر هو ميرو پيئي

سڄي طرف لپيٽ سان آرام - حرڪت يا ساه ڪيڙ سان
درد ۽ سور واري جاءِ تي دبائڻ .

ڏکيس واءِ ڪا ۳۰ - ايلو پيٽڪ دوائن جو -
استعمال شراب هوري مصلح دار ڪاڏا ڪاڙڻ - دستن
ڪدڙ دوائن ڪاڙڻ ڪري ٻرقان ، ٻاٻاٺ جي ٻار ٻار
۽ لاکام حاجت .

هر ٽيڙيس سال ۳۰ - زبان جو زرد رنگ، جگر
جي دبائڻ سان سور ٿئي - مريض سڄي پاسي آهي
لپيٽي نه سگهي. ساه بند ٿيڻ، سڄي بدن تي پگهر .
چمپو ٽيٽس ۱۰ - سڄي ڪاٺي جي هڏي
جي هيٺين حصي ۾ لڳا تار ڏار ۽ گرم پاڻي پيئڻ ۽
ڪاڏي ڪاٺ سان وقتي آرام .

ٻوليون ٽيٽس ۳۰ - ٻرقان، مريض جگر جي جاءِ تي
هر وقت هٿ موٽيندو رهي. صبح جو بنا درد دست .
چمپو ٽيٽس ۱۰ - ۱۰ قطرا - هي ۴ دوا ٻراڻي
ٻرقان لاءِ مفيد آهي. ان ڏهن ڏينهن ۾ بلڪل
آرام ٿيندو .

ٻاڏو ڪيٽ ۽ ۴ ۾ ڪاٺي ميور ۶ X ، ٽيٽرم ميور ۶ X
ٽيٽرم ۶ X ، ڪاٺي يا فاس ۶ X ۴ - ۴ - ۴ -
ملائي ڏجن .

ڀورو ٿيو

(۳۴۵)

ما ذی

۱- سالم کلو میڈیا آف - از هومو پناکتر کاشمیرام - اردو
هومو پیٹک لبرکس

۲- کلید میٹر یا میڈیکا - از هومو پناکتر کاشمیرام

۳- هومو پیٹکی کی بھلی - کتاب - از هومو پناکتر عابد حسین

۴- کینٹ هومو پیٹک گائیڈ - از " " " "

۵- کینٹ میٹر یا میڈیکا - از " " " "

۶- چمٹ هومو پیٹکی - از هومو پناکتر محمد اسماعیل
اختر

۷- چمٹ ہارو کپسٹری - از " " " "

۸- نکاس هومو پیٹکی - از هومو پناکتر هضفر علی
لقوی

۹- هومو پیٹک میٹر یا میڈیکا - از هومو پناکتر دولت سنگھ

۱۰- هومو پیٹک علاج - از هومو پناکتر لطیف چوہان

۱۱- ہارو کیمیک سالتس - از پناکتر شرف الدین

۱۲- ایلمنس کی لوٹس - از هومو پناکتر ایچ - سی -
ایمان الکشل

۱۳- جرمن پناکتر - از هومو پناکتر گوہا

ر هبر هوميوپيٽي ۽ بابت رايا

(۱)

از :- جناب هوميوپيٽڪ ڊاڪٽر سيد ادو محمد
بديع الدين شاه راشدي جهنڊي وارو
هوميوپيٽڪ علاج فطرت انساني جي موافق آهي
۽ سندس افاديت ۽ قبوليت هر حلقي ۾ تسليم ٿيڻ
لڳي آهي. مگر سنڌي زبان ۾ هن فن تي ڪو اعتراف
ڪتاب نه لکيو ويو آهي، جنهن مان سنڌي پڙهڻ
مستفيض ٿين.

اڄ ڪتاب ”ر هبر هوميوپيٽي“ منهنجي نظر
مان گذريو، آڏو ان کي هن ڪم ۽ ٿيڻ ڪوٺي ٿو
پوراڻو سمجهان ٿو. منجهس پنج باب آهن. ۱- فلسفہ
هوميوپيٽي ۲- دوا سازي ۳- ميٽريا ميڊيڪا ۴- پاور
ڪيمڪ سائنس ۵- علاج الامراض.

ڪتاب جا مولف لائف ۽ فيلڊ مڊيسن ۽ سنڌي
پاٽرن وٽان آرمين جا مستحق آهن، منهنجي دعا آهي
تہ شل الله تعاليٰ هن ڪتاب کي مقبول عام بنائي ۽
مولفن جي هميشه ۽ سمي کي مبارڪ ڪري.

(آءِ)

(۲)

از :- جناب هوميويٽڪ ڊاڪٽر گل هڪڙو
صاحب هيمن ٻوبڪائي

”رهر هوميويٽي“ سنڌي زبان ۾ رهر ان
پيشڪش آهي ۽ هيءَ محفلت به آهي ته سنڌي
۾ هڪ هوميويٽڪ ڪتاب جي سخت ضرورت هئي،
جنهن جي لاءِ منهنجن پنهنجي دوستن ڪافي ڪوشش
ڪئي آهي.

ملڪي اميد آهي ته طب هوميويٽيءَ سان مهنت
رکندي سنڌي خواندن لاءِ هيءَ ڪتاب نهايت مفيد
ثابت ٿيندو آ ۽ پنهنجن دوستن هوميويٽڪ ڊاڪٽر
عثمان علي انصاري ۽ محمد رحيل چوڌري کي هن مهنت
لاءِ مبارڪباد هميشه ڪريان ٿو.

(۳)

از :- جناب هوميويٽڪ ڊاڪٽر حسين الزمان
خان صدر سوسائٽي آف هوميويٽس لاڙڪاڻو

سنڌي زبان ۾ رهر هوميويٽيءَ لاءِ ڪتاب جي اشاعت
هن علائقيءَ لاءِ نمڪ مال آهي ۽ مولفن جي ڪتاب لکي وقت
جي هڪ وڏي ضرورت پوري ڪئي آهي. هنن جنهن
مهنت ۽ جانفشانيءَ سان ڪتاب جي موضوعات کي
پيش ڪيو آهي. ان لاءِ هو قابل مبارڪباد آهي. ڪتاب

رهمر هوميوپيٽي

هن اعتبار سان به يقينن رهمر آهي ته ان ۾ من
هوميوپيٽي ۽ متعلق ابتدا تا انتها هر شعبي جو تفصيل
موجود آهي.

(۴)

جذاب هـ - هوميوپيٽي ۽ ڊاڪٽر مختار احمد
ڪوٽري صاحب - سکر

ڪنهن به شيء جي ترقي لاء ضروري آهي ته ان
۾ ٽي مختلف علائقي زالن ۾ ڪافي ڪتاب شايع
ڪيا وڃن. ان ڪري جي سدائون هوميوپيٽيڪ ڊاڪٽر
عثمان علي نصاري ۽ محمد بهار چوڌو، لائق - صد
آهسته آهسته، جن علم هوميوپيٽي ۽ تي سنڌي زبان
۾ هڪ جامع ۽ مفيد ڪتاب لکي سنڌي قوم جو
ڳال اوچو ۽ چو آهي.

(۵)

سماهي ”الرحيم سنڌي“ حيدر آباد سنڌ

(۶۸)

سنڌي ٻولي ۽ طب جي ڪتابن جي تمام ڪوتاهي
آهي. وري به طب يوناني تي ڪجهه ڪتاب ملن ٿا.
بافي هوميوپيٽي ۽ علاج تي، سنڌي ۾ ڪوبه ڪتاب
نظر نه ٿي آيو. بديهي نوجوان ڊاڪٽرن جس لهڙي هو
هنن هوميوپيٽي علاج تي ڪرائون ساڙ ۾ ۳۹۴ صفحن

(۳۴۶)

جو ڪتاب لکيو آهي. ڪتاب جو تعارف حيدر آباد سنڌ جي لاهياري هوميوپيٽڪ ڊاڪٽر محمد اسماعيل لاهي صاحب لکيو آهي.

حقيقت آهي ته هيءَ ڪتاب سوليءَ ۽ پوليءَ ۾ لکيو ويو آهي، جنهن ڪري هن مان سڄو پڙهيل ماڻهو فائدو وٺي سگهندو.

(٦)

روزانه ”ه. اڻ“ حيدرآباد سنڌ

قيام پاڪستان کان اڳ، سنڌي ۾ ڪيترن جديد علمن ۾ جهڙوڪ بونائي طب، هوميوپيٽي ۽ ايلوپيٽي ۽ جي علاجن ۽ نسخن کانسواءِ هر هنر ۽ فن جا ڪتاب شايع ٿيندا رهندا هئا. نه صرف پيشه ور ماڻهو استفادو حاصل ڪندا هئا، بلڪ عام ماڻهو به ان مان فائدو وٺندا هئا. ليڪن گهڻي عرصي کان اهو سلسلو بند ٿي چڪو هو. پاڪستان بعد هي ٻهريون ئي موقعو آهي، جو قنبر جي هڪ مشهور هوميوپيٽڪ ڊاڪٽر عثمان علي الصاري صاحب ايم. اي جن عالم هوميوپيٽي ۽ نسي ”رهبر هوميوپيٽي“ جي نالي سان هڪ ڪتاب شايع ڪيو آهي، جو گهڻي مڪنت ۽ خرچ سان ڇپايو ويو آهي. ڪتاب تقريباً سوا چار سؤ صفحن تي مشتمل آهي ۽ قيمت صرف چار روپهه اٿس.

علم هر-هيوونډي ۽ سان شغف رکندڙ اشخاص توڙي
شاگرد طبيقي لاءِ هيءَ ڪتاب هڪ املهه حيثيت رکي ٿو.
(۵۰ - جون ۱۹۷۷ع)

(۷)

ماخذ "هرهيوونډي" ذواب شاهه سڌي

سنڌي زبان ۾ قريبا سوا چار سو صفحن جو هيءَ
ڪتاب پنجن حصن ۾ وڌي مڪنت سان ترتيب ڏنو
ويو آهي . جنهن ۾ هرهيوونډي ڪي فلسفي، ميٽريا ميڊيڪل،
فن دوا سازي، بايو ڪيمسٽري ۽ علاج الامراض - پنهنجن
ئي حصن کي جدا جدا ٿوري تفصيل سان سمجهايو
ويو آهي . هن ڪتاب جو تعارف حيدرآباد جي
مشهور و معروف هرهيوونډي ڪي لڊاڪٽر جناب محمد اسماعيل
صاحب لامي ميمبر هرهيوونډي ڪي بورڊ لکيو آهي .
اسانجو خيال آهي ته هن ڪتاب کانسواءِ سنڌي زبان
۾ هرهيوونډي ڪي متعلق هينئر وڌيڪ ڪنهن به ڪتاب
جي ضرورت نه ٿيندي . هيءَ ڪتاب هر لفظ کان
بهتر آهي . اسان پاڪستان ۾ پارسه جي هرهيوونډي ڪي
ڪي (جن جي مادري زبان سنڌي آهي يا جي سنڌي
زبان سان رهنمائي ڪن ٿا) اڀيل ٿا ڪريون ته هو هن ڪتاب
مان ٻورو ٻورو فائدو وٺن ۽ اهڙيءَ طرح منصف جي
به حوصله افزائي ٿيندي .

ڊاڪٽر انصاري صاحب ايم. اي. سنڌي زبان ۾ هيءُ ڪتاب لکي سنڌي هو ميويٽس تي احسان عظيم ڪيو آهي.
(سيپٽمبر ۽ آڪٽوبر ۱۹۶۷ع)

(۸)

ماهانام ”هو ميوي ڊاڪٽر“ حيدرآباد سنڌ

سنڌي زبان ۾ پنهنجي ذريعت جي لحاظ کان هي ڪتاب پهرين ڀيرو لکيل آهي. هوشن ته سنڌي زبان ۾ طب تاريخ، سائنس، فلسفہ گویا هر شعبي ۾ بهترين لکڻيون موجود آهن پر هو ميويٽي تي ڪوبه ڪتاب نه هئو. شڪر آهي ته عثمان علي انصاري صاحب هيءُ ڪتاب ”رهر هو ميويٽي“ لکي آئينده لاءِ ڊاڪٽر کي ڇڏيو آهي. ڊاڪٽر صاحب هن ڪتاب جو تناسب ڊاڪٽر محمد اسماعيل ٺاڻيءَ جي نالي ڪيو آهي ۽ ڪتاب جو تعارف به ٺاڻي صاحب ئي لکيو آهي.

هيءُ سنڌي زبان ۾ هڪ جامع ڪتاب آهي، هن ڪتاب ۾ فلسفہ هو ميويٽي، هاليمر جا حالات - زندگي هو ميويٽيڪ دواسازي، هو ميويٽيڪ دوائن جا تعلقات ۽ طاقتن جو تعين، ميٽريا ميڊيڪا ۽ علاج شامل آهن هن ڪتاب کالچوءَ ڪنهن پڻي ڪتاب جي ضرورت نه پوندي. هر سنڌي دان فرد کي هن ڪتاب جو ضرور مطالع ڪرڻ گهرجي. هيءُ واقعي رهر آهي.
(جون ۱۹۶۷ع)

غلط ذامون

صفحہ	سنت نمبر	غلط	صحیح
۲۸	۲۱	تبع	تین
۳۳	۱	گائیڈنگ	گائیڈنگ
۳۸	۱	کیمفرو	کیمفرو
۳۹	۱۹	گورین	گورین
۴۱	۳	اگنیشیا	اگنیشیا
۴۲	۱۳	پیسیمیل	پیسیمیل
۴۲	۱۲	$۱۰ = ۹ + ۱$	$۱۰ = ۹ \times ۱$
۴۳	۴	$۱۰۰ = ۹۹ + ۱$	$۱۰۰ = ۹۹ \times ۱$
۴۵	۱۴	کھک	کھک
۹۱	۱	نول	نویل
۹۵	۲۱	کانبوہ	کانبوہ
۹۹	۲۱	کولن	کولن
۱۰۱	۱۴	دور	دور

صفحو ست نمبر غلط صحیح

۵ لپاک مارا (ھڪ قسم جو ڀوتو)

۱۰۸

لپاک مارا (پت پيرون)

۱۱۱۵ ريتاڪس ر سٽاڪس

۱۲۱ سودا سورا

۱۲۷ ٻاڳل ٻاڳل

۱۳۴ ٻير سلفر ٻير سلفر

۱۳۶ کائن کائن

۱۵۴ ٻيد ٻيد

۱۷۸ ۹ لاکو ٻول ٻير سڄي لڪسس آڇي

۱۹۴ ۶ ٻاڇون ٻاڇون

۲۰۴ ۸ صڙئي صڙئي

۲۰۶ ۱۲ ٻنڌڙين ٻنڌڙين

۲۴۷ ۲ ٻهرشي ٻهرشي

۲۴۹ ۲۰ سورش سورش

۲۵۴ ۸ ڪلڪير باسلف ۲X ڪلڪير باسلف ۶X

۲۷۷ ۱۱ ايمل مائيتراڪم ايمل مائيتراڪم

۲۷۸ ۶ ٻني ٻني

۲۸۱ ۱۶ ڦلور ڪلڪير ڪلڪير ڦلور

۲۸۲ ۱۸ گهيي گهيي

۲۸۳ ۱۴ يورينم ڊائٽريڪم يورينم ڊائٽريڪم

(۳۵۴)

صفحہ	ست نمبر	غلط	صحیح
۲۸۴	۱۶	اارا	تارا
۲۸۵	۱۷	اوگرا	اوگراہن
۲۸۶	۵	ہشہن	ہشہن
۲۹۳	۱۲	سہڑی	سہڑی
۲۹۴	۱۰	سودا	سوزا
۲۹۶	۹	کاکہریا فاس X ۶	فہرم فاس
	۵	میگنیشیا فاس X ۶	
		لیترم فاس X ۶ (فائو فاس)	کالی فاس
			کاکہریا فاس
			میگنیشیا فاس
			لیترم فاس
			(فائو فاس)
			ہرہک X ۶
۳۰۸	۹	د	گند
۳۱۱	۲	مدز کنگر	مدز کنگر
۳۶۶	۴	ڈلگ	ڈلگ
۳۱۸	۱۱	گہی	گہی
۳۲۱	۱۸	جا	یا
۳۳۱	۱۱	ہیلا بولا	ہیلا بولا
۳۳۸	۱۴	آدن	آتون
۳۳	۷	فلور ایسڈ	فلورک ایسڈ

—۵۵—

(۳۵۵)